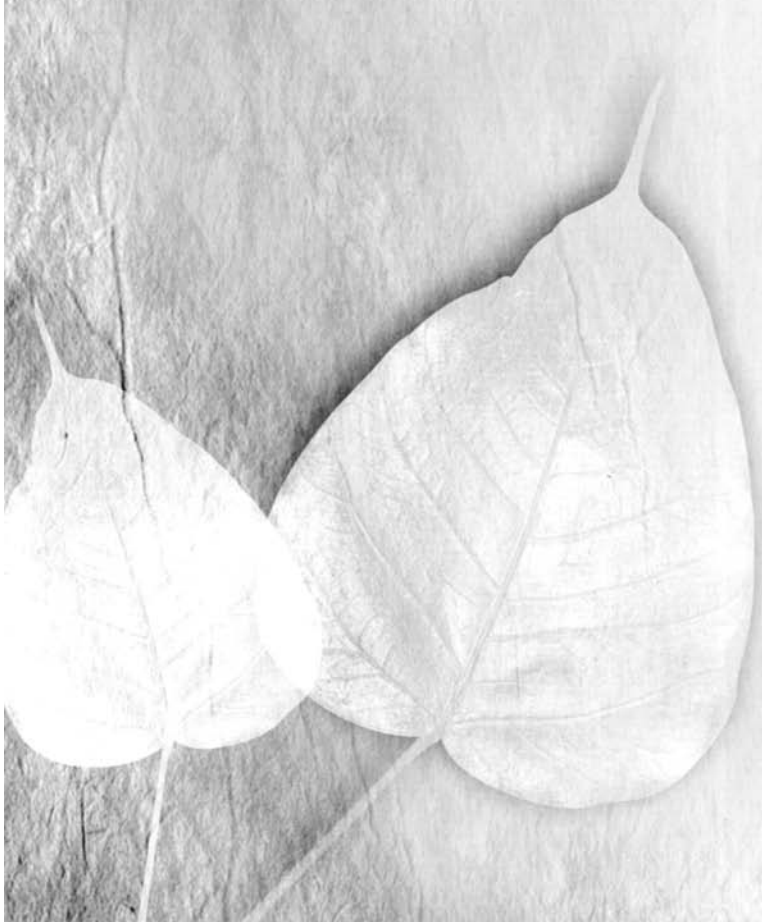

จัดพิมพ์เพื่อเป็นปีตุงษา

ในโอกาสครบรอบ ๗๒ ปี พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์

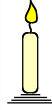
๕ มิ.ย. ๒๕๔๘ - ๔ มิ.ย. ๒๕๕๙

พุทธ
,
เป็น
คเฑาะพืชมดอย่างนี้

สมเด็จพระโพธิญาณ

๐ ลักษณะ “อเทวนิยม” ของพุทธ.....๗

๑. พลังอำนาจของ “อเทวนิยม” คือ กรรม.....๑๕

๒. “อเทวนิยม” เชื่อ “อนิจจัง-อนัตตา” ๑๙

๓. “อเทวนิยม” สามารถดับภพจบชาติได้อย่างสนิทบริบูรณ์.....๒๑

๔. “อเทวนิยม” เชื่อว่า กรรมวิบากไม่เที่ยงแท้แน่นอนตายตัว.....๒๕

๕. สุขของ “อเทวนิยม” เป็นสุขแบบ “โลกุตระ”.....๓๓

๖. โลกของ “อเทวนิยม” รั้วรอบถึงขั้น “ดับวิภูสงสาร”.....๔๘

๗. “อเทวนิยม” มีลักษณะถึงขั้น “อาริยะ”๕๗

- ✦ ที่สุดในความเป็นคนคือ “นิพพาน”.....๖๖
- ✦ สัมมาอาริยมรรคมีองค์ ๘ คือ ทางปฏิบัติไปสู่นิพพาน.....๗๕
- ✦ วิชชา ๙ คือ ความรู้เฉพาะที่พาไปสู่ “นิพพาน”.....๙๗

๘. ศาสดาของ “อเทวนิยม” เป็นคนสามัญ.....๑๒๑

๙. คุณวิเศษของ “อเทวนิยม” คือ อนุสาสณีปาฏิหาริย์.....๑๓๑

๑๐. ที่พึ่งของ “อเทวนิยม” คือ กรรม..... ๑๔๕

๐ เรายังเป็นพุทธอยู่จริงหรือไม่..... ๑๖๓

คำนำ

ในยุคสมัยแห่งความสับสนเช่นปัจจุบันนี้ มนุษย์บุญคุณล้น แสงสว่างที่พึ่งทางใจเป็นเครื่องนำทางชีวิต แต่น่าเสียดายที่ผู้คนส่วนใหญ่มองกลับไม่ได้พบ ที่พึ่งที่แท้จริง เพราะมัวแต่หลงเพลินไปกับสิ่งยั่วย้อมมอมเมาต่างๆ นานา ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาหลอกล่อกันเอง

พวกหนึ่งหลงใหล(โมหจริต)วัตถุเงินทอง แค่ปัจจัยสี่ก็วุ่นวายไม่รู้จบ อาหารมื้อเดียวอาจจะราคาเป็นหมื่นเป็นพัน เสื้อผ้าต้องหลากหลายและต้องแพง ชุดเดียวราคาเหยียบแสนก็มี การรักษาโรคยิ่งต้องการความสะดวกและการบริการดีมากเพียงใด ก็ต้องเพิ่มเงินมากขึ้นเพียงนั้น บ้านไม่ได้เป็นแค่ว่าที่พักอาศัย แต่เป็นอสังหาริมทรัพย์ที่ต้องทุ่มเทเงินทองนับล้านๆ..บาท ยิ่งกว่านี้ยังมีความหลงใหล (โมหะ) ปัจจัยที่ทำ หก เจ็ด เรื่อยไปไม่รู้จบ โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า รถ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ รวมทั้งกิจกรรมบันเทิง การกีฬา การท่องเที่ยว การบำเรอทวาร ๕ และบำเรออัตตาตนเอง นานาสารพัด ซึ่งล้วนนำพาผู้คนให้ห่างไกลจาก“จิตวิญญาณของตน”ออกไปทุกทีๆ เพราะ“จิตวิญญาณของตน”แทบจะกล่าวได้ว่าเต็มไปด้วยโลภะ-โทสะ-โมหะครอบงำทำหน้าที่แทน“จิตวิญญาณของตน”อย่างสมบูรณ์แล้ว โดยเฉพาะกิเลสความหลง(โมหะ)ไปกับสารพัดสิ่งที่**เห็นว่าเป็นปัจจัย** ที่**เท่าไรก็ยากที่จะนับเป็นตัวเลขกันแล้ว** มันได้เข้าครอบงำยึดอำนาจ “จิตวิญญาณของคน”ให้จมทหน้าขึ้นไปอยู่ตลอดเวลา กับสิ่งที่ประดาคนในโลกต่างก็แข่งขันกันสร้างสรรปรุงแต่งขึ้นมาเรื่อยๆมอมมอมเมาอย่างไม่รู้จักหยุดไม่รู้จักพออยู่ตลอดเวลา อีกพวกหนึ่งก็มอมชีวิตไว้ในอำนาจของไสยศาสตร์ อำนาจ เหนือธรรมชาติเหนือมนุษย์ จะทำอะไรทั้งที่ต้องการดูฤกษ์ดูยาม จะสร้างบ้าน ต้องดูฮวงจุ้ย มีความทุกข์ต้องพึ่งหมอดู

ทำนายดวงชะตา จะประกอบกิจการ งานอะไร ต้องติดสินบนเจ้าที่เจ้าทาง หรือสวดอ้อนวอนขอจากเทพต่างๆ เหมือน**เทวนิยม**ทั้งหลายเขาทำกัน

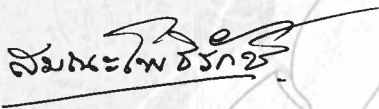
คนส่วนใหญ่จะเข้าใจอยู่แล้วว่าคุณลักษณะประเสริฐอย่างหนึ่งของ พุทธศาสนาคือความมักน้อยสันโดษ แม้กระนั้นก็ยังยากที่แต่ละคนจะละทิ้งวัตถุเงินทองทรัพย์สินศฤงคาร มาอยู่ในภาวะของคนพืงตนได้ ไม่ต้องมี วัตถุทรัพย์สินอะไรมากมายหรืออยู่ในภาวะคนจน นั้นเป็นความประเสริฐ ยิ่งกว่าคุณสมบัติประกอบไทยไว้เป็นของตนมากๆ

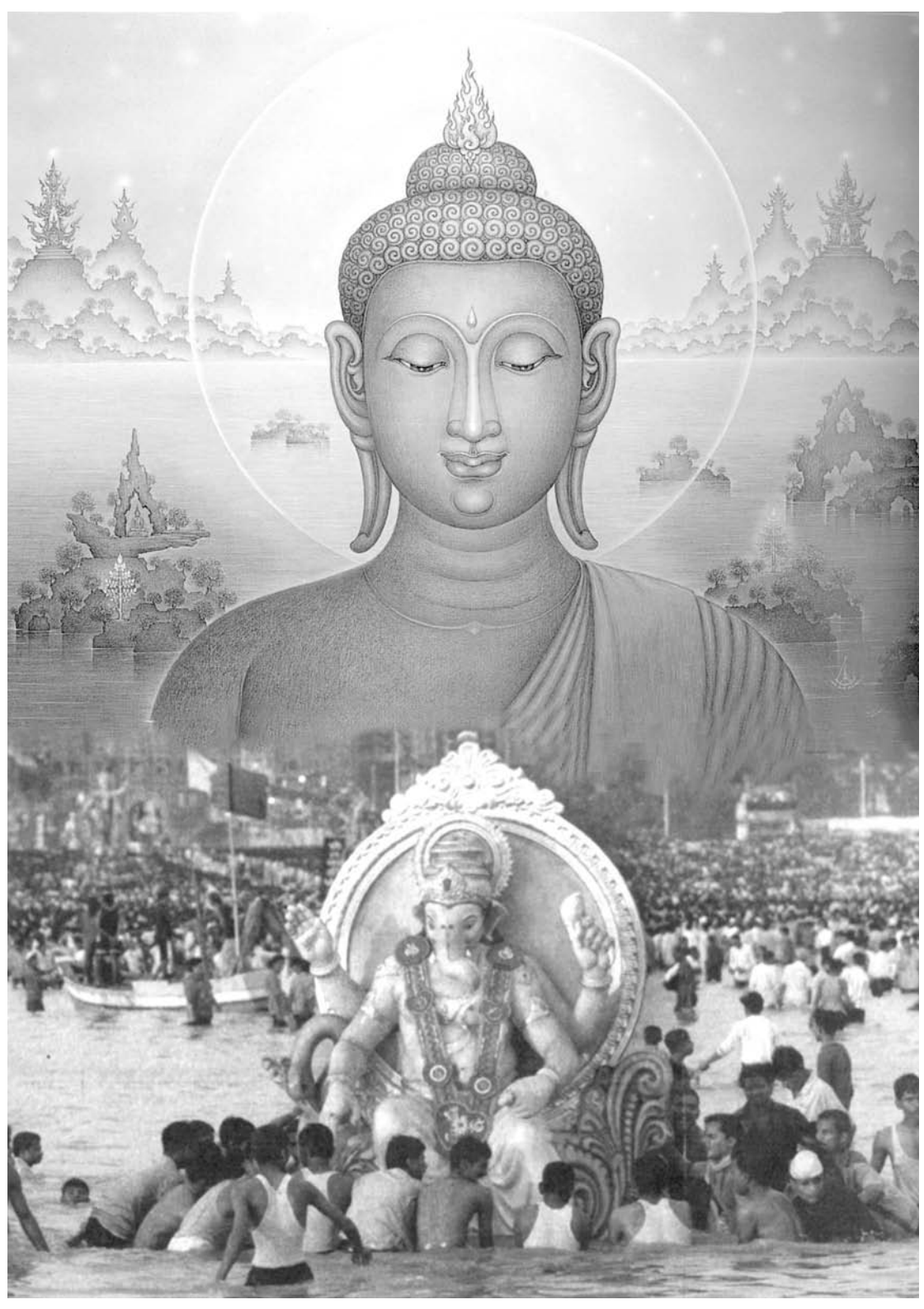
แต่คนจำนวนมากแยกไม่ออกระหว่างพุทธศาสนากับไสยศาสตร์ ตรงกันข้าม กลับเข้าใจว่าเป็นสิ่งเดียวกันเสียด้วยซ้ำ จึงยากอย่างยิ่งที่แต่ละคนจะหลุดพ้นจาก**เทวนิยม** และเข้าถึงความเป็นพุทธ ที่เป็น**อเทวนิยม**แท้จริง

หนังสือเล่มนี้แจกแจงให้เห็นว่าพุทธศาสนาเป็น**อเทวนิยม**อย่างไร แตกต่างโดยสิ้นเชิงจาก**เทวนิยม**อย่างไร ด้วยหวังว่าเมื่อเข้าใจความเป็นพุทธ แท้จริงแล้ว ผู้อ่านจะสามารถปฏิบัติตนจนได้รับประโยชน์จากการเป็นพุทธ มากกว่าที่เป็นอยู่ นอกจากนี้หนังสือเล่มนี้ยังเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่จะรักษา พุทธศาสนาซึ่งเป็นโลกุตระธรรมต่อเนื่องไปชั่วกาลนาน

ต้องขอบคุณอย่างยิ่งที่คุณเฉลิมชัย โฆสิตพิพัฒน์ อนุญาตให้นำ ภาพเขียนอันประณีตงดงามมาช่วยทำให้หนังสืออ่านขึ้น

และขอขอบคุณทุกคนที่ได้ช่วยกันคนละไม้คนละมือ จนหนังสือ เล่มนี้สำเร็จออกมาเป็นเล่มสมบูรณ์ เพื่อรายงานความจริงอันเป็น สัจธรรม ต่อสังคม หากมีสิ่งใดผิดพลาด อาตมาขอมเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ทุกข้อหา และก็ต้องขอภัยในความบกพร่องผิดพลาดนั้นๆ ต่อผู้อ่าน มาในที่นี้ด้วย.

สมชาย พงษ์จรูญ

ลักษณะ“อเทวนิยม” ของพุทธ

ใครก็ตามที่ได้เกิดมาเป็น“คน”แท้ๆ แต่พลาดประโยชน์อัน
“คนพึงได้พึงถึง” ผู้นั้นเกิดมาเสียชาติเกิดจริงๆ คนที่เสียชาติเกิด
เช่นนี้ พระพุทธเจ้าตรัสซ้ำย้ำมาตลอดว่า เป็น“โมฆบุรุษ”

“โมฆบุรุษ” หมายความว่า เกิดมาเป็น“คน”เสียเปล่า หรือ
อุตสาหกรรมที่ได้เกิดมาเป็น“คน” กับเขาแท้ๆ แต่ได้ตายไปอย่างสูญเปล่า
มีชีวิตไปทั้งชาติไม่ได้ประโยชน์อัน “คนพึงได้พึงถึง” บ้างเลย ไม่สมกับ
ที่ได้เกิดมาเป็น“คน” และได้เป็นพุทธศาสนิก ตายจากร่างที่ได้เป็น
“คน” กับเขาทั้งที ก็เสียชาติคนไป“เปล่าๆ” (โมฆะ) นำเสียตายจริงๆ!

แล้ว..“ประโยชน์อันคนพึงได้พึงถึง” นั้น พระพุทธเจ้าทรง
หมายถึงอะไรกันแน่?

ตรงนี้แหละ..ถ้าไม่ขบคิดกันก็จะไม่รู้ แต่ถ้าขบคิดกันสักนิด
เท่านั้นแหละ ก็ารู้ความจริงชัดเจนแม่นยำได้ไม่ยากเลย ว่า หมายถึง
“ธรรมะของพุทธ ที่เป็นเนื้อแท้ของพุทธโดยเฉพาะ” นั่นเอง เป็นอื่น
ไปไม่ได้เด็ดขาด

แล้วที่ว่า “ของพุทธโดยเฉพาะ” นั้นอย่างไร ทำไมถึงยืนยัน
ปักใจเอาหนักเอาหนาขนาดนี้..?

ก็เพราะมี “เครื่องชี้ขาด” อยู่ไหนที่ ระบุไว้ได้ๆ ให้เรารู้ได้
อย่างชัดเจนง่ายตายอยู่แล้ว นั่นคือพุทธเป็น “อเทวนิยม” (Atheism)
ไม่ใช่ “เทวนิยม” (Theism) นี่แหละคือ จุดสำคัญที่เห็นได้ชัดเจน
แจ่มแจ้ง และง่ายที่สุด

ความจริงนี้ประจักษ์แจ้งกันมาตั้งแต่ “พุทธ” อุบัติขึ้นมาในโลกแล้วว่า พุทธเป็นศาสนาพันธุ์ใหม่ (Alien species) คือ **พันธุ์** “อเทวนิยม” (Atheism) ซึ่งคนละเผ่าพันธุ์ชั้ดๆกับ “เทวนิยม” (Theism)

ข้อสำคัญจึงอยู่ที่..ต้องเข้าใจชัดและรู้แจ้งจริงว่า **“เทวนิยม”** คืออย่างไร และ**“อเทวนิยม”** คืออย่างไร **มีนัยสำคัญของ “จุดต่าง”** อย่างไรตรงไหน

หากเข้าใจชัดและรู้แจ้งจริงได้ว่า นัยสำคัญของ **“ความต่าง”** เป็นอย่างไร อยู่ตรงไหน ก็จะระบุงลงไปได้ว่า...**“อเทวนิยม” มีเนื้อหาแท้ๆ หรือเนื้อธรรมแท้ เช่นนี้ๆ เรียกว่า เนื้อแบบพุทธ** และ “เทวนิยม” มีเนื้อหาแท้ๆหรือเนื้อธรรมแท้ เช่นนั้นๆ เรียกว่า **เนื้อแบบไม่ใช่พุทธ** จะเห็นความแตกต่างกันได้กระจะๆ

ดังนั้น เนื้อหาที่**ไม่เข้าข่าย “อเทวนิยม”** ย่อมไม่ใช่ **“ธรรม”** ที่เรียกว่า **ความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า** ที่ต่างออกไปจาก **“เทวนิยม”** จริงๆ **“เทวนิยม” ยังไม่ใช่เนื้อแท้ของพุทธ** เนื้อหาที่เข้าข่าย **“อเทวนิยม”** จึงจะเป็น **“ธรรมะของพุทธที่เป็นเนื้อแท้ของพุทธ”**

เพราะ**จุดพิเศษของความเป็นพุทธอยู่ที่ความเป็น “อเทวนิยม”** **ไม่ใช่ความเป็น “เทวนิยม”** คนส่วนมากจึงยากที่จะเข้าใจ เนื่องจากศาสนาทั้งหลายในโลกล้วนเป็น **“เทวนิยม”** ต่างก็มีเนื้อหาที่เป็น **“โลกียะ”** กันทั้งนั้น และ **“โลกียะ”** นี้แหละที่ทุกศาสนาต่างก็มีได้เหมือนกัน เพราะล้วนยังเป็น **“เทวนิยม”** ตระกูลเดียวกัน ยังไม่แยกพันธุ์ จึงต่างก็มีได้คล้ายกัน เช่น **มุ่งละชั่วละบาป มุ่งบำเพ็ญบุญสะสมบุญ** ซึ่งล้วนเป็นได้-มีได้กันทุกศาสนา แม้แต่พุทธเองก็ **“มีบุญมีบาปที่เป็นโลกียะ”** นี้ด้วยเหมือนศาสนาอื่น **“บุญ”** ก็พาขึ้นสวรรค์ และ **“บาป”** นั้นพาดกนรก ทุกศาสนาก็เหมือนกันทั้งนั้น

ที่ไม่เหมือนกันสำคัญยิ่ง คือ พุทธมีพิเศษอีกต่างหาก **ที่มีเฉพาะ “อเทวนิยม” เท่านั้น ศาสนาใดที่ไม่มีเหมือน ได้แก่ พุทธมี** เนื้อหาที่เป็น **“โลกุตระ”** เช่น มุ่งหมายความไม่สุขไม่ทุกข์ (อทุกขมสุข หรือเนกขัมมสติดุเบกขา) ซึ่งอเทวนิยมจะ **“ดับสุขดับทุกข์สนิท”** (นิโรธ อาริยสัจ) กันทีเดียว หรือพุทธเรียนรู้ “ภพ” เรียนรู้ “ชาติ” และปฏิบัติ ตนจนสามารถ “ดับภพจบชาติ” ลงได้ สุดท้ายถึงขั้นไม่สำคัญมันหมาย (น มัญญติ) ในความเป็นตน (อัตตา) “ไม่มีตัวตน” (อนัตตา) สำเร็จเด็ดขาด เรียกว่า นิพพาน นี่คือ **“บุญ” ที่เข้าสู่ภูมิโลกุตระ ซึ่งพิเศษมีเฉพาะพุทธ**

เพราะฉะนั้นเนื้อหาที่เหมือนกัน เป็นเหมือนกัน มีเหมือนกัน เป็นต้นว่า **“มีบุญมีบาปที่เป็นภูมิโลกียะ”** เช่นเดียวกัน “เทวนิยม” ก็มี “อเทวนิยม” ก็มี เหมือนกัน ดังนี้ **ย่อไม่ใช่ “ความต่าง” ของ เทวนิยม กับ อเทวนิยม หรือไม่ใช่ความเป็นพิเศษของเนื้อหา “ธรรมะ”** ที่เรากำลังชี้ชัดจัดแบ่งกันให้เห็นแจ่มแจ้งแน่นอนกันลงไปนี่ เป็นแน่

เพราะฉะนั้น ความเหมือนกัน จึงไม่ใช่ **“เครื่องชี้แบ่ง”** ความเป็น ‘อเทวนิยม’ หรือความเป็น ‘เทวนิยม’

“ธรรมะชั้นโลกีย” ของทุกศาสนา ล้วนไม่มีอะไรแตกต่างออกไป อย่างเด็ดขาด เพราะยังมี “ภพ” มี “ชาติ” กันอยู่ทั้งนั้น จึงไม่สามารถ เอามาใช้แบ่ง ระบุ หรือใช้เป็นเครื่องตัดสิน อย่างเด็ดขาดได้ว่า อย่างเป็น ‘อเทวนิยม’ อย่างเป็น ‘เทวนิยม’

ดังนั้น **“โลกียธรรม หรือธรรมะชั้นโลกีย”** ที่ยังไม่ลดอัตตา ยังไม่ล้างภพลบชาติ **จึงไม่ใช่เครื่องชี้ “ธรรมะชั้นโลกุตระ” อันเป็นความตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า** ซึ่งไม่มีความรู้ชนิดนี้ในศาสนาใดๆทั้งสิ้น มีแต่เฉพาะในพุทธเท่านั้น **“เนื้อแท้ของพุทธ” จึงชี้ชัดอยู่ตรงนี้**

เห็นได้ชัดเจนใหม่ว่า เนื้อหาที่ **ไม่เข้าข่าย “โลกุตระ” นั้นไม่ใช่ “ธรรมะของพุทธโดยเฉพาะ”** เพราะไม่ใช่เนื้อแบบพุทธ-ยังไม่ใช่

พันธฺ์พุทฺธแท้ เนื้อหาที่..เข้าข่าย “โลกุตระ” เท่านั้น จึงจะเป็น “**ธรรมะของพุทธโดยเฉพาะ ที่เป็นเนื้อแบบพุทธ-พันธฺ์พุทฺธแท้**” นี้แหละ คือ จุดที่ไม่เหมือนหรือแยกเด็ดขาดจากความเป็น “**เทวนิยม**” ต่างๆ

ความเป็น “อเทวนิยม” จึงนับเอาส่วนที่เป็น “**ความต่าง**” ไปจาก **โลกียธรรม** จาก**โลกียกุศล** นั่นคือ **โลกุตระธรรม-โลกุตระกุศล** นั่นเอง ซึ่งเป็นส่วนที่ “**เทวนิยม**” เขาไม่มี นี่เป็นนัยสำคัญ

เพราะนัยสำคัญ “**โลกุตระธรรม**” ไม่เหมือน “**โลกียธรรม**” แน่ๆ ดังนั้น “**โลกุตระธรรม**” จึงจะสามารถมี “**โลกุตระกุศล**” นี้ต่างหากที่เป็น **แบบเฉพาะของตน** อันชี้ได้ชัดๆว่า เป็น “**ธรรมะของพุทธ**” ซึ่ง “**โลกียะ**” ไม่สามารถมีได้เป็นได้ **แต่อย่าหลงเหินเข้าใจผิดไปละว่า ใน “โลกุตระธรรม” นั้น ไม่มี “โลกียกุศล” มีแน่นอน “โลกุตระธรรม” มี “โลกียกุศล” ด้วย** เหมือนชาว “**โลกียะ**” ทั้งหลายเขามีได้เป็นได้เช่นกัน

กล่าวคือ หากใครสามารถปฏิบัติถึงขั้นบรรลุ “**โลกุตระกุศล**” ใน “**โลกุตระกุศล**” นั้น จะมีทั้ง “**โลกุตระกุศล**” และพร้อมๆกันนั้นก็ยังมี **ทั้งส่วนที่เป็น “โลกียกุศล” อยู่ด้วย** รวมเป็น “**มีกุศล**” ทั้ง ๒ ส่วน (อุภยัตตะ)

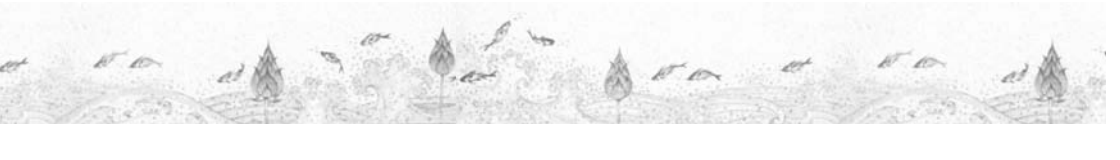
ดังที่เคยพูดถึงมาแล้วว่า พระพุทธเจ้าทรงประกาศความเป็น “**อเทวนิยม**” ของพระองค์อย่างแจ่มแจ้งแล้วอย่างเด็ดเดี่ยว ท่ามกลาง ศาสนาทั้งหลายที่ล้วนเป็น “**เทวนิยม**” เกือบจะทั้งสิ้น ในยุคนั้น

ความต่างของ “**เนื้อแท้**” ที่เป็น “**อเทวนิยม**” นั้นมี “**คุณลักษณะ**” **จำเพาะ** ไม่มีในศาสนาใด เพราะพระพุทธเจ้า..**ตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง** (สัมมาสัมพุทธ) มีใช้รับเื่องการมาจาก “**พระเจ้า**” ความต่างดังกล่าวนี้ คือ ความรู้แบบ “**โลกุตระภูมิ**” ที่นับเป็นขั้น “**อารยธรรม**” และต่างจาก “**กัลยาณธรรม**” ที่ยังเป็นแค่ “**โลกียภูมิ**” เท่านั้น เพราะ “**ภูมิโลกียะ**” ยังไม่สามารถหลุดพ้นออกจากวัฏฏะแห่ง “**โลกีย**” ยังไม่มี “**ภูมิโลกุตระ**”

ที่เป็นสัมมาทิฏฐิ และยังปฏิบัติจนถึงขั้นสัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ ไม่ได้
ได้สาธยายมาแล้วซ้ำซากว่า เพียงแค่ “กัลยาณธรรม” นั้น ยัง
เป็น “กุศลธรรมชั้นโลกีย์” ต่อให้ดีเยี่ยมสูงส่งสุดยอดปานใดก็ตาม ก็ยัง
ไม่ใช่ “อเทวนิยม” เพราะยังไม่สัมมาทิฏฐิใน “ภูมิโลกุตระ” จึงได้
ประโยชน์ที่วนเวียนอยู่ใน “ภูมิโลกียะ” คงเต็มเท่านั้น ดังนั้น “ประโยชน์
แบบโลกียะ” แม้จะสูงสุดสูงปานใดๆก็ยังไม่เข้าข่าย “ปรมาตถปฏิปทา”
(ทางดำเนินที่พาบรรลุนิพพาน) ยังไม่เป็นความจริงชนิดที่เรียกได้ว่า
“ความจริงที่มีภูมิชั้นอารยชน ซึ่งมีญาณรู้แจ้งในจิต..เจตสิก..รูป..
นิพพาน” (ปรมาตถสังจะ) เพราะ “ประโยชน์แบบโลกียะ” ยังเป็น
ความจริงแค่ “ความจริงที่มีภูมิชั้นปุถุชนหรือกัลยาณชนเท่านั้น” ซึ่ง
เป็น ‘สมมุติสังจะ’ รู้กันได้ทั่วไป แต่ยังไม่สามารถรู้ทางนิพพาน”
โลกียธรรม กัลยาณธรรม นั้น แม้จะมีประโยชน์ยิ่งยอดปานใด
ก็**ไม่พาทหลุดพ้นวัฏสงสารสู่นิพพาน** จึงมีใช่ โลกุตระธรรม “ประโยชน์

แบบโลกียะ” จึงต่างจาก“ประโยชน์แบบโลกุตระ” สำคัญยิ่งก็ตรงนี้

“**ประโยชน์อันคนพึงได้พึงถึง**” ที่พระพุทธเจ้าทรงหมายถึง จึงชี้ชัดว่า **เนื้อหาของความเป็นพุทธ** ซึ่งพระองค์ตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง แล้วเอามาประกาศแก่มนุษยชาติ นั่นคือ **“โลกุตระธรรม”** หากคนผู้ใด เกิดมาเป็นชาติคนแล้วตายไป **ไม่ได้บรรลุ “โลกุตระธรรม”** อันเป็นอาริยทรัพย์ใส่ตนบ้างเลย คนผู้นั้นก็เป็น “โมฆบุรุษ” หรือเป็นคน เสียชาติเกิดโดยแท้ เป็นการพลาด “ประโยชน์” อันพึงได้พึงถึง ที่อุตส่าห์ ได้เกิดมาเป็นคนทั้งชาติ โดยเฉพาะผู้ที่ได้พบพระพุทธศาสนา หรือยิ่งเป็นพุทธศาสนิกชนนั้นแหละ ที่เป็น **“โมฆบุรุษ”** แท้ ตามที่พระพุทธเจ้า ทรงหมาย

เราจะรู้ “โลกียธรรม” หรือ “โลกุตระธรรม” ได้อย่างดีขึ้นถูกแท้ เราก็จะต้องเข้าใจความเป็น **“เทวนิยม”** กับ **“อเทวนิยม”** ว่า **มีนัยสำคัญ** ของ **“ความต่าง”** อย่างไร ตรงไหน กันบ้าง โดยอาตมาขอแนะนำประเด็นสำคัญมายืนยันไว้สัก ๑๐ ข้อ

แต่ก่อนจะสาธยายถึงประเด็น**ความต่างกัน**ของ “เทวนิยม กับ อเทวนิยม” ทั้ง ๑๐ ข้อ นั้น ก็ต้องขออภัยต่อท่านผู้อ่านเป็นอย่างมาก เมื่อได้อ่านข้อเขียนที่อาตมาจะได้เขียนต่อไปจากนี้ บางคนอ่านแล้วก็อาจจะเห็นเป็นว่า **อาตมายกตนข่มท่าน หรืออวดดีผยองตน** หรือรุนแรงไปกว่านั้นถึงกับเห็นว่า **อาตมากวาดฝ้ายอื่นทิ้งหมด แล้วยืนยัน แต่ว่า ตนเท่านั้นถูกต้องเพียงผู้เดียว** ก็ต้องขออภัยอย่างยิ่งจริงๆ

ทุกถ้อยคำความที่เขียนออกไป อาตมาแน่ใจว่าอาตมาไม่มีอคติ ไม่ได้โกรธเกลียดหรือคิดเหยียดหยามใคร ขอยืนยันว่าทำด้วยความเคารพ อาตมาอธิบายสั้นจะ เจตนาเปิดเผยสั้นจะ ที่อาตมาอธิบายนั้น คือ สัจธรรม ดังนั้นข้อเขียนนี้จึงเป็นการกล่าวสั้นจะกันตรงๆว่า อะไร

ดำ-อะไรขาว อะไรสูง-อะไรต่ำ อะไรถูก-อะไรผิด อะไรจริง-อะไรไม่จริง ฯลฯ ซึ่งเป็น*การอธิบาย “สัจจะหรือความจริงตามความเป็นจริง”* เท่าที่อาตมารู้และเชื่อมั่นของอาตมาด้วยความบริสุทธิ์ใจ มันเป็นเรื่องลึกซึ้ง เป็นเรื่องซับซ้อนอ่อนละเอียด ซึ่งยากแก่การอธิบายอย่างยิ่ง จึงอ้อมค้อมไม่ได้ เลี่ยงก็ไม่ได้ พุดคลุ่มๆเครือๆก็ไม่ได้ อมพะนาก็ไม่ได้ แฝงตรงนั้นบังตรงนี้ก็ไม่ได้ ไม่ว่าจะกล่าวไม่ตรงไม่จริงในลักษณะใด มันจะยังทำให้สับสนไขว้เขว ที่สุดเข้าใจผิด จึงต้องขออภัยต่อท่านผู้อ่านจริงๆ

ส่วนคำกล่าวคำอธิบายของอาตมาจะผิดจะถูกอย่างไรก็เป็นความจริงใจของอาตมาที่ขอยืนยันว่า ปราศจากอคติแค้นแค้น ใครจะตัดสินด้วยญาณปัญญาของใคร อย่างไร ก็ไม่มีปัญหาอะไร เพราะถ้าอาตมาเสนอสิ่งผิด ผิดนั้นย่อมเป็นบาปที่อาตมาต้องได้รับ “วิบากบาป” เองอยู่แล้วตามสัจจะ ไม่มีละเว้น *กรรมย่อมเป็นสัจจะ ไม่มีใครตัดสิน*

โปรดอ่านคำอธิบายของอาตมาได้แล้ว ด้วยคารวะยิ่งหากส่วนสิ่งที่เป็นความไม่ดีไม่งามใดๆอันพึงเกิดขึ้นเพราะการอธิบายครั้งนี้

พลังอำนาจของ “อเทวนิยม” คือ กรรม

๑. “เทวนิยม” เชื่อและนับถือพระเจ้าหรือพลังศักดิ์สิทธิ์ยิ่งใหญ่ในสากลโลก ว่า คอยดลบันดาลให้เป็นให้มีแก่มนุษย์ แก่ทุกสรรพสิ่งในมหาจักรวาลทั้งเอกภพ

ส่วน “อเทวนิยม” นั้น มิได้เชื่อหรือนับถืออย่างนั้น แต่มีเนื้อหาหลักซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญแน่ชัด

ที่จริง “อเทวนิยม” ก็มีพลังอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ มิใช่ไม่มี แต่พลังอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์นั้นๆ ไม่ได้หมายถึงพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์แบบเดียวกันกับชาว “เทวนิยม” เชื่อและนับถือ พลังอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ที่ชาว “อเทวนิยม” เชื่อและนับถือ คือ พลังแห่งกรรม พลังแห่งผลวิบากของตนๆแต่ละคนต่างหาก พลังอำนาจแห่ง “กรรมวิบาก” ที่ตนเองได้ทำและสั่งสมไว้ ของใครของมัน จะเป็นฤทธิ์เป็นอำนาจช่วยเหลือเจ้าของกรรมวิบาก น้อยหรือมากอย่างไร เท่าใด ก็เป็นไปได้ตามบารมีของแต่ละคน เท่าที่ตนเองจะได้รับของตนๆ ตามที่ตนได้สั่งสมไว้จริง พลังอำนาจที่ช่วยเจ้าของกรรมวิบากดังกล่าวนี้เป็นนามธรรมที่ไม่รู้ไม่เห็นได้ง่ายๆ พระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็น “อจินไตย” (ไม่พึงคิด, เกินกว่าที่จะคิด) ซึ่งผู้ที่ได้ทำกรรมสั่งสมเป็นพลังแห่งผลวิบากสูงถึงขั้นพิเศษ จนดูราวกับมีสิ่งศักดิ์สิทธิ์บันดาลดลบันดาลให้แก่ผู้มีบารมีนั้นๆ อย่างน่าทึ่ง จนน่าอัศจรรย์ ก็เป็นได้ เป็นเรื่องจริงมีจริง ก็เหมือนกันกับชาว “เทวนิยม” บางคนที่ได้รับการบันดาลดลบันดาลนั่นเอง ต่างกันก็ตรงที่ชาวเทวนิยมเชื่อว่า เป็นพลังอำนาจของพระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ “ที่

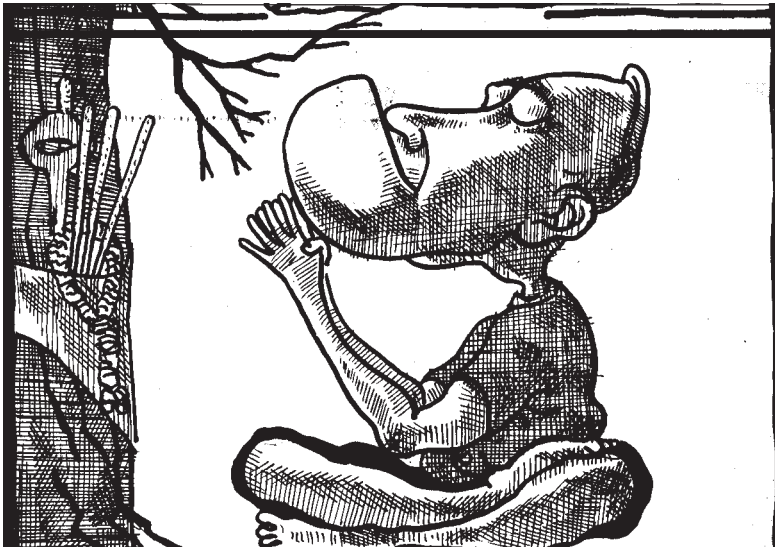
มีฤทธิ์มีเดชอยู่นอกตัวเรา” บันดาลบันดาลให้ แต่ชาว “อเทวนิยม” มีได้เห็นเป็นอย่างนั้น *อเทวนิยม* เชื่อและเห็นว่า เป็นพลังปัจจัยของ “วิบาก” (ผลของกรรมที่ตนได้สั่งสมไว้) ของตนๆ เป็นพลังเป็นอำนาจ ส่วนตัวของแต่ละคนเองต่างหาก ของใครก็ของผู้นั้น ไม่มีอำนาจของ คนอื่นหรือของพระเจ้าใดๆ ถ้าเราไม่มีของเราเอง ก็ไม่ต้องไปขอจาก ใคร หรือจากอำนาจใดให้มาบันดาลให้เรา เพราะถ้าเราไม่มีส่วนของตน ก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะขอจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์หรือจากพระเจ้าใดๆได้ แล้วอย่า อูตรีไป “ขอ” จากพระพุทธรเจ้าเข้าล่ะ เพราะพระพุทธรเจ้ามิใช่ “พระเจ้า” ผู้ดลบันดาลอะไรให้ใคร พระองค์ตรัสว่า *พระองค์เป็นแต่เพียงผู้ชี้ทาง ให้เท่านั้น* แต่ละคนก็ไปสร้างพลังปัจจัยที่จะเป็นพลังอำนาจบันดาล ให้แก่ตนเอง ตามคำตรัสชี้ทางเถิด หรือ “*ตนเป็นที่พึ่งของตน*” และ “*กรรมเป็นที่พึ่งของตน*” (กัมมปฏิสรรณา) ก็ล้วนคือคำตรัสที่ยืนยัน ความเป็นพุทธอยู่ชัดๆ

ดังนั้น แม้จะเป็นชาวพุทธหากผู้ใดที่เชื่ออำนาจศักดิ์สิทธิ์ เชื่อ เทพเจ้าหรือพระเจ้าว่า เป็นผู้มีอำนาจบันดาลอย่างนั้นอย่างนี้ ให้ แก่ใครก็ได้ เหมือนกับชาว “เทวนิยม” เชื่อและนับถือกัน **ชาวพุทธ ผู้หนึ่งก็คือ ผู้มีมัจฉาทิฎฐิ หรือเป็นผู้แสวงบุญนอกขอบเขตพุทธไปแล้ว** เพราะยึดถือผิคนัยสำคัญ ก็เห็นอยู่ชัดๆแล้วว่า ผู้เชื่อพระเจ้าหรือ พลังศักดิ์สิทธิ์ ที่ดลบันดาลอะไรต่ออะไรนั้น *ไม่ใช่ทิฎฐิแบบ “พุทธ”* เพราะออกนอกกรอบของความเป็น “อเทวนิยม” ไปแล้ว ไป “เชื่อพระเจ้า -เชื่อผู้บันดาลบันดาล” ไม่ได้ “เชื่อกรรม” (กัมมสัทธา) ไม่ได้ “เชื่อวิบาก” (วิปากสัทธา) ไม่ได้ “เชื่อกรรมเป็นของของตน” (กัมมัสสกตาสัทธา) ไม่ได้ “เชื่อความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า” (ตถาคตโพธิสัทธา) เสียแล้ว

กระนั้นก็ดี ชาวพุทธเองส่วนใหญ่ส่วนมากเสียด้วยก็ยังคงเชื่ออำนาจลึกลับศักดิ์สิทธิ์ เชื่อเทพเจ้าหรือพระเจ้าว่า เป็นผู้ที่มีอำนาจบันดาลบันดาล อย่างนั้นอย่างนี้ให้แก่ใครก็ได้ เหมือนกับชาว “เทวนิยม” เขาเชื่อเขานับถือกันอยู่ *โดยไม่ได้ฉุกคิดเลยว่า นั่นเป็น “มิจฉาทิฏฐิ” แล้ว* เห็นไหมว่า ความเปลอๆเฟินๆของคนมันเป็นได้ง่ายๆ คนไม่ลั้มนมาทิฏฐิกันก็เพราะทิฏฐิที่เป็น “เทวนิยม” มันกินลึกครองโลกยิ่งใหญ่มานาน ทั้งๆที่รู้กันทั่วว่า ศาสนาพุทธ *ไม่ได้นับถือ “พระเจ้า” ไม่ใช่ “เทวนิยม” พุทธเป็น “อเทวนิยม” จริงๆ แท้ๆ* ก็ยังเปลอเฟินกันไปได้ปานฉะนี้

นี่ก็แค่.. “ความแตกต่างข้อต้น” ของความเป็น “เทวนิยม” กับ “อเทวนิยม” อันเป็นความหมายหลักใหญ่ๆประเด็นแรก ที่ประชาชนคนทั่วไปในโลกต่างก็รู้กันดีถ้วนทั่วกันทั้งนั้น ชาวพุทธเองแท้ๆ ยังมีความเปลอเฟินได้ถึงเพียงนี้ มันใจว่าตนเป็นพุทธ แต่ด้วยสัจธรรมแม้แค่ขั้นต้นก็ยังอยู่นอกความเป็นพุทธมากมายเท่าใด ขนาดไหน ก็

ประมาณเอาตามความมีจริงเป็นจริงกันเถิด

เมื่อ “ทิวฐิติ” ซึ่งเป็นความเชื่อหรือความเห็น ไม่ “สัมมาทิวฐิติ” กันตั้งแต่ต้น “ทางประพตติอันประเสริฐ” ที่คนทุกคนควรประพตติเพื่อความเจริญไปสู่ที่สูงที่สุดแห่งความสุขยอดในความเป็นคน ซึ่งเป็นความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า คือ มรรค อันมีองค์ ๘ ก็ “ผิด” ตั้งแต่ต้น องค์อื่นๆอีกทั้ง ๗ ของมรรค ๘ ก็ต้องพลอย “ผิด” ไปด้วยทั้งหมดแน่นอน พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนว่า “ทิวฐิติ” เป็นประธานของ “มรรค อันมีองค์ ๘” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๔ และทุกข้อของแต่ละองค์มรรค) ในเมื่อประธาน “มิจฉา” (ผิด) ตั้งแต่หัวขบวน ความดำรินึกคิดก็เป็น “มิจฉาสังกับปะ” การพูดจาก็เป็น “มิจฉาวาจา” การกระทำทั้งหมดก็เป็น “มิจฉากัมมันตะ” แม้อาชีพการงานก็เป็น “มิจฉาอาชีพะ” และ “วายามะ กับ สติ” ก็ “มิจฉา” ด้วย โดยเฉพาะ “สมาธิ” จึงเป็น “มิจฉาสมาธิ” ซึ่งก็คือ “สมาธิ” แบบฤๅษี ที่เป็น “โลกียสมาธิ” ตามที่ได้เคยกล่าวถึง และที่เป็นกันอยู่เต็มประเทศไทยเมืองพุทธ นั้นเอง

ดังนั้น ทางเดินของชีวิตคนผู้เชื่อผิดเห็นผิดดังกล่าวนี้ ย่อมไม่มีโอกาสได้มรรคผลที่เป็น “ประโยชน์แบบโลกุตระ” หรือเป็นธรรมชาติที่มี “อาริยะแบบพุทธแท้ๆ” ดังที่ชาวพุทธทั้งปวงยอมจำนนกันทุกวันนี้

ประโยชน์แห่งศาสนาพุทธที่จะช่วยให้คนเป็นผู้พร้อมไปด้วยคุณธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ความเป็นคนมี “วรรณะ ๘” (The classes) เป็นต้น จึงหาได้ยากมากในสังคมไทยที่เป็นเมืองพุทธ แม้ในผู้มีความรู้สูงๆ ในผู้บริหารบ้านเมือง ไม่ว่าทางโลกหรือทางธรรม ทั้งๆที่เป็นคนไทยเป็นชาวพุทธกันมาหลายชั่วโคตร

เอาละ ผ่านข้อนี้ไปเสียก่อน ไว้ค่อยแจ่มละเอียดๆอีกในตอนปลายก็แล้วกัน

“อเทวนิยม”

เชื่อ “อนิจจัง-อนัตตา”

๒. “**อเทวนิยม**” เชื่อถือว่า พระเจ้าหรือปรมาตมัน หรืออาตมัน (อัตตา) นั้น คือ ความเที่ยงแท้ เป็น “นิจจัง” เป็น “สัสตัง” ไม่มีวันสูญ ปรมาตมันหรืออัตตา “มีอยู่” ตลอดกาลนิรันดร์

ส่วน “**อเทวนิยม**” นั้น เชื่อคนละชั่วเลย คือ พระเจ้าก็ตี ปรมาตมันก็ตี อาตมันหรืออัตตาก็ตี ไม่เที่ยงแท้ เป็น “อนิจจัง” เป็น “อนัตตา” ถึงปลายท้ายไม่เหลือตัวตน ที่สุดไม่มีตัวตน สามารถปฏิบัติ พิสูจน์ความสูญสิ้นตัวตนหรือทำอาตมันให้สลายหายไป ไม่มีอีก ได้เด็ดขาด ถึงขั้นไม่เป็นไม่มีอะไรอีก (สูญญัง)

ซึ่งเห็นได้ชัดๆ ว่า เชื้อถือหรือยึดกันคนละทิศคนละทาง ไม่เหมือนกันเลย จุดสุดยอดไปกันคนละขั้ว ไม่ไปทางเดียวกันเลย

แต่แม้จะมีเป้าหมายสุดยอดคนละทาง แต่ทางร่วมในกุศลอัน เป็นโลกีย์ของสังคมาของมนุษย์ พุทธก็คงเร่งรัดพัฒนาให้สังฆกุศล โลภี้อย่างสำคัญอยู่เฉกเช่นเดียวกันกับทุกศาสนา และพุทธไม่ได้เป็น ปฏิปักษ์กับใคร พุทธก็ยังร่วมสังคมาร่วมความเป็นอยู่ เป็นไปกับทุกๆ คน ไม่ว่าใครจะถือศาสนาใด โดยเฉพาะคนดี มีกุศลโลกียะ พุทธก็มีกุศลโลกียะ เหมือนกับชาว “เทวนิยม” มีเช่นกัน เข้ากันได้ สัมพันธ์ กันดี ในความเป็นสังคมาโลกสังคมามนุษย์

เพียงแต่มีส่วนที่แตกต่างจากกุศลโลกียะเท่านั้น คือ พุทธมี “ปรมัตถสังขะ” (ความจริงตามความหมายสูงสุด) อันพิเศษไปอีกต่างหาก จาก “สมมุติสังขะ” (ความจริงตามที่รู้ร่วมกันอยู่ทั่วไป) จึงมีกุศลโลกุตระ แตกต่างไปอีกอย่างหนึ่ง

เป็นต้นว่า พุทธหรือ “อเทวนิยม” นั้น พระพุทธเจ้าได้พาพิสูจน์ ความสูญสิ้นอัตตาหรืออาตมัน อย่างรู้แจ้งเห็นจริง ถึงขั้นสัมผัสความจริง ทั้งที่เป็น “อาตมัน” (อัตตา) และทั้งสภาพสิ้นตัวตนเป็น “สูญ” กันจริงๆ “อเทวนิยม” จึงเป็นศาสนาที่พิสูจน์ได้ถึงที่สุดของสิ่งสูงสุดในความเป็น “จิตวิญญาน” ศาสนาพุทธเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตวิญญาน

ส่วนชาว “เทวนิยม” ที่ยังยึดพระเจ้าหรือปรมาตมันหรืออัตตา นั้น ท่านไม่พิสูจน์สิ่งสูงสุดกัน ท่านให้เชื่อถ้อยเดียว และห้ามวิจัย วิจรณ์สิ่งสูงสุดด้วย เพราะยกไว้ว่า **ไม่ไหววิสัยของคน** คนจึงไม่มีสิทธิ์ ล่วงรู้ ไม่มีสิทธิ์พิสูจน์สิ่งสูงสุดนั้นๆ แม้แต่ “อาตมัน” หรือ “อัตตา”

“อเทวนิยม”สามารถดับภพ จบชาติได้อย่างสนิทบริบูรณ์

๓. “เทวนิยม” มี “ภพ” (มีแดนสวรรค์เป็นที่สุดเป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ไม่หมดสิ้น “ภพ”) และยังมี “ชาติ” คือ ที่สุดของ “จิตวิญญาน” ยังเกิดในสวรรค์ หรือไม่ก็ในนรก ยังเป็นอาตมันหรืออัตตานุวัตร

เพราะ “เทวนิยม” ไม่เข้าใจในความเป็น “ชาติสังสาระ” (การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสาร) จึงไม่สามารถดับวัฏสงสารลงได้เด็ดขาด จึงไม่มี “ชาติกษยะ” (ความสิ้นไปแห่งการเกิด) หรือไม่มี “ชาตินิโรธ” (ความดับสิ้นแห่งการเกิด) เพราะไม่มีญาณหยั่งรู้แจ้งเห็นจริงใน “ชาติสัมภวะ” (ต้นเหตุที่ทำให้เกิด) จึงยังมี “ชาติตตะ” (ตัวตนของผู้เกิดอยู่) เป็นที่สุด ดังนั้น “ชาติกเขตตะ” (ภพที่เกิด) ก็ยังมีอยู่

“ชาติสังสาระ” นั่นคือ การเกิดเวียนวนอยู่ในวัฏสงสาร หมายความว่า ตายแล้วก็ต้องเกิดอีก เวียนวนอยู่ในโลกแห่งการตาย-การเกิด..เกิด-ตาย..ตาย-เกิด ไม่รู้ทิศทางที่จะจบ จึงหยุดเกิดหยุดตาย ไม่ว่าทางรูปธรรมหรือนามธรรม ก็ทำไม่ได้สำเร็จเด็ดขาดสัมบูรณ์

ยังมีคนอีกมากที่ไม่เชื่อว่า คนเรานั้นตายแล้วจะต้องเวียนวนมาเกิดอีก เกิดเป็นสัตว์ต่างๆได้สารพัด มีเชื่อว่าจะได้เกิดมาเป็นคน

เท่านั้น เกิดเป็นสัตว์นรกซึ่งมีหลายชนิดก็เป็นได้ เกิดเป็นเทวดาก็ได้ เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานประเภทใดๆก็ได้ และเป็นได้ง่ายๆยิ่งกว่าจะได้ เกิดเป็นคนด้วยซ้ำ

คนทุกคนมี “อตตตา” ทั้งนั้น เป็นสามัญ มีไข่มิ “อนัตตา” เป็นสามัญ หากยังไม่ได้เรียนรู้และละล้างจนสามารถปล่อยวางอตตตาได้อย่าง สัมบูรณ์ด้วย “วิชา ๙” ก็จะต้องตายไปเกิดเป็นสัตว์ต่างๆ เกิดเป็น สัตว์นรก สัตว์เดรัจฉาน เกิดเป็นเทวดา หรือโชคดียังได้เกิดเป็นคนบ้าง ซึ่งเวียนวนไม่มีที่สิ้นสุด วนแล้ววนเล่า ไม่สามารถดับวิภวสงสาร หรือ หยุดยั้งการเวียนวนเกิด-ตาย ตาย-เกิดลงได้เด็ดขาด ไม่สิ้นสุดจบการ เวียนตายเวียนเกิดไปได้เลย ถ้าไม่พบธรรมะที่เป็นโลกุตระ และได้เรียนรู้ แล้วปฏิบัติจนบรรลุนิพพาน ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงสอนไว้

“ชาติภพขยะ” หมายความว่า ความสิ้นสุดแห่งการเกิด นั่นคือ ชั้นสูงสุดของ “โลกุตระ” นั่นมีถึงขั้นสามารถทำให้การเกิดสิ้นสุดไป จริงๆ หรือ “ชาตินิโรธ” ก็มีความหมายคล้ายกันคือ ความดับสิ้นของ การเกิด หรือดับการเกิดนั้นได้สนิทแท้ ไม่ววนเวียนกลับมาเกิดอีกแล้ว เด็ดขาด ทั้งในวิภวสงสารหรือในมหาเอกภพ

ซึ่งจะ “ดับการเกิด” หรือจะทำให้การเกิดนั้นๆสิ้นไปอย่างเด็ดขาด สัมบูรณ์แน่แท้ ก็จะต้องมีญาณหรือมี “วิชา ๙” สามารถหยั่งรู้ “ลงไปถึง ที่เกิด” (โยนิส) ต้องรู้แจ้งเห็นจริง “ตัวตน” (อตตตา) ของ “ต้นเหตุที่ทำให้เกิด” ที่ศัพท์บาลีเรียกว่า “ชาติสัมภวะ” หรือ “ชาติปภวะ” แล้วดับ ตัวตนที่เป็น “สักกายะ” จนถึง “อาสวะ” หรือ “อนุสัย” ให้เกลี้ยงสนิท

ไม่เช่นนั้น ก็จะมี “ชาติตตตะ” คือมี “ตัวตนของผู้เกิดอยู่” ไม่หมดสิ้นลงไปได้เองเป็นอันขาด

ในเมื่อยังไม่สามารถรู้จัก “ตัวตนของผู้เกิดอยู่” ของตน ซึ่ง เป็น “ภวะ” (ความมี) ในตนของตนเองแท้ๆ และเจ้าตัวก็ยังมี “ดับตัวตน

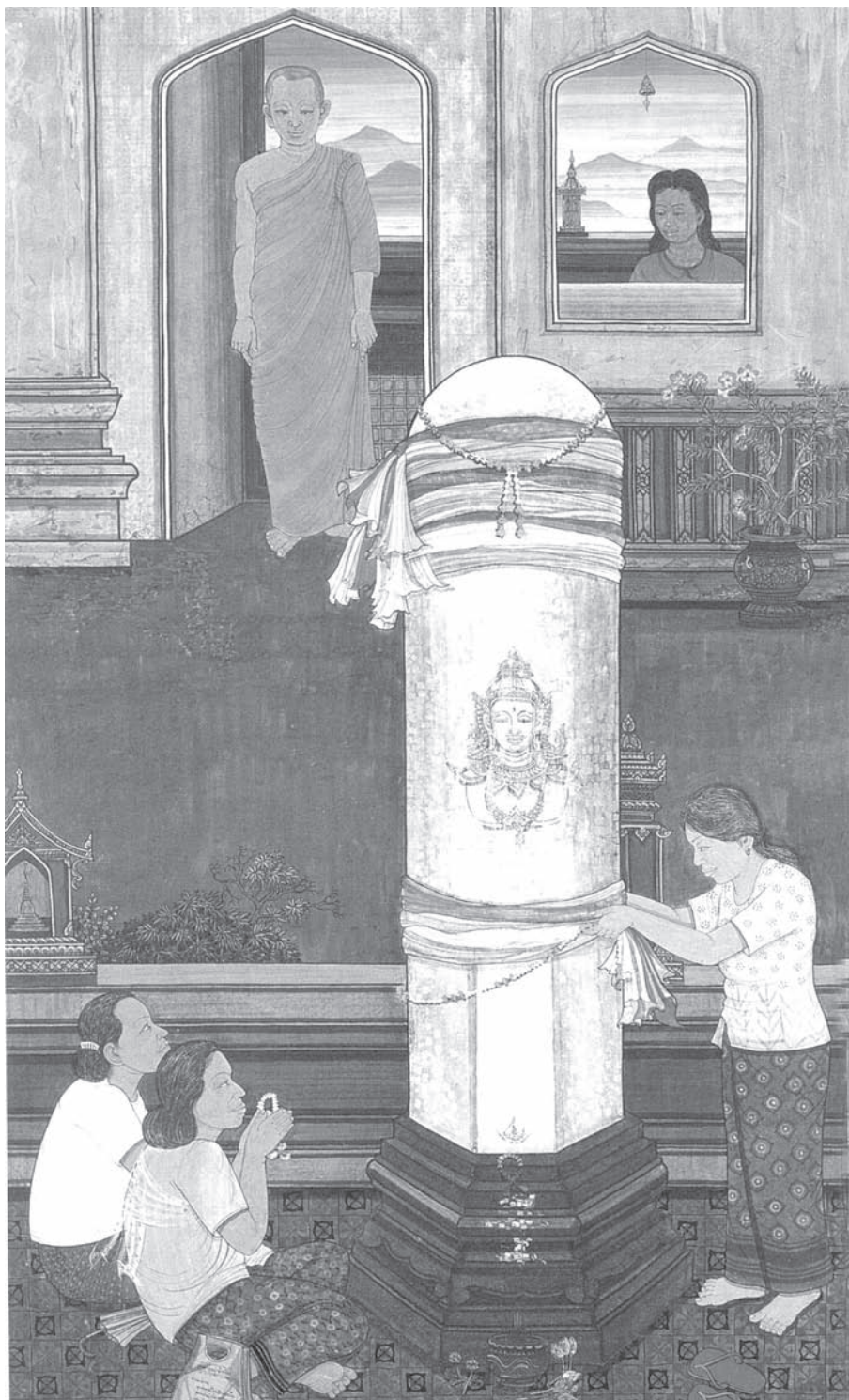
ของตน” ให้หมดสิ้นเกลี้ยงไม่ได้ “ชาติกเขตตะ” อันหมายถึง “ภพที่เกิด” ก็ยังมีอยู่แฉะยิ่งกว่าแฉะ ผู้ที่รู้แจ้งจริงและสามารถปฏิบัติ บรรลุจริงเท่านั้นจึงจะ “ดับภพจบชาติ”

ซึ่งความรู้และความจริงชนิดนี้เป็นเป้าหมายสูงสุดของศาสนาพุทธที่เป็น “อเทวนิยม”

ส่วนชาว “เทวนิยม” (ซึ่งไม่ใช่พุทธ) ผู้นับถือ “พระเจ้า” นับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์คอยบันดาลบันดาลนั้น ก็มีเป้าหมายสูงสุดของชาว “เทวนิยม” คือ จะต้องได้ไปอยู่ใน “ภพของพระเจ้า” อันเป็น “แดนสวรรค์” อยู่กับพระเจ้านิรันดร เป็นความสุขชั้นปลาย ซึ่งก็เห็นชัดๆ ว่า นั่นคือ “ความมี,ความเป็น” (ภพ) แท้ๆ ยืนย่นอยู่ใต้งามๆ ยังมี “ภพ” อยู่ไหนเท? จึงไม่สิ้น “ภพ” ยังไม่ “สูญ” ยังไม่หมด “ตัวตน” (อัตตา, อาตมัน) ยังมี “ชาติ” มีอิตตาหรืออาตมัน และปรมาตมัน

ส่วน “อเทวนิยม” นั้น สามารถ “ดับภพจบชาติ” ได้อย่างสนิทบริบูรณ์ เพราะรู้แจ้งเห็นจริงใน “กามภพ-รูปภพ-อรูปภพ” เป็นต้น ด้วย “วิชา ๙” จึงสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ภพที่เกิด” (ชาติกเขตตะ) รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ตัวตนของตนที่เกิดอยู่” (ชาติตตะ) รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ต้นเหตุที่ทำให้เกิด” (ชาติสัมภวะ) มีทางปฏิบัติที่ถูกถ้วน (สัมมารค) หรือมี “จรณะ ๑๕” (ข้อประพฤติอันพาบรรลुวิชาหรือนิพพาน) ไปสู่การ “ดับภพจบชาติ” ได้อย่างสัมบูรณ์ (absolute) ถึง “อนัตตา, สุธมฺมตา” (ความไม่มีตัวตน, ความไม่มีอะไร, ความสูญสิ้น, ความว่างเปล่า) เพราะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “การเวียนว่ายในวัฏสงสาร” (ชาติสังสาระ) จึงสามารถดับวัฏสงสารลงได้เด็ดขาด เพราะมีญาณรู้จักรู้แจ้งเห็นจริงใน “ความหมดสิ้นเหตุเชื้อสุดท้ายแห่งการเกิดคือกิเลสอาสวะ” (อาสวกขณฺณ) และทำ “ความสิ้นไปแห่งการเกิด” (ชาติกขย) ได้สำเร็จ มี “ความดับสิ้นของการเกิด” (ชาตินิโรธ) สนิทจริง จึง “สิ้นภพจบชาติ” ถึงที่สุด

“อเทวนิยม”เชื่อว่า กรรมวิบาก ไม่เที่ยงแท้แน่นอนตายตัว

๔. **“อเทวนิยม”** เป็นลัทธิที่มีความเชื่อว่า การกระทำทุกอย่างของมนุษย์หรือเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นอยู่ในโลก ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว หรือมีผู้กำหนดแน่นอนแล้ว ที่เรียกว่า “นียัตินิยม” (determinism) ซึ่งมีทั้งชนิดที่ถือว่า “สิ่งใดก็ตามที่ได้ประสบ จะเป็นสุขก็ตาม เป็นทุกข์ก็ตาม มีใช้สุขมีใช้ทุกข์ก็ตาม ล้วนเป็นเพราะกรรมเก่าได้ทำไว้ แต่ปางก่อนอันเที่ยงแท้” (บุพเพกตเหตุวาท = กรรมเก่าเที่ยงแท้) โดยเชื่อกันทั่วไปว่า ไม่มีทางแก้ไขให้เปลี่ยนแปลงได้ แล้วก็ยอมจำนน

นั่นก็เห็นได้อยู่ชัดเจนๆ เป็นลัทธิที่เชื่อใน “ความเที่ยง” (นิจจัง) คือไม่เปลี่ยนแปลง คงที่ หรือ “ตลอดกาล” (สัสสตะ) คือเป็นอย่างนั้นตลอดไป แน่แน่นอน “เทวนิยม” เชื่อถือกันอย่างนี้

และมีทั้งชนิดที่ถือว่า “สิ่งใดก็ตามที่ได้ประสบอยู่นั้น จะเป็นสุขก็ตาม เป็นทุกข์ก็ตาม มีใช้สุขมีใช้ทุกข์ก็ตาม ล้วนเป็นการบันดาลของพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ทั้งสิ้น” (อิสรนิมมานเหตุวาท = พระเจ้าเนรมิต) ถ้าได้รับทุกข์ทรมานคราใด ก็เชื่อสนิทว่า เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า หรือพระเจ้าทรงลงโทษ ก็หยุดคิดแก้ไขใดๆ ก็หันมารับทุกข์รับทรมานนั้น โดยดุขณิ ก็ดูดี ก็หยุดได้ ไม่วุ่นวายต่อ แต่มันก็ทำให้คนลึนคิด ไม่เรียนรู้ต่อให้ละเอียด โดยเฉพาะไม่ได้เรียนรู้เข้าไปในปรมัตถธรรม จึงไม่พัฒนาเท่าที่ควร โดยโยนเรื่องนั้นทิ้งไป หรือปล่อยวางแบบโยนทิ้งไปเลย ไม่ได้หยั่งรู้เข้าไปถึงเหตุ แล้วดับเหตุเหล่านั้นๆจริง ไม่รู้แจ้งแทงทะลุ ลังคมที่เป็น “เทวนิยม” จะเป็นเช่นนี้ ลังคม “เทวนิยม” แม้จะมีพลเมือง

มาก ก็จะถูกคนส่วนน้อยเอาเปรียบเอาไรต์ จะกดขี่กันอย่างไร ก็ถึงบ้านเมืองเขา ก็สงบได้ด้วยความเชื่อแบบ “เทวนิยม” ฉะนั้นเอง

สรุปว่า “เทวนิยม” เป็นลัทธิที่มีความเชื่อว่า การกระทำทุกอย่างของมนุษย์ หรือเหตุการณ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นอยู่ในโลก ถูกกำหนดไว้แล้ว หรือมีผู้กำหนดแน่นอนแล้ว ที่เรียกว่า “นียัตินิยม” (determinism)

มีทั้งชนิดที่เรียกว่า “บุพเพกตเหตุวาท” อันเชื่อว่า กรรมเก่า *เพียงแท้* และปัดมันว่า แก้ไขเปลี่ยนแปลงไม่ได้ แล้วผู้เชื่อนั้นก็ยอมจำนนโดยดุษณี

และมีทั้งชนิดที่เรียกว่า “อิสสรนิมมานเหตุวาท” อันเชื่อว่า พระเจ้าแรมมิต หรือลั่วนเป็นการบันดาลของพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ จะได้รับสุขหรือแม้ทุกข์ปานใด ก็ถือว่า เป็นพระประสงค์ของพระเจ้าทั้งสิ้น แล้วผู้เชื่อนั้นก็ยอมจำนนโดยดุษณี

สรุปก็คือ เป็นลัทธิ “นิจจังหรือสัสตัง” (เที่ยง,แน่นอน)

ความเชื่อลักษณะนี้ มีนัยสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจให้ดีๆ เพราะพุทธกั “เชื่อกรรม-เชื่อวิบาก (ผลของกรรมที่สั่งสม) คือ กัมมสัทธา-วิปากสัทธา” **เหมือนกัน แต่มีนัยสำคัญที่ไม่เหมือนกันอยู่** คือ

“เทวนิยม” มีนัยแห่งความเชื่อที่ปักมั่นดั่งดิ่งใน “*ความเที่ยง, ความไม่เปลี่ยนแปลง*” ฝังลึกอยู่ นี้ ๑ และอีกอันหนึ่งคือ เทวนิยมเชื่ออำนาจศักดิ์สิทธิ์อันยิ่งใหญ่ด้วยว่า เป็น*ความยิ่งใหญ่เด็ดขาดจริงๆ เป็นอำนาจบันดาล แรมมิตทุกอย่าง บงการทุกอย่าง ให้เป็นไปทุกอย่าง* ที่ไปแต่จะต้องเปลี่ยนแปลงอะไรไม่ได้ วิจารณไม่ได้ โต้แย้งไม่ได้ จึงทำให้ความเชื่อของชาว “เทวนิยม” เชื่ออย่างง่าย เร็ว และตัดบทในการคิดแย้งลงในทันที แล้วยอมรับโดยดุษณี สงบปฏิบัติวิริยาใดๆลงสนิท ดังนั้น ในความเป็น “กรรม” และ “ผลของกรรมที่ได้สั่งสม” จะอย่างไร

ก็อย่างนั้น ไม่มีทางแก้ ลีนสุดการนึกคิดใดๆต่อไป ไม่เรียนรู้หาความ ลึกล้ำยิ่งไปกว่านั้น ย่อมจำนนต่ออำนาจ “พระเจ้า” และ “กรรมเก่า” ที่ส่งผลให้ตนได้รับนั้นๆ จะเป็นอย่างไร ก็เชื่อสนิทไปเป็นว่า นั้นเป็นอำนาจของพระเจ้าสั่งการให้เป็นไป หรือเป็นพระประสงค์ของ พระเจ้า ก็จับทันที ไม่โต้แย้งใดๆ “กรรมเก่า” จึงเท่ากับ “ความเป็น พระเจ้า” ที่ตายตัวเที่ยงแท้เด็ดขาด เพราะเข้าใจได้เท่านั้น และเชื่อสนิท ว่า พลังอำนาจต่างๆที่ออกฤทธิ์กับคน ย่อมเป็นของ “พระเจ้า” และ เรื่องลึกลับเยียดสูงสุดเกี่ยวกับ “พระเจ้า” นี้ *ไม่ใช่วิสัยของคน* ห้าม แต่ต้องวิสัยของพระเจ้า

ส่วน *“อเทวนิยม”* นั้น ไม่ใช่ลัทธิ “นียตินิยม” ทั้ง ๒ นัย จึง คึกษาต่อไปกระทั่งได้ความรู้และความจริงเพิ่มขึ้นไปอีกว่า *“ความเป็นจริงของผลแห่งกรรมที่ได้สั่งสมนั้น (วิบาก) มีพลังมีอำนาจให้เป็นให้มี ได้จริง”* ประเด็นนี้ ไม่ขัดกัน แต่ที่เชื่อถือต่างกันอย่างลึกซึ้งไปกว่านั้น ก็คือ **“กรรมวิบาก” นั้น ไม่ตายตัว ไม่เที่ยงแท้อยู่ดั้งเดิม** เพราะยังมี *“กรรมอดีต”* ซึ่งแน่นอนแล้ว เพราะได้ทำไปแล้ว เป็นจริงแล้ว ลบ ล้างไม่ได้แล้ว [แม้ลบหรือลดด้วย “วิธีล้างบาป” ก็ไม่ได้] แต่ *“กรรมปัจจุบัน”* ของแต่ละคนนั้นมีฤทธิ์มีแรงสังเคราะห์กับ *“กรรมอดีต”* ทำให้ฤทธิ์แรง ของพลังอำนาจแห่งกรรมวิบากเปลี่ยนแปลงได้ **“กรรมวิบาก” จึงไม่เที่ยง** (อนิจจัง) “กรรมเก่า” จึงสามารถเปลี่ยนไปได้ ไม่ตายตัว ไม่แน่นอน หรือไม่ใช่ต้องเป็นตามที่พระเจ้ากำหนดไว้แล้ว

เช่น ใครทำ *“กรรมวิบากปัจจุบัน”* ที่เป็นกุศลหรืออกุศล**ใหม่** ก็ตาม เมื่อมีเพิ่มขึ้นไปอีกมากพอ “ผลกรรมวิบาก**ใหม่**” ที่ทำลงไปอีก ในปัจจุบันนั้น ก็สามารถมีฤทธิ์มีผลสังเคราะห์กันและกันอยู่กับ *“กรรมวิบากอดีต”* ไม่หยุดยั้งในกาลที่ยังมีต่อเนื่องไปตราบที่ยังไม่สิ้นสุด

กรรมกริยาของผู้นั้นๆ หากยังไม่ปรินิพพาน ก็ยังมีฤทธิ์ลดทอน บุญกุศล-เพิ่มบาปอกุศล หรือเพิ่มบุญ-ลดบาปได้ด้วยการทำงาน **“กรรมปัจจุบัน”** แน่นนอน **“ผลของกรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้”** ดังนั้น **“กรรมวิบากอนาคต”** แม้แต่ **“ในชีวิตปัจจุบัน”** จึงเป็นของไม่แน่นอน ไม่เที่ยงแท้ สามารถเปลี่ยนแปลงเป็นดีขึ้นหรือเลวลงได้อยู่ตลอดเวลา กาลนาน ซึ่ง **“กรรม”** จะสังเคราะห์กันมีฤทธิ์มีผลอยู่ในกาละ トラบที่ ตนยังไม่ปรินิพพาน

“กรรมปัจจุบัน” ของคน แต่ละชาติๆที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ จึงมีความสำคัญมากสำหรับคน เพราะสามารถเปลี่ยนแปลงให้ตน เป็นเทวดา หรือสัตว์นรก หรือแม้จะบรรลุเป็นอาริยบุคคลได้

“กรรมปัจจุบัน” จึงสำคัญมากเหลือเกิน เพราะพิสูจน์ได้ชัดแท้ แน่จริงกว่า **“พระเจ้า”** ขอให้ผู้ที่ยังมีชีวิตเป็นคนอยู่ทั้งหลายสังวรใน **“กรรมปัจจุบัน”** ของตนให้ดีๆเถิด เพราะ **“กรรมปัจจุบัน”** ที่ตนทำลงไป ไม่ว่าหยาบใหญ่-ปานกลางหรือนิดน้อย คือ อำนาจที่สั่งสม สามารถ จะเปลี่ยนแปลง **“กรรมอดีตหรือกรรมเก่า-กรรมอนาคตหรือกรรมใหม่”** ได้จริงแท้แน่นอน ดังที่ได้สาธยายมา **“กรรมปัจจุบัน”** จึงสำคัญ และยิ่งใหญ่กว่า...การเปลี่ยนแปลงไม่ได้ของกรรมเก่าหรือพรหมลิขิต (พระเจ้าลิขิต) -ฟ้าลิขิต -ดวงชะตา ที่เชื่อว่า เป็นการกำหนดไว้แล้ว หรือเป็นอำนาจบันดาลของ **“พระเจ้า”** ที่เที่ยงแท้แน่นอนทีเดียว

“อเทวนิยม” จึงสามารถเปลี่ยนพรหมลิขิต (พระเจ้าลิขิต) เปลี่ยน ดวงชะตาได้ ตามวิถีพุทธ หรือทฤษฎี **“อเทวนิยม”** ส่วนผู้ปักมั่นจำนน ต่อดวงชะตา-ฟ้าลิขิต-พรหมลิขิต จึงเป็นคนมีทฤษฎีแบบ **“เทวนิยม”** ที่ไม่เชื่อว่า **“กรรม”** อันตนประพฤติปฏิบัติอย่างพากเพียรทุกปัจจุบัน จะเปลี่ยนแปลง **“ฟ้าลิขิต-พรหมลิขิต-พระเจ้ากำหนด”** ซึ่งเทวนิยม

ยึดถือกันว่า “เพียง,คงที่” (นิจจัง) ว่า “นิรันดร,ตลอดกาล” (ัสสตัง) ได้จริง

พระพุทธเจ้าถึงได้ตรัสย้ำนัยย้ำหนาว่า “กรรมชั่วแม้มีประมาณน้อยปานใด ก็จงละเว้นให้ได้ อย่าได้กระทำให้เสียเลย” **เพราะ “กรรม” เท่านั้นที่เป็นอำนาจฤทธิ์เดช “จริง” ที่สุด ในความเป็นชีวิตของคน**

“กรรม” ทุกกรรมเป็น “สังขะ” ทำในที่ลับ ทำในที่แจ้ง จะมีใครคนอื่นรู้เห็นหรือไม่มีใครรู้เห็นก็ตาม ทำลงไปแล้วบันทึกลงเป็นความจริง (สังขะ) ทั้งหมด ไม่ตกหาย ไม่ระเหยระเหิด ไม่กร่อนไปตามกาล แต่ไม่เที่ยงไปตาม “กรรม” ที่แต่ละคนทำอยู่จริงทุกลมหายใจเข้าออก ของใครก็ของคนนั้น โกงกัน-แบ่งกัน-ยกให้กัน ไม่ได้ **ไม่มีใครจะสามารถปกปิด “กรรม” ไม่ให้เป็น “สังขะ” (ความจริง) ได้ เป็นอันขาด** ไม่มีใครบิดเบี้ยว “กรรม” ให้เพี้ยนไปจาก “ความจริง” (สังขะ) ได้ด้วยวิธีใดๆ “กรรม” จะชั่วหรือดี ล้วนมีพลังแห่ง “ความจริง” (สังขะ) ตามที่ได้ทำทันที ชั่วหรือดีอย่างซื่อสัตย์ซื่อตรงที่สุด และจะออกฤทธิ์เป็นอำนาจพาคนผู้เจ้าของกรรมเป็นไปตาม “สังขะ” ที่ดีหรือชั่วเท่าที่ได้ทำจริงทั้งหมด สังเคราะห์กันบันดาล “ผล” ให้แก่เจ้าของกรรมตามสังขะของแต่ละคนที่ได้ทำลงไปจริง

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนๆว่า ผู้ที่เห็นหรือเชื่อว่า “การกระทำ” (ทั้งกายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม) ไม่ว่าดีหรือชั่ว ล้วนสำเร็จเป็นผลเป็นวิบากนั้นมีจริง เป็นของจริง (อตถิ สุกตทุกกฏานัง กัมมานัง ผลัง วิปาโก) คนผู้นั้น “สัมมาทิฏฐิ” แต่ถ้าผู้ใดไม่เชื่อว่า มีจริง เป็นของจริง ก็เป็นคน “มิจฉาทิฏฐิ” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๕ และ ๒๕๗)

ชาว “อเทวนิยม” หรือชาวพุทธที่ศึกษาสัมมาทิฏฐิ และปฏิบัติจริง จะเกิดมรรคผลตามสามัญผล แล้วจะมี “วิชา ๙” คือมีญาณรู้จัก รู้แจ้งรู้จริงได้ว่า “พลังอำนาจของ **กรรมวิบาก**” ก็เป็นพลังอำนาจของ

“กรรมวิบากของตนๆ” ไม่ใช่อำนาจของใครที่จะคอยบันดาล คอยสั่ง
 บงการ ไม่ใช่อำนาจของคนอื่นที่คนใดเป็นผู้ใช้ฤทธิ์ใช้อำนาจมาบงการ
 จัดการ แท้ๆจริงๆแล้ว..เป็น “พลังอำนาจแห่งกรรมวิบากของเจ้าตัวเอง
 แต่ละคน ของใครก็ของตน” ที่จะออกฤทธิ์สำแดงอำนาจให้เป็น
 ให้เกิดดีเกิดร้าย เกิดสูงเกิดต่ำ ฯลฯ ตามที่ตนมีการกระทำจริงและ
 สั่งสมมาเองจริง ซึ่งมีความเป็นไป..ถึงขั้นดีเกินคาด ร้ายเกินจะคิด
 มหัศจรรย์ในบางเรื่องอย่างเหนือสามัญ ที่มนุษย์จะเป็นไปได้ง่ายๆ
 ก็เป็นได้ทั้งสิ้น ตาม“กรรมวิบาก”ของแต่ละคนจะสั่งสมมา แล้วออกฤทธิ์
 ออกเดช เอากับเจ้าตัวแต่ละคน ไม่ใช่เรื่องจะอ้อนวอนร้องขอเอาได้
 จากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ จากสิ่งนั้นสิ่งนี้ ขอให้คนนั้นแบ่งให้คนนี้ สิ่งนั้นบันดาล
 ให้คนนี้

และไม่ใช้เรื่องลึกลับ แต่ลึกลับซึ่งเป็น “อจินไตย” คือ ไม่พึงคิด
 เพราะเกินที่จะคิดเอาได้ ลึกลับซับซ้อนละเอียดหลากหลายชั้นเชิง
 เห็นตามได้ยาก (ทุพฺพสา) รู้ตามได้ยาก (ทุรฺนุโพธา) ผู้มีประสบการณ์เอง
 และมีภูมิถึงขีดถึงขั้นเองจึงจะรู้เองได้ด้วยตน (ปัจจุตตัง)

เพราะ “ฤทธิ์แรงหรืออำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์” ดังกล่าวนั้น ที่แท้เป็น
 “พลังปัจจัยแห่งกรรมวิบากของตนเองแท้ๆที่สั่งสมไว้ แล้วมีฤทธิ์
 มีพลังอำนาจออกฤทธิ์ให้แก่ตนเอง” หากใครไม่มีกุศลวิบากของตน
 ก็อย่าไปอ้อนวอนร้องขอจากพระเจ้าเลย “อเทวนิยม” จะเห็นจริงๆว่า
 ไม่มี “พระเจ้า” ที่ไหนบันดาลให้เราได้ จึงไม่ไปเสียเวลาอ้อนวอนร้องขอ
 เพราะแน่ชัดว่า มีแต่ “กุศลกรรม” ของตนเองออกฤทธิ์ช่วยตนหรือเป็น
 ที่พึ่งอาศัยของตน (กัมมปฏิสฺสณฺเณ)

พระพุทธรูปเจ้าทรงประกาศศาสนาของพระองค์ท่ามกลางบรรดา
 ศาสนา “เทวนิยม” ทั้งหลายมากมายที่เขาต่างก็ “พึ่งพระเจ้า” ว่า “ตน

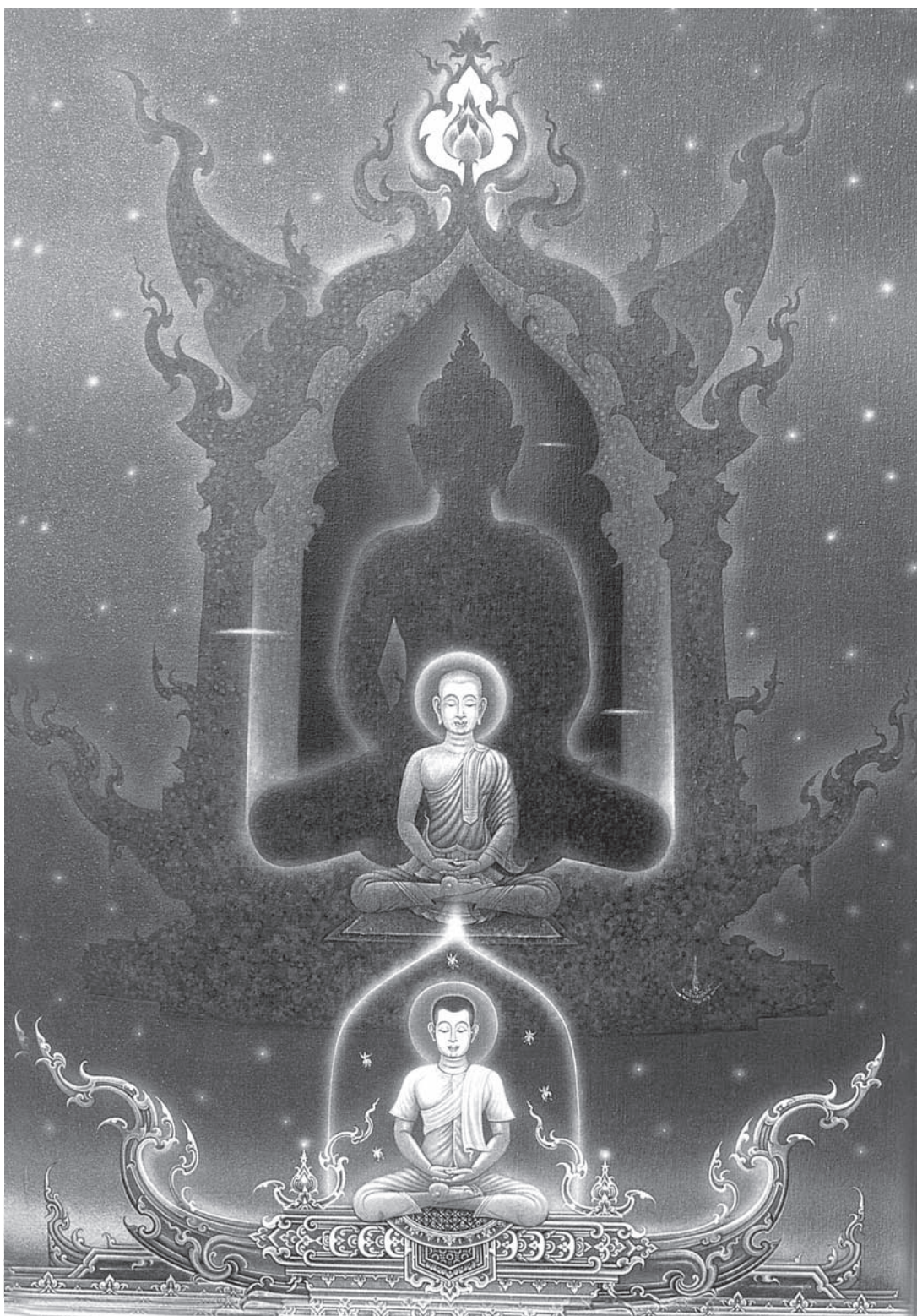

เป็นที่พึงของตน” (อัตตา หิ อัตตโน นาโถ) หรือ “กรรมที่ตนทำนั้นแหละเป็นที่พึงของตน” ตามคำตรัสที่ว่า “กัมมปฏิสระณะ” ตนมี “กุศลกรรม” เพียงพอก็มีพลังอำนาจ “ดี” นั้นๆ บันดาลผลให้แก่ตนเองแหละ แต่ถ้าใครมี “อกุศลกรรม” มากเพียงพอ แม้จะไม่อยากได้ทุกข์ ผลทุกข์ร้ายก็จะบังเกิดให้แก่เจ้าของวิบาก โดยเจ้าตัวไม่ต้องร้อง “ขอ” เลย ดังนั้น แม้จะอ่อนวอนให้พระเจ้าช่วยขจัดปัดทุกข์ร้ายอันเป็นกรรมวิบากของตนออกไป พระเจ้าก็ช่วยก็บันดาลให้ไม่ได้ เช่นกัน

“อเทวนิยม” เชื่อกกรรมแบบพุทธ จึงพากเพียรสร้าง “กรรม” ให้เป็นที่พึง” จึง **ตั้งจิตตั้งใจ** เสมอ คือ “อธิษฐาน” เสมอ แต่ “อธิษฐาน” ไม่ได้แปลว่า “ขอ” หรือ *ทอกระยะ อย่าหลงผิดเป็นอันขาด* คำว่า “อธิษฐาน หรืออธิษฐาน” นั้น แปลว่า “ตั้งจิต” ต่างหาก เช่น *ตั้งจิตทำกุศล ตั้งใจจะทำอย่างนั้นอย่างนี้* ก็พยายามรู้เข้าไปในใจตนแล้ว “ตั้งจิตตั้งใจ” ของตนให้เป็นจริงตามนั้น คนที่ *อธิษฐานคือ ตั้งจิต..ขอ* ยังเป็น “เทวนิยม”

สรุป “อเทวนิยม” นั้น เชื่อ “กรรมเก่า” แต่ปางก่อนเป็นจริงมีจริง มีฤทธิ์มีผลติดตามให้คุณให้โทษแก่เจ้าของกรรมก็จริง ไม่ได้ปฏิเสธ แต่ก็ยังมึนยลสำคัญว่า สามารถแก้ไขได้ ไม่เที่ยงแท้ จนตายตัว (เป็นนียัตินิยม) อาจสามารถดเนินสิ่งที่ควรลดควรกำจัดให้หมดได้ ด้วย “ตนเองกระทำ” หรือเพิ่มในสิ่งที่ควรเพิ่มได้ ด้วย “**กรรมปัจจุบันของตน**” ที่ทุกคนสั่งสมลงไปตามที่ทำได้จริง จึงไม่ยอมจำนน เพราะเข้าใจ “ความเที่ยง-ความไม่เที่ยง” ของกรรมอย่างมึนยลสำคัญว่า “กรรมเก่า” มีผลต่อชีวิตจริง แต่มีปฏิสัมพันธ์และสังเคราะห์กันและกันอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะ.. *กรรมอดีต-กรรมปัจจุบัน-กรรมอนาคต* ซึ่งผู้เป็นพุทธย่อมมีสัมมาทิฐิใน “*ผลวิบากของกรรมที่ทำได้ทำชั่วว่ามีอยู่จริง*” (อัตถิ สุกตทุกกฏานัง กัมมานัง ผลัง วิปาโก)

สุขของ “อเทวนิยม” เป็นสุขแบบ “โลกุตระ”

๕. “สุข” ของ “เทวนิยม” เป็น..*สุขแบบโลกียะ* ซึ่งได้แก่ “สุข” เพราะได้เสพรสกามารมณ์ และอัตตทัตถารมณ์ (สุขเพราะได้รับสิ่งที่บำเรออัตตาของตน)

“สุข” เพราะได้เสพรส “กามารมณ์” (รสที่ได้รับสิ่งบำเรอกาม) อันเป็น “ส่วนสุด” หรือปลาย (อันตา) ข้างหนึ่ง ส่วนนี้หมายเอาภายนอก ขยายความอีกทีก็คือ สภาพที่จัดอยู่ในเขตหรือชายของด้านที่ยังเสพ ยังติดกันอยู่ภายนอก จัดอยู่ในส่วนของ “กามภพ” ยังมี..ความ เป็นกาม นี่คือ “ส่วนสุดหรือความโต่ง” ข้างหนึ่ง เมื่อได้รับความสนใจ ใน “กามารมณ์” ก็มีความ*สุขแบบโลกีย์* นี่คืออย่างหนึ่ง เป็น “สุข” โต่ง (อันตา) ข้างกาม

และ “สุข” เพราะได้เสพรส “อัตตทัตถารมณ์” (รสที่ได้รับสิ่งที่บำเรอ อัตตาของตน) แม้จะเป็น “สุขในฌาน” (แบบโลกียะ) ก็เป็น “สุขโลกียะ” นี้ก็คือ “ส่วนสุด” หรือปลาย (อันตา) อีกข้างหนึ่ง ส่วนนี้หมายเอาภายใน ขยายความอีกทีก็คือ สภาพที่จัดอยู่ในเขตหรือชายของด้านที่ยังเสพ ยังติดกันอยู่ในภายใน จัดอยู่ในส่วนของ “รูปภพและอรูภพ” ที่ยึดอารมณ์ จิตในจิตเป็น “อัสสา” (ตัวตน) เพราะมี “ภพ” ภายในจิต จึงยังมี “ชาติ” หรือยังมี “ชาติตตตะ” (ตัวตนที่ยังเกิดอยู่) เป็น “อัสสา” อยู่ และ “อัสสา” มีไช้จะมีแต่เฉพาะใน “ฌาน” เท่านั้น ความเป็น “อัสสา” อื่นๆก็ยังมีอีก ที่ต้องศึกษาอย่างสำคัญ เช่น “อัสสาวาหุพาทาน” ก็ต้องศึกษาให้ สัมมาทิวฏฐิ ที่ตรงที่สุดก็ “อัสสา ๓” (โอฬาริกอัสสา-มโนมยอัสสา-อรู้อัสสา) ที่ต้องศึกษาแน่ๆ และต้องลงล้างให้หมดสิ้น หรือแม้แต่ความเป็น

“อัตตา” ต่างๆที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน “ทิวฎฐิ ๖๒” ก็ยังต้องศึกษา ละล้างความหลงผิดให้ครบ

ความเป็นอัตตาทั้งหลายนี้ ล้วนเป็น “ส่วนสุดหรือความโต่ง” อีกข้างหนึ่ง เมื่อได้รับความสมใจใน “อัตตทัตถการมณั” ก็มีความสุขแบบโลกีย์ นี่ก็อีกอย่างหนึ่ง เป็น “สุข” โต่ง (อันตา) ข้างอัตตา

“สุข” ในความเป็นโลกีย์นั้น ยังมี “ทุกข์เป็นของคู่กัน” เพียงแต่ไม่มากก็น้อย อาจจะไม่สุขไม่ทุกข์..พักเป็นครั้งคราว หรือแม้หยุดยาวไปนานแสนนาน ก็เป็นได้ จะด้วยธรรมชาติ หรือด้วยการทำสมาธิวิธีต่างๆ จนสามารถกดข่มไว้ได้อย่างเก่งก็ตาม แต่เพราะมีได้ *ดับเหตุ* *แท้ให้หมดสิ้นไป* จึงจริงชนิดหมดตัวหมดตน (หมดอัตตาหรือหมดชาติ) *นั้นๆ* อย่างถูกตัวถูกตนของเหตุ ตามแบบโลกุตระ ก็ต้องวนเวียนมาเกิดในวิภวสงสาร (ยังมี “ชาติสังสาระ”) อยู่นั่นเอง แม้จะกดข่มไว้ด้วยสมาธิหรืออื่นๆได้นานปานใด ก็ยังไม่สิ้นวิภวสงสารเด็ดขาด ต้องกลับมาเวียนใหม่ (กุปปะ) อีกจนได้ เพราะยังไม่เที่ยง ยังไม่ได้ “ดับอัตตา” ลีนสัมบุรณ์

นัยสำคัญนั้น คือ “สุข” ทั้ง ๒ อย่าง ทั้งสุขเชิงกาม ทั้งสุขเชิงอัตตา ล้วนเป็น “สุขแบบโลกียะ” ยังไม่ใช่ “โลกุตระ” เลย

การยังเอียงข้าง “กาม” หรือยังเอียงข้าง “อัตตา” อยู่นี้ คือสภาพที่ยังไม่หมดสิ้น “ความโต่ง” (อันตา) ๒ อย่าง **ยังไม่เป็นกลาง** ยังไม่ว่างจากกาม-ยังไม่ว่างจากอัตตา หรือซัดๆที่สุดก็คือ ไม่เป็นไปสู่อุญญา - อนัตตา” หรือ “นิพพาน” นั่นเอง ซึ่งชาว “อเทวนิยม” จะต้องเรียนรู้ว่าตนยัง “โต่ง” ข้างใดข้างหนึ่งอยู่ เรียกว่า “ความโต่ง” ๒ ด้าน ยังโต่งอยู่อย่างมาก โต่งอย่างกลาง โต่งอยู่น้อยนิดละเอียดรู้ลีปานใดก็เรียนรู้ให้ครบสมบูรณ์ สุดท้ายต้องปฏิบัติล้าง “ส่วนที่ยังโต่ง (อันตา)” อยู่ให้ไม่เหลือ เป็นผู้ไม่ “โต่ง” ไปข้างใดทั้งนั้น **เป็นผู้หมดสิ้น “สูญ” ทั้งข้าง**

“**กาม**” และ “**สฺมฺญ**” ทั้งข้าง “**อัตตา**” ผลสำเร็จต้อง “ไม่สุขไม่ทุกข์” หรือ เป็นกลาง ไม่เอียงไปข้างใดอีกเลย จุด “ไม่สุขไม่ทุกข์” ของอเทวนิยมนี้ จึงไม่ใช่ “สุขโลกียะ” แต่เป็น “สุขแบบโลกุตระ” แม้จะใช้ภาษา เรียกว่า “สุข” ก็เป็น “ความสุขพิเศษ” (วูปสมสุข) เป็นคนละรส ที่เนื้อแท้เป็น ความสุขรสสงบ ชนิด “ไม่มีสุขทุกข์แบบโลกีย์” อีกแล้ว “สุขโลกุตระ” นี้ ถ้าเป็น “อรหัตผล” ก็มีสุขชั้น “ปรมมฺง สุขัง”

นี่คือ นัยสำคัญของความเป็น “โลกุตระ” ซึ่งเป็นมรรคผลของ “อเทวนิยม”

ความโง่งหรือส่วนสุด หรือชาย หรือส่วนตรงข้ามกันคนละข้าง ซึ่งมาจากคำบาลีว่า “**อันตา**” ที่พระพุทธเจ้าตรัสใน “**ธัมมจักกัปปวัตตน สุตฺร**” พระไตรปิฎก เล่ม ๔ ข้อ ๑๓ และ เล่ม ๑๙ ข้อ ๑๖๖๔ นั้น คือ สภาพที่ยัง “ไม่อยู่ตรงกลางเป้ง” ยังมีส่วนที่เอียงโง่งไปข้างใด ข้างหนึ่ง อยู่แน่นอน

ต้องมาทำความเข้าใจกันดีๆ ในเรื่องนี้ เพราะคำตรัสเรื่องนี้ของ พระพุทธเจ้าก็มีเพียงสั้นๆ **และดูเหมือนการตีความในเรื่องความโง่ง ๒ ด้านนี้ก็ถูกตีกรอบให้เข้าใจสำเร็จรูปไปแล้ว** ดังที่รู้แพร่หลายทั่วไป ในสังคมชาวพุทธ อาตมาจะแสดงความรู้ความเข้าใจของอาตมา ในเรื่อง นี้บ้าง ก็ลองฟังดูก็แล้วกัน

พระพุทธพจน์ในพระไตรปิฎกมีว่า “**ส่วนสุด (อันตาหรือความ โง่ง) ๒ อย่างนั้น เป็นโง่ง คือ การประกอบตนให้พัวพันด้วยกามสุข ในกามทั้งหลาย (กามสุขัลลิกานุโยค) เป็นของเลว เป็นของชาวบ้าน เป็น ของปฤชชน ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ ๑ การประกอบความ ลำบาก แก่ตน (อัตตทกิลมถานุโยค) เป็นทุกข์ ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบ ด้วย ประโยชน์ ๑ ข้อปฏิบัติอันเป็นสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) ไม่เข้า**

ใกล้ส่วนสุด ๒ อย่างเหล่านี้ อันตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว กระทำจักรุ
กระทำญาณ ย่อมเป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อความตรัสรู้
เพื่อนิพพาน...”

หากใช้ปัญญาหรือปฏิภาณลัคนิด เมื่อได้ยินได้ฟัง “ธัมมจักกัปป
วัตถัตตนิสสุตฺร” อันเป็นเทศนาภักดิ์แรกของพระพุทธเจ้านี้ ก็จะเข้าใจ
ได้ทันทีว่า **พระพุทธองค์ทรงประกาศ “ความเป็นพุทธของพระองค์”
ให้โลกรู้ชัดๆ ตั้งแต่เริ่มบพแรกเลย** ว่า ศาสนาของพระองค์เป็น
“นวัตกรรม” (innovation) มีความใหม่พิเศษซึ่งบ่งออกมาได้งๆ ว่า
ศาสนาของพระองค์มีนัยสำคัญที่แปลก แตกต่างจากศาสนาอื่น
ทั้งหลายที่เขามีเขาเป็นกัน

นัยแห่งความเป็น “พุทธ” ที่แสดงออกอย่างสำคัญ นั้นก็คือ

๑. พุทธเป็น “โลกุตระ”

๒. พุทธเป็น “อเทวนิยม”

เครื่องชี้บ่งว่า พุทธเป็น “โลกุตระ” อย่างชัดแท้ก็คือ การปฏิเสธ
“สุขที่ยังเป็นโลกียะ” และทั้ง **“ทุกข์ที่ยังเป็นโลกียะ”** อย่างสิ้นเชิง
หมายความว่า **“ดับสุขทุกข์ในความเป็นโลกียะ”** ลึนเกลี้ยง ไม่เหลือ
“ส่วนสุด” ทั้ง ๒ ด้านนั้นเลย เรียกว่า นิพพาน โดยพระพุทธเจ้าทรง
ใช้ศิลปะภาษาสละสลวยคมคายแยบยลที่สุด ทั้งคำและสำนวนที่ตรัส
ใน “ธัมมจักกัปปวัตถัตตนิสสุตฺร” นั้นเอง

ซึ่งเป็นการประกาศทั้ง **ความเป็น “โลกุตระ”** และ**ความเป็น
“อเทวนิยม”** ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งนัก และไม่กระทบกระเทือนใครเป็นการ
ชวนหาเรื่องด้วย โดยอาศัยคำว่า **“ส่วนสุดหรือความโต่ง”** (อันตา) และ
คำว่า **“มัชฌิมาปฏิปทา”** ช่วยไขความให้ชัดเจนใน “พิเศษเอกลักษณ์”
ทั้งในการปฏิเสธ **“ความสุขในกามอย่างสิ้นเชิง ซึ่งเป็นสุขในวัฏฏนิยาม”**

(กามสุขัลลิกานุโยค) และทั้งในการปฏิบัติ “ความหลงประพาศติลำบาก ลำปอน (กิลมถะ) แต่ก็ยังติดยึดจมลงไปในความเป็นอัตตา (อาตมมัน หรือปรมาตมมัน) ซึ่งเป็นความหลงในจิตนิยม” (อัตตกิลมถานุโยค)

ดังพุทธวจนะก็ระบุอยู่ตรงๆว่า ปฏิเสธ **“สุขที่ยังเป็นโลกียะ”** ไม่ว่าจะพากเพียรให้ได้ “กาม” แล้วหลงเสพสุขทั้งหยาบกลางละเอียดยุทขนาดก็ยังมี เป็นของเลว เป็นของชาวบ้าน เป็นของปุถุชน ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ และไม่ว่าจะพากเพียรอย่างลำบากทรมาณ แต่แล้วก็ไม่จมอยู่กับ “อัตตา” อันเป็นทุกข์ ไม่ประเสริฐ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ จะเหลือสุขหรือทุกข์ติดส่วนสุด หรือเหลือติดปลาย หรือเหลือโต่งอยู่น้อยนิดเท่าใดก็ตาม ศาสนาพระพุทธเจ้าก็ปฏิเสธทั้งหมด ต้องไม่เหลือติด “ปลาย” หรือติด “ส่วนสุด” อยู่ข้างใดเลย จึงจะเป็นการสิ้นสุดหรือจบสุด ไม่มี “ส่วนสุดหรือความโต่ง” อย่างบริบูรณ์

คำว่า ความโง่งง หรือ ส่วนสุด หรือ ขาย หรือ ปลาย หรือ ยังมีข้างใดข้างหนึ่งอยู่ (อันตา) นี้ ไม่ว่าจะโง่งงไปข้างไหน เช่น ยังเหลือเศษเชื้อของ “กาม” นั่นคือ ความยังโง่งงอยู่ด้านหนึ่ง หรือยังเหลือเศษเชื้อของ “อัตตา” นี้ก็ยังคงเป็นความโง่งงอยู่อีกด้านหนึ่ง จะเหลืออยู่เท่าไร ไม่ว่าด้านไหน หากใครได้ยังเป็นสุขเป็นทุกข์ติดอยู่ปลายด้านใดก็ตาม ก็จะต้องดับความเป็นสุขเป็นทุกข์ของอัตตาในภพแห่งโลกีย์ทั้ง ๒ นี้ให้สิ้นทั้ง ๒ ส่วน ๒ ด้าน ซึ่งเป็น “การดับสุขดับทุกข์โลกีย์” ทั้งภายนอกภายใน อันมี “กามสุขัลลิกานุโยค” (ความพากเพียรให้พัวพันอยู่ในกามสุข) และ “อิตตภิกขมถานุโยค” (ความพากเพียรอย่างลำบากอยู่ในความเป็นตัวตน) จึงจะสูญสิ้นอาตมฉันหรืออัตตา สู่วิษณุธรรมนิพพาน

ที่มันยัง “โง่งง” อยู่ใน ๒ ด้าน ก็เพราะยังมี กามตัณหา (ความอยากได้กาม) นั้นด้านหนึ่ง แม้จะยังเหลือความเป็นกามกิเลสน้อยนิดอยู่เท่าใดๆ หากยังไม่หมดสิ้น “กามาสวะ” (อาสวะของกาม ซึ่งเป็นกิเลสกามชั้นปลาย) ก็ยังถือว่ายังมี “ความโง่งง” หรือยังมีปลายอยู่ด้านหนึ่ง ส่วนอีกด้านหนึ่งนั่นก็คือ ยังมี ภวตัณหา (ความอยากได้ภพ) ซึ่งเหลือความยึดอัตตาในภพอยู่ แม้จะเหลือเศษธุลีแค่ใดๆ นั่นก็ยังไม่หมด “ภवासวะ” (อาสวะของภพ ซึ่งเป็นกิเลสในภพชั้นปลาย) นี้คือ “ความโง่งง” หรือยังมีปลาย อยู่อีกด้านหนึ่ง

ผู้ใดยังมี “กามตัณหา และภวตัณหา” ก็จะต้องละล้างตัณหาในกามในภพนี้ให้ได้ ผู้มี อาการทางใจเกิดเจตนาอยากจะละล้างกมลล้างภพในตนขึ้นมา มันก็คือ “ตัณหา” หรือเป็น “ความต้องการ” ชนิดหนึ่งแน่ๆ “ตัณหา” ชนิดนี้แหละ ที่เรียกว่า “วิภวตัณหา”

“วิภวตัณหา” จึงหมายถึง “ความอยาก-ความต้องการ” ที่มีลักษณะเป็น “ตัณหาที่ขบถต่อตัณหา” ซบซ้อนขึ้นมาแล้ว หมายความว่า

ว่า คนผู้นี้มี “ความอยากล้างกามตัณหาและภวตัณหาของตน” นั่นเอง
 อาการอย่างนี้โบราณอาจารย์ท่านกล่าวว่า เป็น “ตัณหาล้างตัณหา” บางคน
 คงเคยได้ยินมาบ้าง “ตัณหา” ชนิดที่คิดจะละล้าง “กาม” ล้าง “ภพ” นี้
 ก็ไม่ใช่ตัณหาที่แปลกประหลาดมาจากไหนหรอก ก็คือ ตัณหา ตัวที่ ๓ ที่
 ชื่อว่า “วิภวตัณหา” นี้เอง

“วิภวตัณหา” แปลว่า “ความอยากได้วิภวหรือวิภพ” แปลให้
 ละเอียดลงไปอีกก็หมายความว่า **จิตอยากได้ “ความไม่มีภพ”**

วิภพ แปลว่า ความไม่มีภพ ซึ่ง “ภพ” ที่ “**อยากให้มันไม่มี
 หรืออยากให้มันดับไป**” นี้ ก็ไม่ใช่อื่นใดอีกแหละ ก็คือ “กามภพ และ
 รูปภพ-อรูปรภพ” ที่กำลังพูดถึงอยู่นี่ไง

“ภพ” จะหมดไปได้ ก็ต้องล้างกันถึง “ต้นเหตุ” หรือ “สมุทัย” กัน
 ที่เดียว เพราะปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิด “ภพ” นั่นคือ “ตัณหา” หรือให้
 ลึกไปกว่านั้นก็คือ “อุปาทาน” ซึ่งเป็นความหลงยึดมั่นด้วย “อวิชชา” อยู่

“ตัณหา” เป็นปัจจัยให้เกิด “อุปาทาน” และ “อุปาทาน” เป็นปัจจัยก่อให้เกิด “ภพ” จึงต้องล้างให้ถูกลมภาวะของ “ต้นเหตุที่ทำให้เกิด” (ชาติสัมภวะ,ชาติปภวะ)ไม่ว่าจะเกิดเป็น “ภพ” หรือเป็น “ชาติ”

นั่นคือ ต้องมี “วิชา ๙” (ต้องพ้นอวิชา เกิดความมี “วิชา” จริงๆ) จึงจะสามารถกำจัด “ความอยากได้กามและความอยากได้ภพ” (กามตัณหา และภวตัณหา) ตั้งแต่ชั้นหยาบ จนชั้นกลาง กระทั่งชั้นปลาย ให้เกลี้ยง ลีน “กามาสวะ” (กิเลสชั้นปลายของกาม) และ “ภवासวะ” (กิเลสชั้นปลายของภพ) **อย่างรู้จัก รู้แจ้งจริงเป็นที่สุด บริบูรณ์ด้วย “วิชา ๙” ไม่เหลือ “อวิชาสวะ” (กิเลสชั้นปลายของอวิชา) ใดๆ**

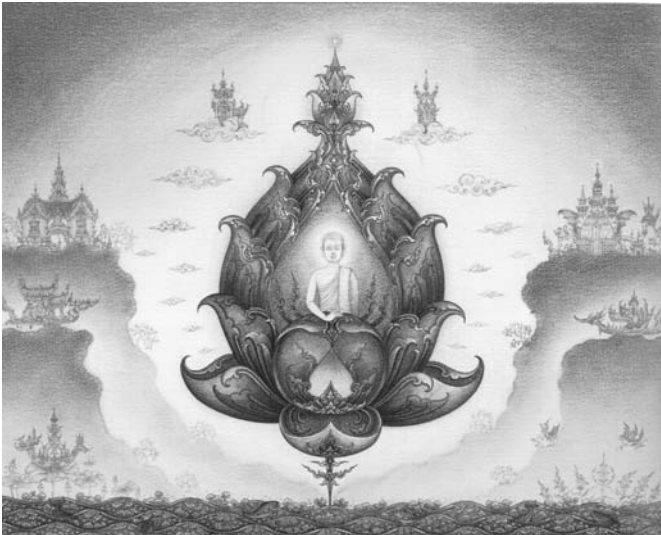
ดังนั้น ผู้จะเป็นชาว “อเทวนิยม” หรือชาวพุทธ จะต้องเรียนรู้ “เหตุแห่งการเกิดภพ” ทั้ง ๒ นั้นให้รู้แจ้งเห็นจริง และตั้งใจละล้าง “เหตุแห่งการเกิดภพ” ทั้ง ๒ นั้น ไปตามลำดับ ตั้งแต่ “กามตัณหา และภวตัณหา” เป็นต้นไป และแล้วที่สุดก็ต้องละล้าง “ความเป็นวิภวตัณหา” ในลำดับปลายท้ายสุดอีกที จึงจะเป็นการหมดลีนตัณหาเป็นอันติมะ

เห็นใหม่ว่า **“ความต้องการ (ตัณหา) ในความไม่มีภพ (วิภว)”** นั่นคือ **“วิภวตัณหา”** จริงๆแท้ๆ

“วิภวตัณหา” นี้ เป็น “ตัณหาอุตมการณ” หรือเป็น “ตัณหา” ที่ทำหน้าที่ล้าง “ตัณหา” ทั้ง ๒ นั้น ในเบื้องต้น แล้วจึงจะศึกษาอุปกิเลสที่เกิดซ้อนขึ้นมาในขณะปฏิบัติ และจะต้องล้างอุปกิเลสต่างๆ เหล่านั้นอีกเป็นลำดับๆ แม้แต่ในความเป็น “วิภวตัณหา” เอง ในขั้นปลายสุด ก็จะต้องล้างให้หมดลีน ที่สุดไม่เหลือแม้ธุลีแห่ง “ตัณหา” ใดๆเลย จนลีน “อวิชาสวะ” สัมบูรณ์ด้วย “อัสวัชยญาณ” (ญาณหยั่งรู้ในธรรมเป็นที่สิ้นไปแห่งอาสวะทั้งหลาย)

ความไม่เหลือสุขทุกข์โลกียะ-ไม่มีสุขทุกข์โลกียะ (อหุขมสุขหรืออุเบกขา) เพราะดับเหตุแห่งทุกข์อย่างสัมบูรณ์ ฉะนั้นแล เรียกว่า **“พ้นทุกข์อารยสัจ”** ซึ่งพ้นจาก **“สุขทุกข์ของโลกียะ”** จึงเรียกว่า **“โลกุตระ”** ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ และนำมาสอนมนุษยชาติ ซึ่งเป็น “นวัตกรรม” ทางศาสนา พิเศษยิ่ง เพราะมีการดับภพจลาตลีลันสนิทได้จริง เรียกด้วยภาษาว่า **นิพพาน** มีในศาสนา **“อเทวนิยม”** เท่านั้น สำหรับ “เทวนิยม” ยังมี **“สุขแบบโลกียะ”** ไม่ล้างไม่เลิก เมื่อยังมี **“มีสุข”** ก็ยังมี **“ทุกข์เป็นของคู่กัน”** เหมือนเหรียญ ๒ ด้าน เพราะ “สุขโลกียะ” จะไม่มี **“สุขโดยส่วนเดียว”** เหมือน “สุขโลกุตระ” หากยังมีสุขโลกียะ ก็ยังจะต้องมีทุกข์โลกียะ เพียงแต่ไม่มากก็น้อย อาจจะไม่สุข ไม่ทุกข์ พักเป็นครั้งคราว หรือแม่หยุดยาวไปนานแสนนาน ก็เป็นได้ จะด้วยธรรมชาติหรือด้วยการทำสมาธิวิธีต่างๆ จนสามารถกดข่มไว้ได้ อย่างเก่งก็ตาม แต่เพราะมีได้ **“ดับเหตุแท้ให้หมดสิ้นไปจริงชนิด**

หมดตัวหมดตนนั้นๆ” อย่างถูกตัวถูกตนของเหตุ กระทั่งตัวตนที่เกิด อยู่ (ชาติตตะ) นั้นๆดับสนิท เป็นความดับสิ้นแห่งการเกิด (ชาติกขะ, ชาตินิโรธ) **ตามแบบโลกุตระ** ก็เป็นไม่ได้ หรือดับสุขดับทุกข์อย่าง สนิท ไม่มีสุขไม่มีทุกข์อย่างสัมบูรณ์ (absolute) ก็สัมบูรณ์ไม่ได้ จะ ต้อง วนเวียนมาเกิดในวัฏสงสาร (ยังมี “ชาติสังสาระ”) อยู่นั่นเอง แม้จะกด ข่ม ไว้ด้วยสมาธิหรืออื่นๆได้นานปานใด ก็ยังไม่สิ้นวัฏสงสารเด็ดขาด ต้องกลับมาเวียนใหม่ (กุปปะ) หรือเวียนวนคืนกลับมาอีก (กุปปะ) จนได้

ไหนๆก็ได้อธิบายถึงเรื่อง “**กามสุขัลลิกะ และอัตตกิลมณะ**” กัน แล้ว ก่อนจะจบท้ายแห่ง “**ความต่างกันของ เทวนิยม กับ อเทวนิยม**” ในหัวข้อที่ ๕ นี้ ก็ขอแถมประเด็นของ “**อตตตา**” ไว้อีกนิดเถอะ

“อตตกิลมณโโยค” ที่แปลกันว่า **การประกอบความลำบากแก่ ตน** นั้น เนื้อหาแท้จริงก็คือ **ผู้พากเพียรนั้น พากเพียรด้วยความลำบาก กันจริงๆ แต่การพากเพียรที่ลำบากทรมาณนั้นแหละ แท้ๆแล้วก็สร้าง “อตตตา” (อาตมัน) ให้แก่ตน**นั่นเอง โดยที่ตนเองก็ไม่รู้ในสิ่งนี้จะ เพราะ ยัง “อวิชชา” อยู่ ไม่ว่าจะเป็นการนั่งสมาธิสร้าง “อตตตา” ในรูปฌาน- อรูปฌาน ก็ตาม หรือไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติละชั่ว-ประพฤดีดีใดๆ ก็ เพื่อที่จะให้ “ตน” (อตตตาหรืออาตมัน) ได้เข้าไปอยู่ใน “ภพสวรรค์” ทั้งนี้ ชาว “เทวนิยม” จึงเป็น **“นักสร้างอตตตา”** ตรงๆตัวแท้ตัวจริง หรือสร้าง “อาตมัน” ให้แก่ตนแน่ๆ จุดมุ่งจุดหมายตลอดสายของ “เทวนิยม” หรือ ศาสนาที่มี “พระเจ้า” เป็นที่สูงที่สุด คือ สิ่งนี้ ดังนั้น ความพากเพียร (อนุโยค) สุดเพียร ความลำบากสุดลำบากสุดทรมาณ (กิลมณะ) ปานใด ของ “เทวนิยม” จึงเพื่อ “อตตตา” โดยตรงโดยแท้

ความจริงแล้ว นัยสำคัญเรื่อง “อตตตา” นี้ พระพุทธเจ้าอุบัติขึ้น มา ท่ามกลางศาสนาต่างๆที่ล้วนเป็น “เทวนิยม” พระองค์ตรัสโลก ๒

ด้าน ก็คือ **โลกของกาม** และ **โลกของอัตตาหรืออาตมัน** นี้เอง ไม่ใช่ อื่นใด อะไรเลย แม้แต่คำว่า “**อัสตวาหุปาทาน**” คำตรัสนี้ก็หมายถึง “**ความยึดมั่นถือมั่นของชาวเทวนิยม**” โดยตรง ทำความเข้าใจให้ตึกเถิด ใคร ผู้ใดก็ตาม ที่ **ยึดมั่นถือมั่นได้แค่ “คำพูด” เป็น “อัตตา”** (ตัวตน หรือ อาตมัน) ก็คือ ผู้ยังมี “อัตตา” และมี “อัตตา” ที่เป็นแค่ “คำพูด” เท่านั้นด้วยซ้ำ ทำไม่จึงเป็นแค่ “คำพูด” ไว้ค่อยอธิบายกัน

โดยเฉพาะผู้พากเพียรนั่งสมาธิเข้าไปสร้าง “ภพ” แล้วก็ไปได้ “รูปฌาน” เป็นต้น แต่แล้วก็ยังไปหลงเสวย “ภพ” ของ “ฌานในภวังค์” ซึ่งตนพากเพียรด้วยความเหน็ดเหนื่อยลำบาก (กิลมถะ) แม้จะสามารถ จนกระทั่งเข้าขั้นบรรลู่ “อุเบกขา” หมายความว่า จิตเป็นกลาง จิตเฉย มีใจเฉยๆ กลางๆ ว่างๆ ได้แล้ว ต่อให้ว่างจาก “ความทุกข์-โศกนัส” เป็น “สุข” ในฌาน แล้วละสุขในฌาน ๓ (พื้นฌาน ๓) ได้ขึ้น “อุเบกขา” (เป็นฌาน ๔) ถึงขั้นสูงสุดของ “รูปฌาน” ก็เถอะ นั่นก็ยังมี “ภพ” เป็น “รูปภพ” แท้ๆ หรือถ้าขึ้น “อรูปรฌาน” ก็เข้าไปสู่ “อรูปรภพ” จริงๆ กล่าวคือ สร้าง “ภพ” ได้สูงขึ้นไปจนถึง “อรูปรฌาน” ก็ยังเป็น “อรูปรภพ” อยู่นั่นเอง ซึ่งไม่ได้หมด “ภพ” ยังคงความเป็น “ภพ” เพียงแต่สูงขึ้น

เพราะการปฏิบัติ “ฌานโลกีย์” เป็นการสร้าง “รูปภพและอรูปรภพ” โดยการนั่งสมาธิเข้าไปอยู่ใน “ภวังค์” (องค์ของภพ) **เพราะไม่ได้** **เรียนรู้ “ทั้งความเป็นภพ-ทั้งความเป็นอัตตา”** จึงไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ตัวตน” (อัตตาหรืออาตมัน) **ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ที่ที่ตนเข้าไปอยู่” (ภพ)** คำว่า “ภวังค์” ก็คือ “ส่วนที่ยังเป็นภพ หรือหน่วยแห่งภพ” อยู่ใต้งๆ และตนก็พากเพียรปฏิบัติด้วยยากด้วยเย็นจนสำเร็จ แต่เพราะ **ไม่รู้ว่าเป็นตนสร้างภพ จนสำเร็จ** แล้ว “ตน” หรือ “อัตตา” ของผู้ทำสำเร็จนั้น ก็เข้าไปสิงสู่อยู่ใน “ภพ” ที่ตนสร้าง ผู้ทำสำเร็จยอม “ได้อัตตา” มาให้แก่ “ตน”

ตามการพากเพียรปฏิบัติของตน เรียกด้วยศัพท์ว่า “อัตตปฐิลาโม” แปลว่า การได้มาซึ่งตัวตน และ “ตัวตน” ชนิดนี้ก็เรียกว่า “มโนมยอัตตตา” (อัตตตาที่สำเร็จด้วยใจ) แม้จะเป็นชั้น “อรูปรณาน” ก็ตาม หรือ “อรูปรณาน” นั้นอยากจะเรียกว่า “อรูปรัตตตา” ตามภาษา เพราะมันเป็น “อรูปร” ก็คงพอฟังกันได้ ถ้าผู้นั้นไม่สับสนในภาษาที่เรียก กับภาวะจริงที่เป็นที่มีจริงนั้นๆ โดยสัจจะแล้วมันก็ได้ด้วยกรรมวิธีของการสร้าง “รูปร” หรือสร้าง “อรูปร” ซึ่งปั้นสร้างกันจน “สำเร็จด้วยใจ” (มโนมย) เพียงแต่ว่า “รูปร” ที่ได้นี้ มันละเอียดขั้น “อรูปร” เท่านั้นเอง

สรุปลแล้วก็คือ “รูปรณานหรืออรูปรณาน” แบบโลกีย์ (มีใ้แบบโลกุตระ) ไม่พ้นไปจาก “ความเป็นอัตตตาหรือภพ” อยู่ดี

“เทวนิยม” ยังแสวงสุข และยังเสพอยู่กับสุข จุดมุ่งสูงสุดก็อยู่ที่ **“สุขในภพสวรรค์”** อยู่กับ **“พระเจ้า”** (ปรมาตมัน) จึงเห็นอยู่ชัดๆ ว่า ยังไม่หมดสิ้น “ภพ” และยังมี “ชาติตตะ” (ความเป็นแห่งผู้เกิดแล้ว) อยู่ไหนไหน **ในจุดมุ่งของ“เทวนิยม”** ยังแสวงและสะสม “สุข” หรือเป็นลัทธิ “สุขนิยม” ไม่เรียนรู้ **“ทุกขอาริยสัง”** ไม่สามารถรู้ **“เหตุแห่งทุกขอาริยสัง”** ไม่มุ่ง **“ดับเหตุแห่งทุกขอาริยสัง”** ให้สิ้นซาก เหมือนแบบ **“อเทวนิยม”** จึงคนละทิศคนละทางกับ “นิพพาน” ดังนั้น **เมื่อยังแสวงสุขหรือยังเสพสุขอยู่** ไม่ว่าจะ เป็น “กามสุข” (สุขที่ได้เสพสมใจในกามหรือจากทวารภายนอก) ไม่ว่าจะ เป็น “อัตตทัตตสุข” (สุขที่ได้เสพสมใจในอัตตตาหรือจากทวารภายใน) เทวนิยมก็ยังมี “ภพ” มี “ชาติ” อยู่ตลอดกาลนาน (ชาติตตะ = ตัวตนของผู้เกิดแล้วมีอยู่) เพราะ **“ภพที่เป็นความสุข คือ ภพสวรรค์”** และตรงกันข้ามกับ **“ภพที่เป็นความทุกข์ ก็คือ ภพนรก”** **แน่นอน** จึงพ้นไปจาก “ภพ” ไม่ได้ จะวนเวียนอยู่กับ “ภพ” ที่เรียกว่า **“นรก-สวรรค์”** นี้แหละ ไม่หมดสิ้นการวนเวียนไปได้ นั่นก็คือ ไม่หมด

“วิภูสงสาร” นั่นเอง เมื่อชีวิตยังมี “ภพ” ก็แนบยิ่งกว่าแนบที่ต้องมี “ชาติ” (การเกิด) อยู่ มิได้หมดไป ไม่มีสิทธิ์หมดไป

เพราะทฤษฎี “โลกียะ” ไม่ได้รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงใน “ตัวตนของตนที่ **เกิดแล้วมีอยู่**” (ชาติตตะ) และไม่ได้ดับ “ต้นเหตุที่ทำให้เกิด” (ชาติสัมภวะ) จนหมดสิ้นสนิทไม่เหลือแม้ธุลีละออง ไม่รู้จักการเกิดของจิตในจิตแบบ “โอปปาติกโยนิ” ซึ่งหมายถึง “การเกิดที่ผุดเกิดอยู่ในจิต” อันเป็น พฤติของจิตในจิตโดยเฉพาะ จึงยังไม่จบสัมบูรณ์ ไม่หมดเหตุที่พาสุข พาทุกข์ ชนิดมี “ความดับสิ้นแห่งการเกิด” (ชาตินิโรธ) อย่างเป็นทางการ และถาวร เนื่องจากไม่มีวิธีปฏิบัติที่ชื่อว่า “สัมมาอาริยมรรค มีองค์ ๘” และ “โพชฌงค์ ๗” หรือทฤษฎีเต็มๆ ก็ “โพธิปักขิยธรรม ๓๗”

บางคนอาจจะรู้ อาจจะเรียน อาจจะได้ปฏิบัติเอาจริงเอาจัง อย่างหนัก อาจจะยืนยันว่า ตนปฏิบัติแบบพุทธ และอาจจะมั่นใจว่า

ตนเอง “สัมมาทิฏฐิ” แล้วด้วยซ้ำก็ได้ แต่จริงๆ แล้วคนผู้นี้ยังไม่ “สัมมาทิฏฐิ” จริง เพียงแต่หลงว่า “ตนสัมมาทิฏฐิ” เท่านั้น คนผู้นี้ก็ไม่ สามารถไปถึงจุดหมายสูงสุด “อันติมะ” (ultimate) คือ ไม่สำเร็จจนถึง ปลายยอดสุดท้ายอย่างถูกถ้วนแบบโลกุตรระแท้ ไม่สูงสุดอย่างครบสัมบูรณ์ (absolute = บริบูรณ์บริสุทธิถ้วนรอบ) ตามแบบพุทธ แม้จะเก่งกาจทำ “ฉานจิต” จนเป็น “ความสว่างสุกปลั่งเจิดจ้า” ที่เรียกว่าพรหม “อาภัสรา” (พรหมหุติยฉานภูมิ ขั้นที่ ๖) หรือทำจิตเก่งกาจจนเป็น “ความดำดิ่งนิ่งลึก อย่างพิงใจ” ที่เรียกว่าพรหม “สุภากิณฑา” (พรหมตติยฉานภูมิ ขั้นที่ ๙) แต่ ยังเป็น “ฉานโลกิยะ” หรือแม้จะสามารถทำ “ความดับในจิต” ได้เก่งชนิด “ไม่มีความกำหนดรู้-ไร้ความรู้สึกหมดสิ้น-สิ้นสติสมปฤดี” ที่เรียกว่าพรหม “อรัญญิ” (พรหมจตุตถฉานภูมิ ขั้นที่ ๑๑) แต่ก็ยังเป็น “ฉานโลกิยะ” จึงล้วนยังไม่พ้น “สัตตาวาส” (สัตว์ที่ยังติดยึดที่อยู่) ยังมี “ที่อยู่หรือภพ” ก็เห็นกันโน่นโน้นว่า ยังไม่ “ดับภพจบชาติ” **สภาพที่ยังมีภพ-มีชาติ จึงยังไม่ใช่ “นิพพาน”** “เทวนิยม” ยังมี “ชาติ” คือยังมี “อัตตา” ที่แสวง “สุข-ทุกข์” อยู่ในภพในภูมิที่ “ตัวตน” (อัตตาหรืออาตมัน) นั้นๆ อยู่ยังมี ส่วน “อเทวนิยม” นั้นเรียนรู้ “สุข-ทุกข์” ที่ชาวโลกก็ทั้งหลาย หรือชาว “เทวนิยม” ยังติดอยู่ แล้วลดละเลิก “สุข-ทุกข์โลกิย์” นั้นๆ ได้ สำเร็จแล้วอาศัยภาษาเรียกว่า ได้ “**สุข**” แต่ก็เป็นแบบโลกุตรระ หรือ ศัพท์โดยเฉพาะที่ว่า “วูปสมสุข” (สุขแบบพิเศษอันเกิดจากความสงบระงับ กิเลสลงได้) ซึ่งได้แก่ “สุข” ที่ลดละกามารมณ์ และลดละอัตตาทัดถาวรณ ชนิตถูก “ตัวต้นเหตุที่ทำให้เกิดสุข-ทุกข์โลกิย์” (ชาติสัมภวะ ซึ่งเป็นสมุทัย อารยสัง) ไปตามลำดับ ด้วยทฤษฎีของพระพุทธเจ้าอย่างสัมมาทิฏฐิ จนจบหมดสิ้น “กิเลสสวะ” เกลี่ยงสนิท **เป็นสุขที่ “สงบจากกิเลส”** (สันตานิพฺพนา) เพราะกำจัดได้จริงทั้งกิเลสและทั้งอุปกิเลส ชนิตดับ

ความติดอยู่ยึดอยู่ ไม่ว่าจะ “ภาพ” ใดๆ ได้สนิทสัมบูรณ์ จนเป็นสัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ

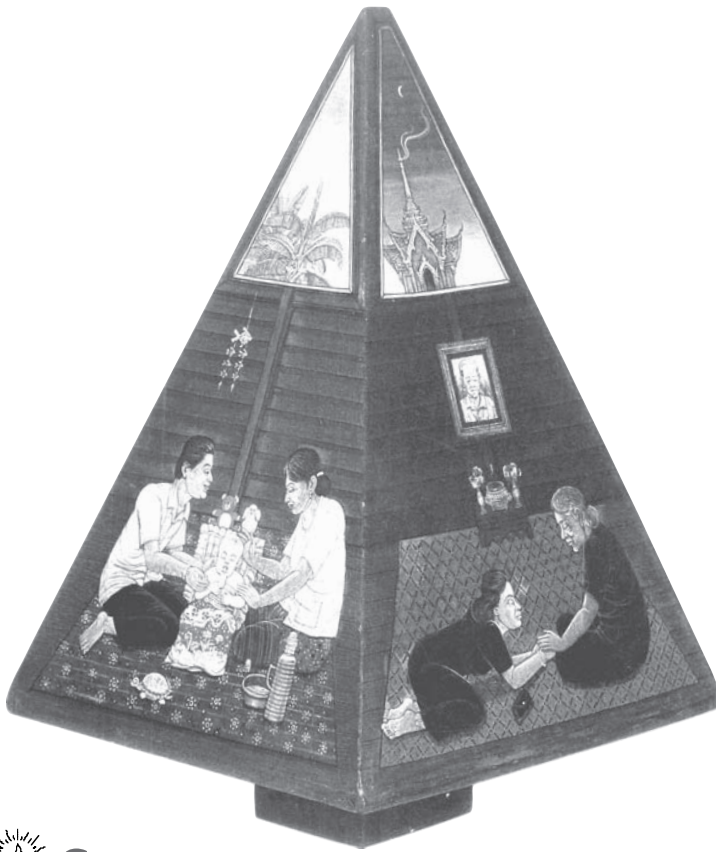
จึงเป็น “สุข” ที่ไม่ได้อยู่ใน “ภาพ” ไม่ว่าจะ เป็น “ภาพ” ชั้นสูง ชั้นละเอียดสุดถึงสุดแค่ไหนๆ หรือ “ภาพสวรรค์แห่งพระเจ้า” ยิ่งใหญ่ขนาดไหน ก็ไม่เหลือความติดยึด “ภาพ” ใดๆ อีกเลย และเป็น “สุข” ที่ไม่มี “ชาติ” ก่อ “ตัวตน” (อัตตาหรืออาตมัน) ใดๆ ขึ้นมาอีกแล้ว เพราะเป็น “ฉานโลกุตระ” ที่ปฏิบัติตามพระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน “มหาจัตตารีสกสูตร” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๕๑)

ที่สุดแห่งที่สุด สภาอันเรียกว่า “สุข” แบบ**วูปสมสุข**หรือ**สุขโลกุตระ** นี้ เจ้าตัวผู้บรรลุนั้น เพราะตนได้ปฏิบัติจนสามารถ “ทำใจในใจหรือทำจิตในจิต” (มนสิการ) ของตนกระทั่งหยั่ง “ลงไปถึงที่เกิด” (โยนิโส) ซึ่งก็อยู่ในจิตนั่นเอง เป็นขั้นสุดท้ายจริงๆ โดยไม่สำคัญมั่นหมาย (น มัญญติ) ว่า เป็น “เรา” อย่างสัมบูรณ์ (absolute) ถึงสุดท้าย (ultimate) อันเป็นขั้นปลายจบแท้ก็ด้วย แม้จะปฏิบัติกระทั่งบรรลุ เป็น “วิสุทธิเทพบริสุทธิ์สูงสุด” แล้ว ก็ไม่สำคัญมั่นหมาย (น มัญญติ) ว่า **เทพ** นั้นเป็น “เรา”

นี่แหละคือ ความเป็น “**อเทวนิยม**” ที่ไม่เหลือ “เทพเจ้า” หรือ ไม่มี “พระเจ้า” แล้ว ลึกลับจบชาติ ถึงจุด “อนัตตา” แท้

“**เทวนิยม**” จึง “**สุขแบบโลกียะ**” กันอยู่ทั้งนั้น และมีนัยสำคัญแตกต่างกับ “**สุขแบบโลกุตระ**” ของ “**อเทวนิยม**” ด้วยประการฉะนี้

โลกของ “อเทวนิยม”

รู้รอบถึงขั้น “ดับวิภวสังสาร”

๖. โลกของ “เทวนิยม” ยังเป็นโลกที่**ยังไม่รู้รอบในเรื่องของ “วิภวสังสาร” อย่างสัมบูรณ์** ส่วนโลกของ “อเทวนิยม” นั้น **รู้รอบความเป็น “วิภวสังสาร” ที่สุดถึงขั้น “ดับวิภวสังสาร” ได้สนิทสัมบูรณ์**

“วิภวสังสาร” หมายถึง ความหมุนวน เวียนว่ายตายเกิด แล้วๆเล่าๆ เป็นคนบ้าง เป็นสัตว์บ้าง อยู่ในนรกบ้าง อยู่ในสวรรค์บ้าง เปลี่ยนไปวนมาอยู่ในมหจักรวาลนี้ นับชาติไม่ถ้วน ชาว

“เทวนิยม” ที่ไม่ได้ศึกษาเรื่องนี้ หรือแม้จะเป็นชาวพุทธแท้ๆ ก็เถอะผู้ยังไม่สัมมาทิฏฐิสมบุรณ์ ก็ไม่สามารถทำตนให้ “หมดสิ้นวัฏสงสาร” ไปได้ จึงต้องเวียนตายเวียนเกิดอยู่ตลอดกาลนาน ซึ่งไม่รู้หรือว่า *ตนต้องเวียนตายเวียนเกิดไปตามวิบากกรรม* โดยเฉพาะชาวเทวนิยม บางลัทธิเชื่อว่า ชีวิตมี “ชาติเดียว” เมื่อตายจากชีวิตชาตินี้ไปแล้ว ถ้าตนทำดีก็ไปอยู่สวรรค์กับ “พระเจ้า” ถ้าตนทำชั่วก็ไปอยู่นรก จบการเรี้นรู้ความวนเวียนของ “อัฐภาวะแห่งชีวิต” ของแต่ละคนกันแค่นี้ ไม่สามารถรู้การเวียนเกิด-เวียนตายต่อไปอีก เรื่องของ “จิตวิญญาน” หรือเรื่อง “อัฐภาวะ” ของใครๆ ก็จบแค่นี้ รู้กันได้แค่นี้ จากนั้นก็ปั้นสวรรค์นิมานหรือนรกเอาเอง ไปตามจินตนาการ ว่าจะมีสภาพอย่างนั้น มีความเป็นไปอย่างนี้ สารพัดเท่าที่จะเดาจะปั้นกันไป จมอยู่ในภพสวรรค์หรือนรกนั้นนิรันดร หรือบางลัทธินั้นเชื่อว่า ตายแล้วชาติเดียว ก็สูญสิ้นไปเลย (อุจเฉททิฏฐิ) ไม่มีอะไรอีกเลยแม้แต่ว่า สวรรค์หรือนรก

มีบางศาสนาเป็น “เทวนิยม” ที่ยอมรับว่า มีการเวียนตายเวียนเกิดของชีวิตด้วย มีความเชื่อกรรม-เชื่อวิบาก จึงมีการเวียนตายเวียนเกิดเป็นคน และเป็นเทวดาใน “แดนสวรรค์” คำว่า “แดน” ก็คือ “ภพ” นั่นเอง เกิดเป็นสัตว์รอบายใน “แดนนรก” วนเวียนเกิดตายอยู่กับความเป็นคน-เป็นเทวดา-เป็นสัตว์นรก แต่ “อัฐตาหรืออัฐภาวะ” ก็หมุนเวียนอยู่เป็นนิรันดร เพราะเชื่อถือว่า “จิตวิญญาน” เป็น “อัฐตาหรืออัฐมัน” ที่เป็นนิรันดร เป็นลัสสตะ (เที่ยง) ไม่มีการสูญเพียงแต่ “หมุนเวียนเกิดตายไปตามกรรมตามวิบาก” เท่านั้น สูงๆ-กลางๆ-ต่ำๆ ไปตามอำนาจของกุศล-อกุศล วนเวียนอยู่กับโลกกับจักรวาล ไม่มีจบสิ้นวัฏสงสารนี้ คือเทวนิยมอีกชนิดหนึ่ง ซึ่งนับถือ “พระเจ้า” และยังมีนัย แห่ง “ความเที่ยง” (ลัสสตะ) ก็แตกต่างกันไป

อีกแบบหนึ่ง แม้อย่างนี้ก็ไม่สามารรถทำ ตนให้ “หมดสิ้นวิภูสงสาร”
ไปได้ ที่แน่ๆก็คือ *ยังแตกต่างกันกับ “อเทวนิยม” อย่างมีนัยสำคัญ*

“อเทวนิยม” นั้น เรียนรู้ทั้ง **โลกุตระ** และ **โลกียะ** อย่างทะลุ
ปรุปรอง จนมีญาณหยั่ง เข้าไปรู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น “จิตวิญญาณ”
ได้ครบถ้วน ถ่องแท้ถึงที่สุด เป็นวิทยาศาสตร์ทางจิต ชั้น “ปรมาตถสัจจะ”
ซึ่งเป็น “ความจริงของเนื้อแท้ถึงขั้นสูงสุด อันมี..จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน”
กันทีเดียว และศึกษากิเลส-ตัณหา-อุปาทาน ชนิดรู้แจ้งแทงทะลุ
“ตัวตน”(อัตตา) ทั้งหลาย ได้อย่างครบถ้วน และสามารถจับมั่น คั่นตาย
“ตัวตน” (สักกายะ...อาสวะ) ของกิเลส-ตัณหา-อุปาทาน พร้อมทั้งมีวิธี
กำจัดอย่างประจักษ์สิทธิ์อีกด้วย จึงสิ้นภาพ-จบชาติ-หมดอัตตา

“อเทวนิยม” จึงสามารถ “ตัดวิภูสงสาร” ลงไปได้เรื่อยๆ จนที่สุด
“หมดสิ้นวิภูสงสาร” ได้สัมบูรณ์ เป็นศาสนที่ไม่ต้อง “หนีโลก-หนีสังคม”
เข้าป่าเข้าถ้ำหลบหนีไปไหน ปฏิบัติตนด้วยหลัก “มรรคองค์ ๘” **เกิดมรรค
ผลเป็น “สัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ” อันต่างจาก “สมาธิ”
ที่คนทั่วไปรู้จักกันอย่างมีนัยสำคัญ** จึงอยู่ในโลก ในสังคมนี้ได้อย่าง
เป็นสุข โดยไม่ติดโลกแล้ว โลกไม่เบียด โลกครอบงำไม่ได้ ความทุกข์ร้อน
ที่หลงไปตามโลกไม่มีอีก และอยู่เหนืออิทธิพลสังคมโลกีย์ได้อย่าง
อันติมะสัมบูรณ์ เพราะ “จิตวิญญาณสะอาดล่อนจากกิเลสอาสวะ”
ได้จริง ถึงขั้น “นิพพาน”แท้ มี “ปัญญา” รู้เท่าทันสิ่งที่พาสุขพาทุกข์
ในโลก และ “พึงตนของตน” (อัตตา ทิ อัตตโน นาโถ) ได้แน่แท้ โดย
พ้นทุกข์พ้นร้อนที่ชาวโลกีย์ ชาว “โลกียนิยม” เขายังตกเป็นทาส

ความรอบรู้เรื่องโลกีย์ของ “เทวนิยม” นั้น ดูจะแคบกว่าสิ้นกว่า
และไม่รู้ละเอียดครบครัน โดยเฉพาะในความเป็น “วิภูสงสาร” เช่น ความ

หมุนเวียนในการเกิด-ตายของคน ศาสนาที่เป็นเทวนิยมส่วนมาก เรื่องเกิด-ตายก็พูดกันแค่ชาติเดียว แล้วจิตวิญญาณจะไปอยู่สวรรค์ หรือนรกก็สุดแต่ความดีความชั่วที่ได้ทำไว้ ก็เท่านั้น แล้วจิตวิญญาณ ก็รับสุขรับทุกข์นั้น อยู่สวรรค์หรือนรกไปยาวนาน เป็นนิรันดร หรือ สุดแต่พระเจ้าจะบันดาลบันดาลต่อไป ยอมจำนนกันอยู่แค่นี้

อีกอย่างก็คือ เชื่อเสียแล้วว่าจิตวิญญาณนั้นจะ “มีอยู่” นิรันดร เพราะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงสังขธรรมลึกกว้างหยาบละเอียดได้หลากหลาย มากมายรอบถ้วนกว่านี้ เนื่องจากไม่มีความรู้ถึง “อภิธรรม” (ธรรมที่ เรียนรู้กันถึงขั้นปรมาตตสังขะ) ไม่สามารถหยั่งเข้าไปรู้ละเอียดใน “จิต.. เจตสิก..รูป..นิพพาน” เหมือนความรอบรู้ของชาว “อเทวนิยม” จึงไม่มี “ปุพเพนิวาสานุสติญาณ” ไม่มี “จุตูปปาตญาณ” ไม่มี “เจโตปริยญาณ” เป็นต้น ซึ่งญาณทั้งหลายนั้นก็คือ “วิชา ๙” ของ “อเทวนิยม” นั่นเอง

ด้วยความละเอียดลออลึกซึ่งเพียงนี้เอง แม้แต่ชาวพุทธก็ถะอระ ทรวงสอบตนแต่ละคนให้ดีๆเถิด จะได้รู้ความจริงในตัวเองเสียบ้าง

หากผู้ใดที่ยังไม่สัมมาทิฏฐิสมบุรณ ก็จะมีทิฏฐิยึดถือและปฏิบัติกันจนมีพฤติกรรมที่เห็นได้ ไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรม ซึ่งเข้าข่าย **“ความเป็นเทวนิยม”** ไม่มากก็น้อยตามที่เป็นจริง นั่นจึงรู้เถิดว่า ผู้เป็นเช่นนั้นกำลัง **แสวงบุญนอกขอบเขตพุทธ** พลัดเข้าไปสู่ **“เทวนิยม”**

ประเด็นที่แตกต่างชัดเจนเป็นรูปธรรม คือ **ผู้ปฏิบัติต้องได้ “สัมมาสมาธิ” อันเป็น “สมาธิพุทธ”** อย่างถูกแท้ถูกถ้วน (สัมมา) จึงจะได้มรรคผลแท้ของพุทธ (สัมมาญาณ-สัมมาวิมุติ) จึงจะตัด **“วิฏสงสาร”** ลงได้จริง หากปฏิบัติเพียงได้ **“สมาธิ”** ตามแบบสามัญทั่วไป **ไม่ใช่ “สัมมาสมาธิของพุทธ”** ก็มีช่องทางปฏิบัติที่จะลดระดับกิเลส จนกระทั่งสามารถตัด **“วิฏสงสาร”** ลงไปได้อย่างถูก **“ตัวตนของเหตุ (สมุทัย) กระทั่งดับเหตุจนสิ้นซาก (นิโรธ)”** แบบครบถ้วน **“อารยสัจ ๔”** บรรลุสัจจญาณ-กิจจญาณ-กตญาณ อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งรู้ทั้งเห็นทั้งเป็นทั้งสำเร็จเด็ดขาด สัมบุรณถาวรแท้จริง

เพราะฉะนั้น ผู้ปฏิบัติฝึกฝน **“สมาธิของพุทธ”** จนสามารถได้มรรคผลนั้น จึงไม่ใช่ผู้ที่ **จะต้อง**หนีออกไปสู่ป่าสู่เขา **หรือไม่ต้องแยกตัวเองออกไปจากสังคม ไม่ต้องปลีกเวลาต่างหากไปทำการปฏิบัติ โดยเฉพาะ ไม่ต้องมีกรรมกิริยาผิดปกติไปจากชีวิตสามัญใดๆ ไม่ต้องหยุดอิริยาบถของความเป็นปกติชีวิต** ในสังคมเมืองสามัญนั้นเลย **ไม่ต้องหาที่สงบเพื่อทำสมาธิ ไม่ต้องนั่งหลับตาทำสมาธิแบบทั่วไป**

เพราะ **“สมาธิของพุทธ”** ที่พระพุทธเจ้าตรัสเรียกว่า **“สัมมาสมาธิ”** นี้ มีแบบฉบับของพุทธโดยเฉพาะ ผู้จะได้ **“สัมมาสมาธิของพุทธ”** คือ **ผู้ที่ศึกษา “ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา”** (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ หมายถึง มรรค ๘) เป็นอย่างดีถึงขั้นมี **“สัมมาทิฏฐิ”** และปฏิบัติ **“มรรค อันมีองค์ ๘”** ให้เป็น **“สัมมาปฏิปทา”** นั้นต่างหาก จึงจะได้

“สมาธิแบบพุทธ” [ผู้สนใจค้นคว้าจากพระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๕๑
“มหาจัตตารีสกสูตร” พระพุทธเจ้าตรัสหลักการนี้ไว้ชัด]

ส่วนความเห็นความเชื่อ ที่ถือเอา..การไปสู่วิปัสณา ออกนอก
สังคมเมือง เพื่อหนีให้ห่างสัมผัสภายนอกต่างๆ จึงจะนั่งปฏิบัติสมาธิ
เกิดผลทางจิต ตามวิธีแบบฤๅษีดาบส หรือไม่ก็ต้องหลบเลี่ยงจากงาน
ไปหาที่สงบๆ แล้วก็นั่งปฏิบัติหลับตาทำสมาธิเข้าไปสู่ภวังค์ จึงจะได้
“สมาธิที่อยู่ในภวังค์” นั่นก็คือ การทำสมาธิ ซึ่งเป็น “สมาธิ” สามัญ
ทั่วไป ที่มีมาเก่าแก่ก่อนพระพุทธเจ้าจะอุบัติขึ้นในโลก แม้แต่ฤๅษี
อาฬารดาบสและอุทกดาบสก็คือการปฏิบัติสมาธิแบบนี้ ซึ่งน้อยสำคัญ
ก็คือ ต้องแยกตัวหรือแยกเวลาไปอีกต่างหากเพื่อปฏิบัติให้เกิด
“สมาธิ” ไม่ได้ปฏิบัติอยู่กับความเป็นสามัญชีวิตปกติ อยู่กับภาระงาน
อาชีพประจำวันนั่นเอง ที่เป็นความหมายสำคัญอันแตกต่างจากการ
ปฏิบัติให้เกิด “สัมมาสมาธิ”

การปฏิบัติเพื่อให้ได้ “สมาธิของพุทธ” ที่เรียกว่า “สัมมาสมาธิ”
นั้น ปฏิบัติด้วยทฤษฎี “มรรค อันมีองค์ ๘” ก็จะมีผลมรรคผล ไม่ว่า

ฉาน..สมาธิ..วิมุตติ..นิพพาน แล้วก็อยู่อย่างมีความสุขในสังคมเมืองนั้นแหละ โดยไม่ติดโลกไม่ติดโลกีย์ เพราะมี **“สัมมาวิมุตติ”** จึงไม่เปื้อนโลกโลกีย์ไม่เปื้อนตน ทุกข์ร้อนที่หลงไปตามโลกไม่มีอีก เนื่องจากว่าคุณภาพของ **“สัมมาวิมุตติ”** นั้นมีฤทธิ์อยู่เหนืออิทธิพลสังคมโลกีย์ได้อย่างอันติมะสัมบูรณ์ เพราะได้กำจัด “กิเลส” อันเป็นตัวอำนาจใหญ่ที่กดหัวบังคับบงการเรามาตลอดนั้นจนตายดับหมดสิ้นแม้กระทั่ง “อาสวะ” ไปอย่างไม่เหลือตัวตนของเหตุแล้ว ถึงขั้น “นิพพาน” แท้แล้ว

และเพราะมีคุณภาพของ **“ปัญญาชั้นโลกุตตระ”** หรือ **“วิชา ๙”** รู้เท่าทันสิ่งที่พาสุขพาทุข์ของโลกว่า แท้ๆแล้ว “โลกีย์สุข” นั้นมันไม่ใช่ “สิ่งที่มีอยู่อย่างเที่ยงแท้”จริง มันไม่ใช่ “ความจริง”เลย มันเป็นแค่ **“ความเท็จ”** (อลิก) **สองขั้ว** คือ ขั้วด้านหนึ่งได้แก่ **“ความเท็จ(อลิก) อันเป็นสุขในทางกาม”** ศัพท์บาลีว่า **“กามสุขัลลิกะ”** กับอีกขั้วด้านหนึ่งก็ได้แก่ **“ความลำบาก(กิลมถ) อันเป็นความมีตัวตน”** ศัพท์บาลีว่า **“อัตตกิลมถะ”**

ซึ่งโดยสังจะนั้น “ความสุขในกาม”ก็ตาม และ“การยังมีอัตตา”ก็ตาม มันเป็น“ทุกข์ขาริยัลล”ทั้งนั้น ป่วยการที่จะไปมมายกับมันอีก ผู้มีคุณภาพของ **“ปัญญาชั้นโลกุตตระ”** หรือ **“สัมมาทิฏฐิ”** จึงแจ่มชัดอย่างถูกแท้ถูกทาง จึงพากเพียรปฏิบัติลดละ “กามและอัตตา” จนมีมรรคผลถึงขั้นอธิจิตที่เป็นฉานเป็นสมาธิ **“ไม่สุขไม่ทุกข์หรืออุเบกขา” ชนิดที่เป็นโลกุตตระ** เพราะหมดสิ้นเหตุแห่งทุกข์แห่งสุขสัมบูรณ์แล้วจึงพ้นทุกข์ ที่ชาวโลกีย์ หรืออย่าง “โลกีย์นิยม” เขายังตกเป็นทาสสำเร็จถาวรเด็ดขาด ชนิดเชื่อเชิญหรือเรียกร้องให้มาพิสูจน์ได้ (เอทิปัสสิโก) ที่เดียว

ถ้าไม่ใช่ “นิพพาน” ที่สามารถ **“ดับเหตุแห่งทุกข์แห่งสุข”** สำเร็จสิ้นจบ **ชนิดที่มี “วิชา ๙”** ก็จะไม่สามารถ **“ตัดวัฏสงสารหรือดับวัฏสงสาร”** จนสนิทไม่มีวันหมุนวนกลับมาเกิดอีกแล้ว ได้เด็ดขาด

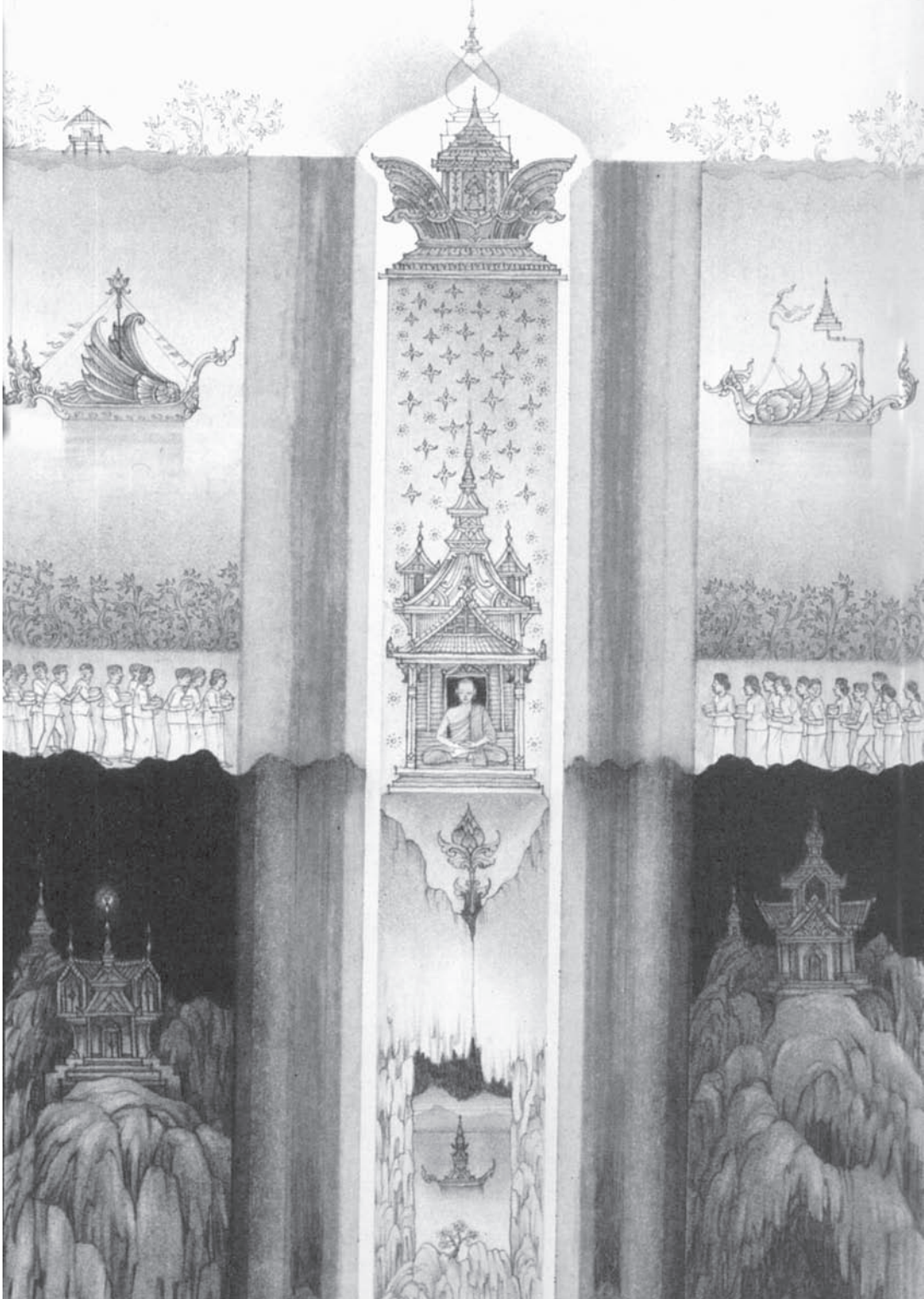

จริงๆแล้ว คำว่า “วิภูสังสาร” ก็ยังมีนัยสำคัญที่หลากหลาย ทั้งความกว้างความลึกก็ดี ทั้งหยาบทั้งละเอียดก็ดี ยังอีกมากกว่ามาก ศาสนาพุทธมีแนวปฏิบัติที่เป็น “นวัตกรรม” เช่น **ทฤษฎีปฏิบัติ “มรรคองค์ ๘”** หรือความเป็น **“โลกุตระ”** เป็นต้น จึงสามารถหยั่งรู้ลึกรอบถึง “วิภูสังสาร” และความเป็น “จิตวิญญาน” ได้ถึงแก่นของความจริงที่เรียกว่า “ปรมาตถสัจจะ” ลึกล้ำสำคัญยิ่ง

เพราะความจริงที่ได้พิสูจน์อย่างถึงที่สุดสัมบูรณ์ พระพุทธเจ้า จึงได้ทรงประกาศความเป็น “อเทวนิยม” ของพระองค์ต่อโลก แม้จะเป็นการปฏิเสธค่านิยมของชาวโลก แม้จะทวนกระแสโลกอย่างหนัก เช่น ความจริงที่ว่า **“ดับวิภูสังสาร”** นี้เป็นต้น แม้เรื่อง **“จิตวิญญานไม่เที่ยง ไม่นิรันดร”** เกิดได้ ดับได้ สูญได้ เป็นไปตามเหตุปัจจัย แปรปรวนได้ เปลี่ยนแปลงได้ โดยตัวเจ้าของเองเท่านั้นแหละพัฒนาให้ประเสริฐที่สุดได้ ดังที่พระพุทธเจ้าได้พัฒนาพระองค์เองด้วยพระองค์เอง จนกระทั่งจิตวิญญานของพระองค์เจริญถึงที่สุด มี “พุทธคุณ ๙” จึงได้ทรงรู้แจ้งด้วยพระสัมพันธัญญุตญาณว่า **จิตวิญญานไม่ใช่สิ่งนิรันดร แต่เป็นประธานสิ่งทั้งปวงในตนเอง** ยังหมุนเวียนเกิด-ตายอยู่ ทั้งในสภาพภายนอกที่เกี่ยวกับร่างกายหยาบ ทั้งที่ไม่เกี่ยวกับร่างกายหยาบ โดยมีการเกิดตาย **“ผุดเกิดเฉพาะภายในจิตวิญญานเอง”** ที่เรียกว่า **“โอปปาติกโยนิ”** อีกด้วย

ยิ่งกว่านั้นพระพุทธเจ้าตรัสรู้และทรงประกาศชัดเจนว่า “ที่สุดจิตวิญญานนั้น **ไม่ใช่ตัวตน** (อนัตตา) สามารถพิสูจน์ได้ว่า **เป็นสูญ** ด้วยซ้ำ” ไม่ใช่สิ่งที่ **เป็นอยู่นิรันดร** และไม่ใช่ **..สิ่งเที่ยงแท้ที่แก้ไม่ได้ด้วยตนเอง** จึงได้ตรัสยืนยันว่า พระองค์ทรงรู้รอบในวิภูสังสาร และสามารถ **“ดับวิภูสังสาร”** ได้เด็ดขาด

“อเทวนิยม”

มีลักษณะถึงขั้น“อาริยะ”

๗. “อเทวนิยม” ยังไม่มีลักษณะถึงขั้น“อาริยะ” แต่“อเทวนิยม” นั้น มีลักษณะถึงขั้น “อาริยะ” อย่างเป็นทางการที่เดียว

ทำไมออตมาจึงใช้คำว่า “อาริยะ” ไม่ใช่คำว่า “อริยะ” หรือ “อารยะ”..?

ที่จริง ออตมาเคยชี้แจงเรื่องนี้มาแล้ว แต่คราวนี้จะพูดถึงหัวข้อเกี่ยวกับ*ความเป็น “อาริยะ”* โดยตรง จึงขออธิบายให้ละเอียดไปเสียเลย และเผื่อท่านที่ยังไม่ได้ฟังที่ออตมาเคยชี้แจงมาแล้วด้วย

อาริยะ มาจากคำว่า “อารยะ” ผสมกับ “อริยะ”

ทุกวันนี้คำว่า *อารยะ* ได้กลายเป็นภาษาไทยไปแล้ว ใช้กันในความหมายหนึ่ง และคำว่า *อริยะ* ก็เป็นภาษาไทยไปแล้วเช่นกัน แต่ใช้ในอีกความหมายหนึ่ง ทั้งๆที่ ๒ คำนี้ ความหมายเดิมแท้ๆ คือ *ประเสริฐ* หรือ*คุณวิเศษทางธรรม* ซึ่งเป็นความเจริญทางธรรมของคน หรือความบรรลุปุทธธรรมนั่นเอง

อารยะ เป็นภาษาสันสกฤต ไทยเอามาใช้ในเชิงความเจริญแบบโลกีย์สังคมสามัญพินๆ ซึ่งโน้มเน้นไปในเรื่องความเจริญของคน ของสังคม ของโลกภายนอก เช่น ขนบธรรมเนียมอันดีงาม หรือพ้นจากความเป็นคนป่าเถื่อน หรือเจริญก้าวหน้าในทางวัตถุ ความรู้วิชาการ แถมไปหลงเอาความฟุ้งเฟ้อจนเกินจนละเหวเลื่อมเสียด่างๆว่า เป็นความเจริญอีกด้วย ซึ่งห่างจากความหมายที่เป็นการบรรลุปุทธธรรม

ส่วน อริยะ เป็นภาษาบาลี ไทยเอามาใช้ในความหมายว่า *ประเสริฐ* หรือ *คุณวิเศษทางธรรมของพุทธ* ซึ่งโน้มเน้นไปในเรื่องของธรรมะที่เจริญถึงขั้นบรรลุดุธรรม หากยกย่องระบุผู้ใดว่า มีความเป็น “อริยะ” นั่นคือ ผู้นั้นมีคุณวิเศษทางธรรมหรือมีมรรคผลในพุทธศาสนา ที่เป็น “ปรมาตถธรรม” หรือบรรลุปุทธธรรมขั้นใดขั้นหนึ่ง ตั้งแต่ โสตาบัน ไปจนถึงอรหัตต์

แต่คำว่า “อริยะ” ในทุกวันนี้ ละเอะละเอะไปหมดแล้ว เพราะเอาไปยกย่องระบุบุคคลหรือภิกษุผู้มีเดรัจฉานวิชา มีอิทธิปาฏิหาริย์ มีอาเทศนาปาฏิหาริย์ ว่าเป็น “อริยะ” กันเป็นว่าเล่น และผู้คนทั่วไป ก็หลงเชื่อเสียด้วย ทั้งๆที่ “คุณวิเศษ” เหล่านั้น **ไม่ใช่อนุสาสนีปาฏิหาริย์** ลักนิต ความหมายของคำว่า “อริยะ” จึงผิดเพี้ยนจากความจริงไปแล้ว

ดังนั้น ในทุกวันนี้ ถ้าขึ้นนำคำว่า “อริยะ” มาใช้เรียกขานคนผู้มี “คุณวิเศษทางธรรมของพุทธ” ที่เป็นสัมมาทิฏฐิแท้ ใครๆก็จะเข้าใจผิดไปว่า คนผู้นั้นมีความรู้ความสามารถทางเดรัจฉานวิชา หรือ **มีอิทธิปาฏิหาริย์ มีอาเทศนาปาฏิหาริย์** ไปโน่นเลย เนื่องจากคนหมู่มากเข้าใจความหมายของคำว่า “อริยะ” ผิดเพี้ยนไปแล้วจริงๆ มันจึงยากยิ่งที่จะสื่อให้คนส่วนมากทั่วไปเข้าใจ “คุณลักษณะ” แท้ ที่เป็นพุทธธรรมอันวิเศษได้ด้วยคำว่า “อริยะ”

ดังนั้น อาตมาจึงขอ นำคำทั้งสองนี้มาผสมกัน เป็นอีกคำหนึ่งคือ **“อาริยะ”** ใช้ในความหมายที่เป็นคุณลักษณะที่มีทั้งส่วนที่เป็น **“อารยะ”** โดยหมายใจเอา “ความเจริญ” เฉพาะในส่วนที่เจริญแท้เป็นสังฆธรรมของ **“โลกิยะที่เป็นกัลยาณธรรมอย่างสัมมาทิฏฐิ”** เท่านั้น ซึ่งมีสูงต่ำตามลำดับ ได้แก่ ขนบธรรมเนียมอันดีงาม หรือพ้นจากความเป็นคนป่าเถื่อน หรือเจริญก้าวหน้าในทางวัตถุความรู้วิชาการ

เป็นต้น และใช้ในความหมายรวมถึง**ความประเสริฐ** หรือ**คุณวิเศษทางธรรม** ซึ่งเป็น**ความเจริญทางพุทธธรรมของคน** หรือ**บรรลุปุทธธรรมของพุทธโดยเฉพาะ** อันถูกต้องครบถ้วนแท้จริง

นี่คือ ส่วนที่เป็น**“อารยะ”ที่เอา มิได้เอาส่วนที่เป็น“อารยะ”ที่ละเหวละเอะยอหลายล้น** ซึ่งคนสมัยนี้ทั้งหลายพากันปรุงแต่งขึ้นมาอมเมากันไม่หยุดหย่อน แล้วหลงว่า เป็น**“ความเจริญ”**ของสังคมมาเป็น**“อาริยะ”** ด้วย

คำว่า **“อาริยะ”** นี้ มีคนค้ำนอยู่บ้างเหมือนกัน บ้างก็ว่า ใช้ไม่ได้ บ้างก็ว่าผิด โดยเฉพาะนักรู้ภาษาไทย ผู้ยึดพจนานุกรมภาษาไทย มักจะไม่ยอมให้ใช้ โดยอ้างว่าในพจนานุกรมไทยไม่มีคำๆนี้ ที่จริงคำว่า **“อาริยะ”** นี้มีใช้กันอยู่ในภาษาบาลีเดิมอยู่แล้ว แต่มีไม่มากนัก ผู้คงแก่เรียนที่คร่ำหวอดก็คงมีบางท่านเคยพบเห็นในที่ต่างๆบ้าง

เป็นแน่ หรือที่ได้ยินกันจนชิน ก็คือ คำว่า “พระศรี**อารีย์**” (ที่อ่านกันว่า พระสีอาน) หรือ “พระศรี**อารีย์**เมตไตรย์” ใด ก็คือคำว่า “อาริยะ” เห็นอยู่ใต้งๆ จะว่าเป็นคำที่อาตมาคิดขึ้นมาเองก็ไม่ใช่ทีเดียว

เอาละ ท่านผู้ใดจะยังไม่ยอมเห็นด้วย ก็ขออภัยอย่างมากเถิด ที่อาตมาขอฝันใช้คำว่า “**อาริยะ**” ขอเพียงทำความเข้าใจให้ตรงกันว่า คำๆนี้อาตมานิยามความหมายว่าอย่างไรกันแน่ และต่างกันกับ “**อารยะ**” หรือ “**อริยะ**” อย่างไร เท่านั้นก็พอ สำหรับอาตมากับชาวโอศุกทั้งหลาย ใช้คำ ๓ คำนี้สื่อความหมาย เข้าใจตรงกัน ได้ ประโยชน์ดีมากในความละเอียดลออลึกซึ้งเข้าไปในสังขารม ชัดเจน แจ่มแจ้ง ไม่สับสน

เป็นอันว่า “**อาริยะ**” คือคำที่หมายถึง คุณลักษณะซึ่งมีทั้ง ส่วนเป็น “**อารยะ**” และมีทั้งคุณลักษณะส่วนที่เป็น “**อริยะ**” ด้วย แต่ก็ยังมีความลึกซึ้งอยู่อย่างซับซ้อน

โดยส่วนที่เป็น “**อารยะ**” ก็เอา แต่หมายใจเอา “ความเจริญ” เฉพาะในส่วนเจริญแท้เป็นสังขารมของ “**โลกียะที่เป็นกัลยาณธรรมอย่าง สัมมาทิฎฐิ**” เท่านั้น เช่น ขนบธรรมเนียมอันดีงาม หรือพ้นจากความ ป่าเถื่อน เป็นคนทันสมัยเข้าใจประโยชน์ หรือเจริญก้าวหน้าในทาง วัตถุประสงค์การที่มี “คุณค่า” ลึกล้ำสำคัญต่อสังคม เป็นต้น นี่คือ ส่วนความเป็น “อาริยะ” ที่เอา ซึ่งก็มีสูงต่ำตามลำดับของแต่ละคน

ส่วนที่ไม่เอา แต่ก็หลงกันว่า เป็น “**อารยะ**” อยู่เต็มสังคม ก็ คือ ขนบธรรมเนียมที่ไม่สร้างสรรค์อะไร ไม่ว่าจะเป็นการรับจากกาคน ของต่างประเทศ หรือที่เปลี่ยนแปลงล้างของดีดั้งเดิม หรือจะเป็น ครีเอทีฟขึ้นมาปรุงแต่งเสริมสร้างใหม่ ถมเข้าไปในสังคมจนละเทะ ทุกวันนี้จัดจ้านรุนแรงเลอะเทอะเข้าไปหาความป่าเถื่อน จนเป็น

‘**ความป่าเถื่อนสมัยใหม่**’ ที่ไร้สาระกว่าก่อนกันเคลื่อนไหวกัน หรือสิ่งที่ ฟุ้งเฟ้อสุดเหวี่ยงเอียงโต่งจนพลาญพรา ไม่ว่าด้านวัตถุ ไม่ว่าด้าน ความรู้วิชาการ ก็เกิน ก็ล้นเหลือ สุดเพื่อ

ดังนั้น ส่วนที่ละอะละอะทะเลาะลากัน อันเป็น **“อารยะ”** **ที่อารยะไม่เอา** ซึ่งคนสมัยนี้ทั้งหลายพากันปรุงแต่งขึ้นมาอมเมากัน ไม่หยุดหย่อน แล้วหลงว่า เป็น“ความเจริญ”(อารยธรรม,civilization) ของ สังคม เพราะมันเพิ่ม “มูลค่า” ได้อย่างมหาดล ทั้งๆที่มันก็แสนไร้ “คุณค่า” อย่างเสื่อมต่ำเลวร้าย แต่ก็ยังหลงเหลือยินดีปรีดากันอยู่อย่างไม่เมยหุ เมยหวั ไม่รู้ตัว ไม่รู้เท่าทัน โดยเฉพาะผู้ยังยืนอยู่บนฐานเศรษฐศาสตร์ ทุนนิยมและบริโภคนิยม ซึ่งแน่นอนว่า ต่างก็ยังมีมุ่งไปสู่กามนิยมและ อัตตนิยม หรือยังคงมี “กามสุขัลลิกานุโยค” (การเพียรสู่**ความหลง** (อภิก) อันคือสุขในทางกาม) และ “อัตตกิลมถานุโยค” (การเพียรสู่**ความลำบาก** (กิลมถ) อันคือความมีตัวตน) เป็นปกติ อย่างไม่คิดจะละจะลด

ผู้มี“อาริยปัญญา” จะเลือกเฟ้นทิศทางที่ไปสู่“โลกุตระ” อย่าง ลึกซึ้งสำคัญยิ่ง เพราะความเป็น“อารยะ”มีทั้งที่พาสังสร้าง มีทั้งที่พา เสื่อมเสียทำลาย และพาเสื่อมเสียนั้นแหละมากกว่ามากในสังคมโลกีย์

สำหรับคุณลักษณะที่เป็น **“อริยะ”** นั้น ก็ต้องมี**ในตน**แน่ แต่ก็ ต้อง**หมายใจเลือกเฟ้นเอา** **“อย่างแท้จริงหรืออย่างประเสริฐ”** (อลมรียา) เฉพาะในส่วนที่ “สัมมาทิฏฐิ” แท้ๆ เป็นสังฆธรรมของ “**อเทวนิยม**” ที่เป็น**อาริยธรรม**ที่จะพาไปพ้น “**โลกีย์ภูมิ**” ด้วย “**วิชา ๘**” เท่านั้น ซึ่งหมายถึง **ไปสู่“โลกุตระ”** นั่นเอง

แต่ทุกวันนี้ สังคมชาวพุทธต่างเข้าใจผิด หรือ“มีจนาทิฏฐิ” ไปโดยหลงว่า ผู้เป็น“อริยะ” คือ ผู้เก่งเดรัจฉานวิชาบ้าง หรือเก่งอิทธิ ปาฏิหาริย์บ้าง เก่งอาเทศนาปาฏิหาริย์บ้าง เก่งคลังทางไสยศาสตร์บ้าง

หรือเก่ง “หนีโลก” หนีไปอยู่ป่าเขาถ้ำ หรือแม่ผู้อยู่ในโลกในสังคมนัก
เฟื่องประเด็นมักน้อยสันโดษ เท่านั้น เป็นเครื่องบ่งชี้ว่า เป็น“อริยะ”

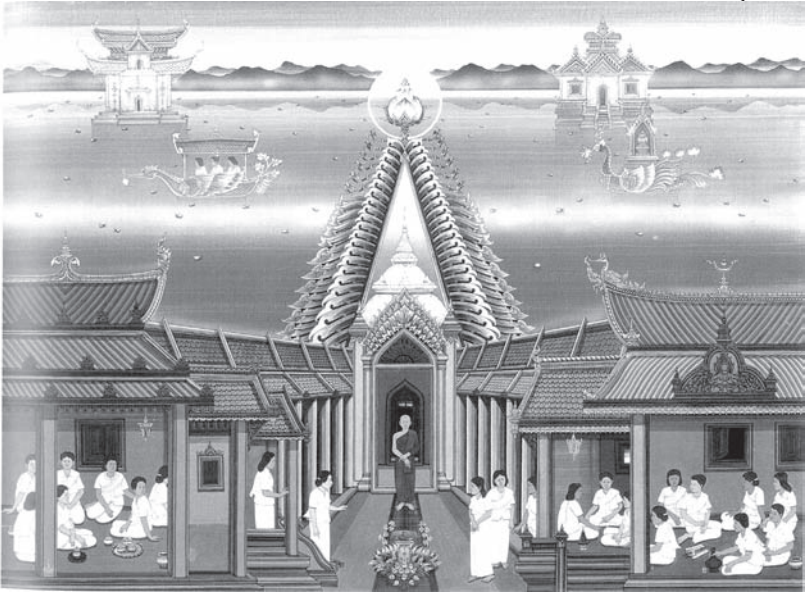
โดยมีจกษาศาสตร์แยกออกไปอีก ๒ สาย สายหนึ่งนั้นจะไม่หนี
โลก ไม่หนีสังคม ทั้งสร้างผลงานแผ่ฤทธิ์สำแดงเดชเดรัจฉานวิชาบ้าง
อิทธิปาฏิหาริย์บ้าง อาเทศนาปาฏิหาริย์บ้าง ไสยศาสตร์บ้าง ทั้งสร้าง
การกุศลมหาศาลเบงบารมีในสังคม ก็จะเด่นดังเป็นที่เคารพเชิดชูบูชา
อยู่ในสังคม จนทำให้ผู้คนทั้งหลายหลงเห็นว่าเป็นผู้บรรลุนิพพานชั้นสูง
ไปถึงขั้นอรหันต์ที่มีฤทธิ์อัศจรรย์กันไป ก็ยังมี

ส่วนอีกสายหนึ่งก็จะไม่ยุ่งกับสังคม พยายามไม่รับรู้เรื่องใดๆ
ของสังคม เอาแต่อยู่สงบๆ เงียบๆ นิ่งๆ ให้คนมากร่ำไปให้ ไม่ต้อง
สอนอะไรกันมาก หรือเลี้ยงไม่ได้ก็สอนให้หน่อยเข้าใจ คำพูดคำสอนก็
จะสั้นๆ ซึ่งแสนจะถูกต้องทั้งนั้น เป็นต้นว่า ทำดี-ละชั่ว อะไรก็ไม่เที่ยง
เป็นทุกข์ อนัตตา อยู่กับจิต อย่าห่างจิต อย่าให้ความคิดออกไปนอกจิต
จงปล่อยวาง อย่าไปพูดเรื่องของสังคม เรื่องเศรษฐกิจ การเมือง
เป็นอันขาด หากเอาแต่เงียบสงบ เคลื่อนไหวช้าๆ เข้าใจ นิ่ง จนถึง
ไม่พูดเลย หรือไม่รับแขกเลยได้ ก็ยิ่งจะดูเหมือนว่าเป็นผู้บรรลุนิพพาน
ชั้นนิมิตหลุดพ้น คนจะพากันหลงเชื่อว่าเป็นอรหันต์กันทีเดียว

ซึ่งไม่สัมมาทิฐิกันทั้ง ๒ สาย ออกนอกวิถีทางของพุทธ
กันหนักหนาไปเรื่อย

ดังนั้น ผู้ “**สัมมาทิฐิ**” จึงหมายถึงผู้มี “**ปัญญาอารยะ**” ที่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงความเป็น “**อารยธรรม**” และ “**อริยธรรม**” ซึ่งธรรมทั้งสอง
จะมีทั้งในส่วนที่เป็น **กุศลโลกีย์-อกุศลโลกีย์ (เคหสิตะ)** และทั้งส่วนที่
เป็น **กุศลโลกุตระ-อกุศลโลกุตระ (เนกขัมมสิตะ)** โดยเฉพาะรู้แจ้งชัดเจน
ว่า **ความเป็น “กุศลโลกีย์”** นั้น แม้จะมากจะสูงแค่ไหน ก็ไม่มีสิทธิ์ที่

จะบรรลุ “โลกุตระ” หรือ “อาริยธรรม” แน่ๆ ถึงใครจะเชื่อว่า ตนได้
มรรคได้ผลก็ตาม ก็แค่ได้ “มิจฉามรรค-มิจฉาผล” เท่านั้นทั้งนั้น ไม่ว่าจะ
จะเป็น “อารยธรรม” และ “อริยธรรม” ที่ยังไม่สัมมาทิฏฐิ

ด้วยเหตุฉะนั้น อาตมาจึงเจตนา เอาคำว่า “อารยะ” กับ “อริยะ”
มาผสมกันเป็น “อาริยะ” เพราะโดยลัทธิจะแห่งคุณวิเศษ หรืออุตตริ-
มนุษยธรรมของความเป็น “อาริยะ” จริงๆ ที่เป็น *อนุศาสน์ปภาหิรีย*
นั้น จะมีคุณลักษณะที่ดิงามเป็นกัลยาณธรรม *อย่างสัมมาทิฏฐิ* ของ
“อารยะ” ด้วย มีใช่จะมีแต่คุณลักษณะที่เป็น “อริยะ” *อย่างสัมมาทิฏฐิ*
เท่านั้น

ดังนั้น คำว่า “อาริยะ” ในช่วงต้นนี้ ก็ขอสรุปไว้ก่อนว่า
หมายถึง *พุทธธรรม ที่สัมมาทิฏฐิ* ซึ่งเป็นทั้ง “ความเจริญ” ของคนผู้มี
ชนบธรรมเนียมอันดีงาม อยู่กับสังคมอย่างรู้ความเป็นสังคมที่ดีที่เลว
แต่ไม่เลวตาม หรือพ้นจากความเป็นคนป่าเถื่อน มีใช่ยังเป็นคนป่า

คนเดือนถอยหลัง โง่งมฉาย ไม้รู้โลก ไม้รู้สังคม หรือเจริญก้าวหน้า
ในทางวัตถุความรู้วิชาการในส่วนที่เจริญแท้เป็นสังฆธรรม หรือ **“โลกียะ
ที่เป็นกัลยาณธรรมอย่างสัมมาทิฐิ”** เท่านั้น และที่สำคัญยิ่ง ก็คือ
เป็นทั้งความประเสริฐที่เข้าข่าย **“โลกุตรอย่างสัมมาทิฐิ”** ด้วย

ที่นี้ขยายความต่อไปอีก ก็คือ ผู้เป็น **“อาริยะ”** นั้น **เป็นคน
อยู่ในสังคมทั่วไปกับปวงชนทั้งหลายนี้เอง สัมพันธ์กับคนทั่วไปเป็น
ปกติสามัญ** แต่ที่นับว่าเป็น **“อาริยะ”** ก็ตรงที่คนผู้นี้มี **“โลกุตรธรรม”**
จากการปฏิบัติ **“สัมมาอาริยมรรคองค์ ๘”** โดยเฉพาะมี สัมมาอาชีวะ
(สัมมาอาชีวะ) ทำกรรม (สัมมากัมมันตะ) สร้างสรร เสียดละช่วยเหลือ
สังคม มีคุณค่าประโยชน์ต่อสังคมอย่างประเสริฐยิ่ง (พหุชนหิตายะ)
และมี “ความเอื้อเอ็นดูต่อชาวโลก” (โลกานุกัมปายะ) แต่ท่านไม่ตกเป็น
“ทาสโลก” ไปตามระดับแห่งธรรมที่ท่านพึงได้พึงมีจริง หรือไม่เป็น
“ทาสลาภ..ยศ..สรรเสริญ..กามสุข-อัตตทัตถสุข” อีกแล้ว สำหรับผู้ที่
บรรลุลุรทัตผลสัมบูรณ์ ที่ชื่อว่า **“นิพพาน”**

“อาริยบุคคล” จะไม่เหมือนผู้ที่ยังไม่บรรลุปุทธธรรมแน่ๆ
แม้ท่านอยู่กับสังคมที่เต็มไปด้วย **“โลกธรรมหรือโลกียะ”** (ลาภยศสรรเสริญ
สุข-เสื่อมลาภเสื่อมยศศินหาทุกข์) นี้ก็เถอะ แต่ท่านก็ไม่เป็น **“ทาสโลกธรรม
หรือทาสโลกียะ”** ใดๆอีก สำหรับผู้บรรลุลุรทัต ส่วนผู้ที่บรรลุแค่
โสดาบัน หรือสกทาคามี หรืออนาคามี ก็หมดความเป็น **“ทาสโลกียะ”**
ได้ ไปตามสัดส่วนแต่ละลำดับของแต่ละฐานะ

“อาริยบุคคล” จึงมี **“อารยธรรม”** หรือ **“ความเจริญ”** (civiliza-
tion) ของชนบทรธรรมนิยมอันดีงาม ไม้มีพฤติกรรมป่าเถื่อน เจริญ
ก้าวหน้าในทางวัตถุความรู้วิชาการ อย่างเห็นๆได้ สังเกตได้ที่เดียว
เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาของคนในสังคมเมือง ทันสมัย มี

สมรรถนะ ขยัน สร้างสรร เสียสละ มีวิสัยทัศน์

ไม่ใช่ของคนทีหนีเตลิดออกไปลิ่งสู่ประจำอยู่ในป่า ซึ่งทิ้ง
ขนบธรรมเนียมอันดีงาม กลับไปหาความเป็นป่าๆเถื่อนๆ หรือไม่เจริญ
ก้าวหน้าในทางวัตถุความรู้วิชาการ (uncivilization) กลายเป็นคนไร้สมรรถนะ
ไร้ความรู้รอบรู้ เจ๋อเมย เจ๋อเยชชา เย็นซืด ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสังคม
ไม่สนใจสังคม ไม่เอาภาระสังคม เลยเป็นคนไร้คุณค่าประโยชน์ต่อ
สังคม นั่น..เป็นเพราะเข้าใจนัยสำคัญของคำว่า “ความหลุดพ้นแบบ
พุทธที่ถูกแท้” (สัมมาวิมุตติ) ผิดไป ยังไม่ถ่องแท้ถูกถ้วน (สัมมา) ถึงขั้น
เป็น “นิพพาน”

คำว่า “ความหลุดพ้น” หรือ “วิมุตติ” นี้ มีทั้ง “ความหลุดพ้นที่
ถูกแท้ตามแบบพุทธ” (สัมมาวิมุตติ) และทั้งที่เป็น “ความหลุดพ้นที่ผิดเพี้ยน
ไปจากแบบพุทธ” (มิจฉาวิมุตติ) ซึ่ง “ความหลุดพ้นแบบพุทธที่ถูกแท้”
(สัมมาวิมุตติ) ทุกวันนี้ในชาวพุทธแทบจะไม่มีกันแล้ว

เพราะเรียนรู้ทฤษฎีหรือทฤษฎี (ความเห็น) ของพระพุทธเจ้า ไม่
ถูกแท้เป็น “สัมมาทฤษฎี” (ความเห็นหรือทฤษฎีที่ถูกถ้วน) การปฏิบัติ จึง
ไม่ได้ผลเป็น “ความหลุดพ้น” ที่สัมมาวิมุตติถึงขั้นสุดท้าย (ultimate)
สัมบูรณ์ (absolute) เข้าขั้น “นิพพาน” ที่มีคุณสมบัติสูงสุดพิเศษสัจจะ
ของ “อเทวนิยม” แบบพุทธโดยเฉพาะ

เช่น สายที่มีทฤษฎีแบบเอียงโต่งไปข้าง “ศรัทธา” ซึ่งโน้มเน้น ไป
เป็นฤาษีป่า โดยเห็นว่าการปฏิบัติธรรมของพุทธนั้นจะต้องหนี ออกไป
อยู่ป่าขึ้นเขาเข้าถ้ำ ทิ้งสังคมไปอย่างพาซื่อ ดังที่เคยกล่าวถึง มาแล้ว
หากยังยึดแต่ทฤษฎีเช่นนี้ ไม่ได้ปฏิบัติด้วย “สัมมาอาริยมรรค อันมี
องค์ ๘” อย่างเต็มทฤษฎีเพียงพอ “ผล” ที่ได้จะไม่เป็น “สัมมาวิมุตติ”

ถึงขั้นสุดท้ายสัมบูรณ์แน่ๆ ยังเป็น“มิจฉาผลหรือมิจฉาวิมุตติ”อยู่ เพราะยังไม่สามารถกำจัด “ตัวตนของต้นเหตุ” ที่เป็นรากเหง้าแท้ๆ ของ “ทุกข์ร้ายที่แท้จริง” (ทุกข์อาริยสัง) จนหมดสิ้นเกลี้ยงได้เด็ดขาด เนื่องจากยังไม่รู้จัก “ตัวตน” ต่างๆที่เรียกว่า อัตตาก็ดี ลักกณะก็ดี อาสวะก็ดี ชนิดที่มี “วิชา ๙” รู้จริงถูกแท้ถ้วนรอบ (สัมมา) ใน “ตัวมัน” ชัดแม่นยำคมลึกครบตรง “ลงไปถึงที่เกิด” (โยนิโส)

* ที่สุดในความเป็นคนคือ “นิพพาน”

อเทวนิยม มี “นิพพาน” เป็นจุดยอดสุดของที่สุดในความเป็นคน ซึ่งคำที่มีความหมายใกล้เคียงนิพพาน หรือที่อนุโลมมาใช้เรียกแทน (synonym) ก็คือ “ความหลุดพ้น” หรือ “วิมุตติ” และ “นิโรธ” หรือ “ความดับสนิท” หากจะนับเอาคำอื่นๆอีกที่เป็น “คำใช้เรียกแทน (ซินเนอะนิม)นิพพาน” ก็ยังมีอีก แต่มันจะยืดเยื้อและกระจายออกไปมากเกินไปจนเกินไป ก็ขอแค่นี้แล้วกัน อาตมาเห็นควรสาธยายผนวกไว้ ณ ที่นี้ เพราะเป็น “ความจริงที่แปลกเหนือชั้นกว่าสามัญ” (พิเศษสังจะ) ซึ่งสำคัญยิ่งมีเฉพาะใน “อเทวนิยม” เท่านั้น

โดยอนุโลมก็เรียกคำว่า “วิมุตติ” (ความหลุดพ้น) หรือ “นิโรธ” แทนคำว่า “นิพพาน” กันพอได้ แต่ที่ สุดแห่งความจริงที่มีนัยละเอียดยอดยิ่งนั้น คำว่า “วิมุตติหรือความหลุดพ้น” ก็ดี “นิโรธหรือความดับสนิท” ก็ดี มีนัยสำคัญที่แตกต่างกันกับคำว่า “นิพพาน” อย่างลึกซึ้ง (คัมภีร์) ขึ้นไปอีก ซึ่งเห็นตามได้ยาก (ทุททสา) รู้ตามได้ยาก (ทฺรณฺโฑธา) เป็นความสงบที่มีลักษณะพิเศษ (สันตา) ละเอียดสุขุมยิ่ง (ปณีตา) คาดคะเนเอาไม่ได้ (อตักกาวจรา) ฉลาดยิ่งชำนานูญยิ่งในความลึกล้ำแห่ง

นัยสำคัญ (นิพฺุณา) รู้จริงได้เฉพาะบัณฑิตแท้เท่านั้น (ปณฺุชิตเวทนียา) พระพุทธเจ้าทรงยืนยันย่นว่า ธรรมะของพระองค์มีนัยพิเศษ ด้วยคำ ๘ คำนี้ตลอดเวลา (พระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๔, ๓๘, ๔๔ เป็นต้น)

สำหรับคำว่า “วิมฺุติ-นิโรธ-นิพพาน” ซึ่นเอนะนิม ๓ คำนี้ ยังมีนัยละเอียดที่แตกต่างกัน อันพอจะล้วงลึกออกมาสาธยายสู่กันฟังได้บ้าง คือ

“**วิมฺุติ**” หรือ “**ความหลุดพ้น**” ของบางศาสนา หรือแม้แต่ชาวพุทธเองที่มีจจหาทิวลึไปยึดเอา “มิจจาวิมฺุติ” อย่างหลงผิดอยู่ ซึ่น “ความหลุดพ้น” (วิมฺุติ) ที่มีใช้สภาพ “วิมฺุติ” ถูกถ้วนตามแบบของพุทธก็จะมีลักษณะตามเชิงชั้นความเป็นความมี (ภาวะ) อีกอย่างหนึ่ง ย่อม

แน่นอนว่า ต่างกันกับ “วิมุตติ” ของพุทธด้วยนัยสำคัญที่ละเอียดลึกซึ้งยิ่ง เพราะ “ความหลุดพ้น” (วิมุตติ) ของพุทธนั้น ผู้ปฏิบัติจะมีปัญญาหยั่งรู้ สภาพสูงสุดยอดที่มีนัยสำคัญอันบ่งบอกแง่มุมเชิงชั้นของ “วิมุตติ” ได้ละเอียดชัดเจน ด้วยความรู้ยิ่งเห็นจริง ซึ่งเรียกว่า “ญาณ” หรือ “วิชา ๙” อันเป็น “สัมมาญาณ” หรือ “อธิปัญญาสิกขา” ที่จะเกิดจะมีใน ผู้บรรลุนิพพานเป็น “อาริยะ” ทุกคน จึงจะชื่อว่า ผู้บรรลุนิพพานด้วย “ไตรสิกขา” ของอเทวนิยม

ซึ่งความเป็น “สัมมาวิมุตติ” ของพุทธนั้น จะเน้นถึงคุณลักษณะ ที่เป็น...ความหลุดพ้นจากภพ (เช่น อายภพ-กามภพ-รูปภพ ฯลฯ) หรือ จิตหลุดพ้นจากกิเลส ความหลุดพ้นจากโลกีย์ จิตหลุดพ้นจาก สุข-ทุกข์ เป็นต้น ซึ่งบ่งบอกลักษณะของจิตในแง่ที่เป็นอาการ “หลุดพ้น” อันแสดงให้เห็นปรากฏให้เห็นสภาพจิตเชิงหลุดรอด หรือขาด สนิทออกจาก “ภพ” หรือจาก “สิ่งหนึ่งสิ่งใด” ที่เคยติดยึดได้จริง

และ “ภพ” หรือ “สิ่งหนึ่งสิ่งใด” ตามที่กล่าวถึงนี้ ผู้ปฏิบัติจะมี ญาณหรือวิชารู้แจ้งชัดเจนในความเป็น “ภพ” หรือความเป็น “สิ่งใด สิ่งนั้น” ที่ยังเป็นตัวตน (อัตตา) ในภพ” และมีวิธีปฏิบัติ กระทั่งกำจัด สภาพนั้นๆได้สำเร็จ ที่สุด “สภาพนั้นๆดับสนิท” และปล่อยวาง “ภพ- ภูมิ” นั้นๆได้ แม้สุดท้ายไม่ยึด (อนุภาท) ไม่สำคัญมั่นหมาย (น มัญญติ) ว่า เป็น “เรา” เป็น “ของเรา”

“สภาพที่ดับสนิท-ปล่อยวางเด็ดขาด” นี้แหละ คือ สภาพที่ เรียกว่า “นิโรธ” ซึ่งบ่งบอกถึง “การหมดตัวตนของเหตุ-หมดตัวตน ของเขื่อนั้นๆ” เพราะเหตุนั้นเขื่อนั้นดับสนิทลงไปในชนิดที่ผู้ปฏิบัติ ทั้รู้ (ชานาติ) เห็น (ปัสนติ) เป็น “ญาณ” เป็น “นิโรธ” เมื่อ “ดับสนิท” ก็ เป็น “ความดับชาติ-ความสิ้นเชื้อนำเกิด” (ชาตินิโรธหรือชาติกขยะ) ซึ่ง

บ่งบอกลักษณะของจิตในแง่ที่เป็นอาการ “**ดับสนิท**” ของกิเลส-ตัณหา-อุปาทาน อันแสดงภาวะปรากฏให้เห็นอยู่ในจิตว่า **หมดสิ้นตัวตนกิเลส หรือตัวตนของ “เหตุ”** (สมุทัยอารยสัจ) ที่พาให้มี “การเกิด” (ชาติ) นั้นๆ เพราะเหตุหรือกิเลส มัน “**ดับสนิท**” (นิโรธ) จึงเป็นการหมดสิ้น “ชาติ” หรือจบ “ชาติ” ลงเด็ดขาด “**นิโรธ**” **ของพุทธ** เป็นสภาพสูงสุดยอด ที่มีนัยสำคัญบ่งบอกแง่มุมอีกเชิงหนึ่งของ “**นิพพาน**”

ซึ่ง “ภพ-ชาติ” ที่ว่านี้ ล้วนเป็นเรื่องของ “ปรมาัตถธรรม” คือ เรื่องของ “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” และ “เกิด-ตาย” กันอยู่ที่ “จิตใน

จิต” โดยเฉพาะ *มิได้เกี่ยวกับ “เกิด-ตาย” ทางวัตถุหรือทางเนื้อหนังเลย*

ส่วน **“ความหลุดพ้น”** (วิมุตติ) ที่มี “ความผิดเพี้ยนไปจากแบบพุทธ” (มิจฉาวิมุตติ) เพราะเรียนรู้ทฤษฎีหรือทฤษฎี (ความเห็น) ของพระพุทธเจ้า ไม่ถูกแท้เป็น **“สัมมาทฤษฎี”** (ความเห็นหรือทฤษฎีที่ถูกต้อง) **การปฏิบัติจึงไม่ได้ผลเป็น ‘ความหลุดพ้น’ ที่ “สัมมาวิมุตติ” ถึงขั้นสุดท้าย (ultimate) สัมบูรณ์ (absolute) เข้าขั้น “นิพพาน”** เช่น สายที่มีทฤษฎีแบบเอียงโค้ง **ไปข้าง “ศรัทธา”** ซึ่งโน้มเน้นไปเป็นฤๅษีปา โดยเห็นว่า การปฏิบัติธรรมของพุทธนั้น จะต้องหนีออกไปอยู่ป่าขึ้นเขาเข้าถ้ำ ทั้งสังคมไปอย่างไร พวข้อ ดังที่เคยกล่าวถึงมาซ้ำซาก จึง **ปฏิบัติไม่เป็น “สัมมาอาริยมรรค” สัมบูรณ์** “ผล” ที่ได้ ยังเป็น “มิจฉาวิมุตติ” อยู่ เนื่องจากยังไม่รู้จัก “ตัวตน” ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น..อัตตาหรือสักกายะหรืออาสวะ จึงไม่สามารถกำจัด “ตัวตนของต้นเหตุ” ที่เป็นรากเหง้าแท้ๆของ “ทุกข์ร้ายที่แท้จริง” (ทุกข์อาริยสัง) จนหมดสิ้นได้ **ด้วยการมี “วิปัสฯ”**

พวกที่มีทฤษฎีแบบนี้ การปฏิบัติจะอาศัยความชำนาญ ไม่ค่อยอาศัยความรอบรู้ จึงเป็นพวกที่อยู่บนพื้นฐานของการสังเกตและประสบการณ์ มากกว่าบนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ (empirical) เป็นพวกที่ไม่อาศัยเหตุผล ไม่อาศัยปัญญา แต่อาศัยกำลังเรี่ยวแรงอำนาจ จึงไม่ถึงขั้นสามารถรู้แจ้งเห็นจริงในความจริงของสภาวะ “รูป-นาม” ต่างๆ ได้ละเอียดลออถ้วนรอบ **เพราะไม่มีทฤษฎีแบบ “อเทวนิยม”**

ในทางศาสนา ผู้มีทฤษฎีแบบนี้ ก็อาศัย “สมถภาวนา” หรือการทำสมาธิแบบนั่งหลับตาสะกดจิตเข้าไปอยู่ในฌานเป็นเรื่องหลัก จะไม่สามารถรู้แจ้งเห็นจริงในรายละเอียดของ “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” ด้วย “วิชาฯ” ตาม **อนุศาสน์ปาฏิหาริย์** ของพระพุทธเจ้าที่มีจิตขั้นรับวิถี (ไม่ใช่อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์) เพราะฉะนั้นจึงยังคลุมเครือ

ไม่กระจะกระจ่าง ยังมีส่วนเป็น “เทวนิยม” ผสมผสานอยู่มากหรือน้อย ก็ตามแต่ผู้ใดจะเป็นจะมีอยู่จริง

“ความหลุดพ้น” ของสายนี้ ถ้าเปรียบกับการรักษาโรค ก็เป็นการรักษาแบบที่เรียกว่า “Empiric treatment” ซึ่งเป็นการรักษาดังที่กล่าวผ่านมาข้างบนนั้น เป็นการอาศัยกำลังเรี่ยวแรงระดมรักษาเหมารวมๆ ไม่ใช่จับตัวเหตุของโรคได้แล้วรักษาถูกตรงเหตุนั้นๆ หรือถ้าจะเปรียบกับการจัดการกับผู้ร้าย ก็ไม่ได้จับตัวผู้ร้ายอย่างถูกตัวแม่นยำแล้วก็จัดการ เช่นอย่างที่ จอร์จ ดับเบิลยู บุช จะจัดการตัวผู้ร้ายคือ บิน ลาดิน แต่ก็จัดการถล่มอัฟกานิสถานเหมารวมไปทั้ง

ประเทศ โดยหวังจะจัดการ บิน ลาติน ให้สิ้นซาก จนปานนี้ยังไม่รู้
เลยว่ บิน ลาติน ตายแล้วหรือยัง นี่คือ ไม่สำเร็จแท้ บุษไม่บรรลุลผล

จะไม่เหมือนการรักษาแบบที่เรียกว่า “Causatic treatment
หรือ Radical treatment” ซึ่งเป็นการรักษาที่เจาะเข้าไปถึง “เหตุ”
จับมันคั่นตายตัวตนของ “เหตุ” แล้วก็จัดการกับเหตุนั้น อย่างถูกต้อง
รากเหง้าของโรค ถอนรากถอนเหง้าได้หมดสิ้นเกลี้ยง ถูกตัวถูกตนของมัน
และมีอีกสายหนึ่งที่ **ทฤษฎีเอียงโต่งไปข้าง “ปัญญา”** ซึ่งโน้มเน้น
ไปเป็น “ฤษีกรง” คนสายนี้ไม่ได้ออกไป ปฏิบัติอยู่ในกรงนี้เอง
โดยเห็นว่า การปฏิบัติธรรมของพุทธนั้น จะต้องใช้เหตุผล ใช้ความรู้ที่
ได้ร่ำเรียนมา สายนี้จะเก่งปัญญา จะเก่งเหตุผล และก็ใช้เหตุผล
นี้แหละเป็นหลัก

คนสายนี้ เมื่อประสบกับทุกข์คราวครั้งใด จะเพราะเหตุอะไรก็
ไม่สามารถเจาะเข้าไปในปรมาตธรรมค้นหา “เหตุ” ที่เป็น “สมุทัย
อาริยสัจ” นั้นๆหรอก จะใช้ก็แต่ความรู้ที่ได้ศึกษามา เช่น ได้ศึกษามา
ว่า *ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนอนิจจัง ไม่เที่ยง และล้วนอนัตตา ไม่ใช่ตัวใช้ตน
อย่าไปยึดมั่นถือมั่น* เป็นต้น ก็จะใช้ความรู้เหล่านี้มาเป็น “คาถา”
รักษาโรค พอระลึกถึงคาถาเหล่านี้แล้ว ก็จะมีสติว่า ใจมันโล่ง ใจมัน
ปล่อยวางได้ ทุกข์นั้นก็พล่า หรือดูมันหายไปได้เหมือนกัน ซึ่ง
ก็มีผล แต่ยังเป็น “มิจฉาผลหรือมิจฉาวิมุตติ” อยู่ เพราะยังไม่สามารถ
กำจัด “ต้นเหตุ” ที่เป็นรากเหง้าแท้ๆของ “ทุกข์ร้ายอันแท้จริง”
(ทุกข์อาริยสัจ) จนหมดสิ้นเกลี้ยงได้เด็ดขาด เนื่องจากยังไม่รู้จัก
“ตัวตน” ต่างๆที่เรียกว่า อตตาก็ดี ลักกายะก็ดี อาสวะก็ดี อย่างรู้จริง
ถูกแท้ถูกถ้วน (สัมมา) ใน “ตัวมัน” แม่นยำตรงคมชัดลึก อย่าง “แยกกาย”
หรือ “ลงไปถึงที่เกิด” (โยนิโส) **เพราะไม่มี “วิथा ๙” ไม่ได้เรียนรู้**

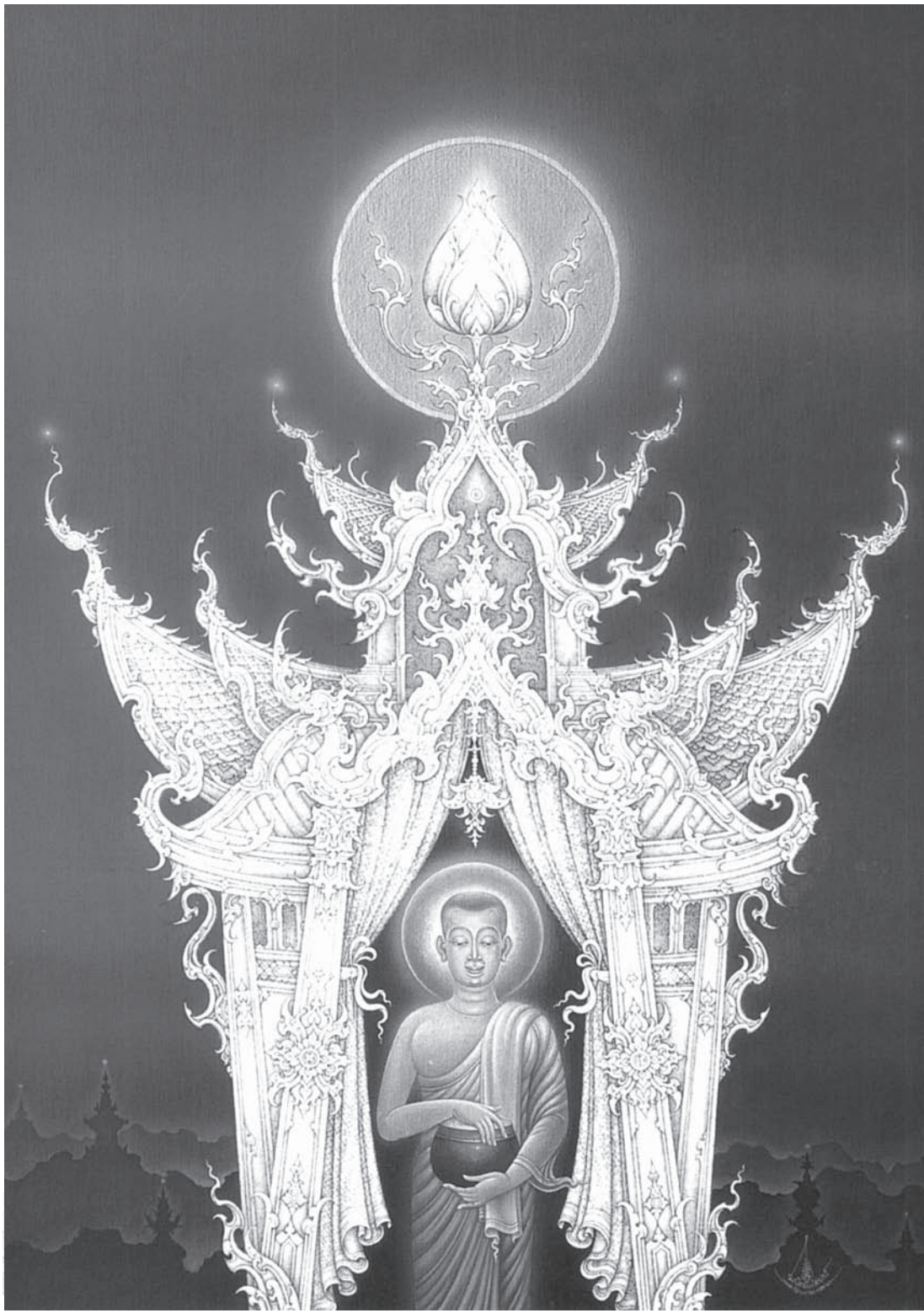
“ทฤษฎีว่าด้วยตัวตน” (อัตตทฤษฎี)

การรักษาโรคแบบนี้ เหมือนกับคนปวดท้อง ก็รักษาด้วยการหายาแก้ปวดท้องมาดื่มนมกิน หรือเป็นไข้ ก็รักษาด้วยการหายาแก้ไข้มากิน โรคก็หายหรือบรรเทาไปได้ ทว่าไม่หายเด็ดขาดไปได้หรอก เพราะการรักษาแบบนี้ ก็เพียงแค่ออกฤทธิ์ตามอาการเท่านั้น คือ มีอาการปวดท้อง ก็เอายาแก้ปวดท้องมารักษา มีอาการเป็นไข้ ก็เอายาแก้ไข้มารักษา อาการปวดอาการไข้ก็นหายไปได้เหมือนกัน แต่โรคแท้ๆ ที่ทำให้ปวดท้องนั้นยังไม่รู้แท้จริงชัดว่า ปวดท้องเพราะโรคอะไรกันแน่ ไม่ได้รักษาถูกกับโรคที่แท้ที่จริง อาจจะปวดท้องเพราะเป็นแผลในลำไส้ก็ได้ อาจจะเป็นมะเร็งเลยก็ได้ เป็นไข้ก็น่าจะเป็นโรคอะไรอย่างใดอย่างหนึ่ง หากไม่ตรวจหา “เหตุแท้” ของโรคให้รู้แจ้งเห็นจริงแล้วกำจัดเหตุเหล่านั้นให้หมดสิ้น โรคนั้นก็หายขาด แน่แน่นอน

การรักษาตามอาการเช่นนี้ ตามภาษาแพทย์ เขาก็เรียกว่า Symptomatic treatment เป็นการรักษาที่มุ่งแก้ปัญหาตามอาการ หรือตามภาวะแค่มืออะไรแสดงให้รู้ประกอบเท่านั้น ยังไม่ได้ค้นตรวจลงไปถึงเหตุของโรคให้แก่นชัด

ส่วนการรักษาแบบ Causatic treatment หรือ Radical treatment เป็นการรักษาที่เจาะเข้าไปถึงเหตุ แล้วจัดการกับเหตุนั้นๆ อย่างถูกต้องตรงรากเหง้าของโรค ถอนรากถอนเหง้าได้หมดสิ้นเกลี้ยง ถูกตัวถูกตนของมัน ซึ่งผู้ปฏิบัติตามแบบ “อเทวนิยม” หรือแบบพุทธที่สืบทอดทฤษฎี สามารถมีญาณ ทั้ง “รู้” (ชานาติ) ทั้ง “เห็น” (ปัญฺสตี) เข้าไปถึง “เหตุ” (สมุทัย) ที่ทำให้ “เกิด” หรือ “ตาย” จากสัจธรรม แล้วเกิดเป็นเทพ หรือเวทดาหรือพรหม แม้กระทั่งตายจากความเป็นบุคคลแล้ว เกิดเป็น “อารยชน” อย่างแม่นยำถูกต้อง ด้วย “วิพัสสน” ชนิดที่เป็น

“อนุสาสนีปาฏิหาริย์” อย่างสัมมาทิฐิ มีใช้หลงเข้าใจผิดไปว่า “วิชา ๙” นั้นคือ “อิทธิปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์” ดังที่โบราณจารย์ ท่านได้หลงผิดกันมาเป็นอันขาด จึงจะพิสูจน์ได้ถึงขั้น “ปรมัตถลัจจะ” เป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตที่พิสูจน์ได้และทำให้มาพิสูจน์

* สัมมาอาริยมรรคมีองค์ ๘

คือ ทางปฏิบัติไปสู่นิพพาน

“เทวนิยม” ทั้งหลายเท่าที่มีในโลกมาจนถึงทุกวันนี้ เป็นศาสนา ที่ยึดถือว่า “จิตวิญญาณเที่ยงแท้วันรันดร” (สัตสตะ) “พระเจ้า” เป็นใหญ่ กว่าทุกสรรพสิ่ง และมีอำนาจศักดิ์สิทธิ์เหนืออื่นใด (อิสสรนิมมานเหตุ) ห้าม “คน” และต้องวิพากษ์วิภาษ แม้แต่วิจัยวิจารณ์ก็ไม่สามารถกระทำ ได้อย่างถึงที่สุด จึงยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความจริงขั้น “ปรมัตถลัจจะ” (ไม่มีวิชา ๙) โดยเฉพาะชาว “เทวนิยม” (แม้ชาวพุทธผู้ไม่สัมมาทิฐิ) ยัง ไม่มีทฤษฎีพิเศษ คือ “มรรคประกอบด้วยองค์ ๘” อย่างครบสมบูรณ์ เป็นสัมมาทิฐิ ดังนั้น “เทวนิยม” จึงไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน ความเป็น “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” ได้ละเอียดบริบูรณ์สัมบูรณ์ แม้ที่สุดความเป็น “จิตวิญญาณบริสุทธิ์” อันเป็นคุณสมบัติแท้ของ ความเป็น “พระเจ้า” ชาว “เทวนิยม” จึงไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ เหมือนชาว “อเทวนิยม” รู้ แน่นอน

ทำไมจึงกล่าวว่ ลักษณะถึงขั้น “อาริยะ” มีได้เฉพาะในศาสนา พุทธที่เป็น “อเทวนิยม” เท่านั้น มิไม่ได้ในชาว “เทวนิยม” ก็เพราะ “เทวนิยม” ไม่มีทฤษฎีหรือทิฐิ เช่นที่ “อเทวนิยม” มี จึงไม่สามารถ

รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง...

ความเป็น “จิต” อันหมายถึง “ธาตุรู้” หน่วยใหญ่รวมทั้งหมด ซึ่งเป็น “จิต” เป็น “วิญญาณ” แท้ๆ *ที่มีอยู่ในคน และก็คือ “จิตวิญญาณ”* เยี่ยงเดียวกันในสากลโลกในมหากัรวาลนี้ นั่นเอง หรือแม้ที่สุด “จิตวิญญาณ” ในความเป็น “พระเจ้า” ก็เป็น “ธาตุจิต” อย่างหนึ่งอย่างเดียวกัน

...**ความเป็น “เจตสิก”** อันหมายถึง “ธาตุรู้” หน่วยย่อยย่อยละเอียดลออของ “จิต” ซึ่งก็คือ ลีลาอาการหลากหลายของความเป็น “จิต” เป็น “วิญญาณ” ที่แสดงภาวะต่างๆ ทั้งหลายของ “จิต”

...**ความเป็น “รูป”** อันหมายถึง “ธาตุที่ถูกรู้” (สิ่งที่อยู่ในฐานะ object) ตั้งแต่รูปหยาบ ไปกระทั่งรูปละเอียดขั้นรูปจิต-อรูปจิต ที่เป็นสภาพในภายในจิต

...**โดยเฉพาะความเป็น “นิพพาน”** อันหมายถึง “ธาตุสุดท้าย” สูงสุดของ “อเทวนิยม” ซึ่งมี *นัยสำคัญ* ที่ตรงกันข้ามกับของ “เทวนิยม” คือ *นัยที่ “นิพพานเป็นสุข” กับนัยที่ “พระเจ้าเป็นนิรันดร”*

ความเป็น “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” เป็นสุดยอดแห่งธรรม เรียกว่า “ปรมาตถธรรม” ที่ตรัสรู้โดยพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ธาตุจิต” ยิ่งใหญ่ เป็นสากล เพราะ “จิตวิญญาณ” นั้น คือ “ธาตุ” เยี่ยงเดียวกันทั้งหมดในคน ในสากลโลก ในมหากัรวาล ย่อมเป็น “ธาตุจิต” อย่างหนึ่งอย่างเดียวกัน เพียงแต่ถูก “กิเลส” หรือถูก “โลภีภัย” ครอบงำ ปรุงแต่ง ชี้อ้วน มอมเมา โทหกหลอกลวง (อลิเกะ) แล้วปุถุชนก็หลงตามหลงติด ยึดมั่นถือมั่น (อุปาทาน) ด้วย “อวิชชา” กลายเป็น “สมมุติสังขะ” ผูกสัตว์ไว้ในวัฏสงสารชั่วกาลนาน

“ธาตุจิต” ทั้งหลายเมื่อถูกอำนาจกิเลสครอบงำ “จิต” จึงต่ำ จึงสูงไปตามกิเลส แตกต่างกันไปสารพัด เพราะอำนาจหลากหลายของ

“กิเลส” บ้างกลายเป็น “สัตว์นรก” หรือ “ซาตาน” (สัตว์อบายภูมิ) บ้างเป็น “เทวดาโลกีย์” หรือ “สมมุติเทพ” (สัตว์กามาวจรภูมิ) บ้างเป็น “รูปพรหม-อรูปรพรหม” หรือ “พระเจ้าตามสมมุติ” (พระเจ้าแบบโลกีย์ ซึ่งยังไม่ใช่พระเจ้าแบบโลกุตระ) อันหมายถึง “พระพรหมหรือพระเจ้า” ชนิดต่างๆ เช่น รูปพรหม ๑๖ (สัตว์รูปาวจรภูมิ) และอรูปรพรหม ๔ (สัตว์อรูปราวจรภูมิ) ที่ชาว “อเทวนิยม” ยังไม่สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ใน “ปรมัตตลัจจะ” สัมบุรณ หรือยังพิสูจน์ไม่ได้ อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เหมือนดั่งที่ชาว “อเทวนิยม” พิสูจน์ได้แล้ว และเชื่อเชิญให้มาดูได้หรือทำลายให้มาพิสูจน์กันได้ (เอหิภัสสิโก)

ชาว “อเทวนิยม” ได้ประพฤติปฏิบัติพิสูจน์ ตามทฤษฎีของพระพุทธรเจ้า จึงเกิดคุณลักษณะ อันเรียกว่า **“อาริยะ”** ก็เพราะมี “วิชา ๙” เจริญไปตามลำดับ จนสูงที่สุด จึงรู้ “ปรมัตตลัจจะ” สัมบุรณ หากไม่ประพฤติปฏิบัติ “จรณะ ๑๕” กระทั่งบรรลุ “วิชา ๙” ก็ไม่สามารถลบล้าง “อวิชา” จนหมดสิ้นถึงที่สุดพ้น “อวิชาสังโยชน์” หรือ “ดับอวิชาสวะ” ถึงขั้นมี “อัสวักขยญาณ” ได้

เพราะ **“อเทวนิยม” มีทฤษฎีหรือทฤษฎี** ที่มีความรอบรู้ใน **“ปรมัตตลัจจะ”** และมีทางปฏิบัติหรือวิถีปฏิบัติเพื่อทำจิตให้เกิดเป็น **อาริยะ** ได้จริง คือ.. **สัมมาอาริยมรรค ๘**.. **โพชฌงค์ ๗**.. **สติปัฏฐาน ๔** หรือทฤษฎีเต็มๆ ก็คือ **“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”** จึงสามารถ **บรรลุ “ความจริง” สูงสุดได้**

และความรอบรู้ที่เกิดจากการพิจารณา “ความจริงตามที่เป็นที่มีจริง” ไม่ว่าจะป็นอรูปธรรม เป็นนามธรรม ที่เล็กจุลละเอียดแค่นี้ หรือความสูญสิ้น ความสะอาด ความว่างเปล่า ความไม่มี อันเป็นปลายสุดแห่งที่สุดปานใด ก็สามารถเห็นแจ้งรู้จริง ภาวะนั้นๆ ได้แท้

เพราะมีทฤษฎีพิจารณา “ภายในกาย..เวทนาในเวทนา..จิตในจิต..ธรรมในธรรม” ด้วย “วิปัสสนาญาณ” ที่เป็น “วิชา ๙” อันสามารถหยั่งลึกสุดลงไปถึงที่เกิด (โยนิโส) หรือจับภาวะสำคัญได้อย่างถ่องแท้ แยกคายยิ่ง (โยนิโส) หรือเข้าใจในสภาพที่เป็น “นามธรรมอันเรียกว่า ‘ตัวตน’ (อัตตาหรืออาตมัน) ภายในจิต” และสามารถปฏิบัติจน “กำจัดตัวตน” ที่เป็น “เหตุ” (สมุทัย) เหล่านั้นได้แท้ กระทั่งมี “วิชา ๙” อันเป็น “อภิปัญญาลิขิตหรืออภิปัญญา” ที่หยั่งรู้ “นามธรรม” ขึ้น “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” ซึ่งเป็นความจริงอันสูงส่งประเสริฐสุดยอด (ปรมัตถสังข)

โดยเฉพาะ “อเทวนิยม” มีทฤษฎีพิเศษปฏิบัติไปสู่ “**นิพพาน**” ได้จริง ส่วนศาสนาอื่น ไม่มี แม้แต่ชาวพุทธเองหากเข้าใจทฤษฎีไม่ล้ำมหากฎก็ไม่สามารถปฏิบัติไปสู่ความเป็น “**อาริยะ**” หรือไปสู่ “**นิพพาน**”^๕ ได้ เช่นกัน

พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันไว้ ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๐ ข้อ ๑๓๘ มีคนชื่อสุภัททะไปพูลถามว่า **ในประดาเจ้าหมู่เจ้าคณะต่างๆ ที่เป็นคณาจารย์ มีชื่อเสียง มียศ เป็นเจ้าลัทธิ คนทั้งหลายรับรู้กันว่าเป็นคนดี ท่านเจ้าหมู่เจ้าคณะเหล่านั้น มีใครบ้างไหมที่ได้ตรัสรู้** (บรรลुरू้งในอาริยสัง ๔) **หรือว่าไม่มีใครตรัสรู้เลย**

พระพุทธเจ้าไม่ทรงปฏิเสธเสียทีเดียวตรงๆ แต่ตรัสว่า **“อย่าเลย สุภัททะ ที่ข้อมานั้น งดเสียเถิด ดูกรสุภัททะ เราจักกล่าวแสดงธรรมแก่ท่าน ท่านจงตั้งใจฟังธรรมนั้น จงใส่ใจให้ดี เราจักกล่าว...**

ดูกรสุภัททะ ในธรรมวินัยใด **ไม่มีอริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ ในธรรมวินัยนั้น ไม่มีสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓**

หรือสมณะที่ ๔ ในธรรมวินัยใด มีอริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ ในธรรมวินัยนั้นมีสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ หรือสมณะที่ ๔ ตูกรสุภัททะ ในธรรมวินัยนี้ (คือในพุทธศาสนา) มีอริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ ในธรรมวินัยนี้เท่านั้น มีสมณะที่ ๑ สมณะที่ ๒ สมณะที่ ๓ หรือสมณะที่ ๔ ลัทธิอื่นๆ วางจากสมณะผู้รู้ทั่วถึง ก็ภิกษุเหล่านี้พึงอยู่โดยชอบ โลกจะไม่พึงวางจากพระอรหันต์ทั้งหลาย”

สมณะ ในพุทธศาสนาหมายถึง ผู้เข้าถึงธรรมบรรลุนิพพานของพุทธ หรือผู้มีธรรมะขั้นอริยะ มี ๔ ขั้น สมณะที่ ๑ คือ โสดาบัน สมณะที่ ๒ คือ สกิทาคามี สมณะที่ ๓ คือ อนาคามี สมณะที่ ๔ คือ อรหันต์ พระพุทธเจ้าตรัสอยู่ชัดๆว่า ศาสนาอื่น วางจากผู้มีธรรมะขั้นอริยะ เพราะศาสนาอื่น ไม่มีอริยมรรคประกอบด้วยองค์ ๘ แม้แต่ในพุทธเองก็เถอะ มีชาวพุทธเรียนรู้อริยมรรค

ประกอบด้วยองค์ ๘ จนสอบได้นักธรรมเอก ได้พุทธศาสนบัณฑิต
ได้เปรียญ ๔ ก้นออกเต็มบ้านเต็มเมือง แต่ถ้าไม่สัสมาทิกฎิจริง
ไม่สัสมาปฏิปทาจริง ก็ไม่สามารถบรรลุ “**อารยธรรม**” แม้แค่ขั้นเป็น
“สมณะที่ ๑” (โสดาบัน)

ดังที่ปรากฏในวงการศาสนาพุทธทุกวันนี้ เพราะ“ไม่สัสมาทิกฎิ”
กันเสียเกือบจะทั้งบ้านทั้งเมือง แค่ “**สัสมาสมาธิ**” อันเป็น“**สมาธิ**”
ของพุทธแท้ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติ **มรรค ๗ องค์** (ซึ่งไม่เหมือน “สมาธิ”
สามัญทั่วไป ที่นั่งหลับตาเข้าวังค์) บรรดาชาวพุทธทั้งหลายก็ “มิจจา
ปฏิปทา” กันเต็มบ้านเต็มเมือง “ผล” ที่ได้จึงไม่เป็น “สัสมาวิมุติ” หรือ
ไม่ใช่ “ความหลุดพ้น” ถึงขั้นสุดท้าย (ultimate) สัสมาบูรณ์ (absolute) เข้า
ขั้นที่เรียกว่า “**นิพพาน**” เพราะ “**กำจัดเหตุของการเกิดภพชาติ**” (ปทาน)
ไม่ถูก “ตัวตนของเหตุ” (อัตตาหรืออาตมัน) จนมัน “**ดับสนิท**” (นีโรธ)
ถึงขั้น “**สัญญาเวทิตนโรธ**” ซึ่งเป็นอนุปปพวิหาร ขั้นที่ ๔

อนุปปพวิหาร คือ เครื่องอาศัยในการปฏิบัติตามลำดับ มี
๔ ขั้น ขั้นที่ ๑-๔ ได้แก่ รูปฌาน (แบบโลกีย์ก็อย่างหนึ่งหรือแบบโลกุตระก็
อีกอย่างหนึ่ง) ขั้นที่ ๕-๘ ได้แก่ อรูปฌาน (แบบโลกีย์ก็อย่างหนึ่งหรือแบบ
โลกุตระก็อีกอย่างหนึ่ง) ขั้นที่ ๙ “สัญญาเวทิตนโรธ” ซึ่งเป็นเครื่อง
อาศัยขั้นสูงสุดท้ายของโลกุตระ บรรลุถึง “นิพพาน” สัสมาบูรณ์นั่นเอง

ศาสนาพุทธนั้น มี “**นิพพาน**” เป็นคุณสมบัติหรือเป็นสิ่งที่สูง
สุดยอด ที่วิเศษพิเศษต่างจากศาสนาอื่น ๆ ในโลก แต่ทุกวันนี้ชาวพุทธ
ทั้งหลายไม่นำพาความเป็น “นิพพาน” กันแล้ว เพราะเข้าใจ “นิพพาน”
ผิดไปจากความเป็นจริงที่เรียกว่า “ปรมาตถสัจจะ” หรือมี “มิจจาทิกฎิ”
ในความเป็น “นิพพาน” ไปเสียไกลสุดกู่ จนเห็นว่า “นิพพาน” เป็น
คุณสมบัติ หรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สมัยนี้สุดเอือม สุดวิสัยที่จะไขว่คว้า

เอามาได้เสียแล้ว

ขอยืนยันว่า *ไม่ใช่สิ่งสุดวิสัยดอก* พระพุทธเจ้าตรัสไว้เป็นคำสัตย์จริงแท้ **หากมีผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติตรงตามพุทธธรรมเป็นสัมมาทิฐิอยู่ตราบใด โลกไม่ว่างจากอรหันต์** แน่นนอน

ลองฟังอาตมาสาธยายดูบ้าง อย่าเพิ่งปฏิเสธอย่างดูแคลนหรือเห็นว่าเป็นเรื่องเสียเวลาไร้สาระเลย **“นิพพาน”** นี้เป็นสมบัติที่ล้ำค่ายอดเยี่ยมสุดของศาสนาพุทธเชียวนะ จะไม่พยายามปกป้องรักษาไว้เลยหรือ..? จะปล่อยให้สูญหายไปแล้วไปเลย ไม่ติดตามความคว่ำหามาคืนให้แก่พุทธศาสนานั้นหรือ..?

“นิพพาน” เป็นสภาพธรรมที่ชาว **“อเทวนิยม”** ถือว่า คือ **จุดยอดสุดของที่สุดในความเป็นคน** ซึ่งมีความ **“สุดยอด”** จริงๆ สุดยอด

พิเศษถึงขนาดที่ปราชญ์ผู้รู้บางท่านบอกว่า **“นิพพาน”** นี้ มันจะแปลว่าอะไรก็ได้ เพราะมันเป็นสภาพที่อธิบายอย่างไร หรือแปลว่าอย่างไร ก็ไม่ครบ ไม่ตรงเต็มสภาพของความเป็นจริงแห่งนิพพานไปได้ แต่ก็มีผู้พยายามให้ความหมายกัน เพื่อจะสื่อให้ผู้ยากู้ได้รู้กันบ้าง

บ้างก็ว่า “นิพพาน” มาจากรากศัพท์เดิมที่แปลว่า *การดับของไฟ* ซึ่งทางธรรมก็นำมาใช้ในความหมายของการดับไฟราคะ ไฟโทสะ ไฟโมหะ *อารมณ์จิตหรืออาการของจิตที่ไฟทั้ง ๓ นั้น ดับไปสิ้นจากจิตแล้วเด็ดขาด* นั่นแหละคือ สภาพที่ชื่อว่า **“นิพพาน”**

ดังนั้น ใครอยากรู้จักนิพพานอย่างไม่ผิดเพี้ยน เป็น “ของจริงของแท้” (ภาวสังขจะ) ก็ต้องเรียนรู้อ่าน “ราคะ-โทสะ-โมหะ” ในจิตใจของตน ให้ได้ กระทั่งมี “ญาณ” หรือ “วิชา ๙” หยั่งรู้ “ตัวตน” (อัตตา) ของไฟ ๓ ชนิดนั้นได้ชัดแจ้ง พระพุทธเจ้าตรัสว่า จะรู้จัก “นามรูป” หรือตัวตนของราคะ-โทสะ-โมหะ ในจิตของเราได้ ด้วย “อาการ-ลิงคะ-นิमित-อุเทศ” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๐ ข้อ ๖๐) และปฏิบัติกำจัด (ปหาน) มันจน “ดับสนิท” (นโรธ) บริบูรณ์สัมบูรณ์ ผู้นั้นก็สามารรู้จัก “นิพพาน” ที่เป็น “ผล” ของการดับไฟราคะ-โทสะ-โมหะ ที่แท้ด้วยตนเอง

ในใจของใครที่ปราศจากไฟราคะ-โทสะ-โมหะ เด็ดขาดอย่างสัมบูรณ์ *สภาพเช่นนี้แหละคือ “จิต” ที่เป็น “นิพพาน”* จะเป็นอย่างไร ผู้บรรลุถึงสภาพนั้นที่ปฏิบัติได้สำเร็จจริง ด้วยตนเอง ก็จะมีผู้รู้แจ้ง รู้จริง “ของจริง” (ภาวสังขจะ) นั้นๆ ในตนเฉพาะตน (ปัจเจกัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ) ผู้อื่นไม่พลอยตามรู้ตามเห็นด้วย

แม้เข้าถึง “นิพพาน” ได้แล้ว ผู้มี “นิพพาน” เอง ก็ไม่อาจชี้ ไม่อาจขยายความเปรียบเทียบให้ผู้อื่นเห็นตามได้ชัดเจนง่ายดายเลย

(อนิทัสสนัง) กระนั้นก็ยังมิผู้อยากรู้อยากฟังการบอกเล่าว่า มันเป็นอย่างไรรออยู่นั่นเอง ดังนั้นจึงมีการอธิบายสาธยายความเป็น “นิพพาน” บ้าง ความเป็นอรหัตต์บ้าง ความเป็นฌานบ้าง ความเป็นสมาธิบ้าง หรือ อุตริมนุสสรธรรม อะไรอื่นๆ ต่างๆ สู้กันฟังอยู่ตลอดมา ผู้บรรลुแท้ มี “อุตริมนุสสรธรรม” จริง ก็อธิบายได้ถูกต้องครบบ้างไม่ครบบ้าง คนก็ได้รู้จักสังขารของพระพุทธเจ้า ได้ถ่ายทอดยืนยันสนับสนุนบัณฑิตอันวิเศษไว้ให้แก่คนรุ่นหลัง จึงยังมีคนรักที่จะได้สิ่งวิเศษนั้นบ้าง ไม่จีตจางร้างรา แม้แต่นิพพาน

ส่วนผู้ไม่บรรลุจริง แต่ก็พยายามอธิบายขยายความสู้กันฟัง บ้าง ก็พยายามอธิบายอย่างระมัดระวัง บ้างก็สาธยายอย่างอวดเก่งกันไป สารพัด ผู้ยังไม่บรรลุธรรมจริงก็ล้วนอธิบายด้วยตรรกะคาดเดา ตามความคิดเห็นของตนเอง เพราะยังไม่มีอุตริมนุสสรธรรมนั้นๆ ในตนจริง แม้จะรำเรียนมาจากตำราอาจารย์อย่างดีขนาดไหนก็ตาม ก็ใช้จะตรงตามความลึกซึ้งยิ่ง (คัมภีรา) แห่งสังขารของพระพุทธเจ้าได้ง่ายๆ ความผิดเพี้ยนจึงเกิดขึ้นมากมาย พุทธธรรมจึงได้รับการปฏิรูปเรื่อยมาจาก “ความถูกต้อง-เป็นของจริง” กลายสภาพไปสู่ “ความไม่ถูกต้อง-เป็นของปลอม” ถึงขนาดผิดไปคนละชั่วกันเลยทีเดียว เพราะได้ถ่ายทอดพัฒนาความผิดเสริมเติมเพิ่มองศาของความผิดให้แก่กัน และกันมานานนับพันๆปี **ดอกบัวจึงกลายเป็นกงจักร..ถูกจึงกลายเป็นผิดไปได้** ตามธรรมชาติของการปฏิรูปโดยไม่เจตนาเอียงนี้เอง

สำหรับอาตมาก็ขออธิบายจากความจริงที่อาตมามีภูมิเองเพราะชาตินี้เกิดมาอาตมาไม่ได้ศึกษาอะไรมากมายเลย อาตมาอ่อนด้อยการศึกษา ดังนั้น ที่พูดที่สาธยายอธิบายต่างๆอยู่ที่นี่ อาตมาอาศัย “ความเป็นจริงที่เป็นที่มีของตนเอง” เป็นหลักในการสาธยาย อาตมา

พยายามเก็บภาษาจากท่านผู้รู้ทั้งหลายที่ท่านเขียนท่านบัญญัติกันไว้มาใช้ ซึ่งอาตมาก็เป็นคนทีอ่านหนังสือหนังสือหาน้อยมากอีกแหละ หากมีคำความไหนผิดพลาดไปบ้างก็กรุณาแจ้งให้อาตมาทราบด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง อาตมารู้แต่ว่า อาตมาเกิดมาเพื่อทำงานศาสนา และที่อาตมาเห็นว่า สิ่งนี้ผิด สิ่งนั้นไม่ถูก อาตมาก็ว่าไม่ถูก ว่าผิด ด้วยเจตนาบริสุทธิ์ มีใจเพื่อจะข่มใคร หรืออยากใหญ่อยากดังอะไร แนนอนอยากได้ลาภยศนั้น มาจนปานนั้นแล้วหลายคนคงเชื่อว่าอาตมาไม่มี แต่ผู้ยังไม่เชื่อก็ไม่มีปัญหอะไร เพราะอาตมาทำงานในหน้าที่ที่อาตมารู้ว่าอาตมามีหน้าที่นี้เท่านั้น ส่วนใครจะมองอาตมาว่ามากไปอย่างไร ก็เป็นเรื่องธรรมดาของแต่ละคนจะเห็นไปต่างๆ และเป็นเรื่องของความจริง ของภูมิแต่ละคนที่จะเห็นเช่นนั้น เป็นสัจจะแท้ๆ ใครจะไปโกหกภูมิแท้ๆ ของคนอื่นได้

พระพุทธเจ้าทรงเห็นความสำคัญเรื่อง**การแสดง “ภูมิ”** นี้อย่างมาก จึงได้ทรงบัญญัติวินัยเรื่องการแสดง “อุตริมนุสสรธรรม” (คุณวิเศษอันเป็นภูมิธรรมที่เหนือสามัญมนุษย์) สำหรับภิกษุผู้ยังไม่มีความอันเป็น “อุตริมนุสสรธรรม” นั้นๆในตน ห้ามแสดงห้ามอวด ถ้าแสดงก็อาบัติปาราชิก [ถึงอย่างไรคนก็ยังแสดงยังอวดรู้อวดภูมิของตนตามธรรมชาติเป็นสามัญอยู่นั่นเอง] ผู้มีจริงในตนก็แสดงได้กับ “ผู้ที่มีภูมิพอจะรับรู้..พอจะรับไปปฏิบัติให้เข้าถึงได้ หรือนักบวชด้วยกัน” (อุปลัมบัน) แต่ถ้าแสดงกับ “ผู้ที่ไม่มีความพอจะรับรู้ได้ หรือไม่ใช่นักบวช” (อนุปลัมบัน) ผู้แสดงต้องอาบัติปาจิตตีย์ ซึ่งก็หมายถึงให้พึงระมัดระวังหน่อยนั้นแหละ เพราะอาจจะเกิดผลเสียหายได้ เหมือนเรื่องบางเรื่องก็อย่าเพิ่งให้เด็กที่ยังไม่ถึงวัยอันสมควรรู้..รู้ เพราะยังไม่ถึงเวลา อาจจะเป็นภัยหรือไม่..แม้แสดงไปก็ป่วยการ เพราะมันเกินภูมิผู้รับรู้ จึงไม่มีประโยชน์

และด้วยความไม่รู้จริงของคนผู้ยังไม่บรรลุนิพพาน ที่ยังแสดงที่ยังสอนกันผิดๆ ยังอวดกันผิดๆ อธิบายผิดๆ เพราะเข้าใจ“ความเป็นนิพพาน” ก็ยังไม่ถูกถ้วน (สัมมา) เข้าใจ “ทางปฏิบัติเพื่อไปสู่ นิพพาน” ก็ผิดๆ เข้าใจ “องค์ประกอบที่จะพาเกิดนิพพาน” หรือ อุตริมนุสสรธรรมต่างๆ ยังไม่เป็น “สัมมา” เช่น

แสดงภูมิกันง่าย ๆ หยาบ ๆ ว่า “นิพพาน” แปลว่า การตายชนิดที่ตายแล้วต้องไม่มีเกิดอีก โดยไม่ขยายความให้ละเอียด (เพราะยังรู้ไม่ถูกถ้วน) ก็เลยพากันเข้าใจว่า ผู้ได้นิพพานแล้ว เป็นอรหันต์ หากตายลงไป คือ ร่างกายแตกตาย (กายัสสะ เกทา) หลังจากการตาย (ปรัมมรณ) ก็จะต้องสูญไปเลยไม่มีเหลืออยู่ (อุจฉิซติ) ต้องพินาศสิ้น (วินัสสติ) ไม่มีการเกิดอีก (น โทติ) ซึ่งถ้าใครเข้าใจว่า ผู้เป็นอรหันต์ หรือผู้ได้นิพพานแล้ว ถ้าตายสิ้นลมหายใจลงไปเมื่อใด ก็เป็นอันจะต้อง

สูญสิ้น เกิดอีกไม่ได้*แต่ถ่ายเดียว* เช่นนี้ มันเป็นการเอียงโง่งไปเป็นว่า “การตายแล้วสูญ” ก็เป็น “ความเห็นผิดชั่วหรือการเข้าใจอย่างผิดบาป” (ปาปกัง ทิฏฐิคตัง) ตัวอย่างคนที่มีความเห็นเช่นนี้ในพุทธสมัย ได้แก่ พระยวมก (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๗ ข้อ ๑๙๘-๒๐๔) เพราะความเข้าใจผิด เช่นนี้ ก็เห็นอยู่แล้วว่ามันเอียงไปข้าง “อุจเจททิฏฐิ” (การเห็นว่าตายแล้วสูญ ที่เข้าใจเป็นมิจฉาทิฏฐิ) ถ้าขึ้นใครเอาความเห็นผิดๆ ไปแสดงให้ใครๆ เข้าใจผิดต่อๆ กันไปอีก พุทธธรรมก็เพี้ยนออกไป เอียงไปหา “อุจเจททิฏฐิ” ไปเรื่อย

ปัจจุบันนี้ชาวพุทธเถรวาทหรือพุทธเมืองไทยเกือบจะทั้งนั้น ก็มี “ความเห็นผิดชั่ว” (ปาปกัง ทิฏฐิคตัง) แบบนี้กันเกือบทั้งสิ้น ทั้งที่พระอรหันต์ตายแล้วจะเกิดอีกหรือไม่เกิดอีก เป็นธรรมะระดับพระอรหันต์ ท่านจะรู้ดีของตนเองและท่านก็จัดการตัวท่านเอง จะเกิดหรือไม่เกิดมันก็เป็น “อจินไตย” (พ้นความคิดของคนสามัญ ไม่ควรคิด) สำหรับผู้ไม่ใช่อรหันต์ หรือใครๆ ไปเชื่อไปเห็นผิดให้เอียงโง่งเช่นนั้น ก็แล้วกัน แต่ถึงอย่างไรการเข้าใจ*เอียงไปถ่ายเดียว*ว่า “พระอรหันต์ตายแล้ว (ร่างกายแตกตาย = กายสละ ภาท) ไม่เกิดอีก” ก็เป็น “ปาปกัง ทิฏฐิคตัง” เป็นความเห็นที่ผิดบาปแน่ๆ ตามพระสูตรนี้ยืนยันอยู่ชัดๆ

หรือเรื่องการเกิดการตายทางร่างกายนี้แหละ (กายสละ ภาท) อีกแบบหนึ่ง ชาวพุทธมหาชนก็หลงเข้าใจผิดเรื่องการเวียนว่ายตายเกิดกันจนเป็น “ลัสสตทิฏฐิ” (ความเห็นที่เหยิง) *เอียงโง่งกันไปอีกชั่วหนึ่ง* คนละด้าน เช่น ชาวทิเบตเชื่อกันว่า หากดาไลลามะสิ้นพระชนม์ลงไปแล้ว พระองค์ (คนเก่า) ต้องกลับมาเกิดเป็น “องค์ดาไลลามะ” ในร่างใหม่ ชาวทิเบตจึงต้องสืบหาเด็กน้อยคนใหม่ที่เชื่อว่า เป็น “องค์ดาไลลามะ” องค์เก่ากลับชาติมาเกิดอีกคงเดิมอย่างเดิมอยู่เสมอ การเวียนตาย

เวียนเกิดตามนัยสำคัญนี้ก็คือ **เที่ยงแท้ ไม่เปลี่ยนแปลงไปเป็นอื่น** ชาวมหายานที่เอียงโต่งไปข้างเชื่อว่า “พระโพธิสัตว์” ต้องเวียนตาย เวียนเกิดอย่าง**เที่ยงแท้** ไม่เปลี่ยนแปลงแบบชาวทิเบตเชื่อกันนี้ เที่ยงนี้เป็น “สัสสตทิฏฐิ” แน่นอน

การกลับชาติเวียนมาเกิดอีกของพระโพธิสัตว์นั้น ไม่ผิด แต่ การหลงยึดว่า เป็นคนเดิม อย่างเดิม ไม่เปลี่ยนไปจากสถานะเดิมนั้น ผิด ท่านต้องเปลี่ยนแปลงไปตามกฏลวิบากของท่านแน่ หากท่าน จะเกิดอีก ก็ไม่เที่ยง ไม่คงเดิม ส่วนจะไปไหน อย่างไร หรือเป็นอะไร นั้น “อจินไตย” (ไม่ควรคิด) เพราะเป็นเรื่องของ “กรรมวิบาก” สำหรับ โพธิสัตว์ภูมิ อันลึกล้ำดำเนินไปอีกยาวไกลยิ่ง เกินกว่าอารยภูมิสามัญ หรืออรหันตภูมิสามัญไปเสียอีก แต่ถ้าผู้เป็นพระอรหันต์องค์ใด ตายลงแบบสิ้นใจตายร่างกายสลาย (กษัยสสะ เกทา) แล้วจะไม่เวียนเกิด มาอีก ก็เป็นสิทธิ์ของอรหันต์ทุกองค์ย่อมทำได้ ด้วยการตั้งจิต “ปริณิพพาน” ไม่ต่อภพต่อภูมิอีก ตัด “สันตติ” (ความสืบต่อ) ของตนลง

ไม่มีอะไรเหลือเวียนวนอยู่ในสังสารวัฏใดๆอีก เป็นชาติสุดท้าย ก็สูญสิ้น จบแน่

แต่แท้จริงนั้น “อรหัตต์” ทุกองค์ คือ **ผู้ที่ตายแล้ว ไม่เกิดอีก** **แน่นอนที่สุด** ถ้าหมายถึง **“ปรมาตถสัจจะ”** นั่นก็คือ ผู้ที่มี **“การตายของตัวตนที่เป็นกิเลสภายในจิต”** หรือผู้ที่มี **“ภูมิอรหัตต์เอง”** นั่นเอง ที่จะรู้แจ้งรู้จริง **“การตายดับสนิท”** ไม่เกิดอีกเด็ดขาด อย่างเที่ยงแท้ (นิจจัง) **มันคง** (อูว์ง) **แน่นอน** (สัสตัง) **ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆอีก** (อวิปริณามชัมมัง) **ไม่มีอะไรมาหักล้างได้** (อสังหริง) **ไม่กลับกำเริบแล้ว** (อสังกุปปัง) นี่ต่างหากคืออภัยสำคัญที่เป็น **“ความตายของอรหัตต์”** ทุกองค์ที่ **“ตายแล้วไม่เกิดอีก”** แท้จริงที่สุด

ความหมายของ “นิพพาน” ที่แปลกันว่า **“การตายดับสนิท-ไม่เกิดอีก”** ส่วนที่ถูกต่องก็มีดังนี้ แต่ผู้ยังไม่มีความจริงยังเข้าใจอภัยสำคัญไม่ได้ ก็อธิบายเพี้ยนผิดไป เพราะไม่รู้แจ้งรู้จริงในอภัยสำคัญแท้ จึงอธิบายไปตามที่ตนเข้าใจ ความหมายของ “นิพพาน” จึงผิดเพี้ยนไปได้

อย่าว่าแต่เรื่อง “นิพพาน” เลย แม้แต่เรื่อง “ศีล” ก็สอนกันว่า **“ศีล”** **ขัดเกลา “กายกับวาจา” เท่านั้น** ศีลถูกแยกส่วนจากสมาธิจากปัญญาไปแล้ว ไม่ปฏิสัมพันธ์เนื่องเกี่ยวกันขัดเกลาไปจนถึง “ใจ” ถึงจิต เป็นอริจิต จนเข้าขั้น “สมาธิ” (“ความตั้งมั่นของจิต” อย่าแปลผิดไปเป็นอื่น) และ “ปัญญา” ก็ไม่ปฏิสัมพันธ์กัน ก็เลยไม่พาดูปฏิบัติบรรลุนิพพาน “อารยธรรม” เลยได้กันแค่ “โลกียธรรม” เท่านั้น ดังที่เป็นๆ เห็นๆ อยู่ทั่วไป ในพุทธศาสนาทุกวันนี้ ส่วน “สมาธิ” ก็สอนกันว่า **ต้องหนีไปนั่ง** **หลับตาสะกดจิตเอา** แบบฤๅษีดาบสที่พากันทำมาแต่ดึกดำบรรพ์ หรือแบบที่อาฬารดาบสอุทกดาบสปฏิบัติกัน จึงจะขัดเกลา “ใจหรือจิต” ซึ่งพระพุทธเจ้าก็ตรัสยืนยันแล้วว่า การปฏิบัติอย่างนั้น **เป็นทางผิด**

แม้แต่การหนีสังคมออกไปปฏิบัติปักหลักอยู่ในป่า ก็ไม่ใช่ทางพาบรกรรมิพพาน (พระไตรปิฎก เล่ม ๓๒ ข้อ ๓๙๒ “พุทธานุสสาเรตตัง อธิสสเนตติ” และเล่ม ๒๔ ข้อ ๕๙ “อุปาลิสุตฺต”) ยังเป็นการเข้าใจทางปฏิบัติของพุทธผิด ผู้เข้าใจผิดหรือมีจรรยาปฏิบัติเช่นนี้จึงคือผู้ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น **“สัมมาสมาธิ” อันเป็น “อาริยะ” ของพุทธ** (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๕๑ “มหาจัตตาริสกฺขสุตฺต”)

เอาตามขอเขียนยันว่า หาก **“นิพพาน”** หรือ **“โลกุตตรธรรม”** ไม่มีในชาวพุทธ มีแต่ **“โลกียธรรม”** แม้จะมีมากมายหลายหลากสูงส่งปานใดๆ ก็มีคุณลักษณะแค่ **“โลกียธรรม”** อันไม่สามารถรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น **“อตฺตาหรืออตฺตมฺน”** ซึ่งก็คือ **“ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น “จิตวิญญานหรือปรมาตฺมณ”** อย่างถึงเนื้อแท้ของจิตวิญญาน ชนิดพิสูจน์ได้เป็นวิทยาศาสตร์ และไม่สามารถหลุดพ้นออกจาก **“วัฏสงสาร”** ไปได้ ชนิดพิสูจน์ได้เป็นปรมาตฺตสัจจะ หรือเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิต

หากเป็นแค่ **“โลกียธรรม”** เท่านั้น พุทธเองก็มี เหมือนกับศาสนาอื่นๆ ทั้งหลายในโลกอยู่แล้วสำหรับส่วนนี้ จึงไม่ใช่ **“เอกลักษณ์”** พิเศษสำคัญของพุทธอยู่ดี เพราะสิ่งที่พระพุทธรเจ้าทรงค้นพบเป็นพิเศษ ต่างจากศาสนาอื่นๆ ในโลกนั้น คือ **“โลกุตตรสัจจะ”** ดังนั้น เมื่อ **“โลกุตตรธรรม”** ไม่มี นั่นก็หมายถึง **ความเป็น “อาริยะ” แท้ของมนุษย์** ก็ได้เสื่อมไปเสียแล้ว ซึ่งในทุกวันนี้ก็เกือบจะไม่เหลืออยู่แล้วในโลก ขึ้นปล่อยให้คุณสมบัตินิวินัยของมนุษย์นี้สูญสิ้นไปจากโลก สังคมมนุษย์ก็จะมีแต่เสื่อมบวรลยร้ายแรงเดือดร้อนยิ่งๆ ขึ้นไปแน่ๆ

“โลกุตตรธรรม” มีได้ในศาสนาพุทธ ที่เป็น **“อเทวนิยม”** เท่านั้น จะไม่มีในศาสนาที่เป็น **“เทวนิยม”** ใดๆ เป็นอันขาด เพราะ **“เทวนิยม”** คือ ศาสนาที่ยังวนเวียนอยู่ใน **“กระแสโลกีย์”** ไม่คิดจะ

ออกจาก “วงเวียนหรือวัฏสงสารของโลกีย์” นี้เลย หรือแม้แต่ในข่าว “เทวนิยม” บางคนที่ยากออกจากวงเวียนของ “โลกีย์” แต่ไม่มี “ความรู้ถึงขั้นโลกุตระหรืออริยมุมิ” ก็ไม่สามารถจะหลุดพ้นออกจาก “กระแสโลกีย์ยะ” เข้าสู่ “กระแสโลกุตระ” ได้อย่างถูกแท้ ถ้วนจริง อย่างยั่งยืนถาวร อย่างพิสูจน์ยืนยันได้เป็นวิทยาศาสตร์แน่

เพราะไม่มีความรู้ใน “ทุกขอาริยสังขของความเป็นโลกีย์” และยังไม่ดีกรีแห่งความเชื่อ (ศรัทธินทรีย์) ว่า “สุขที่ส่งมาจากกิเลส” (อุปสมสุข) นั้นประเสริฐวิเศษกว่า “สุขที่ได้บำเรอกิเลส” เพราะยังติดอยู่กับ “สุขแบบโลกีย์” ยังไม่มี “ภูมิปัญญา” (อริปัญญาชั้นอาริยะชั้นวิชา) รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “สุขแบบส่งบจากรสโลกีย์ (ส่งมาจากอัสสาหะ)” อย่างเป็นสังขจะถึง “อุกโธภาควิมุติ” หรืออย่างเป็นวิทยาศาสตร์

ซึ่ง “อเทวนิยม” นั้น คือ ศาสนาที่ “ทวนกระแสโลกีย์ หรือ คนละกระแสกับโลกีย์ หรือตรงกันข้ามกับกระแสโลกีย์” (ปฎิโสต) ผู้ออกจาก “กระแสโลกีย์” เข้าไปใน “กระแสของโลกุตระ” ได้จริง จึงเรียกว่า “โสตাপันนะ” (ผู้เข้าถึงกระแสโลกุตระ) ที่เรียกอย่างไทยๆ ว่า “โสตาคับัน” นั่นเอง เป็นขั้นต้นของ “อาริยมุคคล”

“สัมมาสมาธิ” ของพุทธ อันเป็น “อาริยะ” เป็น “โลกุตระ” จะเกิดจากการปฏิบัติ “องค์ทั้ง ๗ ของสัมมามรรค” ตามพระอนุศาสน์ และ “มรรคองค์ ๘” นั่นก็เป็นที่รู้จักกันดีทั่วไปอยู่แล้วว่า เป็น “ทางปฏิบัติไปสู่นิพพาน” พาไปสิ้น “อาสวะ” [ผู้สนใจค้นคว้าได้จาก “มหาจัตตาริสกสูตร” พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๒-๒๘๑ และในสูตรอื่นๆ อีก] “สมาธิ” ที่จะพาให้เกิด “นิพพาน” จึงต้องเป็น “สัมมาสมาธิ” มีใช่ “สมาธิ” หนึ่งหลับตาสะกดจิตเข้าไปในภวังค์ ที่เป็น “สมาธิ” สามัญอันต่าง ก็รู้กันอยู่ทั่วไปแน่ นั่นเป็นความหลงผิด ซึ่งพากันผิดไปมากแล้ว

เพราะ “สมาธิ” **ของพุทธแท้โดยเฉพาะนั้น** เป็น “สมาธิ” อันมี
 อยู่ในข้อที่ ๘ ของ “มรรค ๘” เรียกว่า **“สัมมาสมาธิ”** ต้องมีคำว่า
“สัมมา” ประกอบอยู่ด้วย ซึ่งเป็นสมาธิที่ได้จากการปฏิบัติในชีวิตปกติ
 ยืนเดินนั่งนอนขณะ “ลืมตา” รู้ตัวทั่วพร้อม จิตขึ้นรั่ววิถึอยู่ครบทวาร
 ทั้ง ๖ รับรู้ทั้งภายในภายนอกภายในเป็นสามัญ **ปฏิบัติองค์ทั้ง ๗ ของมรรค**
นั้นแหละขัดเกลาทั้งกายทั้งวาจา โดยเฉพาะขัดเกลาทั้ง “จิต” ไปด้วย
ตลอดเวลา **สั่งสมให้จิตเป็น “สัมมาสมาธิ”** ทั้งในขณะที่มี “การดำริ
 นึกคิดเป็นสัมมา” (สัมมาสังกัปปะ) ทั้งในขณะที่มี “การพูดการจาเป็น
 สัมมา” (สัมมาวาจา) ทั้งในขณะที่มี “การกระทำต่างๆเป็นสัมมา”
 (สัมมากัมมันตะ) ทั้งในขณะที่มี “การงานอาชีพเป็นสัมมา” (สัมมาอาชีพะ)
 โดยมี “สติเป็นสัมมา-ความพยายามเป็นสัมมา” (สัมมาสติ-สัมมาวายามะ)

ช่วยทำงานร่วมกับประธานคือ “ความเห็นที่เป็นสัมมา” (สัมมาทัญญู) ครบทั้ง ๗ องค์ เมื่อปฏิบัติถูกถ้วน (สัมมา) มรรคทั้ง ๗ องค์นี้แหละ จะเป็นเหตุ (อุปนิสัย) เป็นองค์ประกอบ (ปริชาโร) ก่อให้จิตเป็น “เอกัคคตา” คือ อธิจิตสิกขาเจริญขึ้นสู่ภาวะที่เรียกว่า **“สัมมาสมาธิ”**

ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๓ พระพุทธเจ้าตรัสว่า “ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ก็ ‘สัมมาสมาธิ’ ของพระอริยะ อันมีเหตุ มีองค์ประกอบ คือ สัมมาทัญญู สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ เป็นไฉน ดูกรภิกษุทั้งหลาย ความที่จิต มีอารมณ์เป็นหนึ่ง (เอกัคคตา) **ประกอบแล้วด้วยองค์ ๗ เหล่านี้แล** เรียกว่า ‘สัมมาสมาธิ’ ของพระอริยะ อันมีเหตุบัง (อุปนิสัย) มีองค์ประกอบบัง” (ปริชาโร)

หากมีเวลาโอกาสข้างหน้า คงจะได้อธิบายรายละเอียดเรื่องนั้นกัน หรือใครจะหาอ่านในหนังสืออื่นๆ ที่อาตมาได้เขียนไว้ ก็มีอยู่หลายเล่ม ที่ได้อธิบายเรื่องนี้ไว้

ดังนั้น **“สัมมาสมาธิ”** จึงมิใช่ “สมาธิ” สามัญที่มีกันอยู่ทั่วไป อันเป็น “สมาธิ” ที่ได้จากการปฏิบัติขณะ“หลับตา” ตัดความรับรู้จาก สัมผัสภายนอก และต้องหยุดอิริยาบถปกติที่ประพฤติไปตามชีวิตสามัญ เมื่อจะทำ “สมาธิ” ก็ต้องปลีกเวลาเฉพาะพิเศษต่างหาก เพื่อ **ทำสมาธิ** ซึ่งต่างกันกับ **“สัมมาสมาธิ”** ที่ปฏิบัติได้ในชีวิตปกติธรรมดา

ต้องชัดเจนในประเด็นนี้ ว่า **“สมาธิ” ของพุทธ** นั้น เป็นสมาธิพิเศษ เรียกเฉพาะว่า **“สัมมาสมาธิ”** เกิดจากการปฏิบัติ “มรรคทั้ง ๗ องค์” เป็นสมาธิอย่างหนึ่ง ส่วน **“สมาธิ” อีกอย่างหนึ่ง** มิใช่ “สมาธิ” ของพุทธโดยตรง เป็น “สมาธิ” สากลทั่วไป ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติโดยอาศัย วัตถุจูงใจ เรียกว่า กสิณ แล้วก็เพ่งวัตถุจูงใจนั้นๆ ให้จิตเข้าไปสงบ

อยู่ในวงศ์ สมาธิชนิดนี้อาตมาขอเรียกว่า “สมาธิหลับตา” ก็แล้วกัน ส่วนของพุทธก็เรียกว่า “สัมมาสมาธิ” เป็นบัญญัติที่กำหนดรู้กันสั้นๆ

และที่ต้องรู้ให้ชัดเจนอีก ก็คือ “สมาธิหลับตา” นั้น ในศาสนา พุทธ ก็ไม่ได้ปฏิเสธ พุทธก็ใช้ “สมาธิหลับตา” ด้วย แต่ต้องเรียนรู้ให้ ดีๆ รู้จักนัยะที่เป็นประโยชน์ เพราะใช้ประโยชน์ได้หลายเชิง เช่น

๑) เพื่อเข้าไปสงบจิต พักผ่อนได้ดีมาก

๒) เพื่อฝึกฝนศึกษาเรียนรู้เพิ่มทักษะในเจตสมณะ และใช้ตรวจอ่านภาวะจิตต่างๆในวัจค์ ซึ่งสามารถอ่านได้ง่ายกว่าที่อยู่ในขณะจิตขั้นวิปัสสนา ทวาร ๖ เปิดทำงานรับรู้ตามปกติของคนที่กำลังดำเนินชีวิตอยู่

๓) เพื่อปฏิบัติ “เตวิชโช” ดังเช่นที่พระพุทธเจ้าทรงปฏิบัติในวันวิสาขะ ได้ตื่นโพธิ์ แล้วพระพุทธองค์ก็ทรงสรุปผลตรัสรู้ปฏิญาณพระองค์เป็น “พระอนุตรสัมมาสัมพุทธเจ้า” ณ วันนั้น “เตวิชโช” นี้แหละที่สามารถใช้ทบทวนตรวจสอบได้รู้ “มรรคผล” ที่ตนปฏิบัติในเวลาที่ผ่านมา ด้วย “ปุพเพนิวาสานุสติญาณ” เพราะจะมี “ความรู้แจ้งผลที่เกิดขึ้นที่ดับ” (จตุปปาตญาณ) ของตนละเอียดชัดเจน แม้แต่รู้แจ้ง “ความสิ้นอาสวะ” (อัสวักขยะ)

“เตวิชโช” คือ “วิชา ๓” ได้แก่ ปุพเพนิวาสานุสติญาณ (ความรู้ในสิ่งที่ได้ผ่านมา) จตุปปาตญาณ (ความรู้ในการเกิดการดับ) อัสวักขยญาณ (ความรู้การสิ้นไปของอาสวะ) ว่างมีโอกาสน้อยแจกแจงรายละเอียดของ “เตวิชโช” ล้วนฟัง ซึ่งเป็น “วิชา” สำคัญที่นักปฏิบัติต้องใช้ทุกคน ไม่เพียงแต่ใช้ใน “สมาธิหลับตา” นี้เท่านั้น ใน “สัมมาสมาธิ” หรือขณะลืมตาทุกอิริยาบถนั้นแหละที่จะต้องใช้อยู่เสมอ จึงต้องรู้จัก “เตวิชโช” ให้ชัดเจน

๔) เพื่อพลังทางจิต ที่จะนำไปสร้างฤทธิ์ต่างๆ ได้แก่ อิทธิปาฏิหาริย์บ้าง อาเทศนาปาฏิหาริย์บ้าง อันนี้ศาสนาพุทธปฏิเสธ เพราะผิดทางไปนิพพาน แต่ก็มีผู้หลงผิดอยู่มากในชาวพุทธ ที่ปฏิบัติเพื่อผลข้อนี้

ดังนั้น “สมาธิหลับตา” นี้ ชาวพุทธที่สมาธิภูมิก็ฝึกฝนด้วย ใช้ประกอบด้วย พระพุทธองค์ตรัสว่า “มีอุปการะมาก” แต่ต้องชัดเจน

ว่า ไม่ใช่สมาธิ “ของพุทธ” ฟังรู้แม่นๆว่า สมาธินี้เป็น “ของทั่วไป” ที่มีมาเก่าแก่แต่ตั้งแต่เดิม ถ้าไม่เข้าใจอย่างสัมมาทิฏฐิ ก็พาหลงผิดไป ได้หลากหลายประการ แม้แต่หลงผิดว่าเป็น “สัมมาสมาธิ” เป็นต้น

“สมาธิหลับตา” จะมีสมณะก่อน จึงจะมีปัญญา ส่วน “สัมมาสมาธิ” มีปัญญาหน้า แล้วจึงจะเกิดสมณะแท้

ที่นี้ก็มีเรื่อง “ปัญญา” ซึ่งเข้าใจผิดกันอยู่มาก โดยไปหลงเอา “ตรรกศาสตร์” เป็นความตรัสรู้บ้าง หรือเที่ยวได้ฉลาดรู้อะไรต่ออะไร มั่วไปหมดบ้าง กว้างไปจนกินบ้าง แคบเกินไปบ้าง ไม่มีนิยามสำคัญชัดเจนว่า “ปัญญา” ที่จะพา “ตรัสรู้” หรือ “ปัญญา” ที่เป็น “ความตรัสรู้” นั้น คืออย่างไรกันแท้

“ปัญญา” ที่จะพาไปถึง “นิพพาน” ก็ต้องเป็น “ปัญญา” ใน ไตรสิกขา คือ ศีล-สมาธิ-ปัญญา หรืออริศีลสิกขา-อริจิตสิกขา-อริปัญญาสิกขา จึงต้องเกี่ยวข้องกับศีล กับสมาธิ หรืออริจิตเป็นเรื่องหลัก แล้วค่อยเกี่ยวข้องขยายขยายเชื่อมออกไปสู่อื่นๆกว้างเพิ่มขึ้น

ปัญญา ตัวนี้ ท่านผู้รู้ก็แปลกันมาตลอดว่า **ความรู้ที่รู้ความจริงตาม “ความเป็น” จริง** ดังนั้น ความรู้ที่เรียกว่า **ปัญญา** ในที่นี้จึงหมายเอา **การรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ความเป็น” (ภาวะ) ต่างๆ “ที่มี-ที่เป็น” อยู่จริง** ไม่ใช่รู้แค่ในลักษณะ “ความนึกคิด” ไม่ใช่รู้แค่เป็น “ความรู้จากตำรา” ไม่ใช่ความรู้ที่รู้สารพัดเรื่องที่ได้ยินได้ฟังมา ไม่ใช่รู้เพราะเข้าใจในเหตุผลหรือตรรกะเท่านั้น ไม่ใช่รู้เพราะคิดสิ่งนั้นสิ่งนี้ขึ้นมาได้ ฯลฯ

แล้วอะไรล่ะ “ที่มี-ที่เป็น” นั้นๆ ก็ถ้า “ที่มี-ที่เป็น” คือ “ศีล” ก็ศีลนั้นแหละ เป็นอะไร เป็นอย่างไร หรือที่แท้ “คนมีศีล” หรือ “ศีลเป็นในคนแล้ว” นั้น มันมีอย่างไร เป็นอย่างไร ปัญญาที่ต้องตามรู้ “ความมี-ความเป็น” เหล่านี้ และถ้า “ที่มีที่เป็น” คือ “อริจิตหรือสมาธิ”

ก็ต้อง “จิต” นั้นแหละเจริญขึ้น **“เป็นจิตที่ได้มรรคได้ผลขึ้นไปตามลำดับ”** แล้ว “ปัญญา” ก็ต้องตามรู้ “จิตที่เป็นที่มีจริง” นั่นๆ นี่คือเป้าสำคัญแท้ของ **“ปัญญา”**

❖ วิชชา ๙ คือ ความรู้เฉพาะ ที่พาไปสู่ “นิพพาน”

“ปัญญา” ในเบื้องต้น ก็คือ **“ทิวฏฐิ”** (ความเห็น ความเข้าใจ) และแน่นอนต้องเป็น **“สัมมาทิวฏฐิ”** จึงจะจัดเข้าหา **“ปัญญา”** ขึ้นเป็น “มิจฉาทิวฏฐิ” ก็ต้องจัดเข้าหา “อวิชชา”

จาก “สัมมาทิวฏฐิ” แล้วจึงจะเป็น “ญาณ” เรียกว่า **“สัมมาญาณ”** ต่อไปก็เป็น **“วิชชา”** **“สัมมาญาณ”** ที่จริงก็คือ **“วิชชา ๙”** นั่นเอง เพราะ “วิชชา ๙” คือ ความรู้เฉพาะที่จะพาไปรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “นิพพาน” หรือรู้แจ้งความหมดกิเลสลงไปตามลำดับถึงขั้นสุด “อัสวัคชญาณ” ถ้าไม่มี **“ปัญญา”** หรือ **“ญาณ”** หรือ **“วิชชา”** ดังกล่าวนี ก็ไม่มีหวังที่จะถึง **“นิพพาน”**

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๖ ว่า **“สัมมาทิวฏฐิเป็นไหน ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวสัมมาทิวฏฐิ เป็น ๒ อย่าง คือ สัมมาทิวฏฐิที่ยังเป็นสาสวะ เป็นส่วนแห่งบุญ เป็นผลแก่ขันธ อย่าง ๑ สัมมาทิวฏฐิของพระอรียะ ที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตระ เป็นองค์มรรค อย่าง ๑”**

สัมมาทิวฏฐิ **“ที่ยังเป็นสาสวะ”** นั้น ตีกรอบให้รู้ความเป็น **“สัมมาทิวฏฐิ”** ที่จะพาไปสู่ “นิพพาน” แต่ว่ายังเป็น “สาสวะ” คือ ยังไม่หมดสิ้นอาสวะ ทว่าเป็น **“สัมมาทิวฏฐิ”** แล้ว ยังปฏิบัติพัฒนาไปตามลำดับอยู่ จึง

ต้องรู้จักผู้แจ้งรู้จริงความเป็น “สัมมาทิฏฐิ” นั้น ซึ่งมีอยู่ ๑๐ ข้อ แต่ในที่
นี้ ขอผ่านไปก่อน ค่อยพูดกันทีหลัง เพราะจะต้องอธิบายกันยาวทีเดียว

ส่วน สัมมาทิฏฐิ “ที่เป็นอนาสวะ” เป็นองค์มรรค พระพุทธเจ้า
ตรัสว่า “ดูกรภิกษุ ก็สัมมาทิฏฐิของพระอริยะ ที่เป็นอนาสวะ เป็น
โลกุตระ เป็นองค์มรรค เป็นไหน ดูกรภิกษุทั้งหลาย **ปัญญา**
ปัญญินทรีย์ **ปัญญาพละ** **ธัมมวิจย****สัมโพชฌงค์** **ความเห็นชอบ**
(สัมมาทิฏฐิ) **องค์แห่งมรรค** (มัคคังคัง) ของภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิต
หาอาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค **เจริญอริยมรรคอยู่** นี้แล
สัมมาทิฏฐิของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตระ เป็นองค์มรรค”
(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๕)

หากเข้าใจดีในองค์ธรรมต่างๆตามที่พระพุทธเจ้าตรัส ก็ให้เห็น
ชัดว่า เมื่อปฏิบัติเป็น “สัมมาทิฏฐิ” ที่เป็น “อนาสวะ” ในจิตของผู้ปฏิบัติ
ที่มีมรรคมีผล ก็จะมี **ปัญญา** **ปัญญินทรีย์** **ปัญญาพละ** **ธัมมวิจย**-
สัมโพชฌงค์ **ความเห็นชอบ** (สัมมาทิฏฐิ) **องค์แห่งมรรค** (มัคคังคัง) หาก
ยังไม่ถึงขั้น “นิพพาน” (ยังมีสาสวะ) ก็**จะพรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค**
เจริญอริยมรรคอยู่ ด้วยการปฏิบัติที่พรั่งพร้อมด้วย “องค์แห่งมรรค”
(มัคคังคัง) หมายความว่า ผู้ปฏิบัติตาม**มรรค**สมบูรณ์อยู่เป็น “อริยะ”
และ “มรรค” ทั้งหมดก็เจริญอยู่ๆตามลำดับ ในที่นี้คงจะยังไม่ได้อธิบาย
ละเอียดครบครัน ก็ขอหยิบเอาตัวสำคัญ คือ **ปัญญา** **ปัญญินทรีย์**
ปัญญาพละ มาชี้ให้เห็นว่า จาก “ทิฏฐิ” ก็เกิดเป็น “ปัญญา” และ
ปัญญา ก็เจริญเป็น “ปัญญินทรีย์” คือ สัมมาญาณ นั้นเอง และต่อไป
ก็เป็น “ปัญญาพละหรือปัญญาผล” ซึ่งก็คือ “**วิชา ๙**” จนที่สุดถึงขั้น
“**อัสวัคชญาณ**” นั้นแล

แต่ผู้รู้ในเมืองไทยทุกวันนี้ ต่างก็สอนกันว่า “**วิชา ๙**” (ตามตำรา

“วิชา ๘”) นี้ เป็นความเก่งของ..อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์
 กันไปหมด “วิชา ๘” ถูกแยกส่วน เอาแค่ “วิปัสสนาญาณ” กับ
 “อาสวัชยญาณ” เท่านั้น ว่าเป็น “วิชา” ที่จะพาบรรลุเป็นพระอาริยะ ไป
 ได้นิพพาน “วิชา” นอกนั้นเลยไม่ใช่ “วิชา” พาบรรลุนิพพาน

ทั้งๆที่ “วิชา ๘” นี้ พระพุทธองค์ทรงยืนยันอยู่ชัดเจนว่า เป็น
 “สามัญผล” หมายความว่า ผลที่เกิดเป็น “สมณะ” ซึ่งก็คือ สมณะ ๔
 ได้แก่ เกิดเป็นโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์ นั่นเอง
“วิชา ๘” จึงเป็น “อนุศาสน์ปาฏิหาริย์” แน่หนอ จะไม่ไปหมายความว่า
 เป็น.. อิทธิปาฏิหาริย์-อาเทศนาปาฏิหาริย์ เด็ดขาด

เมื่ออะไรต่ออะไรต่างก็ผิดเพี้ยนออกไปนอกสัจจะของพุทธ
 ดังนี้ เป็นต้น จึงไม่มีมรรคไม่มีผลที่เป็น “อาริยะ” เป็น “โลกุตระ” กันแล้ว
 ในปัจจุบันนี้ เหลือเพียงแค่ประกอบพิธีเป็นจารีตประเพณี ให้สังคม
 พอได้อาศัย ที่นาระอาก็ประโคมกันไปด้วยไสยศาสตร์เดรัจฉานวิชา
 เก่งอิทธิปาฏิหาริย์-อาเทศนาปาฏิหาริย์ แต่ก็ยังดีที่ยังพอมี “โลกียธรรม”
 อันเป็นกัลยาณธรรม หรือมีกุศลที่เป็นแค่ “โลกียกุศล” กันอยู่บ้าง
 ในศาสนา สำหรับ “โลกุตรกุศล” นั้น มันได้เลือนหายไปจากพุทธเกือบ
 ไม่เหลือ หรือไม่มีกันแล้ว *น่าเสียดาย..พุทธศาสนา..!*

ถึงบรรทัดนี้ก็ต้องขอภัยเป็นอย่างมากอีกครั้ง *ที่อาตมาได้*
พูดด้วยความเห็นความเป็นความมีตามที่อาตมามั่นใจว่าควรจะพูดจาก
ความจริงของตน ซึ่งดูจะเป็นการพาดพิงไปวิจารณ์ถึงขั้นไปข่ม
ความเห็นความเป็นของผู้อื่นเอาด้วย อาตมาจึงต้องขอภัยอย่างยิ่ง
 เพราะอาตมาเลียงไม่ได้อีกแล้วจริงๆ ที่อาตมาจะต้องพูดอย่างนี้
 อาตมาเห็นว่า หากไม่มีใครยืนยัน ไม่กล้าชี้ ไม่จริงจัง ไม่ชี้ชัดตัดสิน
 ลงไปให้แน่นมัน ถึงอะไรอื่นที่เป็นตัวเลือกหรือเปรียบเทียบขึ้นมาบ้าง

สิ่งผิดก็จะผิดอย่างเดิม ไม่ได้แก้ไข อย่างไรก็ตามก็ขอให้เอาตามาได้พูด ลักนิดเถิด ณ วันนี้อาตมาก็อายุมีชั้่น้อยแล้ว เดี่ยวจะตายเสียก่อน จะไม่ได้พูดอะไรเสียเลย ถึงยังงี้ ทุกคนก็มีวิจารณ์ญาณของตน แต่ละคน มีสิทธิ์ในการเลือก ในการตัดสินใจ จะเชื่อหรือไม่ ก็ยอมได้

มาพูดถึง “นิพพาน” ต่ออีกนิด **นิพพาน** นี้ เป็นสภาพที่เตาเอา ไม่ได้แน่ๆ แต่ก็คงได้ยินได้ฟังกันมาบ้างละว่า หมายถึง **ความสิ้นกิเลส** **ความดับสนิทของราคะ-โทสะ-โมหะ** และเป็น **“ความดับสิ้นไม่เหลือ”** ของกิเลส **ท้ายปลายสุด “ไม่มีอะไรเหลือเลย”** ที่จะหมุนเวียนวนอยู่ในโลกในวัฏสงสารกันอีก อันหมายถึง **“ความสูญ”**

“ความสูญ” ในที่นี้ มีความหมายว่า สูญกิเลส...กิเลสหมดสิ้นไปได้เด็ดขาดแล้ว...ในจิตว่างเปล่าจากตัวตนของกิเลสสาสวะสนิท ไม่มีอีกแล้ว...ความหมุนเวียนของกิเลสที่เคยเกิดอยู่ภายในจิตไม่มีอีกแล้วเด็ดขาด สำหรับคนที่ยังไม่ตายร่างกายแตกทำลาย ผู้บรรลุขั้นนี้ ก็เรียกได้แล้วว่า มี **“นิโรธ”** แบบพุทธ หรือคือ **“นิพพาน”** จริง ในคนผู้นี้ นี้แง่หนึ่ง **“นิโรธ”** ชนิดนี้ เป็น **“นิโรธโลกุตระ”** ซึ่งเป็นผลจากการปฏิบัติ “มรรค ๘” จึงต่างกับ **“นิโรธโลกีย์”** ที่เป็นผลจากการนั่งสมาธิเข้าไป **“ดับเวทนาดับสัญญาเป็น ‘อสังขญี’** (ดับการกำหนดรู้นิทม ไม่มีความรู้สึกใดๆ) อยู่ในภาวะ” แล้วหลงผิดกันว่า นี่เป็น **“นิโรธอารยสัจ”** แน่ๆ

และอีกแง่หนึ่งก็หมายความว่า **“สูญธาตุสูญขั้น...ไม่มี ‘ธาตุขั้น’ ใดๆอีกแล้วเด็ดขาดในมหาจักรวาลไหนๆ ...ความหมุนเวียนของธาตุของขั้นจบสิ้นเด็ดขาด ไม่มีการเวียนวนมาเกิดเป็น ‘สัตว์โลก’ อีก ไม่ว่าในจิตหรืออกจิต หรือแม้ในมหาเอกภพ จึงจบสูญสนิทเด็ดขาดล้มบรรณ ...ธาตุและขั้นของผู้นั้นได้สลายดับสิ้นเกลี้ยงทั้ง**

“รูปธาตุ” และ “นามธาตุ” ไม่เหลือเศษไหนส่วนใดแห่งธุลีละอองที่ยัง
ชื่อว่า “มี” อีกเลย ชั้นนี้เรียกว่า **“ปรินิพพาน”** กล่าวคือ ถ้าท่านผู้ที่มี
“นิพพาน” ในตนแล้ว ประสงค์จะ “สูญ” หมดสิ้นสนิททุกสิ่งอย่าง ผู้มี
“นิพพาน” นั้น ก่อนตายร่างกายแตกทำลายไป ก็จะจบ “สูญ” สุดท้าย
(ultimate) ด้วยการ **“ทำใจในใจ”** (มนสิการ) **“ดับภพจบชาติ” ให้แก่**
ตน ชนิด “ลงไปถึงที่เกิดหรือโดยถ่องแท้” (โยนิโส) ซึ่งท่านผู้มี
“นิพพาน” แล้วปานนี้ ท่านเป็นผู้ได้ผ่าน **“การทำใจในใจโดยถ่องแท้”**
(โยนิโส มนสิการ) อย่างประจักษ์สิทธิ์มาชำช่องแล้ว เฉพาะอย่างยิ่ง
เรื่องของ **“ความดับ” (นิโรธ)** อันหยั่ง **“ลงไปถึงที่เกิด” (โยนิโส)** ดังนั้น
“การทำใจในใจ” ของท่านที่จะ “ดับ” ในครั้งสุดท้าย ก็เป็นอันถึง “สูญ”
อย่างสิ้นรอบหมดเกลี้ยง **“ไม่มีอะไรเหลืออีกเลย”** ก็ปรินิพพาน

นี่คือ **“ความสูญ” ความจบสูงสุดสัมบูรณ์แบบพุทธ** ที่ชื่อว่า
“อเทวนิยม” แท้ๆชัดๆ ซึ่งสูญหมดสิ้นสนิท ทั้งภพสวรรค์สูงสุดสูงใดๆ
ก็ไม่มี ไม่อาศัยอยู่ ณ แห่งไหนไหนอีกแล้ว สูญหมดสิ้นสนิท ทั้งจิต ที่

สะอาดบริสุทธิ์ของตนก็ไม่เหลือ แม้ความเป็นเทพเจ้า “วิสุทธิเทพ” ผู้มีบรมสุข (ปรหมั่งสุขัง) ใดๆอีก “สิ้นภพจบชาติ” ฉะนั้นแล จึงถึงขั้นชื่อว่า **“ความไม่มีตัวตน”** (อนัตตา) ที่อันติมะลัมบุรณ **ไม่มีปรมาตมัน** (อนัตตา) **ไม่มีพระเจ้า** ไม่มีสวรรค์ ยิ่งนรกท่ายิ่งหมดสิ้นสนิท ปิดอบายมาก่อน ตั้งแต่มีภูมิโสดาบันเป็นลำดับๆมาแล้ว

ก่อนจะสมบุรณด้วยประสิทธิผลในความเป็น **นิพพาน** ที่หมายถึง **ความสิ้นกิเลส** ผู้ปฏิบัติก็ต้องมี “ปัญญา” รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า **กิเลส** มันเป็นอย่างไร ซึ่งกิเลสนั้นไม่มีไม่เป็นในที่อื่นใดเด็ดขาด นอกจากมีหรือเป็นอาการ “ที่ใจ” (มนสิ) ของแต่ละคน ดังนั้นคนผู้จะมีนิพพานได้ ก็ต้องฝึกฝนเรียนรู้ “กิเลส” ในใจของตนให้ได้ อ่าน “ใจในใจ” ของตนให้ออก ที่ว่าอ่าน “ใจในใจ” นี้ ก็คือ การอบรมฝึกฝน “โพธิปักขิยธรรม ๓๗” นั่นเอง ซึ่งจะต้องฝึกหัดใช้ “ใจในใจ” โดยเอา “ใจในใจ” ของเราเองนี้แหละ “อ่าน” ใจตนเอง ถ้าอ่านออกก็คือ “เกิดปัญญา” “อ่าน” ก็คือ **การทำความกำหนดรู้ ให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ความจริง” ของ “ภายในกาย..เวทนาในเวทนา..จิตในจิต..ธรรมในธรรม”** ด้วยการพิจารณา วิจัย ไตร่ตรอง ตัดสิน (ตรณปริญาหรือธัมมวิจยสัมโพชฌงค์)

การรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ภายในกาย..เวทนาในเวทนา..จิตในจิต..ธรรมในธรรม” นี้แหละคือ **“วิปัสสนาญาณ”** หรือ **“วิชา”** ตัวสำคัญ วิปัสสนาญาณ หมายถึง ความรู้ยิ่งที่สามารถ**รู้จักรู้แจ้งรู้จริง** **อย่าง** **สัมผัสสภาพจริงนั้นๆ** ปัสสนาหรือปัสสตี แปลว่า เห็น “วิปัสสนาญาณ” จึงหมายความว่า **รู้**อย่างเห็นๆ**สัมผัสอยู่จริง** หรือ**เห็นจริง** **อย่างวิเศษยิ่ง** ที่เขาเรียกกันว่า **ตาทิพย์** ก็ได้ หรือ **ตาใน** ก็ได้ **ตาธรรม** (ธรรมจักขุ) ก็ได้ ซึ่งก็คือ **อริปัญญาหรือญาณที่อ่าน “นามรูป” ต่างๆในใจได้** โดยเฉพาะพิจารณาวิจัยไตร่ตรองตัดสิน จน**รู้จักรู้แจ้ง**

รู้จัก “กิเลส” ต่างๆ ในใจของตน จึงจะกำจัดกิเลส (ปหาน) นั้นๆ ได้จริง
ถูก “ตัวตน” ของมันแน่แท้

วิปัสสนา ตัวแท้ จึงหมายถึง ความรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน
ปรมัตถธรรมทั้งหลาย หรือผลของ “ไตรสิกขา” นั้นเอง ดังนั้น
อภิปัญญา ก็คือ วิปัสสนาญาณ จะเรียกว่า ญาณทัสสนะ ก็ได้
หมายความว่าเช่นเดียวกัน

ผู้จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “นิพพาน” จึงต้องมี “การศึกษาที่รอบรู้ยิ่ง”
(อภิปัญญาสิกขา) อย่างเพียงพอครบครัน จนเกิด “วิปชา ๙” ดังนั้น
ผู้บรรลุนิพพานทุกคน จึงต้องมี “วิชา ๙” ซึ่งเป็น “อนุสาสินีปาฏิหารีย์”
(ความอัศจรรย์ที่ปฏิบัติมีมรรคผลตามคำสอนของพระพุทธเจ้า) ผู้มี “วิชา ๙”
คือ ผู้มีอุตริมนุสสรธรรม อันเป็นคุณธรรมพิเศษที่เหนือมนุษย์สามัญ
แน่นอน แต่กระนั้น “วิชา ๙” ก็เป็น “สามัญผล” ซึ่งแปลว่า ผลแห่ง
ความเป็นสมณะ

เพราะฉะนั้น “วิปชา ๙” จึงเป็นผลที่จะทำให้บรรลุนิพพาน “สมณะ
ที่ ๑” (โสดาบัน) “สมณะที่ ๒” (สกิทาคามี) “สมณะที่ ๓” (อนาคามี)
“สมณะที่ ๔” (อรหันต์) โดยแท้ เป็นอื่นไปไม่ได้ หลีกเลี่ยงไม่ได้
ไม่เช่นนั้นก็ไม่สามารถบรรลุนิพพาน ความเป็น “อาริยะ” ทั้ง ๔ ดังกล่าวนั้นได้
ส่วนใครจะมี “วิชา” ข้อไหนเก่งเด่นพิเศษ มีข้อไหนด้อยไปบ้าง หรือจะ
เก่งเด่นทั้ง ๙ ข้อ ก็เป็นไปตามบารมีแต่ละคนที่ได้ปฏิบัติสะสมมาเอง
จริง ซึ่ง “วิชา” ทั้ง ๙ นี้ เป็นความเจริญของ “ไตรสิกขา” ที่นำไปสู่
ความเป็น “อาริยะ” ทั้ง ๔ แน่นนอน

วิปชา ๙ ได้แก่ ฌาน วิปัสสนาญาณ มโนมยิทธิ อิทธิวิธิ
ทิพโอสถ เจโตปริยญาณ บุพเพนิวาสานุสสติญาณ จตุปปาตญาณ
อาสวักขยญาณ ทั้ง ๙ ข้อล้วนเป็น “อนุสาสินีปาฏิหารีย์” ทุกวิชา

หมายความว่า เป็น “ความเก่งเยี่ยมหน้าอัจฉริยะตามคำสอนที่พาพ้นทุกขอาริยสังขได้แท้ ดับกิเลสหลุดพ้นจากโลกียภูมิ บรรลุสู่โลกุตระภูมิได้จริง” มีชื่อเป็น **“อิทธิปาฏิหาริย์ หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์”** ตามที่หลงผิดกันอยู่ส่วนมากแน่

“วิชา” ทุกข้อ เป็น “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” ทั้งสิ้น ซึ่งแต่ละข้อคือ ความสามารถแต่ละแง่มุมแต่ละเชิงชั้น อันเป็นความเก่งทั้ง ๔ นัย ที่ร่วมช่วยกันพาไปสู่การบรรลุธรรมอย่างมีปฏิสัมพันธ์ มีชื่อต่างแยกกันต่างแ่ง

หากใครยังเข้าใจพาชื่อตามภาษาที่เป็น “บุคคลาธิษฐาน” (ธรรมะที่ยกเอาบุคคลหรือรูปธรรมมาเป็นหลักในการอธิบาย) ไม่สามารถเข้าใจเป็น “ธรรมาธิษฐาน” (ธรรมะที่ยกเอาเนื้อหาของธรรมมาเป็นหลักในการอธิบาย) หรือเข้าใจแบบ “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” ไม่ได้ ยังเข้าใจอยู่แค่ตามภาษาที่เป็นบุคคลตัวตนรูปหยาบอยู่เท่านั้น หรือเข้าใจได้แต่ในแบบ “อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์” เท่านั้น ผู้นั้นก็ไม่สามารถบรรลุความเป็น **“อาริยะ”**

๑. ฌาน คือ *อาการของจิตที่ทำงานเพ่งพิจารณาวิจยไตร่ตรอง* ตัดสิน “ตัวตนของกิเลส” ได้ แล้วก็ทำการกำจัดหรือเผา “กิเลส” นั้นๆ สำเร็จไปตามลำดับ ผู้ทำสำเร็จได้ เรียกว่า มี **“ฌาน”** และผู้ปฏิบัติต้องมี “ความรู้ยิ่งเห็นจริงในความเป็นฌานของตน” นั่นคือ “ความรู้จัก รู้แจ้งรู้จริง” อันเรียกว่า **“วิชา ที่ ๑”** ผู้ใดไม่มี “ฌาน” ก็เท่ากับผู้นั้น ไม่ได้ปฏิบัติพุทธธรรม หรือปฏิบัติผิด ไม่รู้จักกิเลส เผากิเลสไม่ถูก ตัวมันนั่นเอง ดังนั้นผู้ปฏิบัติพุทธทุกคนต้องมี “ฌาน” (แบบพุทธ) ไม่มี “ฌาน” ก็ไม่มีมรรคผลหรือไม่ได้ลดละกิเลสถูกตัวจริง “ฌาน ๑ ถึง ๔” คือความประพฤติที่พาบรรลุธรรมโดยแท้ เป็น “จรณะ ๑๒ ถึง ๑๕”

ปฏิสัมพันธ์กันกับ “วิชา ๘” ซึ่ง “ฌาน” ก็ต้องใช้ “ปัญญา” ชั้น “วิชา” แท้ๆ ทำงานในฌาน อาตมาจึงขอเรียกหน้อยเท่านั้นเอง ว่า “วิชา ๙”

๒. วิปัสสนาญาณ คือ ความประจักษ์ของจิตที่มีประสิทธิภาพ ใน “การรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง” ปรมัตถธรรมทั้งหลาย ทั้งรูปทั้งนาม ทั้งกาย ทั้งจิต ทั้งสมมุติสัจจะและปรมัตถสัจจะ นั่นคือ มี “ความรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง” อันเรียกว่า “วิชา ที่ ๒” ถ้าผู้ใดไม่มี “วิปัสสนาญาณ” ก็เท่ากับผู้นั้น ไม่ได้ปฏิบัติธรรม หรือปฏิบัติแต่ไม่มี “อริปัญญาสิกขา” ที่สัมมาทิฏฐิ [ตรวจสอบ “วิชา ๙” ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ มีทุกพระสูตร]

และ “วิชา” ข้ออื่นๆต่อไปจนครบ ๙ ก็ล้วนคือ “ความรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง” ที่มีความสามารถใน “การรู้” ทั้งสิ้น แต่เป็น “ความรู้” ที่วิจิตรพิสดารลึกซึ้ง มีนัยแห่งแง่มุมเชิงชั้นต่างๆรอบถ้วนครบครันยิ่งขึ้น

๓. มโนเมยิทธิ คือ ความมีฤทธิ์ของจิตที่ประสบความสำเร็จ ในการกำจัดกิเลสลงได้จริง จนมี “การตาย” ของกิเลสในจิต จิตจึง “เกิดใหม่” ได้สำเร็จ เรียกว่า “การผุดเกิด” (โอบปาตักโยนิ) เมื่อกิเลสตาย

ลงในจิต จิตใหม่ก็เกิด เป็นการถอดจิตอยู่ในจิต เป็นการเปลี่ยนสภาพ จากจิตเดิมสู่ภาวะใหม่อีกแบบหนึ่ง เพราะกิเลสก็เหมือนจิต *กิเลสตาย เท่ากับจิตเกิดใหม่* เปรียบเสมือนชักไม้ออกจากหญ้าปล้อง เสมือน งูลอกคราบ ฉะนั้น

๔. อิทธิวิธี คือ “ความเก่งเยี่ยมหน้าอัศจรรย์หลากหลายแบบ ตามคำสอนที่พาพ้นทุกข์อารยสัจได้แท้ ดับกิเลสหลุดพ้นจากโลกียภูมิ บรรลุสู่โลกุตระภูมิได้จริง” ความหน้าอัศจรรย์ต่างๆนั้น เป็นต้นว่า จากหนึ่ง ทำให้เกิดขึ้นมากมายก็ได้ ราวกับเนรมิต จากสิ่งที่มีอยู่มากมาย ทำให้ลดลงมาเป็นหนึ่งเดียวก็ได้ หรือกิเลสตั้งมากมายทำให้ลดลงได้จริงๆ ทำให้เป็นอารยบุคคลขึ้นมาในทันทีได้ ทำให้ความเป็นสัตว์นรก หายไปจากทันทีได้ หรือแม้จะอยู่กับกองกิเลสโลกีย์ในสังคม ที่หนา เท้าภูเขา แข็งราวกับกำแพง เรายกทะลุไปมาได้ไม่ติดขัด เหมือนเดิน อยู่ในที่ว่าง เพราะจิตของเราอยู่เหนือกิเลสเหล่านั้นได้ จิตเราว่างจริง การบรรลุโลกุตระนั้นมันประหลาดมหัศจรรย์ราวกับ..คนดำเดินได้ คนเดินบนแผ่นน้ำก็ได้ เมื่อบรรลุหลุดพ้นมันช่างเบากายเบาใจราวกับ เหาะลอยไปได้เหมือนนก หรือกิเลสที่แสนร้ายแรง แสนจะรู้จัก มันยาก ก็สามารถเอาชนะกิเลสได้ อย่างมหัศจรรย์ราวกับเราเอื้อมไป จับต้องพระจันทร์ที่แสนไกลได้ ลูบคลำพระอาทิตย์ที่แสนร้อนด้วย ฝ่ามือได้ ปานฉะนั้น และหรือแม้พรหมโลกสูงส่งก็มีอำนาจสามารถ ไปได้ตลอด

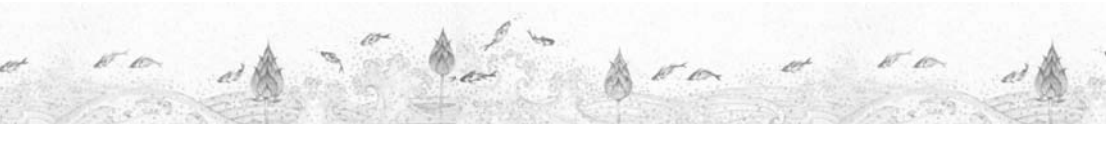
๕. ทิพพโสต คือ ความเก่งที่สามารถรับรู้ “เสียง ๒” ของมนุษย์ กล่าวคือ เสียงที่ได้ยินและรู้กันสามัญไม่ว่าใครๆทั่วไปธรรมดา ซึ่งทุกคนก็ได้ยินเสียงนั้น เข้าใจความหมายของเสียงนั้นได้ตรงกันเป็นพื้น นี่คือเสียง ๑ แต่ผู้ที่มี “วิชา ที่ ๕” ชั้นที่ชื่อว่า “ทิพพโสต” นี้ มี

ความพิเศษ คือ จะได้ประโยชน์จากเสียงนั้นเกินกว่าสามัญที่รู้จักกันเป็นพื้น ยิ่งขึ้นไปอีก เรียกว่า “รู้เสียง ๒” หรือรู้สังขารมอันแฝงซ่อนอยู่ในเสียง นั้นแถมเพิ่มขึ้น โดยมีอภิปัญญาหยั่งรู้ ซึ่งก็คือ “วิชา” นั้นเอง สามารถรู้อะไรอื่นนอกเหนือจากเสียงสามัญ หรือเสียง ๑ พิเศษขึ้นไปอีกไม่ว่า เสียงนั้นจะเป็นของผู้อื่นหรือของตนเอง ก็รู้ “เสียง ๒” ในนั้นได้

โดยเฉพาะ ลึกซ่อนอยู่ใน “เสียงสามัญ” นั้น มันมีกิเลสอะไร ประกอบอยู่ในนั้น เช่น มีราคะประกอบซ่อนอยู่ หรือมีโภคะพยายาม ประกอบอยู่ แม้จะเป็นราคะหรือโภคะพยายามที่เจ้าของเสียงเขา ซ่อนบัง โดยไม่ปรารถนาจะให้ใครล่วงรู้ก็ตาม หรือตัวเองไม่มีปัญญา จะหยั่งรู้ กิเลสของตนที่มันนอนเนื่องอยู่กันเบื้องของจิตตน ซึ่งมันสุดลึก จึงประหนึ่งสุดลึกลับสุดไกล ก็ตาม ผู้มี “วิชาทิพพโสດ” อันเป็นความเก่ง พิเศษ ก็สามารถหยั่งรู้ตามเข้าไปถึงได้ จนรู้ลักษณะของกิเลสนั้นๆ ว่า อันนี้คือราคะ อันนี้คือโภคะ พยายาม เป็นต้น

เปรียบเสมือนคนเดินทางไกล ก็ยังได้ยินเสียงที่เกิดอยู่ไกลๆ นั้นได้ และแยกแยะได้ด้วยว่า เสียงนี้คืออะไร คือ เสียงกลอง อย่างนั้น คือ เสียงตะโพน อย่างนี้ๆ คือ เสียงสังข์ อย่างนั้นๆ คือ เสียงเบิ่งฆ้อง เพราะมีตีระฆังปริณายาหรือมีธัมมวิชัยสัมโพชฌงค์ จึงแยกแยะออกได้ ฉะนั้น..ราคาจะ ฉะนั้น..โทสะ เป็นต้นนั่นเอง ไม่ว่าจะอยู่ไกลหรือใกล้

นี่คือ ความหมายของ “วิชา ๙” ที่เป็น **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** อันเป็นปาฏิหาริย์ตามคำสอนของพระพุทธองค์ หาใช่ “หุทิพย์” อันหมายถึง ..อิทธิปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์ ที่เป็นความเก่งอีกแบบ เช่น ได้ยินเสียงลึกลับประหลาดๆที่คนอื่นไม่ได้ยิน หรือสามารถได้ยินเสียงทิพย์จากเทวดาจากพระเจ้าส่งเสียงพิเศษมาให้ได้ยิน หรือไม่ก็ได้ยินเสียงคนพูดอยู่ไกลๆ จากถิ่นไกลจากต่างจังหวัดต่างประเทศ หรือ ไม่ก็เสียงที่คนธรรมดาสามัญทั่วไปไม่สามารถได้ยินเสียงจากสวรรค์ จากนรก อะไรเทือกนั้น ไม่

“เสียง ๒” หรือ “หุทิพย์” ที่เป็นแบบพุทธ ต้องเป็นไปเพื่อ ละกิเลส หน่ายคลายโลภีภัย หรือเพื่อนิพพาน

๖. เจโตปริยญาณ คือ *จิตใจของตนเองนั่นเองที่มีประสิทธิภาพ มีความเก่งกำหนดรู้จิตวิญญาณของตนเองได้ว่า จิตตนดีขึ้นหรือเลวลงสู่ความเป็นสัตว์โลกชนิดใดๆ* กล่าวคือ สามารถรู้แจ้งว่า จิตที่มีความเป็นสัตว์โลกตามที่ตนเกิดจริงเป็นจริง อย่างไรก็ดีตนได้เป็น อย่างไรก็ดีตนได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นสัตว์โลกอื่น ซึ่งต่างภพต่างภูมิกันไป ไม่ว่าจะ เป็น สัตว์นรก สัตว์เทวดา สัตว์มนุษย์ (ปรสัตตานัง) หรือจิตวิญญาณที่เป็นบุคคลอื่นอันต่างภพต่างภูมิไป ไม่ว่าจะ..จะเป็นปญฺุบุคคล กัลยาณบุคคล อาริยบุคคล (ปรบุคคลานัง) ดังนี้ สัตว์อื่น-บุคคลอื่น คือจิตตนเอง

เพราะผู้มี “วิชา ที่ ๖” ที่ชื่อว่า “เจโตปริยญาณ” นั้น จะสามารถ รู้จิตตนอย่างชัดเจนแจ่มแจ้งว่า ตนมีราคะ ก็รู้ว่า ตนมีราคะ ตนมี โทสะ ก็รู้ว่า ตนมีโทสะ ตนมีโมหะก็รู้ว่า ตนมีโมหะ และตนสามารถ ปฏิบัติได้มรรคผล ก็รู้ว่า ตนมีจิตเจริญขึ้นไปตามลำดับ จิตยังไม่เจริญ หรือเจริญขึ้นๆ ก็รู้ จิตถึงที่สุดหรือยังไม่ถึงที่สุด ก็รู้ จิตปราศจาก ราคะ ก็รู้ ไม่ปราศจากราคะก็รู้ จิตปราศจากโทสะ ก็รู้ ไม่ปราศจาก โทสะ ก็รู้ จิตปราศจากโมหะ ก็รู้ ไม่ปราศจากโมหะ ก็รู้ เช่น รู้แจ้ง เห็นจริงได้ว่า จิตที่เริ่มมีมรรคผลบ้างแล้ว แต่ยังไม่ดีเลย ยังเกร็ง ยังหดหู่ (สังขิตตะ) ยังกระจัดกระจาย ยังฟุ้งซ่าน (วิกขิตตะ) ยังไม่ เป็นเอกัคคตา นั่นเอง หรือจิตเจริญขึ้น จิตไปสูง (มหัคคตะ) จิตไม่เจริญ ไม่ไปสูง (อมหัคคตะ) จิตดีขึ้นมากแล้วแต่ยังมีดีอื่นที่ยิ่งกว่านี้อีก (สอฺตตะระ) จิตที่ดีเยี่ยมเลิศ ไม่มีจิตอื่นยิ่งกว่าอีกแล้ว (อนฺตตะระ) เพราะได้ตรวจ สอบ แก่ไขจนละเอียดสุดแล้วว่า จิตมีมรรคผลสมบูรณ์แน่แท้จนตั้ง มั่นแล้ว (สมาคิตตะ) หรือยังไม่ตั้งมั่น (อสมาคิตตะ) ก็ได้ตรวจซบซ้นละเอียด ประณีต และจิตหลุดพ้นแน่แท้ (วิมุติ) หรือมีส่วนที่หลงเหลือเศษฐิติ ยังไม่วิมุติ (อวิมุติ) อย่างไร ก็ได้ตรวจสอบแก่ไขซ้ำแล้วซ้ำอีก (อาเสวนา) เกิดเป็นผลนั้นแน่แล้วแน่อีก (ภาวนา) และทำกันแล้วๆ เล่าๆ มากแล้ว มากอีก (พหุสัททิมัง) กระทั่งบริสุทธิ์บริบูรณ์อย่างสะอาดหมดจดสัมบูรณ์ เปรียบเสมือนหญิงสาวชายหนุ่มที่ชอบการแต่งตัว ก็จะส่อง กระจกดูเงาหน้าของตนว่าบริสุทธิ์สะอาดหมดจดใหม่ หน้าตาของตน มีไผ่ผ้า ก็จรรู้ว่ามีไผ่ผ้า หรือหน้าตาของตนไม่มีไผ่ผ้าแล้ว ก็จรรู้ว่า ไม่มีไผ่ผ้าแล้ว ผู้มี “เจโตปริยญาณ” ก็ฉันทันนั้นแล

“เจโตปริยญาณ” จะมีใช่..ความเก่งที่เกี่ยวไปหยั่งรู้ “จิตใจของ คนอื่น” แบบ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” อันเป็นเรื่องนอกจิต ไม่เข้าข่าย

“อนุศาสนีปาฏิหาริย์” เป็นอันขาด เพราะขัดกับคำสอนของพระพุทธเจ้า

๗. ปุพเพนิวาสานุสติญาณ คือ การตรวจสอบทบทวนอดีต หรือสิ่งที่ผ่านมาแล้ว ว่า เราได้ผ่านอดีตเหล่านั้นมาจริง และแต่ละอดีต เราก็จะได้อะไรทั้ง “ความจริง” (สัจธรรม) ทั้งรายละเอียดของ “ความเป็น ความมีความปรากฏ” (ภาวะ) ทั้งหลาย ที่เป็นอดีตใน “ชีวิตของชาติที่เรา กำลังเกิดอยู่นี้” และทั้งอดีตใน “ชาติก่อนๆที่เคยมีร่างกายอันได้เกิด ได้ตายผ่านมาแล้ว” ถ้าสามารถระลึกไปได้ถึงปานนั้น ก็ยังมีหลักฐาน ยืนยันมากขึ้น

หากยังไม่สามารถระลึก “ผ่าน” อดีตของความเป็นความมีชีวิต ในชาตินี้ไปได้ ก็ไม่เป็นไร ก็ระลึกถึงอดีตของความเป็นความมีต่างๆ ในชาติปัจจุบันนี้ ตั้งแต่รูปหยาบเกี่ยวกับ “ชาติ” หรือการเกิดขึ้นตั้งอยู่ดับไปที่เราได้มีประสบการณ์ในชาตินี้ เมื่อมี “อภิปัญญา” มีความรู้ยิ่ง ที่สามารถรู้จักความเป็น “ชาติ” ตั้งแต่ “ชาติ” ที่เป็นความเกิดของ “รูป-เวทนา-สัญญา-สังขาร-วิญญาณ” ในประสบการณ์ต่างๆของชีวิต ที่ผ่านมามีนาที่ที่แล้ว นาที่ที่แล้ว ชั่วโมงที่แล้ว วันที่แล้ว อาทิตย์ที่แล้ว เดือนที่แล้ว ปีที่แล้ว กระทั่งใครถ้าสามารถย้อนไปถึงชีวิตที่เป็น “ชาติที่แล้วอันไม่ใช่รูปขันธ์ร่างกายนี้” ก็ระลึกตรวจสอบย้อนไปว่า เราเป็นอยู่อย่างไรในแต่ละ “ชาติ” ทั้ง “ชาติที่เป็นความเกิด” ของ ประสบการณ์รวมภายนอกภายใน ทั้ง “ชาติที่เป็นความเกิด” ของ อารมณ์ในจิต เฉพาะภายใน ทั้งรอบสั้น ทั้งรอบยาว ของวงวนที่เกิด จนกระทั่งจบเรื่องไปแต่ละเรื่องแต่ละตอน

หากมีความรู้ยิ่ง สามารถรู้ถึงความเป็น “สัตวโลก” ได้อย่างมี “วิชา ๙” เราก็จะรู้ว่า อดีตช่วงนั้นเรามีความเป็น “สัตว์” ที่ชื่อว่า “สัตว์นรก” เพราะเหตุใด หรืออดีตช่วงนั้นเราเป็น “สัตว์เทวดา”

เพราะเหตุใด อดีตช่วงนี้เกิดเป็นสัตว์มนุษย์ ที่เป็น “บุญบุคคล” เพราะเหตุใด ช่วงนี้เป็น “กัลยาณบุคคล” เพราะเหตุใด โดยเฉพาะที่สามารถทำตนให้เกิดเป็น “อารยบุคคล” ได้ เพราะเหตุใด (รู้ว่าภพนั้นมีชื่อนั้นอย่างนั้น) เมื่อระลึกตรวจสอบความจริงต่างๆของ “ชาติก่อน” ได้มากขึ้น ก็จะมีกำลังใจเห็นจริง เกิดอภิปัญญายิ่งขึ้น เป็น “วิชา” ที่สูงขึ้นๆ

การระลึกที่เราจะสามารถสืบสาวราวเรื่องรู้ว่า เรามีเชื้อมีมูลมีเหตุมาจากอะไร (มีใครอย่างนั้นอย่างนั้น) ได้เกิดมีวาระ (ชั้นหรือองค์ประกอบที่บอกศักดิ์ฐานะ) ดีหรือทรมานอย่างไร มีเครื่องอาศัยของชีวิตอย่างนั้นอย่างนี้ (มีอาหารอย่างนั้นอย่างนั้น) มีการเสวยสุขเสวยทุกข์อย่างนั้นอย่างนี้ มีอายุของการเป็นอยู่เท่านั้นเท่านี้ ครั้น “จุติ” หรือเคลื่อนเปลี่ยนไปจาก “ภพ” นั้นแล้วก็ไปสู่ “ภพ” ใดอื่น อย่างไรอีก

เปรียบเสมือนคนที่ออกจากบ้านตนแล้วไปสู่อื่น จากบ้านนั้นแล้วก็ไปสู่อื่นอีก แล้วก็กลับมาสู่อื่นตามเดิม เคลื่อนย้ายเปลี่ยนไปตามเหตุปัจจัย

ขณะที่อยู่แต่ละบ้าน เราก็ได้รู้ว่า ได้ยินอย่างนั้น ได้ฟังอย่างนั้น ได้พูดอย่างนั้น ได้ยินอย่างนั้น และในขณะที่ ยืน นั่ง พุด นั่ง นั้น เรามีประสบการณ์ของอารมณ์ อันได้แก่ เวทนาในเวทนา จิตในจิต ธรรมในธรรม เป็นอย่างไร ลึกซึ้งลงไปอีก ก็คือสามารถได้เรียนรู้ในแต่ละเหตุการณ์ ได้รู้แจ้งเห็นจริงสังขธรรมที่เป็นปรมาตถ์ ตรวจสอบอดีตเสร็จก็กลับมาสู่อื่น ก็ได้ว่า แต่ละที่ที่เคยเป็นที่เคยอยู่นั้น ได้ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาตนเองอย่างไรแล้วหรือไม่ หรือกิเลสได้ชักนำเราให้เป็นอย่างใด การกระทำดังกล่าวนี้ ย่อมระลึก “ชาติ” ก่อนได้ เป็นอันมาก พร้อมทั้งอาการ พร้อมทั้งอุเทศ (การยกขึ้นชี้แจง) ก็ได้รู้แจ้ง “ความจริงจากความจริงเป็นจริงของตน”

การปฏิบัติธรรมของพุทธ จึงไม่ใช่ตรรกะเท่านั้น แต่เป็นเรื่องที่มี “ความเป็นจริง” หรือมี “สิ่งที่ปรากฏขึ้น” (ปาตุภาวะ) แน่แท้ ไม่ว่าจะ “จิตวิญญาณ” น้อยใหญ่ หรือความเป็นกิเลส ความเป็นไปต่างๆ ความปรุงแต่ง ความเป็นโลกียรส ความเป็นวิมุติรส ความหมดกิเลส เป็นอย่างไร มีผลจบสิ้นหรือยัง

๘. จุตูปปาตญาณ คือ ความสามารถหยั่งรู้ “การเกิด” (อุปบัติ) และ “การตาย หรือการเคลื่อนจาก ‘สัญญาชาติเดิม’ ไปสู่ ‘สัญญาชาติใหม่’ อีกสภาพหนึ่ง” (จติ) โดยเฉพาะการเกิดการตายของ “กิเลส” หรือการเกิด-การเคลื่อนจาก ‘สัญญาชาติเดิม’ ไปสู่ ‘สัญญาชาติใหม่’ อีกสภาพหนึ่งของ “จิต”

ความเป็น “สัตว์” ในทางธรรมชั้นปรมาตถ์จะนั้น **นับเอาคุณสมบัตินี้ของ “จิต”** เพราะ “สัตว์โลก” ที่แท้จริง ก็คือ **“จิตนี้แหละ**

ที่เป็น” เช่น ความเป็น “สัตว์นรก” ความเป็น “สัตว์เทวดา” ความเป็น “สัตว์มนุษย์” หรือความเป็น “สัตว์อมมนุษย์” ไม่ใช่แค่รูปธรรม..หมุหมา กา ไก่ โดยเฉพาะ **ความเป็น “สัตว์มนุษย์ที่มีคุณสมบัติอาริยะ”** ผู้จะบรรลุต้องมี “วิชา ๙” สามารถรู้แจ้งเห็นจริง “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” ว่า จิตของตนมี “กิเลส” อันเป็น “ตัวตนของเหตุอาริยะ” (สมุทัยอาริยะ) และมีความรู้เห็น “จิตของตนที่กิเลสได้ลด หรือได้ตายจากไป” จึงจะรู้แจ้งเห็นจริงว่า ตนได้เกิดเป็นมนุษย์อาริยะแล้วจริง ขึ้นใดๆ อย่างแท้จริง ไม่มมมาย

“ความเป็นสัตว์โลก” ตามความหมายของปรมัตถสัจจะ จึงนับเอานัยสำคัญของ “การเกิด-การตาย” (อุปบัติ-จติ) ทาง “จิตวิญญูณ” ทางรูปธรรมหรือร่างกายวัตถุจึงเป็นเรื่องรองใน “ความเป็นสัตว์โลก”

ผู้มี **“วิชา ข้อที่ ๘”** นี้ จะสามารถรู้ “จติ” (การเคลื่อนหรือการตาย) รู้ “อุปบัติ” (การเกิด) ของสัตว์ทั้งหลายเพราะมี “ความรู้ยิ่ง” (วิชา) ที่สามารถรู้จัก “การตาย-การเกิด” ที่แท้จริงของสภาพในจิต ดังนั้นเมื่อเห็น**ความปรากฏจริงอยู่ในจิตของตนจริงๆ** ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงของ “จิต..เจตสิก” ใดๆ จึงได้รู้แจ้งเห็นจริงในความเป็น “สัตว์” ได้แท้จริง ไม่ว่า..สัตว์ชั้นต่ำ สัตว์ชั้นสูง กระทั่งสัตว์โลกียะ สัตว์โลกุตระ

ไม่ว่า..ที่กำลังตาย กำลังเกิด ไม่ว่า..เลว ประณีต มีผิวพรรณดี มีผิวพรรณทราม ได้ดี ตกยาก ก็รู้ชัดซึ่งความเป็น “สัตว์” เหล่านั้นว่า **เป็นไปตามกรรม** หากทุจริต ก็ต้องเสื่อม ตกต่ำ แต่ถ้าสุจริต ก็เจริญได้ดี หรือยิ่งรู้จัก “โลกุตระธรรม” สามารถปฏิบัติจนจิตวิญญูณเจริญเข้าเขต **“อาริยะ” ได้จริง** ก็รู้ยิ่งในพุทธวิชา

เปรียบเสมือนคนยืนอยู่บนปราสาทสูงหลายชั้น แล้วมองลงมาเห็นคนเบื้องล่าง ต่างเดินออกเดินเข้าบ้านนั้นบ้านนี้ ฉันทใด ก็เหมือนผู้มี

“ตาทิพย์” เห็นคนเคลื่อนไปสู่ภพสูงบ้างภพต่ำบ้าง (จุตูปปาตญาณ) ฉะนั้น

เพราะมี “จุตูปปาตญาณ” ผู้ปฏิบัติจึงจะสามารถเห็น..ความเกิดจริงตายจริง ของสิ่งที่ลึกซึ้งชั้นปรมาตถสัจจะอย่างชัดเจน ด้วย “ปัญญาอันยิ่ง” (สัมมาญาณ, ญาณ ๓) ทุกขั้นตอนของ “อธิปญญาสิกขา”

ถ้าไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “การตาย-การเกิด” (จุติ-อุปปัตติ) ของความเป็น “สัตว์โลก” ซึ่งต้องมี “ของจริง” หรือภาวะปรากฏในตน อันเกิดดับอยู่ในจิต ที่เวียนตายเวียนเกิดจริง และพากเพียรปฏิบัติ “ดับเหตุที่พาเกิด” จนสุดท้าย “มีสภาพดับการเกิดในตนเอง-ตายสนิทในตนเอง” สำเร็จสูงสุดจริง อย่าง “รู้ๆ” (ซานติ) “เห็นๆ” (ปัสสตี) กระทั่งครบถ้วนขบวนการของ “วิชา ๙” ย่อมไม่ชื่อว่า รู้จัก รู้จริง รู้แจ้ง แห่ง ทะลุรอบ (สังนิทต, สัจจปฏิเวธ)

และผู้ปฏิบัตินั้นจะรู้ว่า..ชาติสิ้นแล้ว ดับการเกิดได้จริงแล้ว ไม่มีการเวียนเกิดอีกแล้ว จาก “ความจริง” ตรงไหน อย่างไร จึงจะชื่อว่า “บรรลุธรรมรู้แจ้งแห่งทะเลความจริง (สังธรรม)” อย่างยืนยันความจริงแท้..?

เพราะมี “อธิปญญา” ที่เป็น “วิชา” ข้อต่างๆ ทั้ง ๙ นั้นเอง จึงสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงใน **ความจริง** อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จนถึงที่สุดยอด “ธัมมัง อุตตมมัง” (ธรรมอันสูงสุด) หรือ “อุตตมัตถะ” (ผลอันสุดยอด) ซึ่งก็คือ ความเป็น “นิพพาน” หรือความเป็น “อรหัตต์” ที่เป็นจริงมีจริงแท้จริงที่สุด

๙. อาสวัภยญาณ คือ **ความรู้สุดยอดที่สามารถรู้ว่า** อาสวะของตนสิ้นไปจากตนสนิทแล้ว เป็นอันว่า ตนจบกิจ (รู้แจ้งชัด ด้วย ญาณ ๓) เป็นผู้มี “นิพพาน” สมบูรณ์ เป็น “อรหัตต์” เต็มตัว

ผู้ปฏิบัติที่จะบรรลุ “นิพพาน” สำเร็จ “อรหัตผล” ทุกคนจะต้อง

“พ้นอวิชชา” ซึ่งก็ต้องเกิด “วิชา” หรือ “อธิปัญญา” เจริญตามลำดับ กระทั่งถึงข้อสูงสุด อันเป็นยอดสุดข้อสุดท้าย คือ “**อาสวักขญาณ**” ที่รู้จักคุ้นแจ้งรู้จริงว่า **กิเลสชั้นปลายสุด** คือ “**อาสวะ**” ของตน ได้ตายสนิทหมดสิ้นไปแล้วจริงๆ อย่างยั่งยืนถาวร

มีผู้รู้หรือปราชญ์ทางพุทธอธิบายว่า ผู้ปฏิบัติบางคน**ไม่จำเป็น** ต้องมี “วิชา” ข้ออื่นๆก็ได้ ขอให้มึ..**อาสวักขญาณ** ข้อสุดท้ายนี้ ข้อเดียว ก็คือ การบรรลุ “นิพพาน” ได้แล้ว **นั่น..เป็นแค่ “ตรรกะ” เท่านั้น**

ผู้ใดพูดว่า มี “วิชา” ข้อที่ ๙ คือ “อาสวักขญาณ” ข้อเดียว ก็บรรลุธรรมขั้นสูงสุดได้ **ผู้นั้นพูดผิด** ถ้าระบุแค่ ว่า ผู้มี “อาสวักขญาณ” คือผู้บรรลุธรรมขั้นสูงสุด นั่น..ก็ถูกต้อง แต่อยู่ๆ..ไม่มีเบื้องต้น ท่ามกลาง บั้นปลาย เช่น ไม่มี..วิชา ข้อที่ ๑ ฉาน ข้อ ๒ วิปัสสนา ญาณ ข้อ ๓ มโนยทิธิ ข้อ ๔ อธิทวิธิ ฯลฯ แล้วจะมี “วิชา” ข้อที่ ๙ **อาสวักขญาณ** โดยไม่มีขั้นตอน ไม่มีองค์ประกอบใดๆที่จะเป็น

คุณภาพของ “ความรู้” อื่น หรือ “วิชา” อื่นประกอบ อันเป็นเบื้องต้น-
 ชั้นกลาง ไปถึงชั้นปลาย หรือไม่มีองค์ประกอบที่แสดงถึงสิ่งเสริมหนุน
 ให้เกิด “ความรู้ยิ่งๆขึ้น” ที่จะพาไต่เต้าจากความรู้เบื้องต้นไปเป็น
 ความรู้ชั้นกลาง และที่สุดชั้นปลายนั้น เป็นไปไม่ได้ มันจะกระโดด
 ข้ามชั้น ไม่มีความสืบสายพัฒนาก้าวหน้า ไม่มีลำดับขั้นตอน
 สิ่งเกิดจริงเป็นจริงที่มีต่อกันไปของเหตุปัจจัยเลย ได้อย่างไร ดังนั้น
 พูดเช่นนั้นจึงยังไม่ถูกต้อง และความจริงก็เป็นไปไม่ได้ด้วย

“วิชา ทั้ง ๙” คือ **ความเจริญพัฒนาของ “อธิปัญญาสิกขา”**
 หรือ**ความรู้ที่เจริญพัฒนาจาก “การศึกษาที่อบรมฝึกฝนเจริญในปัญญา”**
และปัญญาที่เข้าขั้น “วิชา” ก็ต้องเป็น “ภาวนามยปัญญา” ด้วย ซึ่ง
 เป็นการเจริญก้าวหน้าของ **“ปัญญาที่ภวิคณณ์พัฒนายิ่งขึ้นๆ”** ไปตาม
 ลำดับๆ ดังนั้น สามัญผลจาก “วิชา ๑-๘” จึงเจริญเป็นปฏิสัมพันธ์กัน
 และกัน สนับสนุนส่งเสริมกัน สอดร้อยซ้อนประสานย้อนกันไปมาไม่รู้
 กี่รอบต่อกี่รอบ ก็ขั้นต่อกี่ขั้น ก็เชิงต่อกี่เชิง จนกว่าจะบรรลุ **“วิชา**
ข้อที่ ๘” [หรือ “วิชา ข้อ ๙” ตามที่อาตมาขออนุญาตเรียกขาน] อันได้แก่
“อัสวัคชญาณ” ซึ่งเป็นการบรรลุ “วิชา” ข้อสุดท้าย สู่วิชาเป็น
 “สมณะ ๔” คือ อรหันต์

เพราะฉะนั้น ใครกล่าวว่ **การบรรลุธรรม มี “วิชา” ข้อที่ ๙**
คือ “อัสวัคชญาณ” ข้อเดียว (ไม่มีวิชา ข้ออื่น) ก็บรรลุธรรมขั้นสูงสุด
ได้ จึงขัดแย้งกับความเห็นและความเป็นจริงของผู้มี “ของจริง” ในตน
 แท้ เพราะไม่เข้าใจในสัทธรรมต่างๆของพระพุทธเจ้า ซึ่งขังอยู่ชุดๆว่า
 ผู้พูดไม่รู้จักคุณค่าแท้จริงของ “วิชา” ข้ออื่นๆ

ความรู้จริงรู้รอบรู้ถ้วนรู้ถึงที่สุดนั้น ต้องประกอบด้วย “วิชา
 ทั้ง ๙” จึงจะสัมบูรณ์ (absolute)

ส่วนผู้บรรลุธรรมที่ดูเหมือนไม่ต้องมีลำดับ และปฏิบัติได้บรรลุเร็ว ดูเหมือนบรรลุธรรมทันทีก้าวกระโดดข้ามขั้นนั้น บุคคลที่ดูเหมือนบรรลุแบบนั้น มีอยู่จริง แต่..นั่นคือ ผู้ “มีบุญบารมี” มาก่อนแล้ว แต่ชาติก่อนๆ ที่ได้สั่งสมกุศลธรรมต่างๆมา จนเป็นพลวปัจจัยในตนแล้ว มีแล้วในตนจริงๆ ดังนั้นชาตินี้ ท่านผู้มีบารมีมาแล้วจึงไม่ต้องปฏิบัติบางอย่าง ไม่ต้องสั่งสมหลายๆอย่าง เลยดูเหมือนไม่ต้องทำตามลำดับ แต่แท้จริงนั้นท่านได้ปฏิบัติมีผลผ่านมาแล้วทั้งสิ้นแต่ชาติก่อนๆ สั่งสมคุณสมบัติต่างๆไม่ว่าจะเป็น “อธิศีล-อธิจิต-อธิปัญญา” ที่ต้องได้ต้องมีครบตามสังฆธรรมแล้ว ไม่ตกหล่น ไม่ว่าแห่วงพิกลพิการแต่อย่างใด

ธรรมะอันสมบูรณ์แท้จริงก็ต้องสมบูรณ์บริบูรณ์จริงๆ จะเป็นธรรมะที่ไม่สมบูรณ์ได้อย่างไร?

สรุปก็คือ “**วิพวา ๙**” หรือ**วิชา ทั้ง ๙ ข้อ** นั้น ชาวพุทธแท้ต้องปฏิบัติจนกระทั่งบรรลุให้ได้ หากชาวพุทธคนใดยังไม่มี “วิชา” ลักข้อ ก็ไม่ใช่ “อาริยะ” และไม่ใช่ “สาวกสังโฆ” ยังไม่ใช่คนที่นับได้ว่า อยู่ในหมู่มุขีเป็นสาวกของพระพุทธองค์ตามที่พระองค์ตรัสยืนยัน ดังนั้น จึงเป็นได้แค่เพียงคนมีฉายา (เงา)ว่า “พุทธ” กล่าวคือ ยังเป็นแค่ “รูปด่างมีดๆ” ที่ติดๆตามๆไปกับพุทธ หรือเป็นได้แค่ “เงา” เท่านั้น ยังไม่ใช่ตัวแท้

ต้องขออภัยเป็นอย่างมากอีกครั้งเถิด ถ้าใครอ่านผ่านตรงนี้แล้ว รู้สึกว่า อาตมาพูดหนักไปเป็นเชิง “ข่ม” หรือดูแคลนชาวพุทธทั้งหลายที่ยังไม่เป็น “อาริยะ” อาตมาจำนนจริงๆ เพราะ..**นี่คือ การอธิบายสังฆธรรม** ที่ต้องการให้เข้าใจอย่างชัดเจนแจ่มแจ้ง ไม่อยากให้เกิดเชิงข่มหรือดูแคลนแต่อย่างใดเลย แต่อาตมาก็มีความสามารถเท่านี้ ถ้าเลียงเสียไม่พูด ก็ไม่รู้กัน หรือรู้ก็ไม่ชัดเจนแจ่มกระจ่าง ขนาดที่

พุดนี้ ก็ยังไม่แน่ใจเลยว่า จะเข้าใจหรือรู้แจ้งชัดจนกันบ้างไหม...*เฮ้อ!*
ว่าผู้อ่านนี่อีกแล้ว โอ้ย..ยากจริงๆ..*เฮ้อ!*

เพราะฉะนั้น ผู้ใดแม้จะชื่อว่าเป็นชาวพุทธหรือพุทธศาสนิกชน แต่ถ้ายัง**ไม่มีคุณธรรมถึงความเป็น “อาริยะ”** ยังไม่ชื่อว่า เป็น “ผู้เข้าถึงกระแส” ตามศัพท์ก็ “โสดาปัตติหรือโสดาบันนะ” (โสดาบัน) ซึ่งตามความจริงก็คือ เป็นผู้ที่มี “จิตเกิดใหม่” เป็นความเกิดจริงๆในจิตแบบ “โอปปาติกโยนิ” (การผุดเกิด ซึ่งไม่ใช่เรื่องวัตถุ) ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว ผู้มีคุณสมบัติหรือมีคุณธรรมเข้าขั้น “โสดาบัน” แล้ว เข้ากระแสธรรมแล้ว ย่อมเป็นผู้จะเจริญต่อไปเป็นลำดับๆ กระทั่งได้ตรัสรู้ถึงที่สุด นั่นคือ บรรลุ “นิพพาน” แน่นนอน (นิยโต สัมโพธิปรายโน)

ด้วยประการดังกล่าวมาแล้ว “อาริยบุคคล” ตั้งแต่ขั้นโสดาบัน จึงต้องเริ่มมี “**วิชา**” ไปตามลำดับ **ข้อที่ ๑ “มาน” (แบบพุทธ)** จนกระทั่งที่สุด คนผู้นี้ก็จะถึง “**วิชา**” **ข้อที่ ๙** คือ “*อาสาวัชชญาณ*” สูงสุด ซึ่งเป็นจุด “อรหัตตผล” หรือจุดดับ “อาสวะ” ลีนสนิท แน่นนอน

ชัดเจนใหม่ว่า **ความเป็น “อาริยะ” ของ “อเทวนิยม” ต้องมี “วิชา ๙” เป็นองค์ประกอบ** อย่างนี้

เพราะ “วิชา ๙” นี้คือ **หน่อเนื้อเชื้อไข**ของ “**อธิปัญญา-สิกขา**” โดยแท้ ซึ่งเป็นหนึ่งใน “**ไตรสิกขา**” และเป็น “**สามัญผล**” ที่ผู้ปฏิบัติ “**ไตรสิกขา**” ต้องได้ต้องเป็นต้องมี จึงจะสามารถบรรลุธรรม แม้ผู้ที่เข้าใจความหมายของ “**วิชา ๙**” ได้ถูกต้องเป็นสัมมาทิวฐิแล้ว.. ก็เถอะ **แต่ถ้ายังไม่มี “วิชา ๙” ในตน ชนิดที่เกิดจริงๆเป็นจริงๆ (ปฏิบัติ) ในจิตของผู้ปฏิบัติ ก็บรรลุธรรมของพุทธไม่ได้เด็ดขาด**

เพราะถ้าศึกษาปฏิบัติแล้ว มีแต่ “ศีล” มีแต่ “สมาธิ” ไม่มี **“ปัญญา”** ปฏิสัมพันธ์กันครบด้วยองค์ ๓ นั้น การศึกษานั้นก็ขาดพร่อง

ไม่เต็ม “ไตรสิกขา” ก็เห็นอยู่แล้ว มันจึงเป็นไปไม่ได้ ที่ไตรสิกขา
 ชาติๆพ่องๆแบบนี้ จะพาผู้ปฏิบัติธรรมบรรลุธรรม เพราะได้แค่ศีล
 ได้แค่สมาธิ แต่ขาดปัญญา แล้วมันจะบรรลุธรรมของศาสนาพุทธ
 กันอย่างไร? ในเมื่อทฤษฎีหลักใหญ่ “ไตรสิกขา” ไม่ครบไม่เต็ม ตาม
 ที่เห็นนี่ตั้งอยู่อย่างนี้

และอีกซึ่งไปกว่านั้นก็คือ ศาสนาพุทธ นอกจากจะต้องมี
 “ไตรสิกขา” ครบ “ปัญญา” ที่จะพาบรรลุ ก็ต้องเป็น “ภาวนามยปัญญา”
 (ความรู้ที่รู้แจ้งจากผลที่เกิดขึ้น) อีกด้วย เพราะแค่ “สุตมยปัญญา (ความรู้
 ที่รู้แจ้งจากการฟัง) และจินตามยปัญญา (ความรู้ที่รู้แจ้งจากการขบคิด)” เท่านั้น
 นั้นก็เพียงปัญญาชั้น “ตรรกะ” แม้จะรู้แจ้งได้อย่างทะลุปรุโปร่ง
 แต่ล้วนยังไม่ใช่ “อริปัญญาสิกขา” ที่มีปฏิสัมพันธ์กับ “อริศีลสิกขาและ
 อริจิตสิกขา” จนสามารถเกิดมรรคผล ทั้งนั้น เพราะการบรรลุธรรม
 ของพุทธ มีใช่จะบรรลุกันได้ด้วย “ปัญญา” แค่นั้น “ตรรกะ” แต่ต้อง
 ครอบด้วย “ไตรสิกขา” และมี “อริปัญญา” ที่เป็น “ภาวนามยปัญญา”
 ซึ่งประกอบไปด้วยความเจริญพัฒนาของ “วิชา ๙” ยืนยัน “อนุศาสน์
 ปาฏิหาริย์” โทหน้ะ จึงเป็น “เอหิปัสสโก” (ธรรมะที่ทำหายต่อการพิสูจน์)

“อริปัญญาสิกขา” ที่ปฏิบัติอย่าง “สัมมา” จะลึ้มลึ้มเป็น “สัมมาญาณ”
 เมื่อเกิด “สัมมาวิมุตติ” ก็จะมี “สัมมาญาณ” รู้แจ้งเห็นจริง “สัมมาวิมุตติ”
 นั้นๆในตน “อริปัญญา” ชั้นนี้เรียกว่า “วิมุตติญาณทัสนะ”

เราได้พูดกันมาหลายปีในประเด็น..ความแตกต่างของ “เทวนิยม”
 กับ “อเทวนิยม” ข้อที่ ๗ ที่ว่า เทวนิยมยังไม่มีลักษณะถึงขั้น “อาริยะ”
 แต่อเทวนิยมนั้น มีลักษณะถึงขั้น “อาริยะ” อย่างเป็นทางการที่เดียว
 ซึ่งได้พูดมาพอสมควรแล้ว ขอหยุดไว้แค่นี้ก่อนก็แล้วกัน

ศาสดาของ“อเทวนิยม”

เป็นคนสามัญ

๘. “เทวนิยม” ถือว่า **ศาสดาพยากรณ์** (เช่น พระเยซู ฯลฯ) เป็น **“พระบุตรของพระเจ้า”** ไม่ใช่ “คน” หรือ “มนุษย์” ที่เป็นสัตว์โลกในโลกสามัญ แต่เป็นส่วนหนึ่งของ “พระเจ้า” หรือเป็นอวตาร “พระเจ้า” เป็นสิ่งพิเศษที่ลึกลับที่สุด ซึ่งได้รับการยกไว้สูงส่งที่สุด “คน” สามัญไม่มีใครบังอาจล่วงล้ำเข้าไปรู้แจ้งแทงทะลุและเข้าไปสัมผัสและต้องสภาพจริงของความเป็น “พระเจ้า” ได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ท่านจะเก่งอย่างไรก็เก่งอย่างลึกลับ ไม่มีใครบังอาจเอาอย่าง หรือเรียนรู้ได้

แม้แต่ความเป็น “พระบุตรหรือศาสดาพยากรณ์” ซึ่งเป็นอวตารของ“พระเจ้า” ก็ยืนยันกันอีกว่า “คน” หรือ“มนุษย์” ทั้งหลายไม่ว่าใครในโลก ก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะเป็น “ศาสดาพยากรณ์” และไม่มีสิทธิ์ที่จะเข้าไปรู้แจ้งแทงทะลุความเป็น “ศาสดาพยากรณ์” ได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์เช่นกัน ศาสดาพยากรณ์ คือ ศาสดาสูงสุด เช่น พระเยซู, พระโมฮัมหมัด ฯลฯ

“พระเจ้าและศาสดาสูงสุด” เท่านั้น ที่รู้ยิ่งแต่ผู้เดียว ดังนั้น “จงฟังและจงเชื่อ” ถ้ายศยิว

ส่วน “อเทวนิยม” นั้น รู้แจ้งเห็นจริงชัดเจนยิ่งว่า **พระบรมศาสดา** (พระพุทธรูป) เป็น “คน” ไม่ใช่ “บุตรพระเจ้า” ไม่ใช่ส่วนหนึ่งส่วนใดของ “พระเจ้า” เพราะไม่ใช่อวตาร ดังที่ชาวเทวนิยมพยายามสร้างเรื่องให้ชาวโลกหลงเชื่อ แต่เป็น “คน” เหมือนเราๆท่านๆ ที่เป็น “สัตว์โลก” อันมีนามว่า “มนุษย์” นี้เอง เพราะฉะนั้น ทุกคนจึงมีสิทธิ์ที่จะเป็น

เช่น “พระบรมศาสดา” ได้ ไม่ว่าจะแค่ “ลดละกิเลส” ได้บางส่วนไปตามลำดับ หรือจน “หมดสิ้นกิเลส” แม้ที่สุดสูงสุดแห่งที่สุดจะพากเพียร **“เป็นพระพุทธเจ้า”** องค์ใดองค์หนึ่งบ้าง ก็มีสิทธิ์จะเป็น และมีสิทธิ์เข้าไปรู้แจ้งแทงทะลุความจริงแท้นั้นๆ ได้ อยู่ที่ความสามารถของแต่ละคน

ถึงบรรทัดนี้ อาตมาก็ต้องกล่าวคำขอภัยอีกแล้ว เพราะอาจมีผู้เข้าใจว่า ที่อาตมาพูดเรื่องนี้ มีเจตนาอวดดีอวดเด่น ยกตนข่มท่านไปต่างๆ ดังที่อาตมาได้พูดมาเสมอว่า อาตมาระลึกและสังวรในเรื่องนี้อยู่ตลอดการสาธยาย แต่จำนนจริงๆ เพราะเป็นการชี้แจง “สังขาร” จริงๆ มันไม่มีทางเลี่ยงเลยเมื่อจะชี้ดำชี้ขาว ชี้ถูกชี้ผิด ชี้สูงชี้ต่ำ ตามความเป็นจริงขึ้นละเอียดกันแล้ว มันก็ต้องระบุสังขารให้เห็นดำเห็นขาวเป็นที่สุด ไม่เช่นนั้นก็ไม่ได้เปิดเผยสังขารกันสักที อย่างไรก็ตาม อาตมาก็ขอภัยอย่างมากอย่างสูงสุดจริงๆ และขอรับผิดแต่ผู้เดียว หากมีสิ่งผิดใดๆ อยู่ในคำสาธยาย

ดังนั้น ก็ขออนุญาตสาธยายว่ากันตรงๆ ก็แล้วกัน ขอได้โปรดอย่าระแวงไปในทางอกุศลเลย

ความแตกต่างใน **ประเด็นที่ ๘** นี้ นับเป็นประเด็นสำคัญมากที่ทำให้สามารถรู้แจ้งถึง **จิตศาสตร์** (psychology) ของแต่ละเหล่าแต่ละหมู่แต่ละคนในโลก และสามารถรู้แจ้งใน **ปรจิตวิทยา** (parapsychology) ของมนุษยชาติหลากหลายชั้น โดยเฉพาะในทาง **ญาณวิทยา** (epistemology) นั้น กระจ่างแจ้งชัดเจนยิ่งนัก เพราะเท่ากับเป็นการยืนยันกำเนิดลักษณะ และความถูกต้องแห่งความรู้ตลอดจน วิถีหาความรู้ อย่างมีของจริงรองรับในมวลมนุษยชาติ

“เทวนิยม” ถือว่า ทุกสรรพสิ่งเป็นของพระเจ้า สุดแต่พระเจ้า จะจัดสรรบัญชา ตามพระทัยของพระเจ้า ดังนั้น ศาสนาก็เป็นของ

พระเจ้าด้วย ศาสนาจึงไม่ได้มาจาก “คน” แต่มาจากพระเจ้าทรงบันดาล บันดาลถ่ายทอดผ่าน “พระบุตร” (ศาสตพยากรรม) ผู้ที่นำศาสนา มาให้ แก่คนแก่โลก จึงไม่ใช่ “คน” แต่เป็น “พระบุตร” ผู้ศักดิ์สิทธิ์ ที่มา ปราบกฎเป็น “คน” ในโลก ศาสนาจึงเป็นโครงการของ “พระเจ้า” ไม่ใช่ **คำสั่ง** (อนุศาสน์) ของ “คน” แต่เป็น **คำสั่ง** (อาณัติหรืออาชญา) ที่ต้องน้อมรับ และ ต้องเชื่อพระเจ้าเป็นเจ้าของข้าวม้าของแต่ผู้เดียว ทุกสรรพสิ่ง เป็นของ “พระเจ้า” เกิดมาจาก “พระเจ้า” เป็นไปตามพระประสงค์ของ “พระเจ้า”

“พระเจ้า” จึงมีอำนาจที่สุด และ **“สิ่งสูงสุดแห่งที่สุด”** ย่อม เป็น ของ **“พระเจ้า”** เท่านั้น

เพราะฉะนั้น **“ที่สุดแห่งที่สุด”** ของเทวนิยม จึงได้แก่ **“พระเจ้า”** นัยสำคัญยิ่งของ “เทวนิยม” ก็คือ **“คน” ไม่มีสิทธิ์จะอาจเอื้อมเป็น “ที่สุดแห่งที่สุด” นี้ได้ อย่างเด็ดขาด**

ส่วน “อเทวนิยม” ถือว่า ศาสนาไม่ใช่ของ “พระเจ้า” ศาสนา เป็นของ “คน” ผู้เป็นสัตว์โลกปกติสามัญทั่วไปเอง **ไม่ลึกลับ เพียงแต่ ลึกซึ่งลึกล้ำอย่างยิ่งเท่านั้น ไม่มีโครงการใดๆมาจากสิ่งลึกลับใด ไม่ใช่ “คำสั่ง” (อาณัติ) ที่มาจาก “พระเจ้า” แต่เป็น “ความรู้ยิ่งที่เป็นเครื่องตรัสรู้**

เองโดยชอบ” (สัมมาสัมโพธิญาณ) ซึ่งคนธรรมดาสามัญศึกษาปฏิบัติ ให้ตนเองเป็นได้มีได้ด้วยตนเองทุกคน ถ้าผู้นั้นพากเพียรจนถึงขั้นถึงขีด ดังนั้น **“ศาสนาพุทธ”** จึงเป็นของ “คน” แท้ๆ มาจาก “คน” ที่ **ตรัสรู้เองโดยชอบ (สัมมาสัมพุทธะ)** ผู้ค้นพบการตรัสรู้เองโดยชอบนี้ จึง ได้พระนามว่า **พระสัมมาสัมพุทธเจ้า** (เจ้าแห่งความตรัสรู้เองของพระองค์เอง)

“สิ่งสูงสุดแห่งที่สุด” จึงไม่ใช่ของ **“พระเจ้า”** แต่เป็นของ **“คน”** แท้ๆ จาก “คนสู่คน” เพื่อ “คน” ด้วยกัน ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะ สั่งสมให้ **“เป็น”** (ภาวติ) ได้เช่นพระพุทธรเจ้า **“เป็น”** หากใครล้มมาทิวาลู

ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบได้จริง ก็ย่อมบรรลุลุทธิธรรมสมควรแก่ธรรม ไปจนกระทั่งถึงบรรลุลิ่งสูงสุด แม้จะเป็น “ที่สุดแห่งที่สุด” คนทุกคนก็มีสิทธิ์บากบั่นพากเพียรสั่งสมบารมี จนเป็นจนมี “สิ่งที่สูงที่สุด” นั้น

แม้ “สิ่งสูงที่สุดแห่งที่สุด” อันถือว่าเป็น “ความเป็นคน” จะพึงได้พึงถึงที่สุดอย่างที่สุด ไม่มีอะไรจะเสมอเหมือนอีกแล้ว คือ ความเป็น “พระศาสดาสูงสุด” ที่ชาว “เทวนิยม” ถือว่า เป็นอวตารของพระเจ้า “คน” จึงไม่มีสิทธิ์เป็นได้ แต่ความเป็น “พระศาสดาสูงสุด” ของชาว “อเทวนิยม” นั้น ไม่ใช่อวตารของพระเจ้า ดังนั้นคนทุกคนจึงมีสิทธิ์เป็นได้ ถ้าสั่งสมจนครบบารมีได้จริง

สำหรับความเป็น “สิ่งสูงที่สุดแห่งที่สุด” ของอเทวนิยม ก็คือ “ปรินิพพาน” ส่วนของเทวนิยม คือ “พระเจ้า” ซึ่งมีปราชญ์ผู้รู้ชอบที่จะเทียบว่า “ปรินิพพาน” กับ “พระเจ้า” นั้น เป็น “สิ่งสูงที่สุดแห่งที่สุด” เหมือนกันเท่ากัน อย่างเดียวกัน แต่โดยนัยที่ลึกซึ้งแห่งความจริงแล้ว ไม่ใช่เลย จะมีส่วนที่..ใช่ ก็เฉพาะแค่ต่างถือกันว่า “ของตน” เท่านั้น เป็น “สิ่งสูงที่สุดแห่งที่สุด” นอกนั้นไม่มีอะไรตรงกัน

เพราะโดยสัจจะแล้วตามนัยสำคัญนั้น ก็คือ “ปรินิพพาน” กับ “พระเจ้า” ต่างกันที่สุด คนละขั้ว กันทีเดียว ทิฐฐิคนละฝากฝั่ง อุดมการณ์คนละแบบวิธี อุดมคติคนละเป้าคนละจุด เพราะ “ปรินิพพาน” คือ อนัตตา คือ ความสูญสิ้นที่ไม่มีอีกแล้ว ไม่นิรันดร เป็นโลกุตระ ดับภพจบชาติ แต่ “พระเจ้า” นั้น คือ อัตตา (ชั้นปรมาตมัน) คือ ความมีอยู่อย่างยิ่งใหญ่ นิรันดร เป็นโลกียะ ไม่ดับภพจบชาติ จึงไม่เหมือนกัน ไม่เท่ากัน ไม่อย่างเดียวกัน ตามที่เดานั่นเลย

แม้เอาแค่ “นิพพาน” (ซึ่งยังไม่ใช่ปรินิพพาน) เทียบกับ “พระเจ้า” ว่า เหมือนกันเท่ากัน หรืออย่างเดียวกัน ก็ยังไม่จริง แต่ก็มีส่วนใกล้

เคียดมากกว่า “*ปรีนิพพาน*” กล่าวคือ “*นิพพาน*” หรือ “*พระเจ้า*” ต่างก็เป็นสุดยอดของอุดมคติสำหรับชีวิตคนทุกคน ทว่านัยะที่ลึกซึ้งไปกว่านั้นอีกก็คือ ความเป็น “*นิพพาน*” นั้นต้องบรรลุได้ชนิด “*เกิดความเป็นความมีในตน*” ที่รู้แจ้งเห็นจริงสัมผัสได้ พิสูจน์ได้แบบวิทยาศาสตร์

ส่วนความเป็น “*พระเจ้า*” นั้น *ไม่ใช่* “*ความมีความเป็นในตน*” เลย จึงไม่สามารถรู้แจ้งเห็นจริงแบบสัมผัสได้ในตน พิสูจน์ไม่ได้แบบวิทยาศาสตร์ หนึ่ง “*พระเจ้า*” นั้น ต้องตายแล้วจึงจะไปอยู่กับ “*พระเจ้า*” ได้ ชีวิตคนเป็นๆไม่สามารถเข้าถึง “*พระเจ้า*” ส่วน “*นิพพาน*” นั้น สามารถมีอยู่เป็นอยู่ในชีวิตคนเป็นๆ พิสูจน์ได้ รู้แจ้งเห็นจริงอยู่หลังๆ เข้าถึงได้เป็นปัจจุบันนี้ที่เดียว พุทธจึงรู้ยิ่งเห็นจริงในคุณวิเศษ ๓ ของความเป็น “*พระเจ้า*” ซึ่งได้แก่ “*จิตวิญญานบริสุทธิ์*” ว่าเป็น “*ของจริง*”อย่างไร “*อาการของจิตวิญญานที่มีความเมตตากรุณา*”

จริงแท้เป็นอย่างไร และ “พหุติของจิตวิญญาณที่เป็น ผู้สร้างสรรพประโยชน์ เพื่อมวลมนุษยชาติ (พหุชนหิตาย)” นั้น เป็นอย่างไร แท้ๆ

นัยสำคัญยิ่งของ “อเทวนิยม” ก็คือ **“คน” ทุกคนมีสิทธิ์ อาจเอื้อมเป็น “ที่สุดแห่งที่สุด” ใดๆก็ได้** ถ้าสามารถพากเพียรเรียนรู้ และปฏิบัติจนได้จนถึง “อเทวนิยม” สามารถรู้แจ้งเห็นจริง และฟังได้ ฟังเกิด “ความจริง” นั้น หรือ “เป็น” (ภาวติ) แม้จะเป็น “พระบรมศาสดา” ก็มีสิทธิ์ “เป็น” (ภาวติ) อย่างพิสูจน์ได้ ขึ้นอยู่ที่ความอุทิศ และ สมรรถนะ ซึ่งแล้วแต่บารมีของแต่ละคน

สรุป **“สิ่งสูงสุดตามอุดมคติ” ของ “เทวนิยม” ได้แก่ “พระเจ้า” หรือ “พระศาสดาสูงสุด” ก็ตาม คนไม่มีสิทธิ์อาจเอื้อม “เป็น” (ภาวติ) ได้ เด็ดขาด แต่ “สิ่งสูงสุดตามอุดมคติ” ของ “อเทวนิยม” ได้แก่ “นิพพาน” หรือแม้แต่ความเป็น “พระเจ้า” ซึ่งหมายถึง “พระจิตวิญญาณบริสุทธิ์” ก็ดี “พระบรมศาสดา” ก็ตาม คนทุกคนมีสิทธิ์อาจเอื้อม “เป็น” (ภาวติ) ได้** ถ้าสามารถพากเพียรเรียนรู้และปฏิบัติจนได้จนถึง ชนิด “เชื่อเชียว ให้มาพิสูจน์กันเลย” (เอหิภัสสิโก) โดยเฉพาะ **“ปรินิพพาน” นั้น มีใน “อเทวนิยม” เท่านั้น**

หากคึกษาวินิจฉัยทบทวนดูดีๆ จะเห็นได้ว่า “อเทวนิยม” เป็น เรื่องของ “คน” คนเองเป็นผู้ทำ เป็นผู้เป็นเอง มีเชื้อมาจาก “พระเจ้า” บงการหรือบันดาล และมีเชื้อเรื่องลึกลับลึ้มผัสไม่ได้ แต่เป็นเรื่องจริงที่ มนุษย์เป็นได้ (ภาวติ) เข้าถึงได้ (สัมพันธ) ทำทนายให้พิสูจน์ได้ (เอหิภัสสิโก) **เป็นวิทยาศาสตร์ทางจิตวิญญาณโดยแท้** แม้ความเป็น “จิตวิญญาณ บริสุทธิ์” และความเป็น “ผู้สร้าง-ผู้ประทาน” ซึ่งเป็นยอดแห่งคุณสมบัติ ของ “พระเจ้า” แท้ๆ ก็สามารถพิสูจน์ได้ เข้าถึงความเป็น “พระเจ้า” ได้ ไม่ใช่เป็นลึกลับ เพราะ “พระศาสดาสูงสุด” ของ “อเทวนิยม” นั้น

ไม่ใช่ข้อถกเถียง แต่เป็น “คน”

“**อเทวนิยม**” มีความเป็น**ญาณวิทยา** (epistemology) ที่ถึง “ที่สุดแห่งที่สุด”จริง และสามารถค้นคว้าพิสูจน์ได้ในความเป็น “คน” มนุษย์เกือบทั้งโลกกำลัง “ไม่เข้าใจ” หรือ “ไม่รู้จัก” **ความเป็น “อเทวนิยม**” เฉพาะอย่างยิ่งชาวพุทธเองก็กำลังเข้าใจผิดและเขวไป เป็น “**เทวนิยม**” กันเสียมากกว่ามาก จนเกือบจะทิ้งสิ้นแล้ว เพราะคน ได้เพี้ยน ได้หลงผิด ไปจาก “**ความรู้**” (วิชา) และ “**ความจริง**” (สัจจะ) ของพุทธจริงๆ

จะเห็นได้ว่า ตามสัจจะทั้ง “สมมุติสัจจะ” และ “ปรมาตถสัจจะ” ความเป็น “พระเจ้า” ของเทวนิยม ก็ยืนยันกันอยู่โต้งๆว่า ไม่มี “คน” อาจเอื้อมบรรลุ “ความเป็นพระเจ้า” ได้

“ที่สุดแห่งที่สุด” ของ**เทวนิยม** จึงยังลึกลับ ไม่สามารถรู้แจ้ง เห็นจริง และเข้าถึงได้จริงอย่างสัมบูรณ์ (absolute)

ส่วน “ที่สุดแห่งที่สุด” ของ**อเทวนิยม** นั้น **ไม่ลึกลับ ไม่เป็น ความลับ** (อรรถสละ) สามารถ “รู้แจ้งเห็นจริง” และเข้าถึงได้จริง หรือ “เป็น” (ภาวติ) อย่างนั้นได้ถึงขั้นสัมบูรณ์ ความเป็น “นิพพาน” ก็ดี หรือความเป็น “พระเจ้า” ที่หมายถึง “พระจิตวิญญูญาณบริสุทธิ์” เป็น “พระผู้สร้าง” และเป็น “พระผู้ให้หรือผู้ประทาน” ก็ดี “**คน**” นี้แหละ สามารถอาจเอื้อมบรรลุ “**ความเป็น**” (ภาวะ) นั้นๆได้ เช่นที่สิ่งนั้น “เป็น”

แม้แต่ “ปรินิพพาน” ที่ “**จบความเป็น**” ไม่เหลือ “**ความเป็น**” ใดๆ อยู่ในมหาจักรวาลอีกเลย ก็จบสิ้นได้

“**ความจบสิ้นหรือสูญสิ้นอัตภาพ** (อัตตา)” นี้ เป็น “**ที่สุดแห่งที่สุด**” ของชาว “**อเทวนิยม**” หนึ่งเดียวโดยเฉพาะ เรียกว่า **ปรินิพพาน** มีในศาสนาพุทธเท่านั้น

ถ้าจะเปรียบ “อัฐภาพหรืออัฐตา” เหมือนอย่างเช่น “ความเป็นธาตุน้ำ” ซึ่งได้แก่ H_2O เป็นต้น การทำ “ปรีนิพพาน” ก็คือ ทำให้ “ความเป็นธาตุน้ำสูญสิ้นความเป็นน้ำไป” ถ้าผู้ใดมีความสามารถทำลาย “ความเป็นธาตุน้ำ” ได้สำเร็จ นั่นคือ สามารถแยก “ไฮโดรเจน” กับ “ออกซิเจน” ออกจากกันได้ ไม่เกาะกันต่อไป “ความเป็นธาตุน้ำ” ก็หายไป ไม่มีอยู่อีก หมดสิ้นไป นั่นคือ ผู้สามารถปล่อยวาง “อัฐภาพหรืออัฐตา” หรือทำให้ “ความเป็นอัฐตาหรืออัฐภาพ” ของตนหมดสิ้นไป ไม่เหลืออยู่ในมหาจักรวาลนี้อีก ฉันทเดียวกัน

“สิ่งสูงส่งที่สุดแห่งที่สุด” ที่หมายถึง ไม่ว่าจะ เป็น “ความสูญสิ้น-หมดอัฐตา” ก็ดี แม้ความเป็น “พระเจ้า” ก็ดี โดยเฉพาะความเป็น “พระบรมศาสดา” ของชาว “อเทวนิยม” สามารถพิสูจน์ได้ทุกกรณี

ดังนั้น คนใดๆ ที่มีสิทธิ์ที่จะเป็น “พระบรมศาสดา” ได้ ถ้าสามารถศึกษาฝึกฝนบำเพ็ญบารมีจนถ้วนถึง **ความเป็น ‘สัพพัญญู’** (ผู้รู้ทุกสิ่งทุกอย่าง) ครบสำเร็จ **“พุทธคุณ ๘”** คือ **เป็นพระอรหันต์** (อรหัง) **ตรัสรู้เองโดยชอบ** (สัมมาสัมพุทธโธ) **ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ** (วิชาจรณสัมปันโน) **เสด็จไปได้แล้ว** (สุคโต) **เป็นผู้รู้แจ้งโลก** (โลกวิทู) **เป็นสารถีฝึกคนที่ฝึกได้** **ไม่มีใครยิ่งกว่า** (อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ) **เป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย** (สัตถา เทวมนุสสานัง) **เป็นผู้รู้ผู้ตื่นผู้เบิกบานแล้ว** (พุทธโธ) **เป็นผู้มีโชค** (ภควา) คนผู้นั้นก็บรรลุลุความเป็น **“พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”** ทุกคน เพราะ “ความเป็นบรมศาสดา” ของชาว “อเทวนิยม” อยู่ใน **“วิสัยของคน”**

ส่วนชาว “เทวนิยม” ไม่มีโอกาสได้ศึกษาอย่างนี้ เพราะเชื่อสนิทแล้วว่า “สิ่งสูงส่งที่สุดแห่งที่สุด” นั้น **“ไม่ใช่วิสัยของคน”** คนไม่บังอาจศึกษาพิสูจน์และต้อง ดังนั้น จิตวิญญูญาณ ก็ดี อาตมัน (อัฐตา) ก็ดี

ปรมาตมั้น ก็ตาม แม้แต่เหตุที่ทำให้เป็นหรือความเป็นพระศาสดา
สูงสุดของ “เทวนิยม” “คน” จึงไม่มีสิทธิ์ล่วงรู้ ไม่มีสิทธิ์พิสูจน์ “สิ่งสูง
สูงสุดแห่งที่สุด” นั้นๆ ได้

ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะ “เทวนิยม” ถือว่า พระศาสดาสูงสุด เป็น
“พระบุตรของพระเจ้า” ไม่ใช่ “คน” หรือ “มนุษย์” ที่เป็นสัตว์โลก
ในโลกสามัญ แต่เป็นส่วนหนึ่งของ “พระเจ้า” หรือเป็นอวตาร
ที่ต้องยกไว้ว่า ไม่ใช่วิสัยที่มนุษย์จะบังอาจเข้าไปรู้ไปเป็นไปมี

ส่วน “อเทวนิยม” ถือว่า พระบรมศาสดา ไม่ใช่ “บุตรพระเจ้า”
ไม่ใช่ส่วนหนึ่งส่วนใดของ “พระเจ้า” เพราะไม่ใช่อวตาร แต่เป็น
“คน” เหมือนเราๆท่านๆทั้งหลายนี้เอง จึงอยู่ในวิสัยที่คนสามารถ ศึกษา
ฝึกฝนเข้าไปรู้ไปเป็นไปมี อย่างรู้จักรู้แจ้งรู้จริง เช่นวิทยาศาสตร์

ความแตกต่างของ “เทวนิยม” กับ “อเทวนิยม” ในประเด็น
ที่ ๘ ก็มีด้วยประการอย่างนี้

คุณวิเศษของ “อเทวนิยม”

คือ อนุศาสน์ปาฏิหาริย์

๙. “อเทวนิยม” ยินดีในฤทธิ์แบบโลกีย์ และนับเอาเป็นคุณสมบัติประกอบในการปฏิบัติธรรม ด้วยความยกย่องชื่นชมเชิดชู เช่น ยินดีใน “อิทธิปาฏิหาริย์” ซึ่งเป็นการแสดงฤทธิ์ต่างๆ ได้เป็นอัศจรรย์ หรือ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” ซึ่งเป็นการหยั่งรู้ใจคน รู้ความคิดของผู้อื่นได้เป็นอัศจรรย์ เป็นต้น

ส่วน “อเทวนิยม” ไม่ยินดีและไม่เอา “อิทธิปาฏิหาริย์” ไม่เอา “อาเทศนาปาฏิหาริย์” เอาแต่ “อนุศาสน์ปาฏิหาริย์” เท่านั้น เป็นคุณสมบัติประกอบในการปฏิบัติธรรม พระพุทธเจ้าตรัสปริภาษไว้ด้วยซ้ำว่า พระองค์เกลียดชัง (ชิวจจติ) อึดอัดใจ (อัญญิตติ) เมื่อระอา (ทรายติ) “อิทธิปาฏิหาริย์” และ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” (พระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๓๙) ซ้ำยังไม่ให้ผู้มีฤทธิ์ในตนทั้ง ๒ แบบนี้ อดแสดงอีกด้วย

แต่ผู้ที่ยัง “มิจฉาทิฏฐิ” อยู่ ก็ยังยินดีในฤทธิ์แบบโลกีย์ดังกล่าว และยังหลงยกย่องชื่นชมเชิดชู “โลกียปาฏิหาริย์” ชาวพุทธแท้ๆ เป็นส่วนมาก ที่ยังหลงผิด ยังส่งเสริม ยังกระทำ หรือในใจลึกๆ ยังหลงเข้าใจกลับตาลปัตรไปว่า “การแสดงฤทธิ์ได้ต่างๆ เช่น เทเหหินเดินน้ำ ดำดินได้ เป็นต้น” (อิทธิปาฏิหาริย์) และ “การหยั่งรู้ใจคน รู้ความคิดของผู้อื่น” (อาเทศนาปาฏิหาริย์) เป็นคุณวิเศษที่วิเศษยิ่งกว่า “คำสอนเป็นอัศจรรย์” เช่น สอนให้ปฏิบัติอธิศีลจนเกิดผล ก็ปฏิบัติได้สำเร็จถูกถ้วน สอนให้ปฏิบัติอธิจิต ที่เป็นสัมมาสมาธิ ก็ปฏิบัติได้สำเร็จถูกถ้วน สอนให้ปฏิบัติจนเกิดอภิญญา ก็ปฏิบัติได้สำเร็จถูกถ้วน

สอนให้ปฏิบัติจนเกิดสัมมาวิมุติ ก็ปฏิบัติได้สำเร็จถูกต้อง” ดังนี้ คือ **“คำสอนเป็นอัครรย์”** อันเป็น **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** ซึ่งผู้ “มิจฉาทิภูลิวุ” จะเห็นผิดไปว่า **“ไมวิเศษเท่า หรือน่าที่สู” “โลกียปาฏิหาริย์ทั้ง ๒”** **“ไม่ได้”** ทั้งๆที่พระพุทธเจ้าได้ทรงบริภาษ “โลกียปาฏิหาริย์” อยู่โด่งๆ ชัดๆ ดังที่ได้ยกอ้างมาแล้ว

เพราะฉะนั้นชาว “อเทวนิยม” ที่สัมมาทิภูลิวุ จะละเว้น “อิทธิปาฏิหาริย์” และ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” เด็ดขาด แม้ผู้นั้นจะมี “อิทธิหรืออาเทศนาปาฏิหาริย์” ในตนด้วยซ้ำก็ตาม ก็จะไม่ยินดี ไม่ส่งเสริม ไม่แสดง จะมุ่งแต่ “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” จนมีในตน แล้ว ก็แสดงแต่ “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” ตรงๆถ่ายเดียวเท่านั้น

คุณวิเศษที่เป็น “โลกียปาฏิหาริย์” คือ **“การแสดงฤทธิ์ต่างๆ (อิทธิปาฏิหาริย์) หรือการหยั่งรู้ใจคน รู้ความคิดของผู้อื่น (อาเทศนาปาฏิหาริย์)”** เป็นความเก่งที่น่าอัครรย์ เป็นความเก่งวิเศษเกินสามัญมนุษย์ จริงแน่นอน เรียกว่า อุตตริมนุสสรธรรม ซึ่งพระพุทธเจ้าและพระสาวกของพระองค์ ก็มีในตน เป็นได้ในตน อยู่มากมายหลากหลาย แต่ ท่านไม่อวด ไม่แสดง เพราะอิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์ ทั้ง ๒ เป็นอุตตริมนุสสรธรรม ที่พระพุทธเจ้าทรงห้ามอวด ห้ามแสดง โดยเด็ดขาด ไม่ว่าจะกรณีใดๆ แม้ใครจะมีในตนจริง ขึ้นอวด ขึ้นแสดง ก็ต้องอับตัททุกกฎ แต่ถ้าใคร **“ไม่มีในตนจริง”** ไม่ว่าจะปาฏิหาริย์ใดทั้ง ๓ ปาฏิหาริย์ รวมทั้ง “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” ขึ้นอวดด้วยวาจา ไม่ต้องถึงกับแสดงออกมาให้ดู แค้โกหกว่าตนมี ก็อับตัทปาราชิกทันที ทั้งนั้น

อุตตริมนุสสรธรรม ที่แสดงไม่ได้ **“โดยเด็ดขาด”** ไม่ว่าจะกรณีใดๆ จึงได้แก่ **“อิทธิปาฏิหาริย์ และอาเทศนาปาฏิหาริย์”** นี้เอง **“ไม่ไช่ทรงห้ามแสดง “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” เด็ดขาด”** แต่ยังมีผู้เข้าใจลับสนไปเป็นว่า

อุตตริมนุสสรธรรมที่แสดงไม่ได้ อย่างเด็ดขาด ไม่ว่ากรณีใดๆ นั้น หมายถึง **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** ทั้งๆ ที่ความจริงแล้ว **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** แสดงได้ และต้องแสดงกันชนิดต้องพยายามชวนชวชวายเสียด้วยซ้ำ เพียงแต่ว่า แสดงอย่างมีเงื่อนไขตามวินัยกำหนด ไม่เช่นนั้นจะมีผลข้างเคียง พาเสียหายได้ ซึ่งการแสดง **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** นั้น พระพุทธองค์ตรัสแก่พระสาวกถึงขนาดว่า ให้แสดงอย่าง **“บันลือสีหนาท”** **โดยชอบ** ปานฉะนั้นทีเดียว

เพราะถ้าขึ้นไม่ให้เห็น **“อนุสาสนีปาฏิหาริย์”** ไม่ให้เห็นว่าเราเป็น **“อาริยะ”** ให้คนทั้งหลายคาดเดากันเอาเอง ให้ใช้ความสามารถ พินิจวินิจฉัยกันเอาเอง เจ้าตัวผู้เป็นอาริยะจะยืนยันว่าตนเป็นอาริยะกับใครก็ไม่ได้ ถ้าเป็นเช่นนี้คนมีคุณวิเศษแท้ คนบรรลुरुธรรมจริง ก็ถูกปิดบังกันไปหมด ความเป็นอาริยธรรมก็ต้องเดาเอาทั้งนั้นว่า เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ตามแต่ใครจะเดากันไป ดังที่เป็นๆ กันมาแล้ว จึงเกิดความคลุ้มเครือ ไม่รู้ชัดรู้จริง และที่สำคัญก็คือ ไม่เป็น **“เอหิภัสสโก”** ตมตามสวากขาตธรรม กล่าวคือ **ไม่ยืนยันสิ่งจริง หรือ**

ไม่เป็นลัทธิธรรมที่ทำให้ใครๆ มาดูได้ กันเท่านั้นเอง

อีกอเนก เนื้อแท้เนื้อธรรมของพุทธก็เผยแพร่สืบทอดได้ยาก หรือไม่มีการสืบทอดด้วยดี ลัทธิธรรมถูกเข้าใจผิดเพี้ยนไปเรื่อยๆ เพราะมันเป็นการปกปิด อมพะนำ อำพราง ให้คนเดากันเอาเอง จะเดาถูกกันง่ายที่ไหน และแถมมีคนหลอกกันเกิดขึ้นด้วย มีคนทำที่ว่าตนเป็นคนมีคุณวิเศษ มี “อารยธรรม” ซึ่งก็โกหกด้วย อวดตัวเองด้วย เพราะเขาเป็นคนไม่มีคุณธรรมจริง สิ่งหลอกจึงมีมาก เนื้อแท้ก็เพี้ยนไปต่างๆ

คุณวิเศษที่เป็นอารยธรรม หรือโลกุตระธรรมยิ่งเป็นเรื่องลึกลับซึ่ง (คัมภีรา) เห็นตามไต่ยาก (พุทธสา) รู้ตามไต่ยาก (ทุรณุโพธา) เป็นความสงบที่มีลักษณะพิเศษ (สันตา) ละเอียดสุขุมยิ่ง (ปณีตา) คาคคะเน หรือเดาเอาไม่ได้ (อตั๊กวารจา) ฉลาดยิ่งชำนาญยิ่งในความลึกลับแห่งนัยสำคัญ (นิปฺญา) รู้จริงได้เฉพาะบัณฑิตแท้เท่านั้น (ปณฺฑิตเวทนิยา) พระพุทธเจ้าทรงยืนยันยืนยันว่า ธรรมะของพระองค์มีนัยพิเศษ ด้วยคำ ๘ คำนี้ ตลอดเวลา (พระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๓๓๔, ๓๔, ๔๔ เป็นต้น)

ชาว “อเทวนิยม” ไม่ต้องอาศัย ไม่ต้องใช้ “อิทธิปาฏิหาริย์” และ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” เป็นเครื่องนำพาไปสู่ความเจริญพัฒนา ไปสู่ความพ้นทุกข์อริยสัจ ไปสู่การบรรลุธรรมของพุทธเลย แม้แต่จะแค่เป็นเครื่องช่วย ก็ไม่ใช่ “อิทธิและอาเทศนาปาฏิหาริย์” แทนที่จะเป็นผลดีต่อการบรรลุพุทธธรรม ตรงกันข้าม กลับจะฉุดจะถ่วง ถึงขั้นเป็นปฏิปักษ์ต่อการบรรลุธรรมของพุทธอย่างร้ายเอาด้วยซ้ำ พระพุทธเจ้าจึงตรัสห้ามอวดห้ามแสดง

ตามสามัญญสำนึกของคนทั่วไป ก็มักจะเห็นง่ายๆ ตื้นๆ ว่า “โลกียฤทธิ์” น่าทึ่ง น่าสนใจ จึงยินดีอยู่ลึกลึกๆ หรือลึกลึกไปอีกนัย ก็คิด

ว่า มันเกี่ยวกับสมาธิจิต มันก็ว่าจะต้องเป็นประโยชน์ต่อการบรรลุธรรม
แน่ๆ ก็เพราะ “มิจฉาทิฏฐิ” อยู่ดั่งนี้เอง จึงคาดเดาไปเช่นนั้น อันเป็น
การเดาที่ผิดจากความเป็นไปได้จริงโดยสิ้นเชิง

ชาว “อเทวนิยม” ที่ **สัมมาทิฏฐิ** แล้ว เมื่อได้ปฏิบัติตาม **“อนุสาสนี”**
(คำสอนของพระพุทธเจ้า) **อย่าง “สัมมา”** จนบรรลุมรรคผลจริง จะรู้แจ้ง
เห็นจริงด้วยตนเองอย่างชัดเจนไม่มีกังขาเลยว่า **“โลกียปาฏิหาริย์” นั้น
เป็นปฏิบัติภักต่างหาก หากได้เป็น “ตัวช่วย” หรือส่งเสริมความบรรลุ
พุทธธรรมแต่อย่างใดไม่** จึงไม่ใช่ความจำเป็นแม้แต่น้อย ที่จะต้อง
อาศัยโลกียฤทธิ์ โลกียปาฏิหาริย์ ในการปฏิบัติธรรมของพุทธ

เพราะแม้คนที่ยังมีอาการหรืออารมณ์ที่ยังติดขัด ยังชื่นชอบ
ในโลภียฤทธิ์อยู่ในจิตบ้าง แต่ถ้าเป็นผู้ที่ **สัมมาทิฏฐิ** ก็จะมีใจชัด ด้วย
ตนเองว่า อาการเช่นนั้นในจิตมัน ก็คือ กิเลสที่ยังมีส่วนเกี่ยวเนื่อง
อยู่กับ “กามกิเลส-อัตตาทัดถกกิเลส” โดยแท้ เช่น โลภียฤทธิ์จะช่วยให้
เรารวยลามาก รวยยศ จะช่วยให้เราได้สิ่งนั้นอย่างนี้มาบำเรอตน ทั้งที่
เป็น รูปธรรมและนามธรรม อันล้วนเป็น “อามิส” อยู่ทั้งนั้น เป็นต้น ก็
เป็นโลภียอยู่ชัดๆ และล้วนยังเป็นเหตุที่จะโลภใน “โอฬาริกอัตตา-
มโนมยอัตตา-อรูปัตตตา” มันไม่ได้ช่วยให้ละลดอัตตาเหล่านั้นเลย
ดังนั้นถ้าแม้ใครยังเข้าใจว่า ต้องใช้อธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์
ในการบรรลุธรรมของพุทธ จึงผิดโดยสิ้นเชิง แม้จะแค่เห็นว่า หากได้
อาศัยอิทธิและอาเทศนาปาฏิหาริย์บ้างก็จะช่วยให้การบรรลุพุทธธรรม
ดีขึ้นหรือเร็วขึ้น ก็เป็น “มิจฉาทิฏฐิ” อยู่ทั้งสิ้น

เพราะ “อนุสาสนี” ที่ **สัมมาทิฏฐิ** จะมี “ปาฏิหาริย์” ตาม “คำสอน”
เกิดมรรคเกิดผลได้ในตัวเองเพียงพอแน่แท้ นั่นคือ ย่อมเกิดมรรคผล
ของ “อธิศีลสิกขา-อธิจิตสิกขา-อธิปัญญาสิกขา” ปฏิสัมพันธ์กัน

และกันอย่างสมบูรณ์แล้ว เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่กันและกัน ทำให้เกิด การบรรลุ “สัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ” ครบครัน และปลอด ปฏิปักษ์อีกด้วย

หมายความว่า การแสวงบุญในขอบเขตพุทธนั้น คือ “ไตรสิกขา” “อธิศีล” กิติ “อธิจิต” กิติ “อธิปัญญา” กิติ จะเจริญพัฒนามี “สิ่งที่ปรากฏ ขึ้น” (ปาตุภาวะ) ในตน เป็นเครื่องยืนยันให้ผู้ปฏิบัติรู้ยิ่งรู้จริง ปฏิสัมพันธ์ กันและกัน ไล่เรียงกันไปตามลำดับ ความรู้สึกนึกคิด (สังกัปปะ) กิติ การพูดการจา (วาจา) กิติ การกระทำต่างๆ (กัมมันตะ) กิติ อาชีพ (อาชีพ) กิติ ก็จะพัฒนาเจริญประเสริฐขึ้นไปเรื่อยๆ พร้อมกันนั้น ในจิตก็สั่งสมเป็น “สัมมาสมาธิ-สัมมาญาณ-สัมมาวิมุตติ” หรือเจริญมรรคผล ตาม“ตัวช่วย” คือ “วิชา ๙” นั่นเอง จึงรู้แจ้งเห็นได้ชัดเจนจริงว่า การบรรลุธรรม เนื้อแท้ของพุทธจะต้องอาศัยฤทธิ์เดชอันเป็น “โลกียปาฏิหาริย์” หรือไม่

และ “โลกียปาฏิหาริย์” นั้น จะช่วยหรือจะหยุด การบรรลุธรรมกันแน่

หากปฏิบัติตาม “อนุสาสนี” อย่างสม่ำเสมอถึงขั้นถูกถ่วง ก็เกิด “ปาฏิหาริย์” นั่นคือ จะมี “วิชา ๙” นี้แล เป็น “สามัญผล” (ผลที่ทำให้เป็นสมณะ) ตั้งแต่ “ฌาน-วิปัสสนาญาณ-มโนเมยิทธิ” ในตนจริง ก็เริ่มรู้ความจริงขึ้นมาระดับหนึ่ง **คนที่ไม่มี “วิชา ทั้ง ๓” ข้อต้นนี้ คือ ผู้ยังไม่เริ่มมีมรรคผลเลย**

เมื่อสูงขึ้นมี “อิทธิวิธี-ทิพโสต-เจโตปริยญาณ” พัฒนาเจริญตามมา ก็ยิ่งจะรู้จริงรู้แจ้งยิ่งขึ้นๆ

และหากมี “วิชา” สูงขึ้นไปอีก มี “บุพเพนิวาสานุสติญาณ-จตุปปาตญาณ” ก็ยิ่งจะรู้ชัดแจ้งในความจริง ยิ่งแน่ยิ่งแท้ ที่เชื่อยิ่งหรือมั่นใจยิ่ง (faith, confidence) กว่าเดิมขึ้นไปอีก

สูงที่สุดถ้ามี “อาสวกษยญาณ” ก็เป็นอันรู้สิ้นรู้สุดรู้แจ้งรู้จบ ว่า การบรรลุมรรคผลของพุทธนั้น มี “สารลัจจะ” อย่างไรแท้ๆ และให้ความเชื่อมั่นในความจริงยิ่งๆขึ้นกันอย่างไร

จึงชัดเจนแน่ใจยิ่งว่า “โลกียปาฏิหาริย์” กับ “โลกุตระปาฏิหาริย์” นั้นต่างกันแท้ๆ เพราะประสบการณ์ในทางจิตศาสตร์ (psychology) ก็ดี ปรจิตวิทยา (parapsychology) ก็ดี ญาณวิทยา (epistemology) ก็ตาม ย่อมมีนัยสำคัญไปคนละเรื่องคนละความจริงชัดเจนยิ่ง จนสามารถรู้แจ้งเห็นจริงทั้งความแตกต่างกัน ทั้งความเหมือนกันตลอดไปถึงความมีคุณค่ามีประโยชน์แท้หรือเทียม มากน้อยกว่ากันทั้งด้านมูลค่าและด้านคุณค่าว่า ไฉนยิ่งกว่าไฉน เพราะมีทั้งรายละเอียดของ “สมมุตินิमित” (เครื่องหมายที่บอกแจ้งความรู้ให้รู้กันอย่างสามัญ) ทั้งความเป็นจริงมีจริงของ “ลัจจนิมิต” (เครื่องหมายที่บอกแจ้งความจริงให้รู้ลึกซึ้งถึงเนื้อแท้ของลัจจะ)

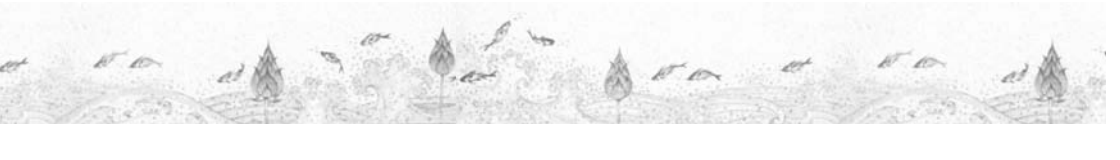
แต่ที่คนยังยินดีใน “อิทธิปาฏิหาริย์” และ “อาเทศนาปาฏิหาริย์” กันอยู่ ก็เพราะ “มิจฉาภิกขุ” คือยังมีกิเลสที่หลงยินดีในความเก่งแบบโลกีย์ จึงยังหลงยกย่องชื่นชมเชิดชู “โลกีย์ปาฏิหาริย์” โดยเฉพาะชาวพุทธแท้ๆ และเป็นส่วนมากเสียด้วย ก็ยังหลงผิด ยังส่งเสริมยังกระทำ ซึ่งในใจลึกๆยังสับสน หรือยังไม่รู้แจ้งรู้จริงในความเป็น **“อเทวนิยม”** เหตุก็เพราะคนผู้นั้นยังไม่มี “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” นั่นเอง กล่าวคือ **“โลกีย์ปาฏิหาริย์”** นั้น เป็นฤทธิ์เดชที่ชาวโลกทั้งหลาย ต่างก็รู้จักกันดีอยู่ทั่วไป ว่า เก่งแบบ “อิทธิปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์” นั้น หากใครทำได้ก็จะมีผลทำให้สิ่งสมอนุปนิสัยในความเป็นความมีที่เป็นไปกับราคะโทสะโมหะ (สราคะ, สโทสะ, สโมหะ) และสิ่งสมความมักมาก (มหัปปิฉะ) ในโลกีย์อุบาทวน อีกทั้งสิ่งสมกามรสด้วย ซาบซึ้งในอัตตทัตถารส (รสโลกีย์สุขที่ตนได้สมใจที่ยึดถือนอกเหนือจากกาม) ด้วย เพราะเมื่อเกิดผลแล้วมันก็พาโลดแล่นระเริงใจเห่อเหิมฟูฟองคะนองฤทธิ์ จะหลงชื่นชมยินดีไปกับลาภยศสรรเสริญโลกีย์สุข **เนื่องจากผู้นี้ยังไม่ได้กำจัดกิเลสโลกีย์อย่างถูกตัวตนของมันให้หมดสิ้นจนเป็น “หลักประกัน” มาก่อน** ในจิตยังมีกิเลสทำงานอยู่จริง จึงห้ามมันไม่ได้

ซึ่งต่างกันกับ **“โลกุตรปาฏิหาริย์”** ไปคนละทิศ เพราะฤทธิ์เดชแบบโลกุตระนั้น คนสามัญทั่วไปยังไม่รู้ไม่เข้าใจได้ง่าย จึงไม่ซาบซึ้งในความเก่งที่สามารถปฏิบัติไตรสิกขาขั้นมีมรรคมีผล หากใครทำได้ก็จะมีผลทำให้สิ่งสมอนุปนิสัยในความเป็นความมีที่ลตละจางคลาย (วิราคะ) จนปราศจากราคะโทสะโมหะ (วิตราคะ, วิตโทสะ, วิตโมหะ) และสิ่งสมความมักน้อยสันโดษ (อัปปิฉะ สันตมฺหิ) ในโลกีย์อุบาทวน อีกทั้งสิ่งสมธรรมรส ซาบซึ้งในวิมุตติรส (รสแห่งความหลุดพ้นจากสิ่งที่ยึดถือ) อันยืนยັນ **โลกุตร** ยิ่งๆขึ้นไปอีกด้วย

เพราะเมื่อเกิดผลแล้ว มันก็พาให้เห็นความสงบสุข (อุปสมสุข หรือปรมาสังขัง) ที่ยิ่งกว่า “รสโลกียสุข” ชนิดรู้เองแจ้งเองเข้าใจความจริง ด้วยตนเอง (ปัจเจกตัตถ) จึงไม่โลดแล่นระเริงใจเห่อเหิมฟูฟองคะนองฤทธิ์ ไม่หลงขึ้นชมยินดีไปกับลาภยศสรรเสริญโลกียสุข **แม้ท่านเองจะ เต็มไปด้วยลาภยศสรรเสริญสุขห้อมล้อมอยู่ก็ตาม** เนื่องจากท่านผู้นี้ได้ กำจัดกิเลสโลกีย์อย่างถูกตัวตนของมันให้หมดสิ้นจนเป็น “หลักประกัน” มาก่อน ในจิตไม่มีกิเลสทำงานอยู่จริง (จิตว่าง = เจโตวิมุตติ) ปัญญา ก็ เป็น “อธิปัญญาหรือญาณทัสนวิเสส” (หมดอวิชชา = ปัญญาวิมุตติ) ที่ เข้าใจแจ้งแจ่มชัดสัมบูรณ์ จึงสบาย ง่ายตาย เบาว่าง สดชื่นเบิกบาน โส้งโปร่ง สะอาด สว่าง สงบ เพราะกิเลสตัว “ปวง” คือ เหตุตัวการ ร้าย หรือตัวก่อการร้าย ไม่มีเด็ดขาด (สัมบูรณ์ด้วยความไม่มี) และ ความรู้แจ้งอันเป็นปัญญาก็เข้าใจเห็นจริงอยู่ชัดๆว่า สภาพที่ได้ที่เป็น นี้ดีแท้รอบถ้วนแล้ว (สัมบูรณ์ด้วยความมี) ท่านผู้นี้จึงยินดีใน “วิมุตติรส”

นี่อย่างไม่เปลี่ยนแปลง (อวิปริตตามธรรม) ไม่มีอะไรมาหักล้างได้ (อสังหริ่ง)
 ไม่มีการกลับกำเริบอีก (อสังกุปบัง) ยั่งยืนแน่นอน(อวัง)

ผู้ได้รับ “วิมุติรส” ที่สัมมาทิฐิ จะเห็นชัดแจ้งและเชื่อมั่นว่า “โลกียฤทธิ์” ไม่ใช่เครื่องนำพาหรือเครื่องช่วยให้อัจฉริยะในพุทธธรรม หรือพาไปสู่นิพพานแต่อย่างใด จึงไม่ยินดี ไม่นิยมฤทธิ์แบบโลกีย์ทั้งหลาย เพราะเห็นแจ้งว่า นอกจากไม่ช่วยดังกล่าวแล้ว ยังเป็นสิ่ง ยั่วให้หลงโลกธรรมอย่างยิ่งอีกด้วย เป็นทางมาแห่งอสุภะ (กิเลส) สามารถ จุดหรือผูกให้ติดอยู่กับโลกีย์ได้ง่าย พระพุทธเจ้าจึงทรงบริภาษว่า น่าเกลียดน่าชังอยู่ชัดๆ ดังที่ได้ยกอ้างผ่านมาแล้ว

ความเห็นหรือทิฐิประเดี๋ยวนี้ แม้แต่ชาวพุทธเองในปัจจุบัน ส่วนมากก็ยังไม่เข้าใจชัด ยังพากันหลงชื่นชมยินดีในโลภียฤทธิ์กันอยู่ทั่วไป เหมือนชาว “เทวนิยม” เขาเป็น ไม่ต้องอะไรมาก ดูแต่พระภิกษุเองเถิด แค่อุทิศเดชของไสยศาสตร์ เตรีจงานวิชา ยังหลงว่า ถ้าปลุกเสก พระเครื่องพระบูชาหรือเครื่องรางของขลังแล้ว จะมีปาฏิหาริย์ แค่นี้ก็ หลงติดหลงยึดกันได้สารพัดเต็มไปหมด ซึ่งล้วนเป็นมิจฉาทิฐิ กันอยู่ดีในตาชเกลื่อนกล่น ยังทำ “สัมมาทิฐิ” ให้แก่ตนจนเป็น “อเทวนิยม” บริบูรณ์กันไม่ได้ง่ายๆเลย ยังหลงนิยม “อิทธิปาฏิหาริย์ -อาเทศนาปาฏิหาริย์” กันอยู่ลึกยิ่งในจิต เพราะยังไม่มีปัญญา รู้ “คุณค่า” อันพิเศษของ “อนุศาสน์ปาฏิหาริย์” ว่า เหนือกว่า “อิทธิปาฏิหาริย์ -อาเทศนาปาฏิหาริย์” ชัดแจ้งเพียงพอ

“อนุศาสน์ปาฏิหาริย์” คือ **คำสอนเป็นอัจฉริย์** กล่าวคือ คำสอนของพระพุทธเจ้า เป็นคำสอนที่พาบรรลุถึงขั้นโลกุตระธรรม ไม่ใช่คำสอนที่สอนแค่ว่าให้ละเลิกชั่ว และให้ประพฤติดีเพียงเท่านั้น ทุกศาสนารวมทั้งพุทธลัทธิต่างก็สอนให้ละเลิกชั่ว และให้ประพฤติดีกัน

ทั้งนั้นแหละ ซึ่ง**คุณธรรมนี้เป็นแค่โลกีย์ธรรม ยังไม่ถึงขั้นโลกุตระธรรม** เพราะยังไม่รู้แจ้งใน “ปรมาตถสัจจะ” หรือยังไม่รู้จัก “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” เหมือนอย่างศาสนา “**อเทวนิยม**” รู้แจ้ง แม้จะเรียนรู้เรื่อง “จิตวิญญูญาณ” หรือเรียนรู้เรื่อง “สมาธิ” ก็ยังไม่ถึงขั้น “อาริยสัจ” โดยเฉพาะไม่มี “วิชา ๙” ซึ่งเป็น “ญาณทัสสนวิมล” อันสามารถหยั่งรู้กิเลส.. ตัณหา.. อุปาทานอย่างถูก “ตัวตน” (อัตตา) และมีมรรควิธีกำจัด “ตัวตน” ของกิเลส ให้ลดละจางคลายชนิดที่ “รู้ๆ” (ชานาติ) “เห็นๆ” (ปัสสติ) ด้วย “สัมมาญาณ” หรือ “วิชา ๙” จนสามารถดับกิเลสเข้าถึงนิพพาน

ศาสนาที่เป็น “**อเทวนิยม**” รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ปรมาตถธรรม” อันได้แก่ จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน ด้วย “ภาวนามยปัญญา” (ความรู้ที่

รู้ของจริงจาก ‘ผล’ ที่เกิดขึ้น) ดังนั้น จึงสามารถปฏิบัติจนถึงขั้น “ดับกิเลส” ได้ อย่างถูก “ตัวตน” ของกิเลสทั้งเบื้องต้น ท่ามกลาง และ บั้นปลาย กระทั่ง “หมดสิ้นตัวตนของกิเลสชั้นอาสวะ” (อนัตตา) **และมี “วิมุตติญาณทัสสนะ” รู้จักรู้จริงรู้แจ้งแห่งทะลุรอบ** (สังฆิกต, ลัจจบปฏิเวธ) เข้าสู่ความเป็น “นิพพาน” แท้จริง ดังนี้คือ **“โลกุตระธรรม”**

สำหรับศาสนาที่เป็น “เทวนิยม” ไม่มี **“นิพพาน”** ไม่มี **“โลกุตระ”** ไม่มี **“วิชชา ๘”** ไม่ได้เรียนรู้เรื่อง “ตัวตน” (อัตตาหรืออาตมัน) มิหนำซ้ำ กลับยึดถือความมี “อาตมันหรืออัตตา” นิรันดรอีกด้วย และตามเืองการ ก็ห้ามล่วงล้ำเข้าไปเรียนรู้อาตมันหรืออัตตาอีกต่างหาก “เทวนิยม” จึงไม่มีโอกาสจะได้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น “อัตตาหรืออาตมัน” ที่สุดปรมาตมัน” อันคือ “จิตวิมุตติญาณ” แท้ๆนั่นเอง ดังนั้น ก็แน่ยิ่งกว่าแน่ที่ชาว “เทวนิยม” ไม่สามารถ “ละล้างและดับทุกข์ตัวตนของเหตุจนสิ้นสนิท” ลงไปได้

แม้แต่ชาวพุทธเองก็เถอะ ผู้ที่ยังไม่มีภูมิเข้าขั้น “โลกุตระ” ก็ยัง **แสวงบุญ** อยู่ในทิศทางเดียวกันกับชาว **“เทวนิยม”** จึงเป็น **“พุทธ”** แค่นี้เพียง “เงา” (ฉายา) แต่ตัวแท้เนื้อแท้ของคนผู้ **ยังไม่มี “โลกุตระภูมิ”** ย่อมเป็น **“พุทธ”** ที่ยังไม่เข้าขั้น **“อเทวนิยม”** ยังคงมี **“วิภูสงสาร”** ยังมี **“ความหม่นเวียนอยู่ไม่สุดสิ้น”** เช่นเดียวกันกับชาว **“เทวนิยม”** เพราะยังไม่ได้ปฏิบัติเพื่อพ้นสุขพ้นทุกข์ หรือแม้จะปฏิบัติ แต่ถ้า **“มิจฉาทิภูลิว”** อยู่ ก็ไม่หมดกิเลสอย่างสิ้นเกลี้ยงจาก “อัตตตทัตตารมณฺ์ และกามารมณฺ์..สรรเสริญ..ยศ..ลาภ” สัมบูรณ์ได้แน่ ดังนั้น จิตวิมุตติญาณของบุคคลขณะนี้ ไม่ว่าจะ เป็นชาว **“เทวนิยม”** แท้ๆ รวมทั้งชาว **“พุทธ”** ที่มีฉาทิภูลิวอยู่ก็ด้วย ย่อมยังไม่มี **“ทิศทางที่จะก้าวหน้าไปสู่การตรัสรู้นิพพาน”** (สัมโพธิปราชยะ) จิตวิมุตติญาณจึง **“ยังมีวิภูสงสาร-**

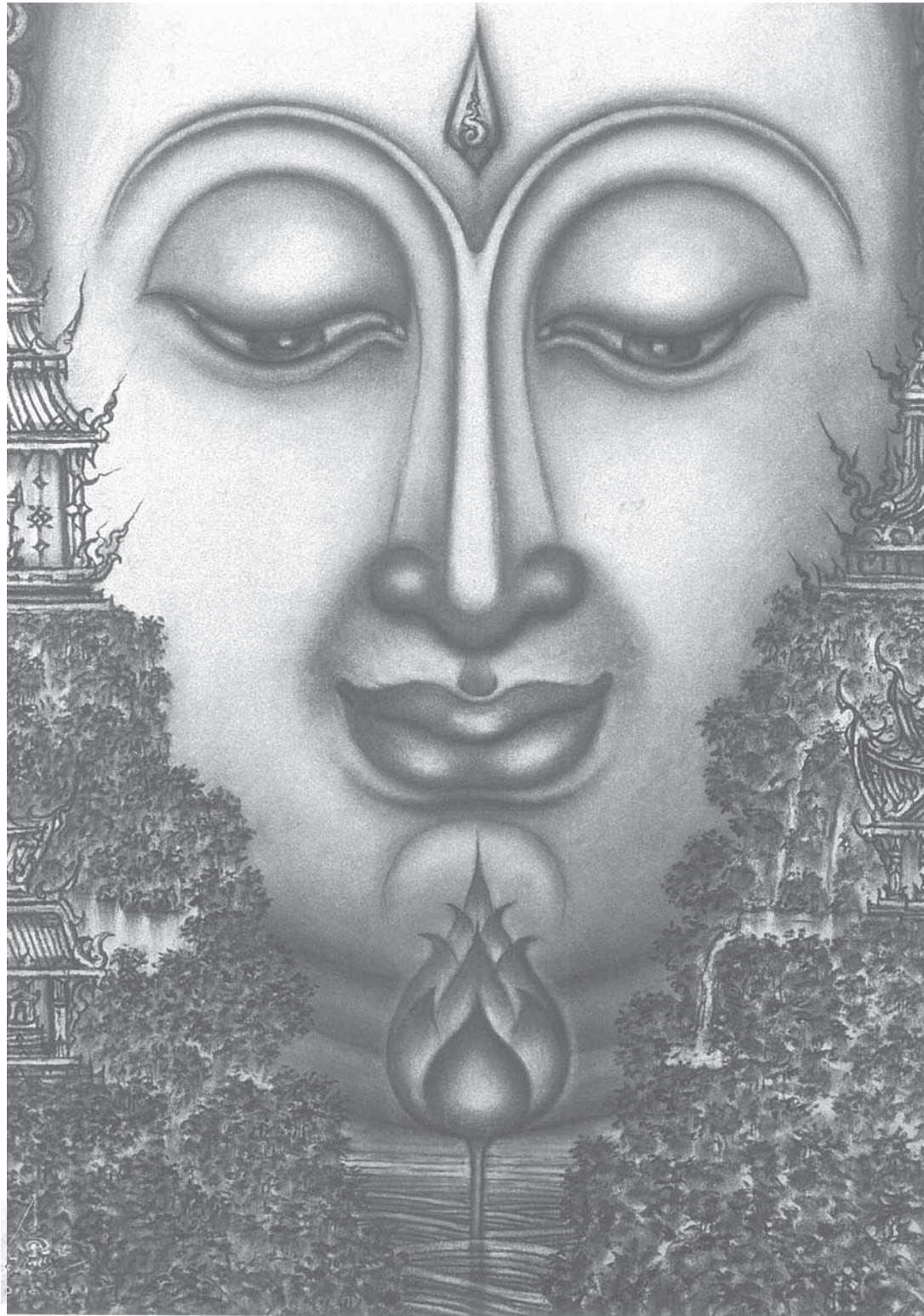
“ยังไม่มีทางสิ้นสุด” เพราะยังไม่มีแม่แค่ว่า “จุดเริ่มของทิศทางที่จะไป
สู่ ความสิ้นวิญญูสงสาร หรือสิ้นจิตวิญญาณ ก็ยังคงหมุนไปกับความ
มีวิบากบาปบุญ ทรานานแทนานหรืออินรันดร” ตามที่ชาวพุทธผู้
“มิจฉาทิฏฐิ” และชาว“เทวนิยม” ยังกีดกันอยู่ ดังนี้แลคือ **“โลกียธรรม”**

คำสอนที่สามารถ “หมดสิ้นความสุข-ความทุกข์ในโลกียะ
อย่างสนิท” (อทุกขมสุขชั้นเนกขัมมลิตอุเบกขา) มีในศาสนาพุทธที่เป็น
ภูมิ “โลกุตระ” คำสอนของ **“อเทวนิยม”** จึงเป็น “ปรมาตถธรรม” ซึ่ง
เป็นธรรมที่ลึกซึ้ง (คัมภีระ) เห็นตามได้ยาก (ทุหสา) รู้ตามได้ยาก
(หฺรณฺโฑธา) สงบ จากกิเลสที่เป็นเหตุแท้ (สันตา) ละเอียดลออ เรียบร้อย
งดงาม (ปณฺธิตา) จะใช้เหตุผลมาคำนวณคะเนเอาไม่ได้ (อตักกาวจรา) สำเร็จ
ถึงขั้นนิพพาน (นิพฺพณา) รู้ได้เฉพาะบัณฑิตจริง (บัณฑิตเวทนียา) เป็นความ
จริงทุกประการ ฉะนั้นเอง

ดังนั้น ถ้าใครปฏิบัติบรรลุมรรคผลตาม **“คำสอน”** (อนุสาสนี) ได้
จริง จึงคือผู้มี **“ปาฏิหาริย์”** เพราะผู้สามารถปฏิบัติจนบรรลุมรรคผล
ตรงตาม **“คำสอน”** อันเป็นโลกุตระของพระพุทธเจ้า นั่น เป็น
ความน่าอัศจรรย์ยิ่ง ในความเป็นมนุษย์

“อนุสาสนีปาฏิหาริย์” เป็นคำสอนของ “พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”
ซึ่งพระองค์ก็เป็น “คน” เหมือนอย่างเราๆท่านๆ มีใจอวดารของ
พระเจ้า จึงเป็นคำสอนของ “คนสู่คน” และไม่ใช่ “อิทธิปาฏิหาริย์” ไม่ใช่
“อาเทศนาปาฏิหาริย์” **ไม่ใช่โองการหรือ “คำสั่ง” (อาณนา) จากพระเจ้า แต่**
เป็น “คำสอน” (อนุสาสนี) จาก “คน” ผู้ตรัสรู้เป็น “พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”
ดังนั้น “คน” ผู้ใดสามารถเรียนรู้ สามารถนำไปปฏิบัติจนบรรลุ “โลกุตระ”
ได้จริง จึงชื่อว่า **“คำสอนเป็นอัศจรรย์”** ด้วยประการฉะนี้

ที่พึ่งของ “อเทวนิยม” คือ กสรม

๑๐. ปีว “**เทวนิยม**” เชื่อถือสุดยอดว่า **ที่พึ่งอันยิ่งใหญ่ คือ “พระเจ้า” หรือ “สิ่งศักดิ์สิทธิ์” ต่างๆ ที่ตนนับถือ** จึงมีการอ้อนวอนอธิษฐานขอพึ่ง “พระเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์” ช่วยดลบันดาลอะไรต่ออะไร ก็เป็นเรื่องธรรมดาอยู่ทั้งนั้น

ส่วนชาว “**อเทวนิยม**” ผู้ลัทธิมาทิกูญู เชื่อถือสุดยอดว่า **ที่พึ่งอันยิ่งใหญ่ คือ “กรรม” หรือ “พระรัตนตรัย”** ผู้เป็นพุททที่มีลัทธิมาทิกูญูแล้ว จึงไม่มีการอ้อนวอนอธิษฐานขอจากสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ หรือจากเทพเจ้าใดๆ ใ้บันดาลดลบันดาลช่วยเหลือ ผู้ที่ยังอ้อนวอน “สิ่งศักดิ์สิทธิ์” หรือ “เทพเจ้า” ช่วยบันดาลนั้นให้ตนอยู่ จึงยังมีความเป็น “**เทวนิยม**” อยู่นั่นเอง แม้คนผู้นั้นจะเป็นชาวพุทท

ลัทธิหรือศาสนาที่มีความเชื่อถือ (ทิกูญู) กิตี มีความเห็น (ทิกูญู) กิตี มีทฤษฏี (ทิกูญู) กิตี มีความศรัทธา (confidence, faith) กิตี ว่า ในมหัจจกรวาลนี้มี “สิ่งศักดิ์สิทธิ์” หรือมี “อำนาจลึกลับ” ที่เป็นอะไรสักอย่างหนึ่ง ยิ่งใหญ่เหลือเกิน อยู่ไหนก็ไม่รู้ละ เพราะยังไม่มีใครสามารถรู้จิงรู้ชัดว่าอยู่ที่ไหนแน่ เป็นอย่างไรกันแท้ แต่เชื่อกันว่า มีฤทธิ์มาก ลำคัญมาก คอยบงการคอยดลบันดาลความเป็นไปของมนุษยชาติ หรือบงการสรรพสิ่งในมหัจจกรวาลทีเดียว ซึ่งสมมุตินามเรียกกันไปต่างๆ เช่นเรียกว่า “พระเจ้า” นั้น มีแน่นอน และเป็นที่ยอมรับกันมากด้วย หรือเรียกว่า “เทวดา” ต่างๆหรือ “เทพเจ้า” นานาหลากหลาย ก็มี เรียกว่า “พระภูมิ” ก็มี เรียกว่า “เจ้ากรรมนายเวร” ก็มี เรียก

ว่า “ฟ้าบันดาล” เรียกว่า “สวรรค์กำหนด” ก็มี เรียกว่า “เจ้าเขา” บ้าง “เจ้าป่า” บ้าง เป็นต้น ก็มี เรียกว่า “เทพ” สารพัดเทพ “เจ้า” สารพัดเจ้า ตามแต่จะกำหนด สมมุติกัน แม้เรียกกันว่า “ผี” สารพัดผี ยังมีเลย และหลงเชื่อว่า มีอำนาจช่วยบันดาลบันดาลก็ได้ด้วย

สรุปก็คือ ผู้ที่ยังเห็นการ **“ฟัง” สิ่งศักดิ์สิทธิ์ “ฟัง” พระเจ้า** หรือ **“ฟัง” อำนาจอะไรก็ตาม** ที่เชื่อว่าเป็น **“อำนาจพิเศษเร้นลับ”** อันไม่รู้แท้ ไม่เห็นแจ้งได้แน่ชัด พิสูจน์สภาพนั้นๆไม่ได้ ไม่เป็นวิทยาศาสตร์ เชื่อแต่ว่ามี **“พลังบันดาลบันดาล”** ให้แก่ตนได้จริง จึงยัง **“ฟัง”** สิ่งนั้นๆ โดยมีการอ้อนวอนตั้งจิต (อธิษฐาน) ขอ **“อำนาจ”** นั้นให้ช่วยเหลืออยู่นั้นเอง ลักษณะอย่างนี้แหละคือ **“เทวนิยม”** ในประเด็นที่ ๑๐ นี้

ส่วน **“อเทวนิยม”** นั้น ผู้มี **“สัมมาทิฐิ”** แล้ว จะไม่หลงไปกับ ความเชื่อถือ (ทิฐิ) ความเห็น (ทิฐิ) ทฤษฎี (ทิฐิ) ความศรัทธา (confidence, faith) ว่าในมหาจักรวาลนี้มี **“สิ่งศักดิ์สิทธิ์”** หรือมี **“อำนาจ ลึกลับ”** คอยบงการ คอยดลบันดาลความเป็นไปของมนุษย์ชาติ หรือบงการสรรพสิ่งในมหาจักรวาล จึงไม่มีการอ้อนวอนร้องขอให้ **“สิ่งศักดิ์สิทธิ์”** ช่วยเหลืออย่าง **เทวนิยม** เพราะ **อเทวนิยม** มี **“ความเชื่อ กรรม”** (กัมมสัทธา) มี **“ความเชื่อผลของกรรม”** (วิปากสัทธา) มี **“ความเชื่อ ว่า กรรมเป็นของของตน”** (กัมมัสสกตาสัทธา) และมี **“ความเชื่อใน ปัญญาตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า”** (ตถาคตโพธิสัทธา) ดังนั้น ผู้ใดยังมีทิฐิ หรือเชื่อถือ **“สิ่งศักดิ์สิทธิ์-อำนาจลึกลับ”** ดลบันดาลอยู่ จึงยังเป็นผู้ **“ฟัง”** หรือศรัทธาแตกต่างไปจากพุทธ นั่นก็คือ **ผู้นั้นย่อมล้าการะก่อน นอกขอบเขตพุทธ หรือแสวงบุญนอกขอบเขตพุทธ**

พระพุทธเจ้าทรงสอนว่า **“ตนเป็นที่พึ่งของตน”** นี่คือการสอน สำคัญ ที่พระพุทธองค์ทรงประกาศเพื่อ **ยืนยันความเป็น “อเทวนิยม”**

ท่ามกลางลัทธิศาสนา “เทวนิยม” ทั้งหลายมากมายในยุคหนึ่ง ซึ่งชาว **เทวนิยม** ในยุคนั้นล้วน “พึ่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์-พึ่งเทพเจ้า-พึ่งพระเจ้า” ทั้งนั้น ทั้งแบบนับถือ “พระเจ้า” องค์หนึ่งองค์เดียวเท่านั้นเป็น “ที่พึ่ง” สุดยอด ทั้งแบบนับถือ “เทพเจ้า” หลายองค์เป็น “ที่พึ่ง”

“**ตนเป็นที่พึ่งของตน**” จึงเป็นคำสอนที่บอกแจ้งชัดดีอย่างที่สุดว่า ไม่ใช่ “สิ่งใดใครอื่นเป็นที่พึ่งของตน” แน่ **“ตน”** นั้นเองเป็น **“ที่พึ่ง”** ของตน โดยเฉพาะ **“กรรมของตน”** นั้นแหละเป็น **“ที่พึ่ง”** ของตน (กัมมปฏิสรณะ) นั้นหมายความว่า คนทุกคน **“กระทำ”** หรือมี **“กรรม”** อย่างไร **“สิ่งที่ตนกระทำ”** นั้นเองเป็น **“ที่พึ่ง”** ของตน เมื่อใคร **“กระทำ”** (กรรม) อะไรลงไป ก็จะสะสมลงเป็น **“ผลกรรมของตน”** (วิบาก) และ “ผลวิบาก” นี้แล คือ **ฤทธิ์คืออำนาจ** เป็นพลังแห่งวิบากให้ **เจ้าของกรรม-เจ้าของผลกรรมนั้นๆ** แท้ๆก็..เราเองนั่นเอง เป็น **“เจ้ากรรมนายเวร”** ของตนเอง ไม่มีใครที่ไหนมาเป็นเจ้ากรรมเจ้าเวรของเราหรอก ซึ่ง

“กรรมวิบาก” มีฤทธิ์ปาฏิหาริย์แก่ตน จนห้ามหัดจรรยาก็มีจริง **กรรม
นี่แหละสิ่งศักดิ์สิทธิ์**

มีลัทธินอกพุทธที่ชื่อว่า “บุพเพกตเหตุวาท” พวกนี้เชื่อว่า สิ่งที่เป็นเหตุให้ตนต้องสุข ต้องทุกข์ หรือไม่สุขไม่ทุกข์ ก็ดี ล้วนเป็นเพราะกรรมเก่าที่ทำไว้แต่ปางก่อน และเชื่ออีกว่า กรรมเก่านั้น “เที่ยงแท้” ไม่มีทางแก้ไขให้เปลี่ยนแปลงได้ แล้วย่อมจำนน ซึ่งมีนัยเห็นชัดๆ ว่า ยึดถือ “ความเที่ยงแท้” จึงเป็นลัทธิ “ลัทธิสัจนิยม” นี่เป็นนัยของ “เทวนิยม”

ส่วนพวก “อเทวนิยม” ก็เชื่อ “กรรมเก่า” ที่สั่งสมไว้แต่ปางก่อน คล้ายกัน มีฤทธิ์มีผลติดตามให้คุณให้โทษแก่เจ้าของกรรม นัยนี้ตรงกัน ไม่ได้ปฏิเสธ แต่มีนัยสำคัญต่างกันตรงที่ว่า **สามารถแก้ไขได้** **ไม่ยึดว่า เที่ยงจนตายตัว** เหมือนชาว “เทวนิยม” เพราะเข้าใจความเที่ยง ความไม่เที่ยงของ “กรรม” อย่างมีนัยสำคัญว่า “กรรม” ย่อมมีปฏิสัมพันธ์กันและกันสามารถลดในสิ่งที่ควรลดควรกำจัดให้หมดได้ด้วย “ตนเองกระทำ” หรือเพิ่มในสิ่งที่ควรเพิ่มได้ ด้วย “กรรมปัจจุบันของตน” ตามที่แต่ละคนสามารถกระทำได้จริง จึงไม่ยอมจำนน ไม่ว่าจะ กรรมอดีต.. กรรมปัจจุบัน..กรรมอนาคต ซึ่งผู้เป็นพุทธที่สัมผัสมาทิวา ก็จรรู้รอบใน “ผลวิบากของกรรม ที่ทำดีทำชั่วว่ามีจริง” (อัตถิ สุกตทุกกฏานัง กัมมานัง ผลัง วิปาโก) ทั้งอดีต-ปัจจุบัน-อนาคต ว่า สิ่งเคราะห์ที่กันอยู่เสมอ และเปลี่ยนแปลงได้เพราะ “กรรมใหม่” ของตนๆนั้นเอง

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๕๕๑ ว่า **กรรม** เป็นของของตน (กัมมัสสโกมตี) ตนเป็นทายาทของกรรมของตน (กัมมทายาท) กรรมเป็นกำเนิด (กัมมโยนิ) กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ (กัมมพันธุ์) **กรรมเป็นที่พึ่ง** (กัมมปฏิสรณะ) ดังนั้น “ที่พึ่ง” ของชาว “อเทวนิยม”

จึงคือ “กรรม” หรือ “พระรัตนตรัย” ซึ่งผู้จะมีความเป็น “พุทธ” (รัตนที่ ๑) ได้อย่างแท้จริง **ก็ต้องปฏิบัติ “กรรม” ของตนทั้งกายกรรม- วาจากรรม โดยเฉพาะ “มโนกรรม” จนบรรลุ “ธรรม” ที่เป็นโลกุตระของ พุทธ** หรือมี “พุทธธรรม” เกิดขึ้นในตน ที่เป็น “มรรคผลของพุทธ” (รัตนที่ ๒) ผู้บรรลุมรรคผลอันเป็นโลกุตระธรรมนี้ ก็เป็น “อาริยบุคคล” ซึ่งเป็น “รัตนที่ ๓” จึงจะเป็น “ที่พึ่งของพุทธแท้ขึ้นอเทวนิยมจริง”

มิใช่ “ธรรม” ที่หมายเอาแค่ “คำสอน” ที่ท่องได้จำได้ แล้วก็เอา ไปอวดไปอ้างว่า “**ตนมีธรรม-ตนมีที่พึ่ง**” แล้ว เท่านั้น

หรือยิ่งเอาความรู้แค่ท่องได้จำได้นี้ไปเป็นของซื้อของขายหรือ เป็นสิ่งแลกเปลี่ยนสรรเสริญสุขเลี้ยงชีพ แล้วหลงคิดว่า นี่แหละคือ “**ที่พึ่ง**” อันใช้ภาษาว่า “**สรณะ**” เพราะผู้แสดงก็เจริญลาภเจริญยศศักดิ์ ฐานะใหญ่โตร่ำรวยขึ้น มีสรรเสริญโด่งดังว่าเป็นผู้รู้ ได้เสพโลกีย์สุข แล้วหลงว่านี่คือ “ที่พึ่ง” นั้น ก็เป็นความหลงผิดแท้ๆ ซึ่งใครจะหลงมาก

หลงหนักไปข้างลาภหรือข้างยศ หรือสรรเสริญ หรือโลภกิเลส หรือหลงไปกับอามิสพวกนี้หลายอย่างหรือทั้งหมด ก็เป็นเรื่องของแต่ละคน ซึ่งทำให้คนผู้หลงนั้นยิ่งกิเลสหนา ยิ่งขึ้นขึ้นใจชอบใจหลงไหลยินดี ที่ได้ลาภยศสรรเสริญสุขมาบำเรอตน ก็ยิ่งซบซือนหลงถ้ามีปฏิสัมพัทธ์ ลึกลงไปเป็น “มิจฉัตตะ” (ความผิดไปจากมรรคผล) กล่าวคือ ก่อให้เกิดการสังสม “ความผิดไปจากสัมมาอาริยมรรค” อย่างซบซือนสอดประสานสัมพัทธ์สลักกันไปมา ทั้งความเข้าใจผิด (มิจฉาทิฏฐิ) ความดำรินึกคิดผิดๆ (มิจฉาสังกัปปะ) การพูดจาผิดๆ (มิจฉาวาจา) การกระทำต่างๆ ผิด (มิจฉากัมมันตะ) การงานเลี้ยงชีพผิดหรือมิจฉาชีพ (มิจฉาอาชีพะ) ความพยายามผิด (มิจฉาวายาเม) ความระลึกรู้ตัวผิด (มิจฉาสติ) แล้วรวมลงสังสมเป็น “ความตั้งมั่นของจิตที่ผิดจากโลกุตระ” (มิจฉาสมาธิ) ครบ “มิจฉามรรค” ทั้ง ๘ นี้คือ “มิจฉัตตะ ๘” ที่เกิดมาเสมอจริง ๆ ของผู้ยังหลงผิด แล้วความผิดก็ขยายตัวบานปลายยิ่งขึ้นๆ ตลอดมา

เมื่อ “มรรค” อันเป็นเหตุ ผิดไปเช่นนี้ ก็พาให้ผู้ที่ได้ “ธรรมะแค่คำสอนมากมาย” ทั้งหลาย ผิดต่อไปอีกเป็น “ความหลง” (โมหะ) ว่าตนมี “สัมมาญาณ” คือหลงว่า *ตนมีความรอบรู้อันถูกต้องดีงามแล้ว* แต่แท้จริงนั้นคนผู้นี้ยังไม่มี “วิชชา ๘” จนสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงในสภาวะของปรมัตถธรรม ผู้ “โมหะ” จึงยิ่ง “อวิชชา” ทับซ้อนยิ่งขึ้น

แม้ผู้ได้เรียนรู้ “คำสอนมากมาย” นั้น จะได้ปฏิบัติด้วยแถมเครื่องครัดมากมายปานใด **แต่ถ้ายังไม่มี “วิชชา ๘”** ที่เป็น “อภิญญา” เข้าไปทำหน้าที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงจิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน ว่ามีสภาพอย่างไร กิเลสเป็นอย่างไร ปฏิบัติถูกมรรคหรือไม่ถูกมรรคนั้นต่างกันอย่างไร ปฏิบัติถูกแล้ว เกิด “สัมมาผล” ได้ถึงขั้นไหน ลดละกิเลสจนสามารถปฏิญาณตนได้ว่า *บรรลุมรรคถึงขั้นนั้นเพราะอย่างนั้น*

ถึงขั้นนี้เพราะอย่างนี้ สมบูรณ์แล้วหรือยัง ผู้ปฏิบัติจะต้องมี
ญาณทัสสนะ หรือมีวิชา ๙ พาให้รู้มรรคผลของตนชัดเจนแจ่มแจ้ง
อย่างไม่มีวิจิกิจฉา (ไม่สงสัยคลุมเครือลังเลใจ) แต่ถ้ายัง**ไม่มีวิชา ๙**
และมรรคผลก็ยังไม่มียุทธวิธีหลักประกันความถูกต้อง

ในเมื่อกิเลส ตนก็ไม่รู้แม่นมั่น ตนทำได้หรือไม่ได้อย่างไร
 แค่นี้ก็ไม่รู้แจ่มแจ้งชัดเจน แถมตนยังมีกิเลสที่จะพาให้ถือดีมี
 อัตตamaanะอยู่อีกด้วย และอัตตamaanะมันก็ต้องสำแดงเดชตามหน้าที่
 ของมัน จึงทำให้บางคนถึงขั้น “หลงตน” ไปว่า ตนมี “สัมมาวิมุตติ” คือ
 หลงตนว่า *ตนมีความหลุดพ้นหรือมีนิพพานแล้ว* ปานจะนั้นก็หลงกัน
 ไปได้จริงๆ ซึ่งแท้ๆคนผู้หลงผิดที่วุ่นนี้ได้แค่ “มิจฉญาณ” หรือ
 “มิจฉาวิมุตติ” เท่านั้น เมื่อได้หลงผิดใน “ผล” อีก ๒ ก็เป็นอันหลงผิดได้
 ครบ “มิจฉัตตะ ๑๐” (ความผิดไปจากอารยธรรม คือ มรรค ๘ ผล ๒)

ดังนั้น “พุทฺธธรรม” ที่เผยแพร่ออกไป หรือสิ่งที่แสดงออก
 ให้ไปวงชนคนทั้งหลายรู้เห็น ก็เป็น “มิจฉัตตะ ๑๐” คือ ผิดกันทั้งมรรค
 ทั้งผล จึงเป็นแค่.. *สิ่งที่อยู่ในฐานะยังไม่จริง ยังไม่ถึงขั้น “สัมมัตตะ ๘”*
(ความถูกต้องของอารยมรรค ๘) และ “สัมมัตตะ ๑๐” (ความถูกต้องของ
อารยมรรค ๘ อริยผล ๒) เพราะความรู้ใน “ทิวฎฐิ ๑๐” (พระไตรปิฎก
เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๔-๒๕๙) ของผู้มี “คำสอนมากมาย” นี้ ยังไม่เข้าใจถูกต้อง
หรือแม้เข้าใจถูกต้องแต่ยังไม่สามารถปฏิบัติจนบรรลุผลที่ “สัมมา” สำเร็จ
จะสำเร็จแค่ “สัมมาทิวฎฐิที่เป็นสาสวะ” แล้วปฏิบัติมีมรรคผลไปตามลำดับ
ก็ได้ ยิ่ง “สัมมาทิวฎฐิที่เป็นอนาสวะ” ก็ยิ่งบริบูรณ์แน่

ซัดๆก็คือ คนผู้มี “คำสอนมากมาย แต่ยังไม่เข้าใจกระแสนารียะ
 ยังไม่บรรลุสัมมา มรรค-สัมมาผล” นั้น ความรู้ที่เผยแพร่ออก
 ของผู้ที่ยังไม่เป็น “อารยบุคคล” จะเป็น **ความรู้ที่อยู่ใต้อำนาจกิเลสอันมี**

อยู่ในตนเพราะยังไม่ได้ลดละ และกิเลสนั้นมันครอบงำมนุษย์เก่งสุดเก่ง มีอิทธิพลเหนือมนุษย์ที่เป็นปุถุชนโดยแท้ จึงทำให้ความถูกต้องของพุทธธรรมเพี้ยนออกไปๆได้เรื่อยๆ ตราบใดที่ผู้เผยแผ่ หรือแสดงธรรมอวดธรรมนั้นๆยังไม่มีมรรคผล **กิเลสในตนของปุถุชน** ก็จะถูกกิเลสที่ออกเดชสำแดงอำนาจจริงพาเพี้ยนพาดิไปจากสัจธรรมของพุทธอยู่เสมอๆตราบนั้น

“พุทธธรรม” ถูกปฏิรูป (reform) ด้วย “มิจฉัตตะ” (ความผิดไปจากอาริยะ) ตามนัยดังกล่าวนี้ มาตลอดกาลยาวนาน ๒ พันกว่าปี ก็เพราะคนผู้มีธรรมแค่เพียง **“ฟังพุทธพจน์ก็มาก จำคำสอนไว้ในใจได้ก็มาก กล่าวก็มาก บอกสอนผู้อื่นอยู่ก็มาก แต่ตนไม่บรรลุมรรคผล”** (พระไตรปิฎก เล่ม ๓๖ ข้อ ๑๐๘) ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงระบุว่า คนชนิดนี้คือ **“ปทปรมบุคคล”** บุคคลผู้รู้เก่งเยี่ยมแค่ “บท” คือพยัญชนะหรือถ้อยคำ (ผู้มีบทเป็นอย่างดี) หมายความว่า ผู้ฉลาดที่เรียนรู้ได้ดีได้เก่งแค่ “คำสอน” ได้แค่เปลือกแค่พยัญชนะ แต่ไม่ได้แก่น ไม่ได้อัตถะ ไม่ได้เนื้อแท้เนื้อธรรม ไม่ได้บรรลุธรรม ดังนั้น แม้จะสอนหรืออวดแสดงแก่มนุษย์อย่างมุ่งมั่นตั้งใจให้ถูกต้องที่สุดปานใดก็ตามแต่ตนเอง ยังเป็นแค่ **“ปทปรมบุคคล”** ย่อมผิดเพี้ยนไปจาก “เนื้อแท้” จากอาริยธรรม อันไม่ใช่ของพินิจสามัญ นั้นแน่ เพราะยังปฏิบัติไม่ได้ตามพระพุทธพจน์ ที่ว่า **“บุคคลพึงทำตนนั้นแล ให้ตั้งอยู่ในคุณอันสมควรเสียก่อน พึงพร่ำสอนผู้อื่นในภายหลัง บัณฑิตไม่พึงเศร้าหมอง หากว่าภิกษุพึงทำตนเหมือนอย่างที่ท่านพร่ำสอนคนอื่นไซ้”** (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๕ ข้อ ๒๒)

คนที่ไม่เคยเห็น “เนื้อแท้” ไม่เคยมี “เนื้อแท้” จะเอา “เนื้อแท้” จากไหนมาแจก เพราะตนยังไม่บรรลุธรรมนั้นๆเป็นภาวนามยปัญญา

ชั้นอาริยะจริง จึงเกิดความไม่ถูกไม่ตรงโดยไม่รู้ตัวไม่เจตนาไปเรื่อยๆ ยิ่งทำนผู้สอนผู้แสดงถือดีมีมานะอวดตาด้วย ก็แน่นิ่งกว่าแน่นว่า **สังฆธรรม จะถูกปฏิรูป** ยิ่งๆขึ้น พาพุทธธรรมผิดเพี้ยนเรื่อยมา ด้วยประการอย่างนี้ ตั้งแต่ต้นจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

ดังนั้น สองพันกว่าปีผ่านมา ถึงปัจจุบันนี้ “พุทธธรรม” ที่เป็น “เนื้อแท้ของเดิม” จึง “ถูกปฏิรูป” (reform) แปรเปลี่ยนไปแล้ว และชาวพุทธปัจจุบันก็ได้ยึดถือเอา “พุทธธรรม” ที่ไม่ใช่ “ของเดิม” ที่แปรเปลี่ยนจากเนื้อแท้ไปแล้วนี้แหละว่า คือ พุทธที่ยังคงเป็น “อเทวนิยม”

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน “อาถิสสูตร” พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒ [คำแปลคัดจาก “ขุมทรัพย์จากพระโอษฐ์” หน้า ๑๐๗] ว่า “**เรื่องเคยมีมาแล้ว กลองคึกของกษัตริย์พวกทาสหะ เรียกว่า ‘อานกะ’ มีอยู่ เมื่อ**

กลอง**อานกะ**นี้ มีแปลแตก หรือลิ พวกกษัตริย์ทาสระหัดได้หาเนื้อไม้
อื่น ทำเป็นลิ้ม เสริมลงในรอยแตกของกลองนั้น (ทุกคราวไป) ภาิกษุ
ทั้งหลาย เมื่อเชื่อมปะเข้าหลายครั้งหลายคราเช่นนั้น นานเข้าก็ถึง
สมัยหนึ่ง ซึ่ง**เนื้อไม้เดิมของตัวกลองหมดสิ้นไป เหลืออยู่แต่เนื้อไม้
ที่ทำเสริมเข้าใหม่ แทนนั้น**” แล้วก็ตรัสต่อไปอีก ซึ่งมีเนื้อความสรุปได้
ว่า ...**ในกาลอนาคตข้างหน้า คำสอนของพระองค์ที่ลึกซึ้งเป็นเนื้อแท้**
ของพุทธ เป็น**โลกุตระ** เป็น**สุญญตา** คนจะไม่สนใจ จะไปสนใจ
คำสอนที่นอกแนว และหลงยึดถือศึกษาเล่าเรียนเอาสิ่งแปลกใหม่นั้น
คนในอนาคตจะหลงผิดไปสนใจเห็นเนื้อไม้ใหม่ที่**ทำเสริมขึ้นมาแทน**
เป็น “ของจริงของแท้” แต่แท้จริงนั้นเป็น “กลองไม่มีเนื้อแท้แล้ว”
ทว่ายังคงเรียกชื่อเดิมอยู่ว่า “อานกะ”

**จันได เนื้อแท้เนื้อธรรมของ “พุทธ” ที่ลึกซึ้งเป็นโลกุตระ เป็น
สุญญตา** ได้ถูกหลงผิดกันไปเกือบจะสิ้นแล้วในปัจจุบันนี้ ทว่ายังคง
เรียกชื่อเดิมอยู่ว่า “พุทธ” ก็จันนั้น

ผู้ที่มี “มัจฉัตตะ ๑๐” จึงได้แก่ ผู้ที่ยัง **“ไม่มีธรรมะชั้นอาริยะ
หรือโลกุตระ”** ส่วนผู้ที่มี “สัมมัตตะ ๑๐” จึงได้แก่ **“ธรรมะชั้นอาริยะ
หรือโลกุตระ”** เพราะฉะนั้น **“พระรัตนตรัย”** ซึ่งเป็น **“ที่พึ่ง”** ของ
ชาวพุทธแท้ๆจริง ๆ จึงไม่ใช่แค่สวรรค์โลกีย์ ไม่ใช่พระเจ้า แต่มี
นัยสำคัญแน่ๆ

“พุทธรัตนะ” จึงไม่ได้หมายความว่าเอาแค่ว่าคือ พุทธรูป หรือแค่
ชีวิตร่างกายของพระพุทธเจ้า โดยเฉพาะมิได้หมายเอาแค่โลกีย์ธรรม
ที่ละชั่วประพฤติดีอันเป็นคุณลักษณะสามัญทั่วไปของทุกศาสนา ซึ่ง
ล้วนเป็นกันมีกันเท่านั้นแน่นอน แต่ต้องหมายเอา **“ความมีคุณลักษณะ
พิเศษเฉพาะ ที่ไม่เหมือนหรือไม่ใช่คุณลักษณะเดียวกันกับศาสนาอื่น**

หรือศาสนาเทวนิยมเป็นกันมีกัน” นั่นต่างหาก จึงจะระบุลงไปได้ว่า **“นี่คือพุทธ..ความเป็นพุทธคืออย่างนี้”** อันเป็นคุณลักษณะของ **“ที่พึ่ง”** ที่ยกย่องกันถึงขั้นเป็น **“รัตนะ”** ซึ่งไม่เหมือนใคร ย่อมมีเอกลักษณ์เฉพาะ ก็คือ **“ความเป็นโลกุตรหรืออเทวนิยม”** แท้ๆนั่นเอง จึงจะระบุได้ชัดเจนว่า **“พุทธรัตนะ”** ดวงแก้วของพุทธ ที่เป็น **“ที่พึ่ง” ของชาวพุทธ** ถูกแท้ถูกถ้วน

ดังนั้น ผู้ที่ยังไม่รู้จัก **“โลกุตร”** และยังไม่รู้จัก **“อเทวนิยม”** แท้ๆอย่างถูกแท้ถูกถ้วน “ล้มมา” จริงๆ ก็คือ ผู้ที่ยังไม่รู้จัก **ความเป็น “พุทธ”** แท้ๆแก่นๆ **หรือคุณลักษณะพิเศษของพุทธโดยเฉพาะที่ไม่เหมือนใคร** ซึ่งเป็นเนื้อแท้ของพุทธสุดพิเศษ

จุดสำคัญที่จะชี้ระบุยืนยันความเป็น **“พุทธ”** กันอย่างแน่แท้ได้เด็ดขาด แยกไม่ได้ และพิเศษ เป็นนวัตกรรมทางศาสนาด้วย จึงได้แก่ **ความเป็น “อเทวนิยม” และ “โลกุตร” นี้แหละชัดๆ**

ในจุดที่ว่า **“พุทธ” เป็น “อเทวนิยม”** นั้น ก็เป็นที่รู้กันกว้างขวางทั่วไปแม้จะไม่ใช่ ผู้รู้ นักศึกษา และส่วนมากก็คงรู้กันว่า **“อเทวนิยม” (Atheism) คือ ลัทธิที่ไม่ยืนยันว่ามีพระเจ้า** ก็คงรู้กันอยู่เพียงแค่นี้ ส่วนผู้จะรู้ละเอียดลึกซึ้งมากมายตามที่อาตมาได้แจกแจงมาให้เห็นถึง **ความเป็น “อเทวนิยม”** ว่าแตกต่างจาก **“เทวนิยม”** ถึง ๑๐ ประเด็น จนจวนจะถึงบรรทัดสุดท้ายอยู่แล้วนี้ ก็คงมีไม่มาก

ใน **“ความเป็นพุทธ”** หากจะชี้เอาแค่ส่วนเกินส่วนนอกออกมา แวดล้อมประกอบอยู่ในศาสนา ซึ่งมีทั้งที่ผิด ทั้งที่ไม่ผิด หรือเอาส่วนที่ยังเป็นแค่เปลือกแค่กระพี้ แล้วนับสิ่งเหล่านี้ว่า **นี่คือ ความเป็นพุทธ** ก็เป็นพุทธ เพราะในวงการพุทธนับกันอยู่จริงๆ และในประชาชาวพุทธ ก็ไม่ได้รังแควิ่งคัดอะไรจนเอาเป็นเอาตายเป็นที่วุ่นวายเดือดร้อน หรือ

เป็นเรื่องทะเลาะเบาะแว้งถึงขั้นเกิดสงครามเช่นฆ่ากัน ก็ไม่เคยมี นับตั้งแต่ศาสนาพุทธอุบัติขึ้นมาในโลกจนกระทั่งบัดนี้ เพราะศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีอิสระเสรีภาพ เป็นประชาธิปไตย เป็นธรรมาธิปไตย สัมบูรณ์ ทุกคนมีสิทธิในการยึดอะไรหรือจะไม่ยึดอะไร ต่างก็มีสิทธิเลือกเพื่อนเอาตามภูมิ พุทธเกิดมาแล้ว ๒๕๐๐ กว่าปี ชาวพุทธมีความเห็นขัดแย้งกัน พุทธก็เห็นเป็นธรรมดา ย่อมแย้งกันได้ กระทั่งถึงขั้นแยกเป็นนานาหลังวาส ก็ได้ แยกไปเป็นนิกายก็มี ต่างก็เป็น “พุทธ” กันอยู่ในโลก ดังที่เป็นที่มีจริง ก็เห็นกันอยู่

เช่น ผู้ยึดถือพระพุทธรูปเครื่องห้อยคอเป็น “ที่พึ่ง” แล้วนับว่านี่คือ ผู้มีความเป็นพุทธ

ผู้ไม่ได้ “พึ่ง” อะไรจากความเป็นพุทธนักรอก แต่เป็นพุทธศาสนิกชนเพราะสืบทอดมาตามตระกูล แล้วนับว่า นี่คือ ผู้มีความเป็นพุทธ

ผู้ศรัทธาศาสนาพุทธและยืนยันว่าตนเอง “เป็นชาวพุทธ” แน่แท้ แต่ก็ยังไม่บรรลุศรัทธินทรีย์-ศรัทธาผลอย่างสัมมาทิฏฐิ แล้วนับว่า นี่คือ ผู้มีความเป็นพุทธ

หรือผู้ยึดถือจารีตประเพณีบ้าง การศึกษาบ้าง การปฏิบัติบ้าง เป็น “ที่พึ่ง” ซึ่งทุกวันนี้ก็บานปลายมีมากมายสารพัดในวงการพุทธ แล้วนับว่า นี่คือ ผู้มีความเป็นพุทธ

เป็นต้นว่า พึ่งการรดน้ำมนต์ พึ่งการเคาะหัว พึ่งการถือพึ่งการสะเดาะเคราะห์ พึ่งการสวดมนต์ พึ่งการทำทาน พึ่งการทำพิธีทางศาสนาต่างๆ พึ่งการร่วมงานบุญต่างๆ ที่วัดจัดขึ้น พึ่งการฟังเทศน์ ฟังธรรม พึ่งการเรียนรู้จนเป็น “ผู้ฟังพุทธพจน์ก็มาก จำคำสอนไว้ใใจ ได้ก็มาก กล่าวก็มาก บอกสอนผู้น้อยก็มาก แต่ต้นไม่บรรลุมรรคผล

ในชาตินั้น” (ปทปรมบุคคล) ฟังสมาธิที่ยังมีใช้สัมมาสมาธิ ฟังการปฏิบัติ
ธรรม ตามแบบวิธีของอาจารย์ผู้รู้ต่างๆ ทว่ายังไม่สัมมาทิฏฐิ จึงได้
“มิจจาสมาธิ-มิจจาญาณ-มิจจาวิมุตติ” กันเท่านั้น

ผู้มี “ความเป็นพุทธ” ตามที่กล่าวมานี้ ก็นับกันไป เป็นมวล
ปริมาณผู้คนที่มิ “ฉายา” (เงา) ว่า “พุทธ” ดังที่เคยอธิบายมาแล้ว แต่
จะนับว่า เป็นผู้มี “ที่พึ่ง” อันเกษม ถึงขั้น “พุทธรัตนะ” ดวงแก้ว
ของพุทธ หรือผู้เข้าถึง “พุทธรัตนะ” ยังไม่ได้ เพราะยังไม่เข้าขั้น
“มีพุทธ” หรือ “เป็นพุทธ” อย่างมีแก่น หรืออย่างมี “เนื้อแท้เนื้อธรรม”
ในตน ชัดๆ ก็คือ “ยังไม่มีมรรคผล” นั่นเอง

ดังนั้น ก็ได้แค่มีฉายา (เงา) ว่า พุทธศาสนิกชน เป็นชาวพุทธ
แต่ยัง ไม่มี “พุทธ” ชนิดระบุงไปถึงขั้นเป็น “รัตนะของพุทธ”
เพราะยังได้ “ที่พึ่ง” ไม่ถึงขั้น “พุทธรัตนะ” ได้เพียงสิ่งที่ผิด หรือ

อย่างเก่งก็แค่สะกิด แค่เปลือกกระพี้ ยังไม่เป็น “สัมมามรรค-สัมมาผล” ยังไม่ได้ถึงชั้นเนื้อธรรมแก่นแท้

“ที่ฟัง” อันยิ่งใหญ่ คือ “พระรัตนตรัย” ชั้นที่ ๑ ชื่อว่า “พุทธรัตนะ” จึงมีนัยสำคัญดังนี้

ข้อต่อมา “พระรัตนตรัย” ชั้นที่ ๒ “ที่ฟัง” อันยิ่งใหญ่ ที่เป็น “ธรรมรัตนะ”

ก่อนอื่นก็ต้องมากำหนดกันก่อนว่า “ธรรม” ในที่นี้ หมายถึงอะไร แค่ไหน เพราะคำว่า “ธรรม” หมายถึง อะไรต่ออะไรได้หลากหลายมากมายเหลือเกิน แม้ที่สุด “ธรรม” หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างหรือสิ่งทั้งปวง ปานนั้นก็ได้อันนั้น จึงต้องนิยามกันให้เจาะจงลงไปชัดๆเสียก่อน จะได้ไม่สับสน

“ธรรม” ที่เรากำลังหมายถึงนี้ คือ “ที่ฟัง” ที่พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงค้นพบ อันเป็นความจริงที่ประเสริฐวิเศษสุดของมนุษย์ ซึ่งระบุกันชัดๆอยู่แล้วว่าเป็น “รัตนะ” เป็นดวงแก้วของพุทธ

“รัตนะ” หรือ “แก้ว” ในที่นี้มีความหมายว่า สิ่งที่ยกไว้สูง มีคุณค่าสูง เป็นที่เคารพนับถือบูชา อันมนุษย์ฟังได้ ฟังเข้าถึง ฟังทรงไว้ ฟังบรรลุความเป็น “ธรรม” ชั้น “รัตนะ” นั้นๆ

ดังนั้น เมื่อถึงขั้นที่นับกันว่า เป็น “รัตนะ” ก็ชัดขึ้นมาแล้วว่า ย่อมไม่หมายความเอาแค่ว่า คำสอนที่เป็นพระพุทธรพจน์ อันตรัสไว้ดีแล้ว (สวากขาตธรรม) เท่านั้นแน่ๆ ยิ่งเป็นคำสอนที่ผิดเพี้ยนไปยิ่งไม่ใช่ใหญ่ แต่หมายเอา..สิ่งที่เป็นปรากฏการณ์อันมีของจริง (ปาตุภาวะ) ซึ่งได้บรรลุ “ความเกิดในตน,ความเป็นในตน” (ภาวะ) กัน

จริงๆทีเดียว ไม่ใช่แค่ขั้น *ดำเนินอยู่ เคลื่อนไปอยู่อย่างมุ่งมั่นตั้งใจ* ที่จะให้บรรลุ (คัจฉติ) เท่านั้น แต่หมายเอาถึงขั้น *ต้องมีพร้อมแล้ว* ได้ไว้แล้วในตน หรือขั้นเข้าถึงสำเร็จ *ขั้นบรรลุผล (อุเบติ)* นั่นเทียว และแน่นอน **“ธรรม”** นั้นก็ต้องเป็น **“โลกุตระ”** ด้วย จึงจะเป็น **“ที่พึ่ง”** ชั้นที่ชื่อว่า **“ธรรมรัตนะ”**

“ที่พึ่ง” อันเป็นดวงแก้วดวงที่ ๒ นี้ จึงไม่ใช่แค่ “โลกียธรรม” ซึ่งได้แก่ ธรรมะที่ใช้เป็นเครื่องแลกลาม ยศ สรรเสริญ สุขชั้นโลกีย์ทั้งหลายมาเป็น “ที่พึ่ง” (ลาภาน ลาภัง นิหิตังสนตา) นั้นแน่ และไม่ใช่แค่ ตนทรวงไว้ซึ่งความรู้แจ้งในคำสอน ต่อให้เป็นคำสอนที่สัมมาทิฏฐิ และเก่งเยี่ยม.. *พังกามาก จำได้ก็มาก กล่าวก็มาก สอนอยู่ก็มาก แต่ตนเอง ไม่บรรลุมรรคผล* แน่ๆ แต่เป็น “ธรรม” ชั้นบรรลุตโปตติมรรค เป็นขั้นต้น จนกระทั่งถึงอรหัตผลเป็นที่สุด จึงจะชื่อว่า **“ที่พึ่ง” อันเป็น “ธรรมรัตนะ”**

ที่นี้ก็ข้อสุดท้าย **“พระรัตนตรัย”** ขั้นที่ ๓ **“ที่พึ่ง” อันยิ่งใหญ่ ที่เป็น “สังฆรัตนะ”**

เมื่อรู้แจ้งชัดเจน ข้อ ๑ “พุทธรัตนะ” และข้อ ๒ “ธรรมรัตนะ” มาแล้ว ข้อ ๓ **“สังฆรัตนะ”** ก็ไม่ยากที่จะเข้าใจ **“พระรัตนตรัย”** ขั้นที่ ๓ **“ที่พึ่ง” อันยิ่งใหญ่** ที่เป็น **“สังฆรัตนะ”** นี้ หมายถึง “ตัวคน” นั้นเอง ที่เป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ จนสามารถมี **“ธรรมรัตนะ”** *อันตรงตาม “พุทธรัตนะ” อย่างถูกแท้ถูกถ้วน (สัมมา)* ตั้งแต่ “โสดาบัน” ขึ้นไป จนถึง สกิทาคามี อนาคามี อรหันต์ ทั้ง ๔ บุคคลนี้คือ “สาวกสงฆ์” ซึ่งพระพุทธรเจ้าตรัสเรียกว่า “บุคคล ๔ หรือ บุคคล ๘” ในพระบาลี ที่ระบุนัยนไว้ชัดเจน *ยทิทัง จัตตาริ ปุริสสุคานิ อัญญสฺส ปุริสบุคคลา เอสะ ภควโต สาวกสงฺโฆ...* คู่แห่งบุรุษทั้งหลาย ๔ บุรุษบุคคลทั้งหลาย ๘ **นี่คือ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า”**

ดังนั้น คำว่า “สาวกสงฆ์” หรือ “พระสงฆ์สาวก” จึงต้องศึกษาให้ดีๆ เพราะทุกวันนี้พากันเข้าใจไม่แม่นยำชัดเจนเท่าที่ควรไปเสียแล้ว พอบอกว่า “สงฆ์สาวก” ของพระพุทธรเจ้า ก็จะยืนยันว่า นักบวชที่ผ่านพิธีบวชเป็นองค์พระขึ้นมาแล้ว ล้วนนับเป็น “สาวกสงฆ์” ได้ทั้งหมด ก็ขอ

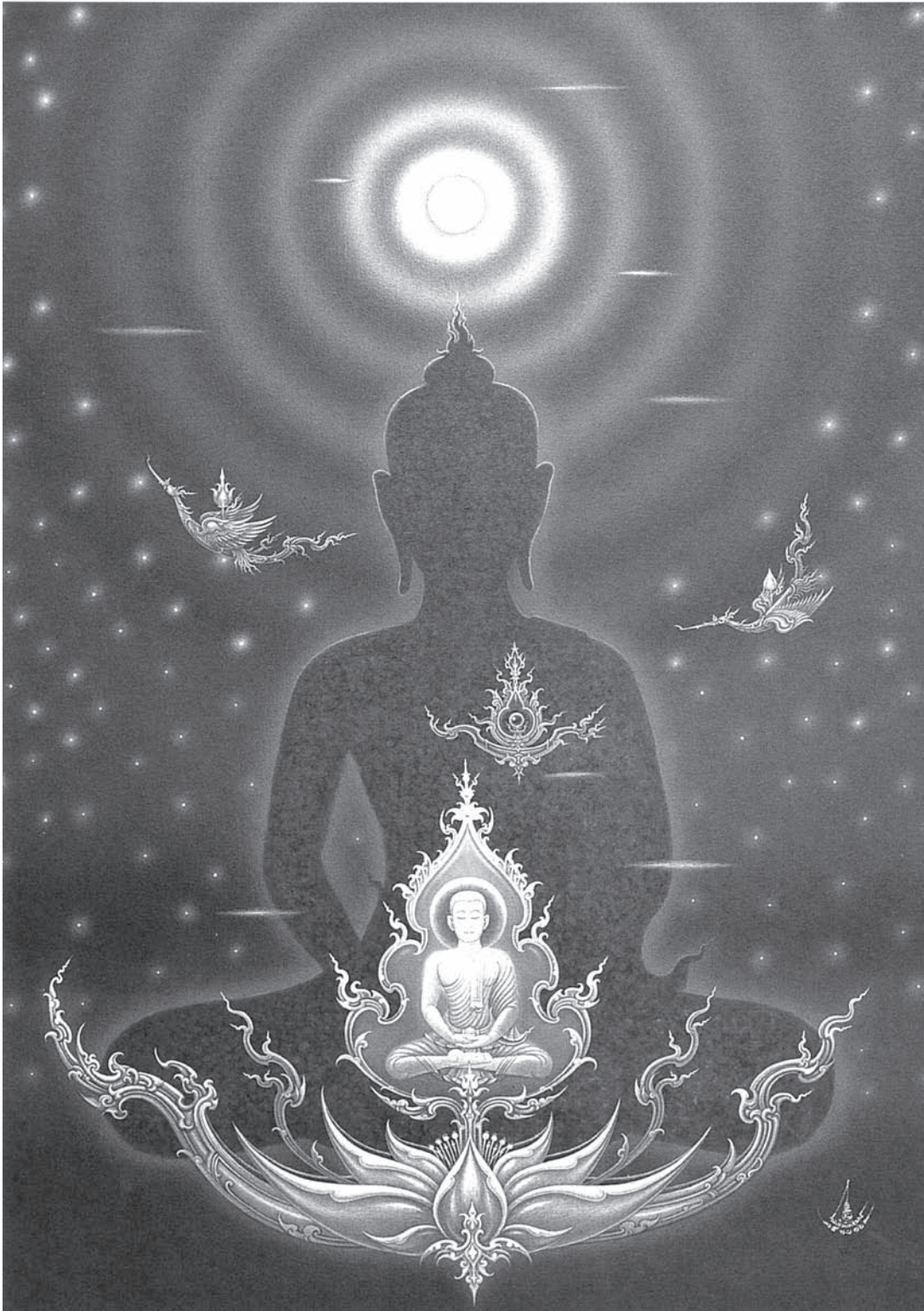

บอกว่า ไม่ได้ ยังไม่ใช่ “สาวกสงฆ์” ที่ถูกต้องแท้จริง หรือพูดให้ชัดๆ ยิ่ง ก็คือ พระพุทธเจ้ายังไม่นับเข้าหมู่ (สงฆ์) แม้ผู้นั้นจะได้ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า (สาวก) หรือได้เรียนรู้ปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธเจ้า **แต่ถ้ายังไม่บรรลุมรรคผล ก็ยังไม่จัดว่าเป็น “สงฆ์”** แท้ จัดอยู่ใน “สมมติสงฆ์” สงฆ์โดยสมมติ หรือสงฆ์โดยรู้สึกนึกเอา

เพราะแม้จะบวชตามพิธีมาแล้ว ๑๐๐ ปี แถมปฏิบัติอย่างเคร่งครัดอีกด้วย แต่ถ้ายังไม่บรรลุมรรคผล ก็ยังไม่ใช่ “สาวกสงฆ์” เพราะยังไม่เป็น “สมณะที่ ๑” ได้แก่ โสตาบัน เริ่มเป็น “อาริยบุคคล” ขึ้นต้น สมณะที่ ๑ หรือเป็น “สาวกสงฆ์” ไปตามลำดับ สมณะที่ ๒-๓-๔ จนที่สุดเป็นอรหันต์

ด้วยประการฉะนี้ “**พระสงฆ์**” แท้จริงที่ชัดลึก หรือนับว่าเป็น “**สังฆรัตนะ**” จึงไม่ได้หมายเอาแค่ คือ ผู้ผ่านพิธีบวช มีสิทธิ์แต่งเครื่องแบบไตรจีวร และแม้จะปฏิบัติตามธรรมวินัย ตั้งใจประพฤติตนอย่างอุตสาหะ เล่าเรียนปริยัติอย่างเก่ง “ทรงจำพระพุทธรพจน์ได้มาก สั่งสอนผู้คนอยู่มาก แต่ตนยังไม่บรรลุธรรมใดๆในชาตินี้” ยังชื่อว่า “**ปทปรมะ**” ก็ยังไม่ใช่ “สาวกสังโฆ” ตามนัยแห่งสุปฏิปันโนที่แท้อยู่ที่ ดังนั้น “**พระสงฆ์ของพุทธแท้ขึ้นอเทวนิยมจริง และมีโลกุตรธรรมถูกถ่วง**” ตรงตาม “**ธรรมที่เป็นพุทธ**” ดังกล่าวใน “รัตนะที่ ๑ กับ ๒” แท้ๆ จึงจะนับเป็น “**สงฆ์**” **รัตนะที่ ๓** ของพุทธครบความเป็น “**รัตนตรัย**” บริบูรณ์ และผู้ที่จะเข้าถึง “รัตนตรัย” สัมบูรณ์จริงแท้ได้ ก็ด้วย “**กรรม**” ซึ่งก็คือ “**การกระทำหรือการปฏิบัติ**” จนบรรลุ “**โลกุตรธรรม**” สำเร็จ นั่นเอง

“**กรรม**” หรือ “**รัตนตรัย**” จึงเป็น “**ที่พึ่ง**” **อันยิ่งใหญ่** ถูกถ่วงแท้จริง ด้วยประการฉะนี้

เรายังเป็นพุทธ

อยู่จริงหรือไม่

อาตมาได้สาธยาย ลักษณะที่แตกต่างแห่ง “ความเชื่อความเข้าใจ” ของ “ศาสนา” ๒ แบบ มาถึง ๑๐ ประเด็น ที่จริงมีประเด็นอื่นๆอีก แต่พักไว้แค่นี้ก่อน ก็คงได้หลักสำคัญพอสมควร ที่จะใช้ตรวจสอบ “ความเป็นเทวนิยม” หรือ “ความเป็นอเทวนิยม” ของใครๆ โดยเฉพาะ “ของตน” นั่นแหละสำคัญยิ่งนัก ควรจะตรวจดูกันให้ดีๆ จะได้รู้จริงๆชัดๆว่า เราผู้เป็นพุทธศาสนิกชนแท้ๆ มาบัดนี้เรายังมีความเป็นพุทธอยู่จริงหรือไม่? หรือเหลือความเป็นพุทธอยู่ในตน มากน้อยเท่าใดกันแน่

ความเป็น “เทวนิยม” หรือเป็น “อเทวนิยม” นี้ เป็นตัวชี้บ่งอย่างชัดแจ้งว่า เรายังเป็นพุทธอยู่จริงหรือไม่ เราแสวงบุญนอกขอบเขตพุทธแล้วหรือไม่ เพราะ ศาสนาพุทธเป็น “อเทวนิยม” จริงๆ ไม่ใช่ “เทวนิยม” เลย

ดังนั้น การประพฤติกหรือการปฏิบัติที่ดี ความเชื่อความเข้าใจที่ดี ของผู้ใด เข้าข่ายหรืออยู่ในความเป็น “เทวนิยม” ไม่ถอดถอน ผู้นั้นก็ยังไม่เข้าข่าย “อเทวนิยม” ดังที่ได้สาธยายมา นั่นก็คือ ผู้นั้นก็ ออกนอกทางพุทธ ไปแล้ว หรือคนผู้นั้น ยังไม่ได้เข้าสู่ความเป็นพุทธเลย ดังนั้น เมื่อผู้ใดยังไม่ได้เข้าสู่ความเป็นพุทธ หรือหันทิศออกนอกทางพุทธ ก็เป็นอันผู้นั้น หนีจาก “แก่น” หรือไม่ได้เนื้อแท้ เนื้อธรรมของความเป็น “พุทธ” จะมีก็แค่ “เงา” (ฉายา) ของความเป็น “พุทธ” (ดังที่เคยอธิบาย มาแล้ว) คงได้แต่เป็นอยู่หรือเป็นไปตามที่

ความเป็น“ศาสนา” แบบเทวนิยม ทั่วไปเป็นกันเท่านั้น

ศาสนา “เทวนิยม” เกิดก่อนศาสนา “อเทวนิยม” ของพระพุทธเจ้ามานานแสนนาน เพราะศาสนา “เทวนิยม” เป็นศาสนาที่มีประจำโลกมาแต่ไหนแต่ไร เป็นศาสนาสามัญ อยู่กับโลกกับคนมาตลอดกาล ส่วนศาสนา “อเทวนิยม” เป็นศาสนาพิเศษวิสามัญ จะเกิดจะมีในโลกเป็นครั้งคราว ตั้งอยู่ในกาละของโลกระยะหนึ่ง เพื่อมาช่วยมนุษยชาติ ผู้เป็นเวไนยสัตว์ (คนที่พอสอนเรื่อง “อเทวนิยม” ได้) เวไนยสัตว์ก็จะได้รับการช่วยให้อถึง “ความหลุดพ้น” ไปได้จำนวนหนึ่ง แล้วกาละของโลกก็จะ “ว่างจากศาสนาพุทธ” ไปช่วงหนึ่ง เรียกว่า “พุทธันดร” ช่วง “พุทธันดร” ก็จะมีแต่ศาสนา “เทวนิยม” แม้ยังมีชื่อว่า **พุทธ** แต่เนื้อแท้ล้วนคือ **“เทวนิยม”**

เมื่อกาละดำเนินยาวไปอีก ถึงกาละใดกาละหนึ่ง ที่เหมาะสม ก็จะมี “พระพุทธเจ้า” อุบัติขึ้นในโลกอีกพระองค์หนึ่ง ประกาศ “ศาสนาพุทธ” ขึ้นมาใหม่ ซึ่งเป็น **“อเทวนิยม”** มีขึ้นอยู่ในโลกอีกชั่วระยะหนึ่ง ก็มีมนุษย์ได้รับผล “โลกุตระธรรม” ไปอีกจำนวนหนึ่ง และแล้ว “เนื้อแท้เนื้อธรรมของพุทธ” ที่เป็น **“โลกุตระ”** ก็จะค่อยๆ เจือจางลงๆ กระทั่ง **ไม่มีผล “โลกุตระธรรม”** เหลือแต่ “โลกียธรรม” ที่ยังอยู่ในชื่อว่า “พุทธ” และสุดท้ายก็หมดสิ้นพุทธศาสนาลงดังที่เคยหมด เป็น “พุทธันดร” ไปอีกช่วงหนึ่ง

กาละดำเนินไปอีกตามประสาวัฏจักร แล้วก็จะมีการะที่ “พุทธศาสนา” เกิดขึ้นในโลกอีก นำเอา **“อเทวนิยม”** มาให้แก่มนุษย์ไปอีกช่วงหนึ่ง และแล้วก็จะหมดสิ้นลง เป็น “พุทธันดร” อีก ความเวียน ก็จะเป็นไปอยู่ดั่งนั้นโลกลูกที่มีสัตว์มนุษย์เจริญสูงสุดของเอกภพ มหาจักรวาล

ในวัฏจักรแห่งกาละอันไม่มีที่สิ้นสุดนี้ **อเทวนิยม** หรือ **พุทธศาสนา** ก็จะเป็นจะมี หรือจะเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป” วนเวียนอยู่ เช่นนี้ในเอกภพมหจักรวาล ผู้รู้จักความเป็น “วิฆังสสาร” ดี จะเข้าใจ ได้ว่า ในวิฆังสสารแห่งความเป็น “สัตวโลก” นั้น ใครก็ตามที่ได้ชื่อว่า “คน” หรือ “มนุษย์” ทุกอรรถภาพได้เคย “เป็นอเทวนิยม” มาแล้วทั้งสิ้น ไม่ละเว้นผู้ใดเลย

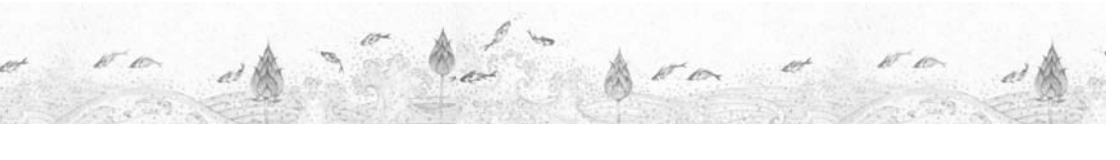
ส่วนใครจะได้ “เป็นอเทวนิยม” นั้น ก็ต้องได้พบพุทธศาสนา มีศรัทธา ได้ศึกษา จนกว่าจะมีอุปนิสัยถึงขั้นเป็น “เวไนยสัตว์” (คนที่ พอสอน “อเทวนิยม” ได้) และต้องศึกษาจนมี “สัมมาทิฏฐิ” เป็น **เบื้องต้น หรือจุดเริ่มต้น** จึงจะเริ่มมีทางเดินเข้าสู่ความเป็น “พุทธ” ที่เป็น “อเทวนิยม” ผู้รู้พุทธศาสนาถึงแม้จะรู้มาก ศึกษาามาก หรือถึง ขนาด ได้รับการยกย่องเป็น “ปราชญ์ทางพุทธ” ปานนั้นก็ตาม แต่ยังไม่ “สัมมาทิฏฐิ” **จริง** ก็ยัง **ไม่มีเบื้องต้นหรือจุดเริ่มต้น** ก็เป็นอันผู้หนึ่ง ไม่มีทางที่จะเดินเข้าสู่ความเป็น “พุทธ” ที่เป็น “อเทวนิยม” แน่นอน คงเป็น “พุทธ” ที่เป็น “เทวนิยม” ตามพื้นจิตเดิมที่ยังไม่รู้ทางอาริยะ

แล้ว “สัมมาทิฏฐิ” นั้น มันอย่างไรกันแน่?

“สัมมาทิฏฐิ” ก็คือ ความรู้ความเข้าใจในความเป็น “**พุทธ-ธรรม-สงฆ์**” ที่ถูกต้องแท้จริง

“**พุทธ**” คือ ศาสนาที่เป็น “อเทวนิยม” “**ธรรม**” ของพุทธ คือ “โลกุตระธรรม” และ “**สงฆ์**” ที่แท้มีใช่แค่ “สมมุติสงฆ์” ที่เป็น บุคคล ผู้ผ่านพิธีบวช นุ่งห่มจีวร ทว่ายังไม่บรรลุนิพพานนั้น แต่ต้อง เป็น “อาริยบุคคล” ตั้งแต่ขั้น “โสดาบัน” ขึ้นไป แม้ฆราวาสก็เป็น “อาริยสงฆ์” หรือ “โสดาบัน” ตั้งแต่ “อาริยบุคคล” ขึ้นต่างๆ ขึ้นไปได้

ดังนั้น ผู้มี “สัมมาทิฏฐิ” จึงหมายถึง คนที่เข้าใจได้อย่างถูกต้อง

ว่า “**อเทวนิยม-โลกุตรธรรม-อาริยบุคคล**” คือ อะไร? อย่างไร? แค่นั้น? ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้มี ๑๐ ข้อ แต่ที่สรุปเอาเนื้อหามาพูด **“สัมมาทิฐิ”** เป็นประธานของการเดินทางเข้าสู่ความเป็น **“อาริยะ”** แล้วจึงจะปฏิบัติให้เกิด **“สัมมา”** อื่นๆ อีก ๙ (สังกัปปะ-วากา-กัมมันตะ-อาชีวะ-วายามะ-สติ-สมาธิ-ญาณ-วิมุติ) เป็น **“สัมมัตตะ ๑๐”** ลี้กัสมมรรคผล ชนิด **“อเทวนิยม”** มีเนื้อแท้เนื้อหาของ **“พุทธ”** เข้าสู่ **“โลกุตรภูมิ”** ครบครัน แต่ถ้าผู้ใดแม้จะมี **“สัมมาทิฐิ”** แล้ว ทว่าไม่พากเพียรปฏิบัติลี้กัสมมรรคมี ด้วย **“กรรม-วิบาก”** ของตน จน **“พื้นสังโยชน์ ๓”** เป็น **“อาริยะ”** ชั้นแรกขึ้นไป ก็ยังไม่มี **“เนื้อแท้เนื้อหาของ พุทธ”** **ยังไม่พ้น “โลกิยะ” จึงไม่ชื่อว่า “อเทวนิยม”**

คนผู้ใดที่ยังไม่ได้พัฒนา ยัง **“เป็นชาวเทวนิยม”** ที่ยังเละเละอยู่ เมื่อความเป็น **“สัตวโลก”** ของคนผู้นี้ ยังอยู่ในภูมิ **“ปุถุชน”** เต็มชั้นหมายความว่า **“ยังเป็นคนกิเลสหนาขึ้นๆถ้ายืดเยื้อ ไม่สร้างกุศล”** ได้แต่แสวงหา **“โลกธรรม”** มาให้แก่ตน แสวง **“สุข”** ให้แก่ตนไป ตามประสาคนที่ยังจมโลกีย์เต็มสภาพ หากเป็นคนที่ยัง **ไม่เชื่อบาปเชื่อบุญ** **ว่าเป็น ‘ทรัพย์สิน’ แท้ของคน.. และมีอำนาจบันดาลบันดาลชีวิตคน”** **จริงยิ่ง** กว่า **“ทรัพย์สิน”** ที่เป็นลาภ,ยศ,สรรเสริญ,สุข เขาก็ไม่คิดจะตั้งใจสั่งสม **“บุญ”** หรือตั้งใจปฏิบัติตน **“ละเลิกบาป”** เพราะ **“สัมมาทิฐิ”** ยังไม่มีเพียงพอ อธิปัญญาสิกขายังไม่เข้าสู่ความเป็น **“วิชา”**

เพราะฉะนั้น ปุถุชนเต็มสภาพดังว่านี้ ก็จะหลงไหลอยู่กับ **“โลกธรรม ๘”** ที่แสวงหาให้สมใจตามความใคร่อยากมาเสพทางทวาร ๕ (กามสุข) และสุขที่ได้สมใจตามความยึดถือของตนอันนอกเหนือจาก กามคุณ ๕ (อัตตทัตถสุข) กล่าวคือ เมื่อได้ลาภมาก็สุข เสื่อมลาภก็ทุกข์ ได้ยศมาก็สุข เสื่อมยศก็ทุกข์ ได้รับสรรเสริญก็สุข ได้รับติดินนินทา ก็ทุกข์ ได้รูป-รส-กลิ่น-เสียง-สัมผัส (กามคุณ ๕) ถูกใจก็สุข ไม่ถูกใจ

ก็ทุกข์ ได้สิ่งที่ถูกอารมณ์ตนตามที่หลงยึดอยู่ในใจ (อัตตทัตตะ = สุขนอกจากกามคุณ ๕ ที่ตนยึดติด) ก็สุข ไม่ถูกอารมณ์ก็ทุกข์ ไม่ว่าจะ *“ได้สุข หรือได้ทุกข์”* ก็ล้วนคือ **อาการของกิเลสในคนมันอ้วนขึ้นหนาขึ้น อยู่ตลอดเวลา** จึงเรียกคนเช่นนี้ว่า “ปุถุชน” แปลว่า คนที่มีกิเลสอ้วน กิเลสหนา ดังนั้น คนไม่ว่าจะได้รับสุขรับทุกข์ ทั้ง ๒ สภาพ ต่างก็คือ *คนที่มีกิเลสอ้วน กิเลสหนาขึ้นทั้งนั้น* เพราะ “สุข” ก็คือ ภาวะที่ได้อารมณ์อันน่าปรารถนา (อิฏฐารมณ์,ชอบ) และ “ทุกข์” ก็คือ ภาวะที่ได้อารมณ์อันไม่น่าปรารถนา (อนิฏฐารมณ์,ชัง) สุข..**กิเลสชอบก็หนาขึ้น** ทุกข์..**กิเลสชังก็อ้วนขึ้น** คนปุถุชนเต็มร้อย **จึงกิเลสหนาทั้งขึ้นทั้งลง** ชาวโลกก็ที่ไม่เชื่อบาปเชื่อบุญ ก็จะไม่ “สร้างบุญ” จะได้แต่หาทาง สะสม “โลกธรรม ๘” ให้แก่ตนไปตลอดชีวิต **ถ้ายังไม่เชื่อบาปบุญ** แถมมีกิเลสมากก็กัดด้วย **คนผู้นี้ก็จะกล้าทำอกุศลได้อย่างไม่กลัวเกรงใดๆ** หรือทำทุจริต ทำเลวร้ายได้ทุกอย่าง เพียงแต่อย่าให้ตำรวจจับ หรืออย่าให้สังคมเขารู้เขาเห็นเท่านั้น **กระนั้นบางคนสังคมติฉินด่าว่าก็ไม่กลัว** เพราะตนเองมีอิทธิพล ...*ใครจะทำไม?*

คนที่ไม่กลัวบาป หรือไม่เชื่อบาปเชื่อบุญนี้ **ไม่เกี่ยวกับ ความฉลาดหรือไม่ฉลาด** บางคนเรียนจบดอกเตอร์ บางคนฉลาดเป็นอัจฉริยะด้วยซ้ำ **แต่ไม่เชื่อบาปเชื่อบุญจริงๆ** เชื่อแต่ว่า หากทำบุญหรือทำดี ก็ควรทำ เป็นเรื่องของสังคมศาสตร์ หรือ มานุษยวิทยาเกี่ยวกับจิตวิทยาสังคมเท่านั้น หรือ **ทำดีก็เพื่อจะได้โลกธรรม** มาเพิ่มให้แก่ตน **ทับทวียิ่งขึ้นอีกอย่างซับซ้อน** จึงทำบุญบ้าง

คนที่ไม่เชื่อบาปบุญ จึงไม่ตั้งใจสะสม “บุญ” ไม่ตั้งใจจะเลิก “บาป” คนในทุกวันนี้ ที่ไม่เชื่อเรื่อง “บาปบุญ” มีมากขึ้นๆ ยิ่งคนที่ไม่เชื่อว่า **คนเราตายจากชาตินี้แล้ว** ต้องเกิดใหม่มาชาติใช้กรรม

ชดใช้วิบากอีก จึงยิ่งกล้าทำ “บาป” เพราะเชื่อว่า บาปบุญไม่เห็นทำอะไรเราได้ และคนเราก็มีชาติเดียว ตายแล้วจบไปเลย ไม่มีอะไรต้องสืบต่อ ไม่มีอะไรรับบาปรับบุญรับสุขรับทุกข์กันอีกแล้ว

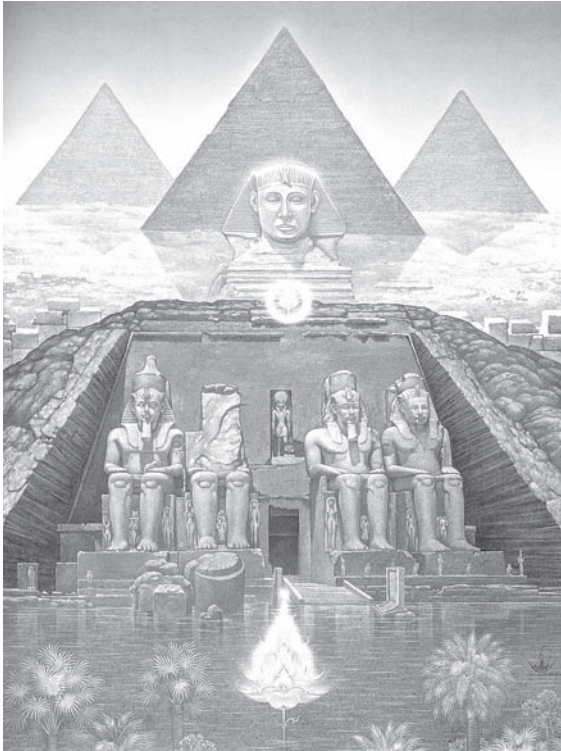
ดังนั้น ยิ่งคนที่มีกิเลสมาก ก็ยิ่งร้ายได้มากยิ่งขึ้น คนชนิดนี้แหละ ที่..น่ากลัว! และเป็นภัยร้ายแรงอยู่ในสังคม บางคนฉลาดมาก เบื้องหน้า ทำตนเป็น “ผู้ดีชั้นสูง” ให้คนหลงนับถือ ส่วนเบื้องหลังนั้นร้ายกาจขนาดในละครโทรทัศน์หรือหนังที่ว่าเหลือร้าย ชิดซ้ายทีเดียว

ส่วนคนที่เป็น “ปุถุชน” ที่เชื่อว่า *บาปบุญมีจริง* ก็จะพยายามทำบุญ ซึ่งใครจะทำบุญมากกว่าทำบาป หรือทำบาปมากกว่าบุญ ก็ได้บาปได้บุญไปตามจริงนั้นๆ **สังกรรมไม่มีผิดไม่มีพลาด สังกรรมก็ต้องเป็นสังกรรม ไม่มีใครบังอาจโกงสังกรรมได้ ความจริงก็ต้องจริง ต้องซื่อสัตย์ที่สุด** ดังนั้นใครทำกรรมบาปกรรมบุญใดก็เป็นของ **คนนั้น** (กัมมัสะกะ) จะทำในที่ลับหรือที่แจ้งก็ตาม ก็**“เป็นของตนเอง”** แม้คนอื่นไม่รู้เลยก็เป็นกรรมบาปกรรมบุญของตนแท้ๆ *แบ่งบาปแบ่งบุญให้ใครไม่ได้ด้วย* ไม่มีขาดหกตกหล่นด้วย ตนต้องเป็นทายาทกรรมของตน ต้องรับมรดกกรรมของตนหลีกเลี่ยงไม่ได้ (กัมมทายาท) กรรมเป็น “ทรัพย์” แท้ๆที่จะสั่งสมเป็น “มรดกวิบาก” แล้วมีอำนาจส่งผลบันดาลบันดาลให้เราได้ดีหรือตกยาก หรือมีฤทธิ์มีอำนาจบันดาลบันดาลให้เราได้อย่างปาฏิหาริย์ ก็ย่อมจริง ถ้าเราได้สั่งสมบารมีมามากจริง แต่ถ้าเราไม่ได้สั่งสมกรรมวิบากที่ดีที่เป็นบุญมากพอ ก็ย่อมไม่บันดาลให้เราได้ดีตามประสงค์แน่ จะได้เท่าที่เรามีบารมีเท่านั้นๆ ยิ่งถ้าใคร สั่งสมแต่มรดกวิบากที่ชั่วที่บาปมามาก ก็ย่อมบันดาลให้เราได้ร้ายได้ทุกข์ทรมานแน่ๆ แม้เราจะไม่ประสงค์เลย ถึงขั้นแรงร้ายอย่างปาฏิหาริย์ ก็เป็นได้ ตามที่ตนมีบาปจริง

ดังนั้น ชาวเทวนิยม จึงเชื่อ “กรรม” อย่างยิ่งว่า เป็นของตนเอง (กัมมัสมโภกมฺหิ) กรรมเป็นมรดกที่ตนเองต้องเป็นทายาท (กัมมทายาท) กรรมเป็นกำเนิดพาเราเกิดดีเกิดชั่ว (กัมมโยนิ) กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ ไม่ว่าจะพันธุ์สัตว์นรก สัตว์เทวดา หรือพันธุ์ปฤชชา อาริยชน (กัมมพันธุ์) กรรมเป็น “ที่พึ่ง” (กัมมปฏิสรโณ) แท้

ชาวเทวนิยม ก็เชื่อ “พระเจ้า” อย่างยิ่งว่า เป็นเจ้าของชีวิต เป็นเจ้าของทุกสรรพสิ่ง เป็นอำนาจบันดาลบันดาลให้เป็นไปทุกอย่าง เทวนิยม จึงมี “พระเจ้า” เป็น “ที่พึ่ง” แท้ ซึ่งต่างก็มี “ที่พึ่ง” คนละแท้

ส่วน “ปุถุชน” ผู้ที่เชื่อบาปเชื่อบุญจริงๆ ก็พยายามสร้าง “บุญ” ด้วยการทำทานบ้าง ด้วยการปฏิบัติศีลปฏิบัติธรรมบ้าง แบบโลกีย์ ถ้าใครทำบาปมากกว่าบุญ ก็แน่นอนย่อมได้ “วิบากบาป” เป็นอำนาจบันดาลบันดาลให้เป็นไปแน่ แต่ถ้าใครทำบุญมากกว่าบาป ก็ได้รับ “วิบากบุญ” นำพาไปสู่ดีสู่เจริญ ก็เป็นจริงตามที่มีบุญจริง “ปุถุชน” ที่ทำ “บุญ” สั่งสม “บุญ” มากกว่า “บาป” ฉะนั้นเองที่ชื่อว่า **“กัลยาณชน”** สูงขึ้นกว่า “ปุถุชน” แต่ยังไม่เข้าภูมิ **“โลกุตระ”** จึงยังไม่ได้เป็น **“อารยชน”** แม้จะทำ “บุญ” มากแค่ไหนก็ตาม **“บุญโลกียะ”** ก็จะส่งผลให้ได้รับดี ตามฐานะโลกียะ เช่น ร่ำรวยลาภ สูงส่งไปด้วยยศ มากไปด้วยสรรเสริญ พรั่งพร้อมไปด้วยกามสุข-อัตตทัตถสุข แต่ก็ล้วน**ยังไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน ยังหมุนกลับไปสู่ต่ำได้แน่นอน** โลภียะ จึงขึ้นสวรรค์ตกนรกไปตามกรรมไม่รู้จักจบสิ้น **ขึ้นตก-ตกขึ้น** วนเวียนไปเรื่อยๆ เล่าๆ ในวัฏสงสาร ไม่สิ้นภพจบชาติ เพราะโลกียะแม้มี “สุข” ก็ **ไม่พ้นทำบาป** เนื่องจากกิเลสตนยังมี

ดังนั้น **“อารยชน”** จึงต่างจาก **“ปุถุชน”** นั้นแน่นอน และที่ต่างไปจาก **“กัลยาณชน”** ก็คือ เป็นผู้ที่มีสัมมาทิฐิ รู้แจ้งใน**ความเป็น “โลกียภพ” ความเป็น “ชาติ” ของสัตว์** แล้วก็ปฏิบัติเพื่อ**ดับกิเลสที่ทำให้ตนเป็น “สัตว์โลก”** นั้นๆ ไปตามลำดับ หรือ “ล้างกิเลสที่ตนเป็น ทาส โลกียภพ” นั้นๆ ไปตามลำดับ จึงจะ “พ้นความเป็นสัตว์โลก” ได้สูงขึ้นไป พ้นจาก “โลกียภพ” ตั้งแต่ “ภพนรก” กระทั่งครบ “สัตตาวาส ๘” เป็นผู้หลุดพ้นสัมบูรณ์ถ้วน หหมดทั้ง..อบายภพ (ภพนรก) กามภพ รูปภพ อรูปภพ ซึ่งจะต้องรู้แจ้ง “ปรมาตถธรรม” คือ “จิต เจตสิก รูป นาม” อย่างถูกต้อง จึงจะชื่อว่า ถึง “นิพพาน” เป็นอรหันต์

จะเห็นชัดขึ้นว่า **เทวนิยม** ยังมี **ภพ** มี **ชาติ** จึงชื่อว่า ยังเป็น “สัตว์โลก” อยู่ในวัฏสงสาร ยังมี “สวรรค์” มี “นรก” นั้นเอง แม้จะ

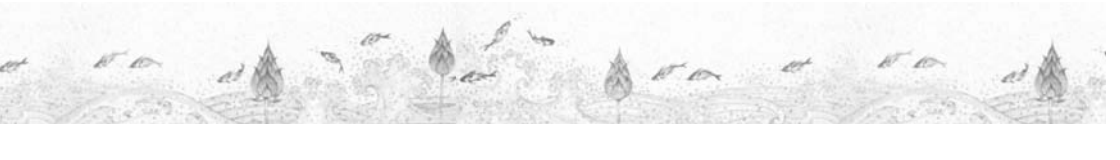
เป็นภพสวรรค์สูงสุดแต่ไหน ก็คือ ยังมี “ภพ” อยู่แต่ๆ โทหนโท ส่วน **อเทวนิยม** นั้น *“ดับภพจบชาติ” สนิทไม่เหลือ* เมื่อ “ปรินิพพาน” ก็เป็นอันหมดสิ้นความเป็น “สัตว์โลก” ไม่มีวัฏสงสาร ไม่มีอัตภาพหรืออัตตาเหลืออยู่ใน “ภพ” ใดๆ ในวัฏสงสารไหนๆ อีก

เพราะชาว “อเทวนิยม” รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ปรมาตถธรรม” คือ “จิต เจตสิก รูป นาม” อย่างถูกต้อง “ตัวตน” (สักกายะ, อัตตา) ซึ่งเป็นภาวะที่เรา “หลงยึด” อยู่จริงของตนๆ และมีทฤษฎีปฏิบัติกระทั่งสามารถลดละ “ตัวตน” นั้นๆ ตั้งแต่ขั้น “สักกายะ” (ตัวตนที่เจ้าตัวมีญาณหยั่งรู้ของตนในตน) อันได้แก่ *“ตัวตนของกิเลสอยู่ในจิต”*

“ตัวตน” ของนามธรรมตัวสำคัญนี้ ผู้ปฏิบัติจะต้องมี “วิชชา ๑-๒” (ฌานและวิปัสสนาญาณ) รู้จักรู้แจ้งรู้จริง ภาวะ” จริขของมันตัวนี้แหละที่เราจะจัดการกำจัดมัน นี้คือ “สักกายะ” หากไม่มี “วิชชา” แท้ ก็ไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงตามความเป็นจริงแน่ ก็เท่ากับปฏิบัติธรรม **“ไม่เกิดอภิญญา”**

สักกายะ คือ “นามรูปของจิต-เจตสิก” ที่ผู้ปฏิบัติต้องรู้ต้องเห็นมันด้วย “ญาณหรือวิชชา” แท้ๆ อย่างรู้แจ้งเห็นจริง จน “พ้นวิจิกจฉา” แล้วก็ปฏิบัติให้ “พ้นศีลัพพตปรามาส” ด้วยหลักธรรมของพระพุทธเจ้า มี “มรรค ๑๘ - โพชฌงค์ ๗” หรือ “โพธิปักขิยธรรม ๓๗” เป็นทฤษฎีสำคัญยิ่งใหญ่ เป็นต้น

เมื่อผู้ปฏิบัติมีมรรคผล จนกระทั่ง **“พ้นสังโยชน์ ๓”** อันได้แก่ “สักกายทิฏฐิ-วิจิกจฉา-ศีลัพพตปรามาส” ก็นับได้ว่า ผู้นี้เป็น “อริยชน” เริ่มจาก “โสดาบัน” เป็นต้นไป โสดาบันก็คือ ผู้ได้หลุดพ้น “อบายภพ” ไปได้เป็นระดับแรก นั่นคือ ผู้ได้ “ดับการเกิด” (ชาตินิโรธ) หรือทำให้การเกิดนั้นๆ ลดลง และสิ้นไปจริง เป็นลำดับๆ จนเด็ดขาดสัมบูรณ์

เพราะมีญาณสามารถหยั่งรู้ “ลงไปถึงที่เกิด” (โยนิโส) อย่างรู้แจ้งเห็นจริง “ตัวตน” (อัตตา) ของ “สมุทัย (ต้นเหตุ) ทำให้เกิด” ที่ศัพท์เรียกว่า “ชาติสัมภวะ” หรือ “ชาติปภวะ” แล้วดับตัวตนจนถึง “อาสวะ” หรือ “อนุสัย” ได้หมดสิ้นเกลี้ยง **“ชาติ”** จึงดับสิ้นไป อย่างรู้จักรู้แจ้งเห็นจริง ซึ่งผู้ต้องการหลุดพ้นจาก **“ภพ”** และบรรลुरुธรรมชั้น **“ดับภพ จบชาติจากความเป็นสัตว์ต่างๆได้สิ้น”** ก็ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน “ความเป็นภพ-เป็นชาติ” และ **“ต้นเหตุ”** ที่ทำให้เกิด “ภพ-ชาติ” จนต้อง **เป็น “สัตว์โลก”** แล้ว “ดับเหตุ” นั้นๆได้สำเร็จเสร็จสิ้นจริงๆ

“เหตุ” ต่างๆที่ทำให้คนต้องหม่นเวียนเป็น **“สัตว์โลก”** ไม่รู้สิ้น รู้สุดเด็ดขาดนั้น อยู่ที่ไหน?

ก็อยู่ที่ **“จิตวิญญาณ”** ของคนแต่ละคนนั่นเอง เป็น “นามธรรม” แท้ๆ ซึ่งเป็นนัยสำคัญที่ชาว **“อเทวนิยม”** มีความรู้ยิ่งรู้จริงอย่าง สัมบูรณ์ จึงสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงถึง **“สิ่งสูงส่งสุดแห่งที่สุด”** อย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ไม่ว่าจะ เป็น...จิต เจตสิก รูป นิพพาน อัตตา หรือ อาตมัน พรมาตมัน กิเลส ตัณหา แม้แต่เหตุที่ทำให้เป็นพระบรมศาสดา

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดเจนในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๒ ข้อ ๓๕๓-๓๖๐ ว่า ศาสนาพุทธมีชื่อ **“ลาภสักการะและความสรรเสริญ”** เป็น **“ประโยชน์หรือผล” (อานิสงส์)** มิใช่มีความถึงพร้อมด้วย **“ศีล”** เป็น **“ประโยชน์หรือผล”** ต่อให้ถึงพร้อมด้วย **“สมาธิ”** เป็น **“ประโยชน์หรือผล”** ก็มีใช่ แม้แต่ถึงพร้อมด้วย **“ญาณทัสสนะ” (ปัญญา)** เป็น **“ประโยชน์หรือผล”** ก็ยังมีใช่ ศาสนาพุทธนี้มี **“เจโตวิมุตติอันไม่กำเรบ”** โดยแท้ เป็น **“ประโยชน์หรือผล” (อานิสงส์)** เป็น **แก่น** เป็นที่สุด ถึงปานฉะนั้นทีเดียว

ในสูตรนี้ พระพุทธเจ้าตรัสเปรียบเทียบไว้ว่า *ลาภสักการะและสรรเสริญ* นั้นเท่ากับ *กิ่งและใบของต้นไม้* ถือว่าเป็น “ประโยชน์” (อานิสงส์) ขั้นต่ำสุดของพุทธธรรม ต่อมาก็..*ศีล* เทียบเท่ากับ *สะเก็ดของต้นไม้* ต่อมาอีกก็..*สมาธิ* เทียบเท่ากับ *เปลือกของต้นไม้* และ *ปัญญา* เทียบเท่ากับ *กระพี้ของต้นไม้* ซึ่งล้วนไม่ใช่ “แก่น” ที่เทียบเท่ากับ “*วิมุตติ*” ทั้งนี้ เนื้อแท้เนื้อธรรมของพุทธที่เรียกว่า “*วิมุตติ*” อันเป็น “*แก่น*” นี้ ต้องเข้าใจกันให้ละเอียดตรงเป้าชัดแท้คมลึกอย่างแม่นยำ จึงจะไม่สับสนหรือพรวามั่วผิดเพี้ยน

พระไตรปิฎก เล่ม ๑๓ ข้อ ๒๔๔-๒๕๒ วัจนโคตรปริพาชก ก็ ย้ำยืนยันใน*คำสอน*ของพระพุทธเจ้าไว้อีกว่า *เปรียบเหมือนต้นสาละใหญ่* อยู่ในที่ที่ไม่ไกลแต่หมู่บ้านหรือนิคม เพราะความแก่ชราของต้นไม้*นั้นใบและกิ่ง*หลุดร่วงไป *เปลือกและสะเก็ดเปลือก*หลุดร่วงไป *กระพี้*หลุดร่วงไปอยู่เรื่อยๆ ตามลำดับๆ ครั้นสมัยหนึ่ง ก็เป็นต้นไม้ที่ปราศจากกิ่งและใบ ปราศจากเปลือกและสะเก็ดเปลือก ปราศจากกระพี้ โดยสิ้นเชิง มีแต่*แก่นแท้*ปรากฏอยู่ ข้อนี้ฉันใด *คำสอน*ของ

**สมณะโคดมเป็นคำสอนที่ปราศจากกิงและใบ ปราศจากเปลือกและ
สะเก็ดเปลือก ปราศจากกระพี้ มีแต่แก่นแท้ๆ ปรากฏอยู่ ฉะนั้น**

[คำแปลคัดมาจาก พุทธประวัติจากพระโอษฐ์ หน้า ๕๐๒]

เพราะฉะนั้น บางคนก็ว่า ตัวเองได้สิ่งที่ดีนักหนาชาตินี้
ที่ตน**เจริญรุ่งเรือง** เพราะตนทำงานเกี่ยวกับกิจการพุทธศาสนาแล้ว
ได้โลกธรรม คือ **ลาภสักการะและความสรรเสริญ** ซึ่งที่แท้ก็**เจริญ**
แค่..**กิงและใบของต้นไม้** (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๒ ข้อ ๓๕๓-๓๖๐) เท่านั้น
ซึ่งกิงที่แผ่ขยายและใบที่เขียวดกนี้ มันเป็นความสวยงามของต้นไม้ที่
ย้วยวนเหลือเกิน หลอกคนได้เยี่ยมยอดยิ่งนัก คนจึงหลง (โหมะ) ง่าย
ติดยึดมิรู้วาย

ยิ่งถ้าแม้ผู้ใดได้**ลาภยศสรรเสริญโลกียสุข** มาด้วยเหตุที่ตนใช้
เดรัจฉานวิชา ไสยศาสตร์ หูจรีตกรรมต่างๆ หรือได้มาด้วยเหตุที่ตน
ใช้ **ธรรมะ** ก็ตาม แต่เป็นธรรมะที่ “**มิจฉาทิฏฐิ-มิจฉาปฏิบัติ**” ผู้นั้น ก็
ยิ่งพากัน**ออกนอกธรรมนอกวินัย** หรือแน่ๆก็คือ ทั้งตนทั้งพากัน **แสวง**
บุญออกนอกพุทธศาสนา ไปสู่ทางผิด นั่นคือ บาบ คือนรกแท้ๆ
ทีเดียว แต่ก็ยากที่ผู้หลงผิดเหล่านี้จะรู้ว่า ตน “**มิจฉาทิฏฐิ**” ทำบาป
อย่างนี้ว่า เดรัจฉานวิชาหรือไสยศาสตร์ นั้นไม่ใช่ความผิดบาป
ไม่ใช่การทำลายคนทำลายสังคมทำลายศาสนาเป็นอันขาด เดรัจฉานวิชา
หรือไสยศาสตร์นี้แหละ พระพุทธเจ้าทรงตราไว้ให้ **เว้นขาด (เวรมณ)**
ตั้งแต่แรกเริ่มที่พระองค์ประกาศศาสนา ในพระไตรปิฎก เล่ม ๔
หมวดจตุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล มีตรัสไว้ทุกสูตร เป็นต้น นั่นคือ
ศีลธรรมบุญ ที่เดียว เพราะเดรัจฉานวิชาหรือไสยศาสตร์ คือ ศาสตร์
ที่ไม่รู้แจ้งชัดจริง แผงพรางตลอดมา จึงเต็มไปด้วยเล่ห์เหลี่ยมซับซ้อน
ฝังแฝงอยู่ในศาสตร์หรือวิชาเหล่านี้ ดังนั้นจึงเชื่อว่าเป็นวิชาที่พาให้

แต่ทำไมชาวพุทธ ส่วนใหญ่ส่วนมากไม่เลิกไม่ละ ที่นางงนางงนั้นก็คือ ในวัดเองแท้ๆ ยิ่งแย่ง แข่งขันกันทำเดรัจฉานวิชา-ไสยศาสตร์ ต่างคำ ต่างขายเป็นทางหาเงินกันเต็มไปหมด แม้แต่พระยศชั้นสูงๆ ยังระดม ทำกันหนักหน้ายิ่งขึ้นๆ ซ้ำเสียอีก แค่เพียงเรื่องนี้ก็ชัดเจนอยู่แล้วว่า เป็นเรื่องขวางทางนิพพานสำเร็จขึ้นมาสูงๆ ก็มาก แต่ทำไมยังปล่อยให้ เป็นสิ่งทำลายเนื้อแท้ของศาสนาอยู่ได้

ที่ลึกซึ้งซับซ้อนในวงการพุทธ อันทำให้นางงนางงนี้ยิ่งขึ้นไป อีก ก็คือ ทำไม..ทั้งๆ ที่รู้ว่า เดรัจฉานวิชา-ไสยศาสตร์ “พาให้ติดยึด ไม่เป็นไปเพื่อความละหนายคลาย” แท้ๆ เป็นเรื่อง “นอกพุทธ” รู้ทั้งรู้ แต่ในวงการศาสนาทั้งผู้รู้ทั้งผู้บริหาร ก็ยังปล่อยให้ทำกันอยู่ เต็มบ้าน เต็มเมือง แถมผู้รู้ผู้บริหารนั้นแหละทำเสียเองด้วย ส่งเสริม ยกย่อง นับถือบูชาผู้ทำ กันอยู่ไม่รู้ถดถอยอีกด้วย นางงจริงๆ!!

แค่ทำเดรัจฉานวิชา ทำไสยศาสตร์ นี้แหละบาปแล้ว เพราะทำ ในสิ่งที่ เป็นปฏิปักษ์ต่อเนื้อแท้เนื้อธรรมของพุทธ เป็นเรื่องนอกพุทธ แต่ทำในวัด พระผู้รักษาศาสนาพุทธแท้ๆ พาทำเสียเอง จึงบาปตาม ดีกรีของ “กรรม” ที่ทำจริงนั้นๆ ทำมากทำน้อย หลอกมากหลอกน้อย ก็เป็นบาปเท่าที่หยาบเท่าที่มากตามจริงนั้นๆ ที่หลอกก็เพราะยังโลภ ลาภ, ยศ, สรรเสริญ, สุข ถ้ายังมีทุจริตกรรมอื่นๆ ใดๆ แฝงร่วมเข้าไป ด้วยอีก ก็เน่ยิ่งจริงแท้ว่า นั่นคือ “บาป” ก็ยิ่งมากยิ่งขึ้น

นั่นเป็นขั้นต่ำสุดของ “กรรม” อันโหมเหหรือมิจฉาทิภูลฺลิตฺติ ที่ทำ อยู่ในวงการพุทธ [ไม่นับกรรมทุจริตหยาบต่ำที่รู้กันดีอยู่แล้ว] ซึ่งเป็นชั้น หลงใน “กึ่งและเโบของต้นไม้” หมายถึง..ลาภยศสรรเสริญโลกียสุข นั้นเอง มันนำพาให้ก่อกรรมทำเดรัจฉานวิชาและไสยศาสตร์ ภูมิธรรมของคน ระดับนี้ จึงยังเป็นภัยต่อ **พุทธศาสนา** โดยเฉพาะ **ความเป็นโลกุตระ**

แม้จะได้สิ่งที่สูงขึ้นมากกว่านั้น เช่น ได้ “ศีล” ซึ่งเหนือยิ่งกว่า
ได้..*ลาภยศสรรเสริญโลกียสุข* พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่า ได้แค่*สะเก็ด* และ
สูงขึ้นไปอีกได้*เปลือก* ก็หมายถึง “ได้สมาธิ” ได้*กระทู้* หมายถึง
“ได้ปัญญา” ถึงแม้จะ “*สัมมาทิฐิ*” แล้วก็ตาม *แต่ถ้าหากยังไม่ได้*
“แก่น” ของต้นไม้ ก็ยังนับว่า ไม่ได้ “เนื้อแท้เนื้อธรรมของพุทธ”
อย่างครบครันสมบูรณ์อยู่นั่นเอง **ปวยการกล่าวถึงผู้ “มิจฉาทิฐิ”**

บางคนนั้นก็ว่าตนได้ประโยชน์ที่เป็น “*ธรรมของพุทธศาสนา*”
แต่แท้ๆได้ “มิจฉามรรค-มิจฉาผล” นั่นก็ชัดแล้วว่า ไม่ได้*เนื้อแท้*
เนื้อธรรม ที่เป็น “พุทธ” จริงๆ แม้บางคนจะได้อย่าง “*สัมมาทิฐิ*”
แต่ถ้ายังแค่ “*สัมมามรรค*” ก็ยังไม่เริ่มปฏิบัติ จึงยังไม่ได้แม้แต่..
สะเก็ด ต้องปฏิบัติกระทั่งอย่างน้อยได้ฝึกตนจนไม่ละเมิด “*ศีล*”
แต่ถ้าได้แค่ทางกายกรรม และวจีกรรมเท่านั้นที่ไม่ละเมิดตามข้อ
“*ศีล*” นั้นๆ ทว่าในส่วนของ “*จิต*” ยังไม่สามารถกว่านี้ ล้ารวมระวังได้
แค่นี้ ผลทางจิตทางใจยังละลตกิเลสไม่ได้ แต่กิเลสก็ไม่ได้โตขึ้น
ยังเท่าเดิม แคปะหะปะทังกิเลสได้ ไม่เพลี่ยงพล้ำ แต่ในใจที่ผู้ปฏิบัติ
“*ทำใจในใจ*” (มนสิการ) ตนอยู่ นั้น ก็ยังต้องเคร่งคุม ในใจยังฝืนยัง
ยากลำบากอยู่ (วิปปฏิสาร) ยังไม่เป็น “*อวิปปฏิสาร*” (ไม่เดือดร้อน,ไม่ลำบาก)
ใจยังไม่ “*ปัสสัทธิ*” (สงบ) ฉะนี้คือได้แค่..*สะเก็ด* [อานิสงส์ของ“*ศีล*”
ดูได้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๑]

หรือเจริญขึ้นจนในจิตก็ลดละกิเลสได้ นั่นคือเริ่มเป็น “*ฉาน*”
สูงขึ้นๆไปตามลำดับ กระทั่งระงับกิเลสนั้นๆได้และประสิทธิภาพ
ของจิตใจที่กำจัดกิเลสได้ก้าวหน้าขึ้นๆตามอานิสงส์ ๑๐ ประการ
(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๑ และข้อ ๒๐๘) หรือเจริญขึ้นๆเป็น “*รูปฉาน*
และอรุปฉาน” ๑-๒-๓-๔ จนกระทั่ง “*จิต*” แข็งแรง “*ตั้งมั่น*” จึง

เรียกว่า **“สมาธิ”** ไปตามคุณภาพของ **“จิตที่ตั้งมั่น”** ยิ่งๆขึ้นนั้น ผู้ได้ขั้นนี้ก็นับว่า..ได้เปลือก ถ้าจิตที่เจริญนั้นมี **“ปัญญา”** (ยถาภูตญาณ) รู้จัก รู้แจ้งตัวตนกิเลส รู้ความจริงอันละเอียดของปรมัตถธรรมไปตามลำดับ เพิ่มความรู้แจ้งเห็นจริงบริบูรณ์ยิ่งขึ้นๆ ก็ถึงขั้น..ได้กระพี้ ที่ไต่เรียงมานั้นคือความเจริญของ **“ศีล-สมาธิ-ปัญญา”** ตามลำดับ แต่ก็ยังไม่ถึง **“วิมุตติ”** อันเป็น **“แก่น”** อยู่ดี

“วิมุตติ” คือ การขาดจากกิเลส หลุดจากกิเลสเรื่องนั้นช้อนั้น กิเลสดับนั่นเอง จะเป็นข้อใดข้อหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ เช่น หลุดพ้นจากอบายมุขสักเรื่อง เป็นต้น จิตของเราปฏิบัติไตรสิกขา คือ ศีล-สมาธิ-ปัญญา กระทั่งได้ **“วิมุตติ”** จากอบายมุขเรื่องใดเรื่องหนึ่ง จิตของเราปราศจากกิเลสในเรื่องนั้นได้แล้วจริง ดังนี้ นี่คือ **“วิมุตติ”** คือ **“แก่น”** คือ **“เนื้อแท้เนื้อธรรมซึ่งเป็นผลที่หมาย”** โดยผู้ปฏิบัติ ต้องรู้ได้ด้วยตนเอง มี **“ญาณ”** หรือมี **“วิษยา ๙”** ที่รู้เองเห็นเอง เฉพาะตน เป็น **“ปัจฉัจตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ”** แน่แท้ ไม่มีใครรู้ด้วยเห็นด้วย

เมื่อ **“หลุดพ้นอบาย”** เรื่องใด ตนก็ชื่อว่า เป็น **“โสดาบัน”** ในเรื่องนั้น พ้นอบายภูมิอันเป็นโลกต่ำๆนั้นไปได้จริงแล้วเรื่องหนึ่งส่วนหนึ่งก็ได้ **“แก่น”** ได้ **“เนื้อแท้เนื้อธรรม”** ของพุทธแล้วแท้จริงส่วนหนึ่งก็เริ่มเป็น **“อาริยบุคคล”** น้อยๆแต่ได้จริง ยังไม่ใหญ่ไม่มากอะไร ถ้าเรา **“พ้นอบาย”** เรื่องอื่นอีก ก็เพิ่มภูมิความเป็น **“โสดาบัน”** มากขึ้นสูงขึ้นไปอีก กระทั่งหมด **“อบายมุข-อบายภูมิ”** ประดามี ที่โลกเขาติดยึดหลงไหลกันจนสำเร็จหมด ก็เป็นอัน **“ปิดโลกอบาย”** ผู้นั้นก็เป็น **“โสดาบัน”** เต็มตัว ขึ้นต่อไป **“สภิกาคามี”** ก็ลดละกิเลสติดยึดใน **“โลกกาม-โลกธรรม ๘-โลกอัตตา”** ที่มีอยู่ต่อไปให้ **“วิมุตติ”** อีกตามลำดับ

หากไม่ตรวจสอบตนเองดูอย่างแท้จริง แน่นอนเราคงมีชีวิต
ประพัตติตนหรือแม้ปฏิบัติธรรม ก็คงทำไปตามที่ตนมีความเข้าใจ
(ทิฏฐิ) มีความเชื่อ (ทิฏฐิ) อย่างที่เคยเข้าใจหรือเคยเชื่อกันมาเดิมๆเก่าๆ
อยู่นั่นเอง ผิดอย่างไรก็คงผิดต่อไปอย่างนั้น มันก็ไม่ได้แก้ได้เปลี่ยน
ทาง **ไม่รู้**จักทางที่ถูกต้องเป็น “สัมมา” แท้กันสักที อย่าทำเป็นเชื่อน
เฉย ดูแคลนอยู่เลย ลองตรวจสอบตนดูดีๆเถิด

ถ้าแม้ผู้ใดมี “ทิฏฐิ” (ความเห็นหรือความเชื่อ) ผิดเพี้ยน (มิจฉา)
ไปจากความเป็น “อเทวนิยม” จริง “ทาน” ก็ดี “ศีล” ก็ดี “ภาวนา” ก็ดี
ย่อมอยู่**นอก**ทางพุทธ (มิจฉามรรค) ดังนั้น ผู้นั้นย่อมไม่ชื่อว่า
แสวงบุญ**ใน**ขอบเขต “พุทธ” แน่ เมื่อแสวงบุญ**นอก**ขอบเขตพุทธ
ก็คงมีความเป็นพุทธเพียงแค่ว่า (เงา, ชื่อที่ตั้งกันเล่นๆ) อยู่เท่านั้น
ตามทีอธิบายมาแล้ว อัศจรรย์จะหรือเนื้อแท้ยังไม่เป็นพุทธเลย

เช่น **“ทาน”** คือ **การให้** ซึ่งเป็นความดีที่ใครๆทุกคนก็รู้ เป็นเรื่องทั่วไป ศาสนาทุกศาสนาสอนนำพากันให้ทำทานทั้งนั้น ทั้ง **“เทวนิยม”** และ **“อเทวนิยม”** ดังนั้น การสอน **“ทาน”** ที่มีผลเป็น **“โลกียกุศล”** จึงเป็นเรื่องปกติ ไม่ใช่ความแปลกแตกต่าง ที่เป็น นวัตกรรมลึกลับซึ่งพิเศษอะไร สำหรับการ**ทำทานในวงการ “เทวนิยม”** แม้จะ **“ทำทาน”** แล้ว ก็ **“ตั้งจิต”** (อธิษฐาน) **“อยากได้”** สิ่งตอบแทน การทานนั้นก็กลับคืนมาให้แก่ตน **“มากกว่าของที่ตนทานออกไป”** ก็ยังเป็นเรื่องปกติทั่วไปอยู่นั่นเอง

การ “ตั้งจิตคิดอยากได้” ดังกล่าวนี ซึ่งต่างก็ตั้งกันอยู่อย่าง เอาจริงเอาจัง ชาว **“เทวนิยม”** ก็ทำกันเป็นเรื่องปกติ ไม่เพียงตั้งจิต **“อยากได้”** เท่านั้น ยังมีการ **“ขอ”** ให้อำนาจศักดิ์สิทธิ์ เช่น **ขอ** เทพเจ้าบ้าง **ขอ** พระเจ้าบ้าง หรือ**ขอ** สิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆอะไรก็แล้วแต่ ช่วยดลบันดาลให้ตนได้ตามอยาก แถมเข้าไปอีก การประพฤติปฏิบัติ ดังกล่าวนี **ชาว “เทวนิยม”** ไม่เห็นว่าเป็นเรื่องผิด หรือเป็นเรื่อง เสียดายใดๆเลย

แต่**ชาว “อเทวนิยม”** เห็นว่า **ผิด** ไม่เป็น **“โลกุตระกุศล”** เพราะ **“จิตที่มี การขอ”** ก็คือ **“มโนกรรม”** จริงๆ จิตมีอาการของ **“ความโลภ”** เกิดจริง ตนสร้าง **“ความโลภ”** สะสมใส่จิตของตนแท้ๆ ย่อมนำพาตนไปสู่ ทางเสื่อมต่ำเพราะเพิ่มกิเลสหนาขึ้น ภพ-ชาติหรือความเป็นตัวตนยิ่ง ใหญ่ยิ่งมากขึ้น และ **“ไม่เป็น การ “ให้” ที่บริสุทธิ์แท้จริง** อีกด้วย

สำหรับ **“อเทวนิยม”** พระพุทธเจ้าทรงสอนให้อ่านลงไปถึง **“กายในกาย..เวทนาในเวทนา..จิตในจิต..ธรรมในธรรม”** มี **“ธัมมวิชัย”** หยั่งรู้ลงไปจนเกิด **“ญาณปริปัญญา..ตึรณปริปัญญา..ปหานปริปัญญา”** รู้แจ้งใน **“อาการ-ลึงคะ-นิमित-อุเทศ”** (รู้แจ้ง **“นามรูป”** ของจิตในจิต) ว่า

ลักษณะอย่างไรในจิตเป็น “โลภะ” ลักษณะอย่างไรเป็น “โทสะ” เป็นต้น จึงสามารถรู้แจ้งเห็นจริงชัดเจนถึงความ เป็น “นามกายหรือนามรูป” ต่างๆอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ โดยมี “ของจริง” (ภาวสังขละ) ปรากฏรองรับความรู้แจ้งเห็นจริง ไม่ลี้ลับ ไม่คลุมเครือ รู้ชัดกระจ่าง พันวิจิตรจินา อันเป็น “นวัตกรรม” (innovation) ทางศาสนาในพุทธสมัย หรือแม้แต่ในสมัยนี้ก็ยังคงครองความเป็น “นวัตกรรม” อยู่ เพราะยังคงครองความเป็นวิทยาศาสตร์ทางจิต ที่รู้แจ้งเห็นจริงได้แท้จริงใน “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” อันเป็น “ปรมาตถสังขละ” ซึ่งวิทยาศาสตร์โลก ยังไม่สามารถจะหาทฤษฎีมาพิสูจน์ได้เหมือนของพระพุทเจ้า

ดังนั้น **“อเทวนิยม”** จึงสามารถพิเศษรู้แจ้งเห็นจริงในขณะที่จิตของตนนั้นแหละมีกิเลส **“คิดอยากได้”** สิ่งตอบแทนการทานที่ตนทำ กลับคืนมาให้แก่ตน อันเป็น **กิเลสโลก** ง่ายๆ ชนิดมีญาณรู้อยู่เห็นอยู่ เป็นปัจจุบันกันทีเดียว (ซานโต ปัสสโต วิหติ) ผู้ที่ปฏิบัติถูกถ้วนตามแบบ **“อเทวนิยม”** สามารถรู้จักรู้แจ้งเห็นจริง **“ตัวตน”** (อาตมันหรืออัตตา) นั้นๆ ในตน เพราะเป็น “มโนกรรม” เป็น “กรรม” ง่ายๆ ที่ “ดำริจริงคิดจริง” (สังกัปปะ) จิตได้ “เกิดกรรม” แล้ว มีกรรมเป็นแดนเกิด (กัมมชะ) หรือ มี กรรมเป็นกำเนิด (กัมมโยนิ) เป็น “สิ่งที่เกิดแต่กรรม” (กัมมชาต) ง่ายๆ ซึ่งเขา **“ทำการให้”** ง่ายๆ **แต่ใจกลับ “เอาคืน”** มันก็ **“ให้ไม่จริง”** ซัดๆ

ทฤษฎีของพระพุทเจ้า มีโพชฌงค์ ๗ มีปริยญา ๓ เมื่อผู้ปฏิบัติมี “ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ หรือตีสรณปริยญา” ก็จะสามารถจะพิจารณา..เวทนาในเวทนา จิตในจิต และธรรมในธรรม ซึ่งใน “ความดำริ” (สังกัปปะ) จะมีเจตสิก ๗ คือ ตักกะ วิตักกะ สังกัปปะ อัปปนา พยัปปนา เจตโส อภินิโรปนา และวจีสังขารา (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๖๓) ดังนั้น ใน “วิตักกเจตสิก” จึงสามารถที่จะวิจัยพบ **“ความ**

ดำริ **อยากได้**” (กามวิตกหรือกามวิตก) เกิดขึ้นจริงอยู่ในจิต ซึ่งเป็น “มิฉฉลัฏกับปะ” แท้ๆ อันเป็นตัวบงการอยู่ในขณะ “ทำทาน” ครั้งนี้ มโนกรรมของเรามันยัง *“อยากได้กลับคืนมาให้แก่ตน”* อยู่ เป็นตัว “สมุทัย” ที่ผู้ปฏิบัติต้องจัดการ “กำจัด” (ปะทาน) มันให้สิ้นซากให้ได้

ในรายละเอียดของ “สังขารม” ชั้นธรรมในธรรม ที่เป็น “กุศล และอกุศล” มีอีกมากมาย ในที่นี้จะขอสาธยายเป็นตัวอย่างนิดหน่อย เช่น ถ้า “ความดำริอยากได้” (กามวิตก) ในการทำทานครั้งนี้ ไม่มีมูลค่ามากเกินไปกว่า *“สิ่งที่ตนทานออกไป”* ผู้ทำทานนั้นก็ไม่ถึงกับ “ขาดทุนหรือเป็นหนี้” เพราะไม่ได้ค้ำกำไรคิดเอาเกินมูลค่าของสิ่งที่ตนทำทาน จึงเป็น “บุญ” อยู่บ้าง เท่าที่ *“มูลค่าของความอยากได้กลับคืน”* นั้น มีค่าต่ำกว่ามูลค่าของสิ่งที่ตนทำทานครั้งนี้ เป็นต้นว่า สิ่งของที่เราทำทานมีราคา ๑๐๐๐ บาท เราทำทานแล้วยัง *“ตั้งจิตอยากได้คืนกลับมา ๗๐๐ บาท”* เราก็ได้บุญ ๓๐๐ บาท เพราะจิตของเราได้ “ทานหรือเสียสละ” ไปจริงมูลค่า ๓๐๐ บาท “ความดำริอยากได้” (กามวิตก) คืนมา ๗๐๐ บาท จึงได้เสียสละหรือทานไป ๓๐๐ บาท แต่ก็ยังมีกิเลสโลกอยู่ดี เพราะการทานครั้งนี้ยังไม่ได้ “ทานหรือให้” ด้วยใจบริสุทธิ์หมดจดไร้กิเลส ซึ่งนัยนี้ จริงๆ แล้วมันไม่เป็นรูปธรรมชัดเจนเป็นสัดส่วนตราค่ากันได้ อย่างที่อาตมาสมมุตินี้ดอก ความจริงนั้นมันเป็นนามธรรมที่กิเลสโลกมีน้อยเบาบาง หรือมีมากแรงจัดจ้านตามความเป็นจริงที่มันเป็นจริง อันเจ้าตัวจะต้องรู้เองว่า มันมากหรือน้อยจริงเท่าใดๆ

แต่ถ้าผู้ทำทาน ๑๐๐๐ บาท แล้ว *“ในจิต”* ยังอยากได้คืนกลับมา เป็นหมื่นเป็นแสนเป็นล้าน คนนั้นก็ขาดทุนป็นี่ คือ ทำทานไม่ได้บุญเลย ใน “มโนกรรม” ก็มีแต่กิเลสโลกหรือ “กามวิตก” (*ความดำริอยากได้คืน*)

มันคำทำอะไรท่วมท้นล้นเหลือจนสุดจะนับ และโดยสามัญนั้น คนส่วนมากก็มีกิเลส “อยากได้กลับคืนมามากกว่าของที่ตนทานออกไป” ยิ่งนี้เกือบจะร้อยทั้งร้อย และอยากได้มากๆทั้งนั้นๆแหละ ซึ่งจะ “ตำรียากได้” ชนิดรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ไม่ว่าจะจิตสำนึก (conscious) มันตำรียากได้ หรือจิตใต้สำนึก (subconscious) มันตำรียากได้ แม้ที่สุดจิตไร้สำนึก (unconscious) มันตำรียากได้ โดยตนเองไม่สามารถหยั่งลงไปรู้มันได้ “ความตำรียากได้คืนมานั้น หรืออยากได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่มีมูลค่ามากเกินไป” ก็เป็น “มโนกรรม” จริงๆ และเป็น “มิฉลล้างปยะ”จริง ตามลัจจะของ“กามวิตก” นั้นๆทั้งสิ้น

“มโนกรรม” ที่กำลังเป็น “กรรม” แท้ๆ อันมีกิเลส “ตระกูลความโลภ” (โลภมูล) มันเกิดจริงเป็นจริงมันก็เป็นจริงแน่นอน มันเกิดแล้ว จะไปเบียดลัจจะว่าไม่เกิด หรือเราไม่เอา ไม่ได้ ก็มันเป็น “มโนกรรม” ของเราแท้ๆ หากพิจารณาตามมาดีๆ ก็จะได้เห็นได้ชัดๆว่า จิตไม่ได้ “ทาน” ไม่ใช่ “การให้” ที่บริสุทธิ์ ให้เพียงวัตถุ แต่จิตใจยังไม่

ได้ให้ ไม่ได้ “ทาน” แท้เลย เพราะเห็นมโนกรรมที่มี **“ความโลภ เกิดจริง มากยิ่งกว่าที่ตนสละ ไม่ได้ละความโลภในใจ”** ยังเป็น “การเอาเปรียบ” แบบทุนนิยมอยู่โต้งๆ ชื่อว่า **ยังไม่ได้ปฏิบัติธรรม** เพียงแต่ **ปฏิบัติทาน** และไม่มีความรู้ในการปฏิบัติ “ทาน” ให้มีผลให้ได้ประโยชน์จริงด้วย โดยเฉพาะ “ผลหรือประโยชน์” ที่เป็น “ปรมาตถสัจจะ” (ความจริงที่เป็นผลเป็นประโยชน์สูงสุดชั้นโลกุตระของชาว“อเทวนิยม”)

หากใครเป็นคนที่สาธยายมานี้ แม้จะเป็นชาวพุทธ นั่นคือผู้ยังไม่รู้จัก “จิตวิญญาณ” จริง ไม่รู้จัก “ตัวตนของกิเลสในจิต” (อตต) ยังไม่เป็นพุทธที่เข้าข่าย “อเทวนิยม” อันถึง “โลกุตระ”

ในเรื่องของ “ปรมาตถธรรม” (นามธรรมที่เป็นประโยชน์สูงสุดชั้นโลกุตระ) ยังมีอีกมาก อาตมาขอสาธยายตัวอย่างให้เห็นแค่นี้ก่อน ก็คงพอจะได้ว่า **พุทธหรือ “อเทวนิยม” นั้น รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในเรื่องของจิตวิญญาณด้วยการพิสูจน์จิต-พิสูจน์วิญญาณอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ด้วยประการฉะนี้**

ในความเป็น **“อเทวนิยม”** สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง **“ตัวตน”** (อตต) ต่างๆดังกล่าวมาคร่าวๆนี้ ด้วย **“วิชา ๙”** และ **“ญาณ”** ต่างๆ ทั้งมีทฤษฎีปฏิบัติกำจัด “อกุศลภาวะ” เหล่านี้ให้หมดไปจนสิ้นเกลี้ยงคือ “โพธิปักขิยธรรม ๓๗” อีกทั้งยังมีทฤษฎีตรวจสอบความเป็นจริงอย่างสัมบูรณ์ เช่น “สังโยชน์ ๑๐” หรือ “วิชา ๙” เป็นต้น **“อตต”** ก็มีทั้ง **“โฬาริกอตต..มโนมยอตต..อรูปรอตต”** ไว้ค้อยอธิบาย

“วิชา ๙” เป็นเครื่องมือสุดวิเศษในตัวตนมนุษย์ ซึ่ง **“อเทวนิยม”** สร้างขึ้นมาให้แก่ตนเองได้ ด้วยการปฏิบัติตามทฤษฎีของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงมีในศาสนาพุทธเท่านั้น ศาสนาอื่นใดไม่มี

“วิชา ๙” (ก็ **“วิชา ๘”** เดิมนั่นแหละ แต่รวมเอาฌานเป็นอีกวิชาหนึ่ง) เป็นความสามารถใน **“การหยั่งรู้”** เมื่อปฏิบัติธรรมตามทฤษฎี

ของพระพุทธเจ้า อย่างถูกต้องหรือถูกต้อง (สัมมา) เป็นสามัญผล หรือผลทำให้เป็นสมณะสำหรับผู้มีสัมมาปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องลึกลับ แต่เป็น “นวัตกรรม” (innovation) ทางศาสนาดังกล่าวแล้ว ที่นับว่าแปลกใหม่ เพราะไม่เคยมีศาสนาหรือทฤษฎีแบบนี้มาก่อน ในวงการศาสนาที่เกิดขึ้นก่อนทั้งหลาย อันล้วนเป็น “เทวนิยม” เมื่อมีสิ่งใหม่แปลกใหม่เกิดขึ้นมา **ซึ่งเป็นเรื่องลึกลับเหลือหลายที่ไม่น่าจะรู้อยู่เห็นจริงและเป็นไปได้จริงปานนี้** จึงถือว่าเป็น “ปาฏิหาริย์ตามคำสอน” (อนุศาสน์ปาฏิหาริย์) และที่นับว่าแปลกประหลาดมหัศจรรย์ ก็เพราะเป็นทฤษฎีใหม่เป็นศาสนาที่มีแนวคิด “ทวนกระแสโลกีย์” (ปฏิโลตัง) แต่ไม่เป็นศัตรูหรือปฏิบัติกับโลกีย์ จึงทำลายโลกทั้งโลกอย่างมีนัยสำคัญ อันต่างจากความแปลกประหลาดมหัศจรรย์แบบ “อิทธิปาฏิหาริย์หรืออาเทศนาปาฏิหาริย์” ไปคนละแนว

ดังนั้น “วิชา ๙” จึงไม่ใช่ “อิทธิปาฏิหาริย์และอาเทศนาปาฏิหาริย์” แน่นอน

“อนุศาสน์” (คำสอน) ของพระพุทธเจ้า ที่ให้ประพฤติไปสู่การบรรลุ “วิชา ๙” นั้น ก็คือ **จรณะ ๑๕** ซึ่งข้อแรกได้แก่ “ศีลสัมปทา” แล้วก็ “อปัณณกรรม ๓” และ “สัทธรรม ๗” รวมกับ “ฌาน ๔” อีกเป็น “**จรณะ ๑๕**”

คำสอนหรือพระอนุศาสน์สำคัญนี้ ถ้าผู้ใดได้เรียนรู้และปฏิบัติ พิสูจน์จนสามารถ **“ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ”** (วิชาจรณสัมปันโน) **จริง** ผู้นั้นก็จะรู้แจ้งในความเป็น “อเทวนิยม” อย่างชัดแท้

เพราะ “วิชาและจรณะ” คือ ศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ ทางจิตวิญญาณ ที่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “จิตวิญญาณ” สัมบูรณ์แท้จริง จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ความเป็นทวะหรือเทพเจ้าหรือพระเจ้า” โดยเฉพาะ

“ความเป็นชาตานหรือผีปีศาจหรือสัตว์นรก” อย่างเป็นทางการ และ ยอดปลายแห่งลัจจะทำยสุด ก็พิสูจน์ยืนยันได้ว่า “จิตวิญญาณ” เป็น“อนัตตา” ไม่ใช่อัตตา ไม่ใช่อัตตมันที่เที่ยงแท้ (ไม่ใช่สัสสตะ) หรือนิรันดรแต่อย่างใด จึงชื่อว่า “อเทวนิยม” เพราะรู้จักรู้แจ้งเห็นจริงว่า “**เพราะไม่เที่ยง ไม่นิรันดร**” แน่แท้ เป็น“จิตวิญญาณ”จริง ที่แท้ ก็เป็น “**ตัวตนของเราเอง คืออัตตมัน(อัตตา)**” แม้จะยิ่งใหญ่ขึ้น **ปรมาตมัน**” ก็ตาม

อีกทั้งรู้แจ้งเห็นจริงว่า ไม่มี “อำนาจวิเศษศักดิ์สิทธิ์ลึกลับ” ที่เชื่อกันว่ายิ่งใหญ่คอบันดาลบันดาล “ชีวิตและจิตวิญญาณ” ของใครๆได้ หรือไม่มีอำนาจยิ่งใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ที่ล่องลอยลึกลับอยู่ในที่ ไหนๆคอบงการ “ชีวิตและจิตวิญญาณ” ของเราหรือของใครๆ ผู้ที่ยังหลงนับถือหรือพึ่งอำนาจลึกลับจึงยังเป็น “เทวนิยม”

ที่พูดนี้ ขอแจ้งสุจริตเจตนาของอาตมากันให้ชัดเจนก่อนว่า ไม่ได้คิดจะลบหลู่หรือเบ่งข่มผู้ใดแต่อย่างใด เพียงแต่เป็นการสื่อความจริงบอกแจ้งแก่กันและกัน ด้วยความปรารถนาดีเท่านั้น หากใครจะระแวงไปในเชิงดังกล่าวก็ได้โปรดเข้าใจ และต้องขออภัยอย่างมาก ที่ทำให้ระแวงไป

ผู้บรรลุตระมของพุทธอย่างสัมมาทิฏฐิจริง มี**สัมมาญาณ สัมมาวิมุตติ** หรือ**มีวิชชา ๘** จะรู้จักรู้แจ้งเห็นจริง จริงๆ ว่า ไม่มีใครอื่น ที่ยึดเอาพลังอำนาจยิ่งใหญ่ศักดิ์สิทธิ์ไว้เป็นเจ้าของหรือมีสิทธิ์ ใน “ชีวิตและจิตวิญญาณ” ของเราได้ นอกจากอำนาจวิบาก (ผลกรรม ที่ตนสั่งสมมา) ของตนเอง หรือไม่มีสิ่งลึกลับใดในที่ไหนเป็นเจ้ากรรม นายเวรของเรา ไม่มีพลังอำนาจลึกลับยิ่งใหญ่ใดสามารถบงการ “ชีวิต และจิตวิญญาณ” ของเราได้นั่นเอง จึงชื่อว่า “**อเทวนิยม**” เพราะเห็นจริงว่า “**เพราะใดๆ ไหนๆ หรืออำนาจศักดิ์สิทธิ์วิเศษอื่นใด ก็มีใช้ฤทธิ์**

มิใช่สิ่งศักดิ์สิทธิ์ลึกลับ จะมาบังการหรือดลบันดาลเราได้”

มีแต่ **“กรรมวิบาก” ของตนเอง** เท่านั้น ที่ตนเองทำเองสั่งสมเอง กระทั่งมีมากหรือมีน้อย ก็จะเป็นอำนาจฤทธิ์แรงที่ศักดิ์สิทธิ์จริง ตาม ความมากความน้อยจริงนั้นๆ นั้นต่างหากที่มีสิทธิ์บันดาล “ชีวิตและ จิตวิญญาณ” ของตนเอง ซึ่งสามารถดลบันดาลได้ถึงขั้นนำมหัศจรรย์ ที่เดียว **หาใช้อำนาจลึกลับที่เรียนรู้ไม่ได้นั้นไม่** แม้จะบันดาลจน **น่าทึ่ง ไม่น่าเชื่ออย่างไรแต่ไหน ล้วนเกิดจากพลังกรรม** ของตนเองทั้งสิ้น จะให้สูงให้ต่ำ ให้เจริญให้เสื่อม ให้ดีให้ชั่ว ให้ทุกข์ให้สุข ให้รวยให้จน ให้งามให้ชั่วเหว ฯลฯ ให้เก่งกาจพิสดารปานใด เป็นได้ทั้งนั้น

เพราะกรรมเป็นของของตน (กัมมัตสโสมหิ) **ตนเป็นทายาทของกรรม** (กัมมทายาโท) **กรรมพาดนเกิดตนเป็น** (กัมมโยนิ) **กรรมเป็นเผ่าพันธุ์** **แก่ตน** (กัมมพันธุ) **ทบทวนมาไปอย่างไร ก็ “กรรม” นั้นเองที่เป็น “ที่พึ่ง” แท้ๆ** ของตน (กัมมปฏิสระโณ) [พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๕๘๑]

เฉพาะอย่างยิ่ง **“กรรม” ใดที่ตน “กระทำจริง”** ไม่เฉพาะแต่ “การกระทำ” ที่เป็น “กรรม” ภายนอก คือ กายกรรม และวจีกรรม เท่านั้น **มโนกรรมภายในจิตเองที่ดำรงอยู่ในใจตนเอง ก็เป็น “กรรม” ที่เกิดจริงเป็นจริงสั่งสมลงเป็น “วิบาก” จริง** ไม่ขาดหกตกหล่นเลย และจะมีมากยิ่งกว่าวิบากที่เป็น “กายกรรมและวจีกรรม” ด้วยซ้ำ เพราะคนทั้งหลายส่วนใหญ่จะหลงเห็นเพลินรู้ลึกลับว่า **มโนกรรมไม่ใช่ “กรรม” ที่เป็นบาปเป็นบุญเหมือนกายกรรมวจีกรรม** เนื่องจากไม่เข้าใจสังขารธรรม และไม่รู้ตัวได้ง่ายๆ

ตามสังขารธรรมแล้ว **“มโนกรรม” ก็คือ “กรรม” แท้ๆจริงๆ** ที่ต้องเกิดบาปเกิดบุญจริง **ไม่ใช่เรื่องนอกความเป็น “กรรม” ที่จะไม่**

เป็นบาปไม่เป็นบุญ หากมโนกรรมใดเข้าข่าย “กุศลกรรม” ก็เป็นบุญแน่ ถ้าเข้าข่าย “อกุศลกรรม” ก็เป็นบาปแน่ ไม่ใช่เกิดบาปเกิดบุญเฉพาะ กายกรรมกับวจีกรรมเท่านั้น ส่วน “มโนกรรม” ไม่เกี่ยวกับบาปกับบุญ เป็นไปไม่ได้ หากพร้อมด้วยเจตนาละก็.. คือ “กรรม” ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ ..กายกรรม วจีกรรม หรือมโนกรรม ก็เป็นบาปเป็นบุญกันได้ ทั้ง ๓ กรรม ไม่ยกเว้นกรรมใด

แต่คนเดินเปลออกไป อาจจะไม่ถึง หรืออาจจะเห็นว่าเป็น **นามธรรม** ไม่หยาบเป็นรูปเป็นเสียง เหมือนกายเหมือนวจี ก็เลยเปลอนึกว่า ไม่มีอะไร แค่นใจ ไม่ได้เห็นไม่ได้ยินออกมาเป็นรูปธรรม ไม่หนักไม่หนาอะไร แท้ๆแล้ว **“นามธรรม”** นี้แหละคือ **“เนื้อแท้ของ บาปของบุญ”** ละ **ตัววัตถุหรือรูปธรรมมันบันทึกบาปบันทึกบุญ ได้ที่ไหนกัน และ “ใจ” นี้เองเป็นประธานสิ่งทั้งปวง (มโนพหัพพคมาฯ)**

จริงอยู่..มโนกรรมเป็นกรรมกิจที่อยู่ภายในไม่เห็นได้ชัดโจ่งแจ้ง จึงรู้เห็นได้ไม่ง่าย เพราะไม่หยาบเป็นรูปธรรมโต้งๆเหมือนกายกรรม และวจีกรรม **แต่มโนกรรมหรือในมโนนี้แหละที่เป็นตัวบาปตัวบุญ แท้ๆ จริงๆ** คงเพราะคนไม่รู้แจ้งชัดเจนาว่า มโนกรรมเป็นบาปเป็นบุญ นี้เอง คน “ส่วนใหญ่จึงไม่ระวัง และปล่อยให้คิดชั่ว ประูชัว พักอารมณ์ชั่ว ทั้งบ่อย ทั้งมาก ทั้งยาวนาน “บาป-บุญ” ที่เกิดเพราะ “มโนกรรม” เมื่อรวมแล้วจึงสะสมได้มากกว่าปริมาณของบาปของบุญทางกายกรรม วจีกรรมด้วยซ้ำสำหรับบางคน ระวังให้ดีเถอะ ถ้า “กรรม” ของ “มโน” นั้นๆ เป็นเรื่องบุญเรื่องกุศล ก็ดีไป มันก็ได้สั่งสมดี เป็นวิบากบุญให้แก่ ตน แต่ถ้าเป็นเรื่องบาปเรื่องอกุศล ก็เลวไปเท่านั้นเอง มันก็ได้สั่งสมชั่ว เป็น**วิบากบาป**ให้แก่ตน ตามลัจจะที่เกิด “กรรม” นั้นๆ แน่แท้ ยิ่งกว่าแท้

อย่าคิดชั่วคิดเลว พักอารมณ์ชั่วๆกันเลย มนุษย์เอ๋ย! เพราะหากใครดำริชั่วแม้จะน้อยจะนิด ถ้าดำริบาปไปเรื่อย ความชั่วก็ “เพาะตัว” ก็ทับทวีโตขึ้นๆ มีพลังทำให้เป็นความหยาบ แล้วก็หยาบออกมาเป็นกายกรรม เป็นวจีกรรมในที่สุด ถึงจะไม่ออกมาเป็นกายกรรม เป็นวจีกรรมก็ตาม ตัวมโนกรรมเกิดจริงในใจก็เป็น “กรรม” จริง สิ่งสมแน่งๆ เป็นบาปเป็นบุญตามอกุศลหรือกุศลนั้นๆแล้ว ทุกกรรมกิริยาที่มีเจตนา “กรรม” ที่ตนเองทำไปทุกกรรมก็จะรวมเป็น “กองวิบาก”

ซึ่ง “กองวิบาก” นี้ คือ “กรรม” ต่างๆของแต่ละคนที่ได้ทำมาแล้วจริง ทั้งเก่าในอดีต และทั้งใหม่ในทุกปัจจุบันที่มี “พหุติ” แห่งกรรม สิ่งสมสังเคราะห์กันเข้า ก็เป็น “กลุ่มพลัง” ที่เป็นตัวอำนาจ เป็นตัวฤทธิ์แรง เป็น “ตัวสิ่งศักดิ์สิทธิ์” ตัวแท้ตัวจริงของแต่ละคน ซึ่งสามารถบันดาลบันดาลให้ “เจ้าของวิบาก” ได้ดีหรือตกยาก เจริญหรือเสื่อม ฯลฯ แล้วพาให้สุขให้ทุกข์ จะมีฤทธิ์เก่งกาจพิสดาร

ปานใด ก็เป็นไปตามลัจจะ “อนาคต” จึงขึ้นอยู่กับผลของกรรมใน “อดีต” และกรรมใน “ปัจจุบัน”

ชาว “**อเทวนิยม**” รู้จักรู้แจ้งเห็นจริงลัจจะเหล่านี้ได้ เพราะปฏิบัติตามทฤษฎีของพุทธอย่างสัมมาทิฐิ จนเกิดผลจริงมีสภาวะรองรับชัดเจน จึงรู้แจ้งเห็นจริงตรงตามความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าในเรื่อง “**กัมมโยนิ**” ซึ่งหมายความว่า **กรรมเป็นกำเนิด หรือกรรมพาเกิด พาเป็น** และเพราะมี “วิชา ๙” อันเป็นญาณทัสสนะวิเศษนี้เอง จึงสามารถรู้ครบถ้วนความจริงว่า มีโชอำนาจลึกลับใดๆบันดาลให้เกิดให้เป็นหรืออก แท้ที่จริงแล้ว “กรรม” อันได้สั่งสมเป็น **กลุ่มพลังของ “วิบาก” ของตน** นั้นต่างหาก ที่เป็นอำนาจพาเกิดพาเป็นไป หรือ “กรรมเป็นกำเนิด” (กัมมโยนิ) แท้จริงที่สุด “กรรมเก่า” จึงพาเกิดแน่

“**อเทวนิยม**” ก็เชื่อถือในเรื่องของ “กรรมเก่า” หรือ “กรรมอดีต” ด้วยเช่นกัน ว่า มีอำนาจพาเกิดพาเป็น ตามความจริงของ “กัมมโยนิ” ซึ่งในพุทธอเทวนิยมมี “**วิชา ๙**” รู้แจ้งเห็นจริงในลัจจะความจริงดังกล่าวนี้ และเฉพาะส่วนที่ว่า **กรรมเป็นกำเนิด หรือ “กรรมเก่า” พาเกิดพาเป็น** นี้เท่านั้นที่ตรงกัน

แต่ยังมีนัยละเอียดสำคัญยิ่ง ที่แตกต่างกันอย่างลึกซึ้งกับลัทธิ “ปุพเพกตเหตุวาท” (ลัทธิเชื่อกกรรมเก่า) หรือลัทธิปักมั่นใน “กรรมเก่า” เป็นพรหมลิขิต ที่เห็นว่า “พรหม” ลิขิตอย่างไร หรือ “กรรมเก่า” ที่เชื่อว่าทำมาอย่างไร **คนผู้นั้นก็จะต้องเป็นอย่างนั้น “เที่ยงแท้ตายตัว”**

ส่วน “**อเทวนิยม**” มีนัยสำคัญที่แปลกต่างไป ก็คือ เห็นลึกซึ้งไปอีกว่า “**ไม่เที่ยงแท้ตายตัว**” กล่าวคือ ยอมรับในเรื่องที่ว่า คนทุกคนมี “กรรมเก่า” หรือมี “วิบากในอดีต” เป็นอำนาจพาเกิดพาเป็น แต่ที่ “**อเทวนิยม**” เห็นแจ้งจริงว่า **กรรมเก่า มีอำนาจพาเกิดพาเป็น**

แต่ไม่เที่ยงแท้ตายตัว ก็เพราะมี **“วิภวา ๙”** ซึ่งมี **“เจโตปริยญาณ-บุพเพนิวาสานุสสติญาณและจตุปปาตญาณ”** เป็นต้น ที่สามารถรู้แจ้งเห็นจริงครอบคลุมไปถึง **“กาลทั้ง ๓”** คือ **“อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต และปฏิจลสมุปปาท”** จึง **“พ้นอวิชชา”** หยั่งรู้ว่า **“กรรม”** นั้นเองเป็น **ตัวเหตุ** โดยเฉพาะ **“กรรมปัจจุบัน”** ตัวสำคัญที่ทำให้เกิดความไม่เที่ยง
 หนีสำคัญที่แตกต่างกัน ก็ชัดเจนแล้วว่า อยู่ตรงที่ฝ่ายหนึ่งยึด **“เที่ยงแท้ตายตัว”** ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า **“ไม่เที่ยงแท้ตายตัว”** อันเนื่องมาจาก **“กรรมใหม่”** หรือ **“กรรมปัจจุบัน”** ของแต่ละคนนั้นแหละ เป็น **“เหตุ”** เพราะคนมี **“กรรมใหม่หรือกรรมปัจจุบัน”** อยู่เสมอ เป็นกุศลหรืออกุศลก็ตาม โดยเฉพาะเป็นโลกียกรรมหรือเป็นโลกุตระกรรม มันจะไปสังเคราะห์กับ **“กรรมเก่า”** **“กรรมเก่า”** จึงเปลี่ยนไปตามเหตุใหม่นั้นๆ เมื่อ **“กรรมเก่า”** เปลี่ยนไป อนาคตก็ต้องเปลี่ยนไปด้วย ไม่นิจจังเที่ยงแท้แน่นอน ดังนั้น อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต จึงไม่เที่ยง ด้วยประการอย่างนี้

แม้แต่ความเชื่อถือแบบ **“อิสสรนิมมานเหตุวาท”** อันเป็นลัทธิ ที่เชื่อว่า อำนาจหรือสิทธิเบ็ดเสร็จเด็ดขาดที่จะบันดาลบันดาลนั้น เป็นของผู้ยิ่งใหญ่หรือ **“พระเจ้า”** เท่านั้น ตามที่ชาว **“เทวนิยม”** ทั้งหลายยึดถือกัน **“อเทวนิยม”** ก็พิสูจน์แล้วเห็นแจ้งชัดเจนว่า **“กรรมวิบาก”** **“ที่ได้สั่งสมของแต่ละคนต่างหาก** ที่เป็นอำนาจยิ่งใหญ่บงการหรือบันดาลให้แต่ละคนเป็นไปตามสังขจะ ตามที่ตนก่อ **“กรรม”** ก่อ **“วิบาก”** อย่างซื่อสัตย์ที่สุด ไม่มีใครสามารถจะคดโกง **“กรรมสังขจะ”** หรือบิดเบี้ยวความจริงของ **“กรรม”** ไปได้

“วิบาก” ที่ได้สั่งสมมานี้แล คือ **“พระเจ้าผู้บันดาล”** ใดๆ หากพูดกันเป็น **“บุคคลลาธิชฐาน”** ก็กล่าวกันว่า **“พรหมลิขิต”** หรือ

พระเจ้านั่นเอง “ลิขิต” (ดลบันดาลหรือกำหนดให้เป็นไป) ถ้าลิขิตชั่ว ก็กล่าวว่า “พระเจ้าลวงโทษ” หรือ “เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า” **ขาว“เทวนิยม”** เชื่อเช่นนั้น แต่แท้จริงแล้วเป็นอำนาจของ“ซาตาน หรือผีปีศาจ” ต่างหากบันดาลเรื่องชั่วเรื่องทุกข์ ชัดๆก็คือ เป็นอำนาจของ “วิบากบาปตนเองที่ได้สั่งสมมา” ต่างหาก ที่ “ลิขิต” ให้เป็นให้เกิด มีโชอำนาจพระเจ้าหรืออำนาจซาตานที่ลึกลับนั้นหροก ที่คนต้องทุกข์ ต้องชั้วก็เพราะอำนาจ “พระเจ้า” ลู้ออำนาจ “ซาตาน” ไม่ได้จริงๆ เห็นไหม? เพราะพระเจ้าทรงปรารธนาให้มนุษย์และสัตว์โลกดี ไม่ทุกข์ร้อน ทุกสรรพสัตว์ไม่ละเว่น ไม่ลำเอียง ถ้าบันดาลได้เหนือกว่าอื่นใดหมด ในมหาจักรวาลจริง ก็ไม่ต้องไปโทษมนุษย์ว่าชั้วเอง พระเจ้าทำได้อยู่แล้ว ที่จะบันดาลอะไรก็ได้ทั้งสิ้น เมื่อไปโทษมนุษย์ว่า “ชั้วเอง” ก็นั่นแหละที่ “ในตัวมนุษย์มีสิ่งทีเหนือกว่าพระเจ้า” คือ **“จิตวิญญาณของมนุษย์ที่เป็นใหญ่กว่าโคปวง”** นั่นแท้ๆ จึงฝืนความปรารธนาอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าได้สำเร็จ ดังนั้น **“จิตวิญญาณในตัวมนุษย์จึงยิ่งใหญ่มากกว่าพระเจ้า”** (มโนบุพพังคมธัมมา มโนสฏฐา มโนมยา)

ขาวพุทธที่เป็น “อเทวนิยม” แท้ๆ เมื่อได้ปฏิบัติจนบรรลุธรรม รู้จักรู้แจ้งเห็นจริงความเป็น “จิต..เจตสิก..รูป..นิพพาน” จึงรู้แจ้งแทงทะลุในความเป็น “จิตวิญญาณ” ที่มีอำนาจทั้งในความเป็น “พระพรหมหรือพระเจ้าหรือเทวะ” และอำนาจในความเป็น “ซาตาน หรือผีปีศาจ” ทีสุดรู้ยงาทะลุปรุปร่งในความเป็น “จิตวิญญาณบริสุทธิ์” จึงรู้แจ้งเห็นจริงใน “อำนาจ” (อิทธิ) ทั้งหลาย กระจ่างแจ้งในความลึกลับ ไม่มีอะไรเป็นความลับ (อรหัสสะ) **เพราะ “พันอวิชชา”** (บรรลิวิชชา ๙) **สูงสูดถึงขั้น “อรหัตตะ”** (อาตมันใดๆก็เ็นความลับ)

